TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

YIL 42 • SAYI 163 • MART 2014

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

Bilişim sektöründe

DEĞER yaratmanın cinsiyeti YOK!

5651 TEPKİLERİ

Türkçe'de Yeni Bilişim terimleri

Seçime 1 kala

Başkent Başkan adaylarının BT vaatleri

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

YIL 42 • SAYI 163 MART 2014

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

→ TBD YÖNETİM KURULU
Turhan Menteş, İ. İlker Tabak, Lütfi Varoğlu, Levent Berkman, Koray Özer, Erdem Erkul, Ersin Taşçı, İzzet Gökhan Özbilgin, Levent Karadağ, Melih Akyılmaz, Zeynep Keskin

→ TÜRKİYE BİLİŞİM DERGİSİ ADINA
Turhan Menteş Eser ve İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu, Müdür

→ YAYIN YÖNETMENİ
Koray Özer

→ YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Aslıhan Bozkurt

→ EDİTÖRLER
Fatma Ağaç Haber, **İ. İlker Tabak** Genel, **Mehmet Ali Köksal** Hukuk, **Selçuk Özdemir** Eğitim, **Talat Postacı** KOBİ, **Mesut Orta** Kamu BİB, **Erdem Erkul** E-Devlet, **İzzet Gökhan Özbilgin** Güvenlik, **Nihal Sandıkçı** Müzik, **Arzu Kılıç**.

→ YAZI KURULU
Atilla Yardımcı, Coşkun Dolanbay, Levent Karadağ, Makbule Çubuk, Nezih Kuleyin, Serdar Gunizi, Veysi İşler, Serdar Biroğul, Ersin Taşçı, Ayfer Niğdelioğlu, Ebru Altunok.

→ GÖRSEL TASARIM
Mehmet Pektaş

BİLİŞİM DERGİSİ'NDE YAYINLANAN YAZILARDAN YAZARLARI SORUMLUDUR. YAYINLANAN YAZILAR KAYNAK GÖSTERİLMEKSİZİN BAŞKA BİR YERDE YAYINLANAMAZ.

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
Ceyhun Atuf Kansu Caddesi 1246. Sokak No:4/17 Balgat/ANKARA
Tel: +90 (312) 473 8215 (pbx) Faks: +90 (312) 473 8216
e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr

İÇİNDEKİLER

06 Yayın Yönetmeninden - Koray Özer
10 "İnternet yasası", onaylandı, artık yürürlükte – Aslıhan Bozkurt
15 Cumhurbaşkanının değiştirilmesini istediği maddeler değişti – Aslıhan Bozkurt
16 5651 sayılı yasaya getirilen değişiklikler – Aslıhan Bozkurt
22 İnternet yasasındaki değişikliklere STK ve uluslar arası eleştiriler-Dijital Türkiye Platformu'ndan 5651 değişikliğine itiraz – Aslıhan Bozkurt
34 Avrupa'dan ve Basın Konseyi'nden "İnternet yasası" düzenlemesine tepki Aslıhan Bozkurt
42 Yeni İnternet düzenlemesini olumlu bulan iki görüş – Aslıhan Bozkurt
44 Bakan Elvan: Mahkeme kararı olmaksızın hiçbir işlem gerçekleştirilemeyecek Aslıhan Bozkurt
46 Endüstriden Haberler- Dünyada internet sansürü - Eylem Cülcüloğlu
54 Simge- Türkiye'nin seçimi - İlker Tabak
56 Söyleşi -CHP eski Uşak Milletvekili, Prof. Dr. Coşkunoğlu: "İnternet yasası", hırsla yapılmış, İnternet teknolojisinde cehaleti yansıtan panik bir yasadır- Arzu Kılıç
64 Yandex, Türkiye'nin aşk ve sevgi haritasını çıkardı – Aslıhan Bozkurt
66 Söyleşi- BMO 1. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Gölay Şakiroğulları: Bilişim alanında artık mühendislik projeleri yapılmasını sağlamak için her türlü çabayı göstereceğiz Aslıhan Bozkurt

Dosya: Bilişim sektöründe kadın

74 Kadının "topuk" sesi, bilişimde daha fazla duyuluyor- Fatma Ağaç
78 Bilişim ve telekomünikasyon sektöründeki 6 şirketteki kadın çalışan ve yöneticiler
80 Intel Türkiye, Orta Doğu ve Afrika Bölge Başkanı Ertem: Teknoloji sektörü, esnek çalışabileceğiniz ve cinsiyetten çok yaratıcılığı önemseyen bir sektör
84 SAP Türkiye Genel Müdürü Keskin: Kadına iş dünyasında fırsat eşitliği yaratmayı sorumluluklarım arasında sayıyorum
88 LOGO Yazılım Başkan Yardımcısı Anlaş: Yeniliklere açık olması bu sektörde yöneticilik yapmamda rol oynadı
90 Oracle Türkiye Satış Direktörü Aksu: Sektörümüzde kadın çalışan ve yönetici sayısı gözle görülür şekilde artıyor
92 Microsoft Türkiye'den Yavaş: Teknoloji birey ve kurumların gerçek potansiyelini açığa çıkarıyor
96 Huawei Türkiye'den Öğüt: Kadın CEO'lara daha az şaşırıyoruz
100 Bilkom'dan Çavuş: İş hayatında olası sorunlara kadınlar daha empatik, daha çözüm odaklı yaklaşıyor
102 Index Bilgisayar'dan Koçoğlu: En fazla karşılaştığım sorun, zamanla yarışmak
104 Karel'den Modalı: Kadın çalışanların iş yaşamına çok büyük katkılar sağladığını düşünüyorum
106 Netsis'ten Aşkın: Sorunlara çözüm bulma yeteneklerimiz erkeklere göre daha ileri düzeyde
110 Kadın Bilişimciler - Teknolojik Grup'tan Babacan: Kadın bilişimci istihdam eden şirketlere teşvikler arttırılmalı, işe alımlarda avantaj sunulmalı
116 Tuncer Ören yazısı yeni terimler
126 Ufkun ötesi- Değerlerin değerleri-Nezih Kuleyin
128 Türkçesi varken-Köşe kapmaca-Hülya Küçükaras
130 Üç soru üç cevap- İzmir Kadın Müzesi, Ey Türk kadını! İzmir seni unutmadı, unutmayacak- Arzu Kılıç
142 Bir konu -İnternet alan adı pazarında rekabet artıyor- Fatma Ağaç

Gündem: 30 Mart 2014 Yerel Seçimleri

148 Başkent Belediye Başkan adaylarının BT vaatleri- Aslıhan Bozkurt
160 AK Parti Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Melih Gökçek: Ankara, "Akıllı kent" konusunda gelinebilecek son noktada
166 CHP Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Mansur Yavaş: Teknokentlerde yapılan Ar-Ge, Bilişim Vadisi'ndeki yüksek teknoloji üretimi ile taçlandırılacak, Ankaralı kazanacak
174 MHP Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Prof. Dr. Mevlüt Karakaya: Ankara, inanıyoruz ki geleceğin yenilik üslerinden biri olacaktır
184 CHP'den "seçim güvenirliliği" için rapor
186 Seçim güvenliği ve alınabilecek önlemler
190 Google'dan yerel seçimleri izlemek için özel hizmet

192 "Torba yasa"da Ar-Ge'ye vergi ve istihdam istisnaları getiriliyor
198 FATİH'te 100 bin tablet daha dağıtıldı
202 Anadolu'da "Bilişim fırtınası", bu yıl Mersin'de esti
204 TTB'den "biyometrik kimlik doğrulama" uygulamasına dava
206 Apple CEO'su Cook, Çankaya Köşkü'nde
208 Yargı, TELKODER'i resmen tanıdı!
210 BTK'dan ISS'lere, "Güvenli İnternet" uyarısı
214 Kamuda BT yönetimi ve sektörün sorunları
216 İnternet, çalışanlar için zorunlu ihtiyaç

Koray Özer
koray.ozer@tbd.org.tr

Merhaba
Doluyuz. Ülke olarak, gündem olarak ve dergi olarak doluyuz.

Öncelikle dergimiz sayfalarına 5651'in yürürlüğe girmesi ve bu süreçte yaşananları, tepkileri ve yasa yapıcılarla yasaya destek verenlerin görüşlerini aldık. TBD Başkanı Turhan Menteş, "Durum sürdürülebilir değil" derken, Cumhurbaşkanlığı düzeltmesi sonrası TBD İkinci Başkanı İlker Tabak, yasa için "Ölümü gösterip sıtmaya razı etmek" deyimini kullandı. Bu deyim aslında TBD'nin 5651'e bakışını özetliyor. Söyleşi sayfalarında görüşlerini okuyacağınız Prof. Dr. Osman Coşkunoğlu'ysa "Hırsla yapılmış, İnternet teknolojisinde cehaleti yansıtan panik bir yasadır," diyor 5651 için. Dijital Türkiye Platformu'nun yayımladığı rapor yasanın özgürlüklere, sosyal yaşama ve ülke algısına vereceği zararlardan söz ediyor. Yasayı savunanlar "Dünyanın çeşitli ülkelerinde de bu kısıtlamalar var," diyor. Dünyanın hangi demokrat ülkesinde hangi mekanizmanın çalıştığını maalesef savunuculardan hiç biri açık ve seçik bir biçimde anlat(a)mıyor. Bilişim dergisi olarak yuvarlak sözleri hiçbir zaman yayıncılık anlayışıyla bağdaştırmadığımız için, bu sayımızda arkadaşımız Eylem Cülcüoğlu'nun dünyada internet üzerindeki kısıtlamalarla ilgili yaptığı bir araştırmayı yayımlıyoruz... Kendi adıma, interneti yoğun olarak kullanan Türkiye gibi bir ülkede bu yasanın uzun ömürlü olacağını sanmıyorum. Bu yasa bedenimize dar ve teknolojik olarak da Türkiye, internetle kısıtlanacak bir ülke değil. Yasa yapıcının çağdaş bir yasa için üniversite, STK ve diğer paydaşlardan görüş alması, şeffaf olması ve katılımcılığı kabul etmesi gerekiyor...

8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla bilişim dünyasındaki başarılı kadınlara, kadın olarak çalışmanın kazanımlarını ve kayıplarını sorduk. Bilişimin, kadının kendine güvenen, ekonomik yönden bağımsız bir birey olabilmesini sağlayabilecek uygun bir sektör olması ve batıda da bu konuda yapılan çalışmalar bu araştırmamızın tetikleyicisi oldu. Söyleşilerden, işin gerekleri yerine geldiğinde ve bir değer yaratıldığında kadın ve erkek arasında cinsiyet farklılığının olmadığı sonucu çıkıyor. Ancak kadının çocuk ve aile konusunda daha çok sorumluluk alması erkeğe göre daha fazla çalışmasını gerektiriyor. Gittikçe etkisi azalan kimi önyargılar da fırsat eşitliğininin sağlanmasına katkıda bulunuyor.

Partilerimizin 30 Mart seçimleri için başkentte ne tür bilişim programları hazırladığını merak ettik, üsütüne de seçim güvenliği raporlarını okuduk ve bunları da bu sayımızda sizlerle paylaşıyoruz. Ayrıca dergimizdeki ilginç bir başka yazı da Türkçemizde henüz karşılığı olmayan/yeni bilişim terimleriyle ilgili. TBD Özenli Türkçe Çalışma Grubu başkanı Prof.Dr. Tuncer Ören'in hazırladığı Türkçe'de henüz karşılığı olmayan bilişim terimleri listesi teknoloji dilinin de çok hızlı değiştiğini gösteriyor. TBD Özenli Türkçe Çalışma Grubu'nun amaçlarından biri de bu terimlerin Türkçe karşılıklarını bulmak. Bu noktada Çalışma Grubu sizlerin de katkısını bekliyor.

Herkese iyi okumalar diliyorum...
Koray Özer

PROGRAMLAMA Çocuk Oyuncağı

Projenin Amacı

Türkiye Bilişim Derneği olarak "Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı" adlı bir sosyal sorumluluk projesi düzenliyoruz. "Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı", ilk, orta ve lise öğrencilerinin, her gün büyük keyifle oyun oynadıkları ve sosyalleştikleri bilgisayar ve internet teknolojileriyle aslında kendi programlarını da yazabileceklerini ve bunun çok basit bir şey olduğunu fark etmelerine yönelik bir etkinliktir. "Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı" projesiyle, genç nesillerin yoğun bir biçimde kullandıkları bilgisayar ve türevi cihazlarla internet teknolojilerinin sadece bir tüketim değil, aslında bir üretim aracı olduğu algısını erken yıllarda kazanmalarını sağlamayı hedeflemekteyiz.

Proje kapsamında ilk yıl 100.000 öğrenciye ilk bilgisayar programlarını yazdırmayı hedefliyoruz!

Son yıllarda eğitimcilerin ve anne-babaların bilgisayar ve internete karşı olumsuz bir algı geliştirmeye başladıkları gözlemlenmektedir. Çeşitli devlet kurumlarının da desteğiyle artan sayıda konferans ve etkinlikler çocukların bilişim ve internetten korunmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
Bu tür konferans ve etkinliklerin oluşturduğu "iklim" anne-babaların kaygılarını artırmakta ve ebeveynler ya bilgisayar/internet satın almayı geciktirmekteler veya var olan cihazların çocukları tarafından kullanımına kısıtlamalar getirmektedirler.
"Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı" projesinin amacı, genellikle bilişim teknolojilerinin tüketim boyutuna odaklanan toplumumuzda yetişmekte olan çocuklarımızın BT araçlarının aynı zamanda bir üretim ve değer yaratma aracı olduğu algısına ve farkındalığına erken yaşlarda sahip olmalarını sağlamaktır. Günlük olarak kullandığı web sitelerini ve bilgisayar oyunlarını kendisinin de geliştirebileceğinin farkına varması için projeye katılan her çocuğumuzun küçük bir program yazarak bilgisayara emir verebildiğini görmesini ve internette çalışan en az bir web sayfasını oluşturmasını hedefliyoruz.

Proje Bileşenleri

"Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı" sosyal sorumluk projesi şu ana bileşenleri kapsamaktadır:

"İnternet yasası", onaylandı, artık yürürlükte

Sektör STK'ları, muhalefet ve toplumun çeşitli kesimlerinin "sansür" getireceği düşüncesiyle eleştirip "iptal" edilmesini beklediği, 5651 sayılı "İnternet yasası"ndaki değişiklikleri de içeren "Torba yasa", Cumhurbaşkanı Gül'ün tweeter'da duyurduğu onayın ardından 19 Şubat'ta Resmi Gazete'de yayınlanıp yürürlüğe girdi.

Aslıhan Bozkurt

Hükümetteki AK Parti milletvekillerinin apar topar Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığı'na sunup gündeme getirdiği, muhalefet, sektör STK'ları ve ve toplumun çeşitli kesimlerince "sansür" getireceği düşüncesiyle eleştirildiği yasa, artık yürürlükte.

Aralarında "İnternet yasası" olarak bilinen 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Yasa"da değişiklik düzenlemelerine ilişkin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün iki düzeltme isteği üzerine Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan, düzeltme yapılacağını açıkladı. Cumhurbaşkanı Gül, 24 Şubat'a kadar inceleme süresi olan "Torba kanunu", 18 Şubat 2014'te Macaristan seyahatinden döner dönmez onayladığını tweeter'da duyurdu. "İnternet yasasını" da içeren 6518 sayılı "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 19 Şubat 2014 tarih 28918 sayılı Resmi Gazete'de yayınlandı. Yeni İnternet Yasası için Ankara ve İstanbul'da protesto gösterileri devam etti. Özellikle sektör STK'ları onaylanan kanunda birçok maddenin değiştirilmesi ya da iptal edilmesini bekliyordu.

Sektör STK'ları TBMM'de

Turk.İnternet.com'da yer alan habere göre, bilişim STK'ları temsilcilerinden oluşan bir heyet, 4 Şubat 2014'te TBMM'deki muhalefet milletvekillerine bir ziyaret gerçekleştirdi. Heyet, ziyaret sırasında CHP'den de Grup Başkan vekili Akif Hamzaçebi başkanlığında 11 milletvekili, MHP'den Grup Başkan Vekili Oktay Vural ve Genel Başkan Yardımcısı Ruhsar Demirel, BDP'den Hasip Kaplan ile görüşülürken "İnternet yasası"nda değişiklik teklifinde imzası bulunan AK Parti'den Zeynep Karahan Muslu ve Necdet Ünüvar ile "müsait zaman olmadığı" gerekçesiyle görüşemedi.

Heyette yer alan turk.internet.com'un Genel Müdürü Füsun Sarp Nebil, görüşülen milletvekillerinin hemen hepsinin "Kişisel verilerin takip edilebilir" hale gelmesi nedeniyle, demokratik açıdan sorun yaşanacağı endişesi taşıdığına dikkat çekti. TBD 2.Başkanı İlker Tabak ise, görüşmelerle ilgili şunları söyledi:

"TBMM'de yasal düzenlemelerin genellikle iktidarın oy çokluğu ile, muhalefetin önerilerinin dikkate alınmadan yapıldığını bildiğimiz halde, tarihe bir not düşmek adına girişimlerde bulunduk. Yasa hakkındaki

girişimlerimize ilişkin sonuçlardan ziyade, STK'lar eliyle milletin ve vekillerinin buluşmasını sağlamış olmaktan dolayı mutlu olduk. Bu buluşmadan yalnızca bizler değil, görüşme fırsatı bulduğumuz milletvekillerimizin de mutlu olduğunu bize karşı olan tutum ve yaklaşımlarından anladık. Bu tür buluşmalara ve işbirliklerine gereksinim duyduklarına dair bir izlenim edindim.

Ülkemizdeki en önemli ve çoğunluğu temsil eden STK olan TBMM'deki çalışmalarda STK'lar olarak daha aktif rol almamız gerektiği ortada. Ülkemiz hepimizin, hepimiz aynı gemideyiz. Geleceğimizi ilgilendiren düzenlemelerde vekillerimizi yalnız bırakmadığımız, arkalarında sivil toplumun gücünü duydukları ortamları sürekli yaşatmak gerektiğine inanıyorum. Geçmişte, 1998 yılı Haziran ayında TBMM'de kurulmasına öncülük ettiğimiz, STK'larla sıkı işbirliği içinde çalışmalarını sürdürmüş olan, tüm partilerden temsilcilerin oluşturduğu 'TBMM Bilgi ve Bilgi Teknolojileri Grubu' benzeri bir yapının da en kısa zamanda yeniden canlanmasını dilerim."

TBD Başkanı Menteş: Durum sürdürülebilir değil

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Başkanı Turhan Menteş, yasaya tepkisini "Şu andaki durumun sürdürülebilir olduğunu düşünmüyorum" diyerek gösterdi. Menteş, 5651 yasasının ilk çıktığında da çok tartışıldığını belirterek, "O zaman da özellikle tanımlanan suçlar konusunda çok tepkiler gösterilmişti. Daha sonra görüldü ki yasanın o haliyle uygulanabilirliği olmadı. Tepkiyle çıkan yasa adeta kağıt üstünde kaldı" diye konuştu.

TBD İkinci Başkanı İlker Tabak ise, "Aslında toptan yanlış bir yasa. Böyle bir yasanın ilgili sivil toplum örgütlerinin ve medyanın da katılımıyla tartışılarak ve konuşularak hazırlanması gerekiyordu. Bu yapılmadı. Bu yasa, eğitimden ticarete, ekonomiden medyaya, sağlıktan ulaştırmaya her sektörü olumsuz etkileyecektir. İki maddelik düzenleme de ölümü gösterip sıtmaya razı etmedir" değerlendirmesinde bulundu.

"İçeriği kaldırın" bildirimi

Kanun kapsamındaki faaliyetleri yurt içinden ya da yurt dışından yürütenlere, internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirim yapılabilecek.

İçeriğin yayından çıkarılması ve erişimin engellenmesi

İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden kişilerin talepleri, içerik ve/veya yer sağlayıcısı tarafından en geç yirmi dört saat içinde yanıtlanacak. Yayın içeriği nedeniyle kişilik hakları ihlal edilenlerin talepleri doğrultusunda hâkim, erişimin engellenmesine karar verebilecek.

Hâkim isterse siteyi toptan kapatabilecek

Hâkim, erişimin engellenmesi kararlarını esas olarak, yalnızca kişilik hakkının ihlalinin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, vb. şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verecek. Zorunlu olmadıkça İnternet sitesinde yapılan yayının tümüne yönelik erişimin engellenmesine karar verilemeyecek. Ancak, hâkim URL adresi belirtilerek içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle ihlalin engellenemeyeceğini düşünürse gerekçesini de belirtmek kaydıyla, İnternet sitesindeki tüm yayına yönelik olarak erişimin engellenmesine de karar verebilecek.

Bu karara karşı itiraz yoluna gidilebilecek. Erişimin engellenmesine konu içeriğin yayından çıkarılmış olması durumunda hâkim kararı kendiliğinden hükümsüz kalacak. Sulh ceza hâkiminin kararını belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen sorumlu kişi, beş yüz günden üç bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacak.

Yer sağlayıcı bilgileri en az iki yıl saklayacak

Hukuka aykırı içeriği, haberdar edilmesi halinde yayından çıkarmakla yükümlü olan yer sağlayıcı, yer sağladığı hizmetlere ilişkin trafik bilgilerini bir yıldan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikte belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla yükümlü olacak.

Saklamazsa 10-100 bin kadar para cezası

Yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan veya bu düzenlemedeki yükümlülüklerini yerine getirmeyen yer sağlayıcı hakkında TİB tarafından 10 bin TL'den 100 bin TL'ye kadar idari para cezası verilecek.

TİB Başkanı mahkeme kararı olmadan erişim engelleyebilecek

İçerik sağlayıcı, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın (TİB) bu düzenleme ile verilen görevlerinin

ifası kapsamında; talep ettiği bilgileri talep edilen şekilde başkanlığa teslim edecek ve başkanlıkça bildirilen tedbirleri alacak. İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatının gizliliğinin ihlal edildiğini iddia eden kişiler, TİB'e doğrudan başvurarak içeriğe erişimin engellenmesi tedbirinin uygulanmasını isteyebilecek. Yapılan istekte; hakkın ihlaline neden olan yayının tam adresi (URL), hangi açılardan hakkın ihlal edildiğine ilişkin açıklama ve kimlik bilgilerini ispatlayacak bilgilere yer verilecek. Bu bilgilerde eksiklik olması hâlinde talep işleme konulmayacak. TİB, talebi uygulanmak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliği'ne bildirecek ve Birlik, tedbir talebini en geç dört saat içinde yerine getirecek.

Erişimin engellenmesini talep edenler, talebini talepte bulunduğu saatten itibaren yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin kararına sunacak. Hâkim, internet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatın gizliliğinin ihlal edilip edilmediğini değerlendirerek vereceği kararını en geç kırk sekiz saat içinde açıklayıp kararını TİB'e gönderecek. Aksi hâlde, erişimin engellenmesi tedbiri kendiliğinden kalkacak.

Özel hayatın gizliliğinin ihlaline bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde doğrudan TİB Başkanın emri üzerine erişimin engellenmesi TİB tarafından yapılır. Bu karara karşı sulh ceza mahkemesine itiraz edilebilecek.

Erişim Sağlayıcıları Birliği'ne üye olmayan İnternet servis sağlayıcıya faaliyet yasağı

Özel hukuk tüzel kişiliğine haiz Erişim Sağlayıcıları Birliği kurulacak. Geliri, üyeleri tarafından ödenecek ücretlerden oluşan Birliğin merkezi Ankara olacak. Birlik; Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamında yetkilendirilen tüm İnternet servis sağlayıcıları ile İnternet erişim hizmeti veren diğer işletmecilerin katılmasıyla oluşan ve koordinasyonu sağlayan bir kuruluş olacak. Birliğe üye olmayan İnternet servis sağlayıcıları faaliyette bulunamayacak. Kararların uygulanması amacıyla gerekli her türlü donanım ve yazılım, erişim sağlayıcıların kendileri tarafından sağlanacak. Birliğin kuruluşu kanunun yayımından tarihinden itibaren üç ay içinde tamamlanacak.

CHP, "İnternet yasası"nı mahkemeye götürüyor

CHP Genel Başkan Yardımcısı Faruk Loğoğlu, 24 Şubat 2014'te TBMM'de düzenlediği basın toplantısında, yeni "İnternet yasası"nı Anayasa Mahkemesi'ne (AYM) götüreceklerini açıkladı. Cumhurbaşkanı Gül'ün İnternet Yasası ile ilgili yaptığı açıklamalarla ilgili eleştirilerde bulunan Loğoğlu, "Anayasa'nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanı'na hükümet ile bir pazarlık yetkisi vermiyor. Biz Sayın Cumhurbaşkanı'nın bu düşünce tarzını hem Anayasa'nın ilkesine uygun olmadığını, bir noktada Anayasa'nın emrettiği hükmü yerine getirmediği şeklinde ben algılıyorum. Bu değişikliklerle birlikte bu yasayı yine Anayasa Mahkemesi'ne götüreceğiz. Devletin başı haksızlıktan bahsetmez, şikâyet etme hakkı yoktur" şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanının değiştirilmesini istediği maddeler

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün onayladığı 26 maddelik 5651 sayılı "İnternet yasası"ndaki değişiklik düzenlemelerinde değiştirilmesini istediği maddeler ise 26 Şubat'ta TBMM'de değiştirilerek kabul edildi. İlgili maddeler 28 Şubat 2014'te Cumhurbaşkanı Gül'ün onayladığı 6527 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" içinde yer aldı. İnternet alanında yeni düzenlemeleri içeren ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) Başkanı'na yeni yetkiler veren maddeler şöyle:

Kanuna göre, yeniden tanımlanan trafik bilgisi, taraflara ilişkin IP adresi, verilen hizmetin başlama ve bitiş zamanı, yararlanılan hizmetin türü, aktarılan veri miktarı ve varsa abonelik bilgilerini içerecek.

TİB tarafından yalnızca mahkemelerce talep edilen trafik bilgileri istenebilecek. Trafik bilgisi ancak bir suç soruşturması veya kovuşturması kapsamında mahkemelerce talep edilmesi halinde TİB Başkanlığı tarafından içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı veya erişim sağlayıcıdan alınarak, verilecek.

TİB Başkanı tarafından verilen erişimin engellenmesi kararı, 24 saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulacak.
Hâkim, onayına sunulan konuyla ilgili 48 saat içinde karar verecek. Soruşturma aşamasında verilen hâkim kararı, sulh ceza mahkemeleri tarafından verilecek. Bu karar, birden fazla sulh ceza mahkemesi bulunan yerlerde, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) tarafından belirlenen mahkeme tarafından verilecek.

5651 sayılı yasaya getirilen değişiklikler

İnternet düzenlemelerini de içeren 6518 sayılı "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 19 Şubat 2014 tarih 28918 sayılı Resmi Gazete'de yayınlandı. "Torba yasa" içinde yer alan "5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun"un değiştirilen maddeleri şöyle:

MADDE 85 – 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.
"n) Birlik: Erişim Sağlayıcıları Birliğini,
o) Erişimin engellenmesi: Alan adından erişimin engellenmesi, IP adresinden erişimin engellenmesi, içeriğe (URL) erişimin engellenmesi ve benzeri yöntemler kullanılarak erişimin engellenmesini,
ö) İçeriğin yayından çıkarılması: İçerik veya yer sağlayıcılar tarafından içeriğin sunuculardan veya barındırılan içerikten çıkarılmasını,
p) URL adresi: İlgili içeriğin internette bulunduğu tam internet adresini,
r) Uyarı yöntemi: İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle haklarının ihlal edildiğini iddia eden kişiler tarafından içeriğin yayından çıkarılması amacıyla öncelikle içerik sağlayıcısına, makul sürede sonuç alınamaması hâlinde yer sağlayıcısına iletişim adresleri üzerinden gerçekleştirilecek bildirim yöntemini,"
MADDE 86 – 5651 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
"(3) Bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri yurt içinden ya da yurt dışından yürütenlere, internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirim yapılabilir."
MADDE 87 – 5651 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
"(3) İçerik sağlayıcı, Başkanlığın bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevlerinin ifası kapsamında; talep ettiği bilgileri talep edilen şekilde Başkanlığa teslim eder ve Başkanlıkça bildirilen tedbirleri alır."
MADDE 88 – 5651 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.
"(2) Yer sağlayıcı, yer sağladığı hukuka aykırı içeriği bu Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddelerine göre haberdar edilmesi hâlinde yayından çıkarmakla yükümlüdür."
"(3) Yer sağlayıcı, yer sağladığı hizmetlere ilişkin trafik bilgilerini bir yıldan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikte belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla yükümlüdür.
(4) Yer sağlayıcılar, yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yaptıkları işin niteliğine göre sınıflandırılabilir ve hak ve yükümlülükleri itibarıyla farklılaştırılabilirler.
(5) Yer sağlayıcı, Başkanlığın talep ettiği bilgileri talep edilen şekilde Başkanlığa teslim etmekle ve Başkanlıkça bildirilen tedbirleri almakla yükümlüdür.
(6) Yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan veya bu Kanundaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen yer sağlayıcı hakkında Başkanlık tarafından on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir."
MADDE 89 – 5651 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki "ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde" ibaresi çıkartılmış, aynı fıkraya aşağıdaki (ç) ve (d) bentleri eklenmiş, üçüncü fıkrasında geçen "(b) ve (c)" ibaresi "(b), (c), (ç) ve (d)" şeklinde değiştirilmiştir.
"ç) Erişimi engelleme kararı verilen yayınlarla ilgili olarak alternatif erişim yollarını engelleyici tedbirleri almakla,
d) Başkanlığın talep ettiği bilgileri talep edilen şekilde Başkanlığa teslim etmekle ve Başkanlıkça bildirilen tedbirleri almakla,"
MADDE 90 – 5651 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 6/A maddesi eklenmiştir.

Erişim Sağlayıcıları Birliği

MADDE 6/A – (1) Bu Kanunun 8 inci maddesi kapsamı dışındaki erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasını sağlamak üzere Erişim Sağlayıcıları Birliği kurulmuştur.
(2) Birlik özel hukuk tüzel kişiliğini haizdir. Birliğin merkezi Ankara'dır.
(3) Birliğin çalışma usul ve esasları Kurum tarafından onaylanacak Tüzükle belirlenir. Tüzük değişiklikleri de Kurumun onayına tabidir.
(4) Birlik, Tüzüğünün Kurum tarafından incelenerek uygun bulunmasını müteakip faaliyete başlar.
(5) Birlik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamında yetkilendirilen tüm internet servis sağlayıcıları ile internet erişim hizmeti veren diğer işletmecilerin katılmasıyla oluşan ve koordinasyonu sağlayan bir kuruluştur.
(6) Bu Kanunun 8 inci maddesi kapsamı dışındaki erişimin engellenmesi kararları erişim sağlayıcılar tarafından yerine getirilir. Kararların uygulanması amacıyla gerekli her türlü donanım ve yazılım erişim sağlayıcıların kendileri tarafından sağlanır.
(7) Bu Kanunun 8 inci maddesi kapsamı dışındaki erişimin engellenmesi kararları gereği için Birliğe gönderilir. Bu kapsamda Birliğe yapılan tebligat erişim sağlayıcılara yapılmış sayılır.
(8) Birlik, kendisine gönderilen mevzuata uygun olmadığını düşündüğü kararlara itiraz edebilir.
(9) Birliğin gelirleri, üyeleri tarafından ödenecek ücretlerden oluşur. Alınacak ücretler,

Birliğin giderlerini karşılayacak miktarda belirlenir. Bir üyenin ödeyeceği ücret, üyelerin tamamının net satış tutarı toplamı içindeki o üyenin net satışı oranında belirlenir. Üyelerin ödeme dönemleri, yeni katılan üyelerin ne zamandan itibaren ödemeye başlayacağı ve ödemelere ilişkin diğer hususlar Birlik Tüzüğünde belirlenir. Süresinde ödenmeyen ücretler Birlikçe kanuni faizi ile birlikte tahsil edilir.
(10) Birliğe üye olmayan internet servis sağlayıcıları faaliyette bulunamaz."
MADDE 91 – 5651 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
"(2) Ticari amaçla olup olmadığına bakılmaksızın bütün internet toplu kullanım sağlayıcılar, konusu suç oluşturan içeriklere erişimin engellenmesi ve kullanıma ilişkin erişim kayıtlarının tutulması hususlarında yönetmelikle belirlenen tedbirleri almakla yükümlüdür.
(3) Ticari amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, ailenin ve çocukların korunması, suçun önlenmesi ve suçluların tespiti kapsamında usul ve esasları yönetmelikte belirlenen tedbirleri almakla yükümlüdür."
"(4) Bu maddede belirtilen yükümlülükleri ihlal eden ticari amaçla toplu kullanım sağlayıcılarına, ihlalin ağırlığına göre yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde uyarma, bin Türk Lirasından on beş bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verme veya üç güne kadar ticari faaliyetlerini durdurma müeyyidelerinden birine karar vermeye mahalli mülki amir yetkilidir."
MADDE 92 – 5651 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesinden sonra gelmek üzere "Erişimin engellenmesi kararı, amacı gerçekleştirecek nitelikte görülürse belirli bir süreyle sınırlı olarak da verilebilir." cümlesi eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan "(2) ve (5)" ibaresi "(2), (5) ve (6)" şeklinde değiştirilmiş, onuncu fıkrasındaki "altı aydan iki yıla kadar hapis cezası" ibaresi "beş yüz günden üç bin güne kadar adli para cezası" şeklinde değiştirilmiştir.
MADDE 93 – 5651 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İçeriğin yayından çıkarılması ve erişimin engellenmesi

MADDE 9 – (1) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşlar, içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması hâlinde yer sağlayıcısına başvurarak uyarı yöntemi ile içeriğin yayından çıkarılmasını isteyebileceği gibi doğrudan sulh ceza hâkimine başvurarak içeriğe erişimin engellenmesini de isteyebilir.
(2) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden kişilerin talepleri, içerik ve/veya yer sağlayıcısı tarafından en geç yirmi dört saat içinde cevaplandırılır.

(3) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik hakları ihlal edilenlerin talepleri doğrultusunda hâkim bu maddede belirtilen kapsamda erişimin engellenmesine karar verebilir.
(4) Hâkim, bu madde kapsamında vereceği erişimin engellenmesi kararlarını esas olarak, yalnızca kişilik hakkının ihlalinin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, vb. şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verir. Zorunlu olmadıkça internet sitesinde yapılan yayının tümüne yönelik erişimin engellenmesine karar verilemez. Ancak, hâkim URL adresi belirtilerek içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle ihlalin engellenemeyeceğine kanaat getirmesi hâlinde, gerekçesini de belirtmek kaydıyla, internet sitesindeki tüm yayına yönelik olarak erişimin engellenmesine de karar verebilir.
(5) Hâkimin bu madde kapsamında verdiği erişimin engellenmesi kararları doğrudan Birliğe gönderilir.
(6) Hâkim bu madde kapsamında yapılan başvuruyu en geç yirmi dört saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Bu karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.
(7) Erişimin engellenmesine konu içeriğin yayından çıkarılmış olması durumunda hâkim kararı kendiliğinden hükümsüz kalır.
(8) Birlik tarafından erişim sağlayıcıya gönderilen içeriğe erişimin engellenmesi kararının gereği derhâl, en geç dört saat içinde erişim sağlayıcı tarafından yerine getirilir.
(9) Bu madde kapsamında hâkimin verdiği erişimin engellenmesi kararına konu kişilik hakkının ihlaline ilişkin yayının veya aynı mahiyetteki yayınların başka internet adreslerinde de yayınlanması durumunda ilgili kişi tarafından Birliğe müracaat edilmesi hâlinde mevcut karar bu adresler için de uygulanır.
(10) Sulh ceza hâkiminin kararını bu maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen sorumlu kişi, beş yüz günden üç bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır."
MADDE 94 – 5651 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 9/A maddesi eklenmiştir.

Özel hayatın gizliliği nedeniyle içeriğe erişimin engellenmesi

MADDE 9/A – (1) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatının gizliliğinin ihlal edildiğini iddia eden kişiler, Başkanlığa doğrudan başvurarak içeriğe erişimin engellenmesi tedbirinin uygulanmasını isteyebilir.
(2) Yapılan bu istekte; hakkın ihlaline neden olan yayının tam adresi (URL), hangi açılardan hakkın ihlal edildiğine ilişkin açıklama ve kimlik bilgilerini ispatlayacak bilgilere yer verilir. Bu bilgilerde eksiklik olması hâlinde talep işleme konulmaz.
(3) Başkanlık, kendisine gelen bu talebi uygulanmak üzere derhâl Birliğe bildirir, erişim sağlayıcılar bu tedbir talebini derhâl, en geç dört saat içinde yerine getirir.

(4) Erişimin engellenmesi, özel hayatın gizliliğini ihlal eden yayın, kısım, bölüm, resim, video ile ilgili olarak (URL şeklinde) içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla uygulanır.
(5) Erişimin engellenmesini talep eden kişiler, internet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiğinden bahisle erişimin engellenmesi talebini talepte bulunduğu saatten itibaren yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin kararına sunar. Hâkim, internet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle özel hayatın gizliliğinin ihlal edilip edilmediğini değerlendirerek vereceği kararını en geç kırk sekiz saat içinde açıklar ve doğrudan Başkanlığa gönderir; aksi hâlde, erişimin engellenmesi tedbiri kendiliğinden kalkar.
(6) Hâkim tarafından verilen bu karara karşı Başkanlık tarafından 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.
(7) Erişimin engellenmesine konu içeriğin yayından çıkarılmış olması durumunda hâkim kararı kendiliğinden hükümsüz kalır.
(8) Özel hayatın gizliliğinin ihlaline bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde doğrudan Başkanın emri üzerine erişimin engellenmesi Başkanlık tarafından yapılır. Bu karara karşı sulh ceza mahkemesine itiraz edilebilir."
MADDE 95 – 5651 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan "yayınları önlemeye" ibaresinden sonra ", internetin güvenli kullanımını sağlamaya, bilişim şuurunu geliştirmeye" ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.
"(5) Başkanlık; Bakanlık bünyesinde 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca oluşturulan İnternet Geliştirme Kurulunca internetin yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, yaygın ve güvenli kullanılması gibi konularda yapılacak öneriler ile ilgili gerekli her türlü tedbir veya kararları alır."
"(6) Başkanlık, ulusal siber güvenlik faaliyetleri kapsamında, siber saldırıların tespiti ve önlenmesi konusunda, içerik, yer, erişim sağlayıcılar ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlar, gerekli tedbirlerin aldırılması konusunda faaliyet yürütür ve ihtiyaç duyulan çalışmaları yapar.
(7) Başkanlık kanunlarla kendisine verilen görevlerin ifası amacıyla araştırma ve geliştirme merkezleri kurabilir."
MADDE 96 – 5651 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla yetkilendirme belgesi verilmesine" ibaresi "yer, erişim ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülüklerine" şeklinde değiştirilmiştir.
MADDE 97 – 5651 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.
"(5) 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar kurumlarının, hâkim ve savcılar ise kendilerinin muvafakati ile aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı emrinde görevlendirilebilir. Bu kapsamda görevlendirilen personel sayısı Kurumun kadro sayısının yüzde yirmisini geçemez. Bu personel kurumlarından izinli sayılır. İzinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgili özlük hakları devam eder ve bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır. Terfileri başkaca bir işleme gerek kalmaksızın süresinde yapılır.
(6) Başkanlık personelinin, kanunlar kapsamındaki görevlerini yerine getirirken, görevin niteliğinden doğan veya görevin ifası sırasında işledikleri iddia olunan suçlardan dolayı haklarında cezai soruşturma yapılması, Telekomünikasyon İletişim Başkanı için ilişkili Bakanın, diğer personel için ise Kurum Başkanının iznine bağlıdır."
MADDE 98 – Ekli (2) sayılı listedeki kadrolar ihdas edilerek öncelikle Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı hizmetlerinde kullanılmak üzere 5651 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı listeye eklenmiştir.
MADDE 99 – 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.
"EK MADDE 2 – Başkanlığa verilen görevlerin yürütülmesi için, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair hükümlerine bağlı kalınmaksızın özel bilgi ve ihtisas gerektiren konularda Başkanlıkta sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Bu suretle çalıştırılacakların unvanı, sayısı, süresi, ücretleri ve diğer hususlar Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak hizmet sözleşmesi esaslarına göre tespit edilir. Bunlara ödenecek ücret, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre çalıştırılanlar için uygulanmakta olan sözleşme ücreti tavanının beş katını, çalıştırılabilecek toplam sözleşmeli personel sayısı ise yetmiş beşi geçemez ve bu fıkrada belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz."
MADDE 100 – 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
"GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Birliğin kuruluşu bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde tamamlanır.
(2) Birlik, mevcut internet servis sağlayıcıları ile erişim hizmeti veren işletmecilerin en az dörtte birinin katılımıyla imzalanan Birlik Tüzüğünün Kurum tarafından incelenerek uygun bulunmasını müteakip faaliyete başlar. Birliğin kurulmasını müteakip en geç bir ay içinde hâlen üye olmayan internet servis sağlayıcıları ve erişim hizmeti veren işletmeciler üyeliklerini tamamlamak zorundadır.
(3) Belirtilen sürede Birliğin kuruluşunu tamamlayamaması hâlinde, Kurum tarafından internet servis sağlayıcılarına ve internet erişim hizmeti veren diğer işletmecilere bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde biri oranında idari para cezası uygulanır.
(4) Birliğin kurulmasını müteakip bir ay içinde üye olmayan internet servis sağlayıcılarına veya internet erişim hizmeti veren diğer işletmecilere, Kurum tarafından bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde biri oranında idari para cezası uygulanır."

Dijital Türkiye Platformu'ndan 5651 değişikliğine itiraz

Yazılı bir açıklama yapan Platform, konuyla ilgili Cumhurbaşkanı Gül'e, 8 farklı başlık halinde itirazları bilimsel bir şekilde ortaya koyduğu 14 sayfalık değerlendirme raporu gönderdi.
Bilişim sektörünün beş sivil toplum örgütü olan, Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Türkiye Bilişim Vakfı (TBV), Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜBİSAD), Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) ve Elektronik Cihazlar İmalatçıları Derneği'nin (ECİD) bir araya gelerek, Digital Europe inisiyatifi çerçevesinde oluşturdukları Dijital Türkiye Platformu, "Torba kanun" içindeki İnternet maddeleri konusunda 14 Ocak 2014'te yazılı bir açıklama yaptı. Platform, konu ile ilgili Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e bir değerlendirme gönderdi ve itiraz noktalarını belirtti.

Yazılı açıklamada, "Devlet, bilgi toplumuna geçişte temel olan vatandaşların bilgiye erişim ve bilgi toplumu araçlarını eşitlik ilkesi çerçevesinde kullanım haklarını güvence altına almakla yükümlüdür. Beklentimiz devletin, vatandaşların ve kurumların bilgi toplumuna dönüşümde kullanacağı her türlü araç ve alt yapıya erişimlerini temin etmesi ve bunları sağlarken tüm engelleri ortadan kaldırmasıdır" ifadelerine yer verildi.
Platformu, İnternet kullanımına ilişkin çeşitli düzenlemeler içeren kanun teklifine ilişkin, "Dileğimiz, 5651 sayılı yasada öngörülen değişikliklerin tekrar gözden geçirilmesi, sivil toplum kuruluşlarının da (STK) görüşleri alınarak, İnternet'in denetimine ilişkin uygulamaların ölçülü ve dengeli bir şekilde yasalaşmasını sağlamaktır" açıklamasını yaptı.
Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) kabul edilen ve 5651 sayılı yasada değişiklik öngören hükümler hakkında Dijital Türkiye Platformu'nun Cumhurbaşkanına gönderdiği, 8 farklı başlık halinde itirazları bilimsel bir şekilde ortaya koyduğu 14 sayfalık değerlendirme raporu şöyle:

1. Yasada öngörülen "erişimin engellenmesi" tedbirinin hukuk düzenindeki amaç – araç dengesine uygun olmadığı yönündeki itirazlar

Hukukun genel prensibi gereği "hukuken korunması gereken amaçla", bu amacı gerçekleştirmek için kanunda tanımlı "hukuki himaye yönteminin yani aracın" orantılı olması aranmalıdır. Bir başka deyişle, hakkın kullanılmasında aşırıya kaçma riski olan, bir başkasının hak ve menfaatlerini zedeleme tehlikesi taşıyan hukuki himaye araçlarının amaç-araç dengesi bakımından hukuka uygun olmadığı kabul edilmektedir.

Kanunda kişilik haklarının korunması, özel hayatın gizliliği ve 8. Maddede sayılan katalog suçlar bakımından öngörülen erişimin engellenmesi tedbiri; "amaç-araç" dengesi bakımından Anayasa ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslarası sözleşmelerde tanımlı olan ifade özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, düşünce ve ifadeyi yayma özgürlüğü, haberleşme özgürlüğü, basın özgürlüğü noktasında bireylere tanınan temel hak ve özgürlüklerini ölçüsüzce sınırlandırma tehlikesini taşıyan bir hukuki himaye vasıtasıdır.
Bahsi geçen tedbirin temel hak ve özgürlükleri ölçüsüzce sınırlandırma tehlikesi taşıması hukuken bu tedbire başvurulmaması için yeterlidir. Bir diğer deyişle, hukuk düzeni bu tedbirin hukuka uygun olup olmadığını değerlendirirken somut ihlal yaratıp yaratmadığına bakmamaktadır. Tehlikenin varlığı bu tedbire başvurulmaması için yeterlidir. Bu konuda ülkemizde yerleşmiş yargı içtihatları ve Ceza Muhakemesi Kanunu'nun gerekçesine derc edilen kanun koyucunun iradesi de bu yöndedir.

"Erişimin engellenmesi" tedbirinin, Türkiye'de en çok ihtilaf konusu olan "kişilik haklarının ihlali" ve son dönemde çokça gündeme gelen "özel hayatın gizliliğini ihlal" gibi yaygın hukuka aykırılıklarda kullanılmasına imkân tanınmasıyla gerek idari kararlar gerek özel nitelikli kurumların uygulamaları (Erişim Sağlayıcılar Birliği) gerekse de yargı kararlarıyla temel hak ve özgürlükleri ölçüsüzce sınırlandırma tehlikesi ortaya çıkacaktır.

2. Yasada öngörülen "erişimin engellenmesi" tedbirinin uluslararası alanda uygulanan temel ilkelere uygun olmadığı noktasındaki itirazlar

Mecliste kabul edilen metinde ortaya konulan "erişimin engellenmesi" tedbiri, demokratik ülkelerde çok ağır suçlar için (çocuk pornografisi, çocukların cinsel istismarı, ırkçılık) yargı kararı ile yargılama sürecinin bir parçası olarak uygulanan zorunlu ve istinai bir tedbir olarak düzenlenmektedir.

Yargı kararı olmadan devletin zorlayıcı gücünü kullanılarak yapılan filtreleme, içeriğin yayından çıkarılması ve erişimin engellenmesi uygulaması hangi gerekçeyle yapılırsa yapılsın uluslararası literatürde "sansür" olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye'de Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) erişim sağlayıcılara getirdiği yükümlülük gereğince zorunlu olarak tüketicilere sunulan "Güvenli İnternet" hizmetinin uluslararası literatürde "sansür" olarak nitelendirilmesinin arkasında yatan gerekçe budur.

Bunun yanında bizim ülkemizde uygulandığı şekilde geniş kapsamlı hukuka aykırılıklarda "erişimin engellenmesi" tedbirinin uygulanmasını öngören başka bir demokratik ülke yoktur. 5651 sayılı yasa bu yönüyle de dünyadaki demokratik ülkeler arasında "erişimin engellenmesi tedbirini" bu kadar geniş şekilde düzenleyen tek yasa olarak ortada durmaktadır.

Yasada yapılan son değişikliklerle "erişimin engellenmesi tedbirinin" uygulama kapsamı genişletilmekte, erişimi engelleme talebinde bulunacak kişilerin sayısı çoğaltılmakta (Meclis'te kabul edilen metinde gerçek kişiler yanında tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşlara da talepte bulunma imkânı verilmektedir) erişimin engellenmesi konusunda kapsamlı yetkiler tanınmaktadır. Bu nedenle bu Yasa Türkiye'yi demokratik ülkeler arasında "internet özgürlüğü" bakımından son sıralarda yer almasına neden olurken, Türkiye'nin "internet özgürlüğü" konusunda otoriter ülkeler arasındaki sıralamaya dahil edilmesine sebebiyet vermektedir.

Bu konuda söylenebilecek hususlardan biri de demokratik toplum düzenini oluşturmaya yönelik özgürlüklerle, bireysel özgürlüklerin çatışması durumunda demokratik toplum düzenini oluşturmaya yönelik özgürlüklerden yöne tavır alınması gerekliliğidir. "Kişilik haklarını" ve "özel hayatın gizliliğini" korumak gerekçesiyle "basın özgürlüğü", "düşünce ve ifade özgürlüğü", "haberleşme özgürlüğü", "düşünce ve ifadeyi yayma özgürlüğü"nün kısıtlanmasına yol açacak uygulamaların oluşması tehlikesi yaratacak bir düzenleme kabul edilemeyeceği gibi, bu noktada zorlayıcı bir uygulama geliştirmek de anayasamızda da karşılığı olan "hakkın kötüye kullanılması" yasağı kapsamında bir durumun ortaya çıkmasına sebebiyet verecektir.

Uluslararası alanda ülkemizde en fazla kişilik hakkı ihlaline konu olan ve hürriyeti bağlayıcı cezayla cezalandırılan "hakaret" ve "sövme" fiillerinin, başta İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere dünyanın demokrasi standardı üst düzeyde olan ülkelerinde suç olarak düzenlenmediği, bu fiilleri halen suç olarak düzenleyen demokratik ülkelerde bu fillerin cezalarının da bizim ceza kanunumuzdaki kadar ağır olmadığı görülmektedir. Modern hukuk sistemleri, özellikle bizim de ceza hukukumuzun temellerini aldığımız İtalya "hakaret" ve "sövme" fillerini suç olmaktan çıkartma yolunda önemli bir adım atmaktadır.

Bu reformla ilgili Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) tarafından Kasım 2013 tarihinde yayınlanan rapor; bu reformun pozitif ve negatif yönlerini uluslararası hukukun temel metinleri ve içtihatları doğrultusunda incelemektedir. AGİT'in bu raporunun ülkemizde bu yönde atılacak demokratik adımlar için de çok değerli bir referans noktası teşkil edeceğine inanmaktayız. "Hakaret" ve "Sövme" fiillerinin birçok demokratik ülkede çok ciddi bir ihlal olarak görülmeyip çoğu zaman suç olarak dahi düzenlenmemesine rağmen, ülkemizde bu ihlallerin yargılama süreci bir bütün olarak işletilmeden uluslararası alanda ancak çok ciddi hukuku aykırılıklarda uygulanan ve temel hak ve özgürlükleri sınırlandıran

"erişimin engellenmesi" tedbirine konu yapılması bu yönüyle de ülkemizin uluslararası standartların çok dışında bir uygulama geliştirdiğinin kanıtı olmaktadır.

Bu konudaki diğer bir husus da ülkemizde bu yönüyle "erişime engelleme" konusu yapılarak takip edilen suçlarla ilgili uluslararası hukuktaki adli yardımlaşma süreçleri arasında uyumsuzluktur. Uluslararası alanda adli yardımlaşma anlaşmalarının temeli "karşılıklılık" ve "mevzuatlar – uygulamalar arası uyum" ilkesine dayanmaktadır. Bir başka deyişle adli yardımlaşma yapacak ülkelerin adli yardımlaşmaya konu olan suç soruşturmasına yönelik olarak mevzuatlarının ve konuyla ilgili adli-idari uygulamalarının evrensel demokratik standartlarda birbirleriyle uyumlu olması aranmaktadır. Aksi takdirde uluslararası "adli yardımlaşma" anlaşmalarına dayalı olarak yapılan talepler sonuçsuz kalmaktadır. Ülkemizin gerek yukarıda belirtilen (hakaret ve sövme suçlarına ilişkin) şekilde maddi hukuk normlarında demokratik ülkelerdekinden farklı bir yasal çerçeveye sahip olması, gerekse usul hukuku bakımından 5651 sayılı Yasa gibi dünyada benzeri olmayan uygulamalarla internet üzerindeki ihlallerle mücadele etmesi "adli yardımlaşma anlaşmalarıyla" yapılan taleplerin "mevzuatlar-uygulamalar arası uyumun sağlanmadığı" gerekçesiyle sonuçsuz bırakacaktır.

Mevcut pratikte de geçerli olan bu durum gereğince Türkiye'nin ikili ve çoklu adli yardımlaşma anlaşmaları gereğince Amerika Birleşik Devletleri ve diğer demokratik ülkelerde yerleşik bilgi ve iletişim teknolojileri şirketlerinden yaptığı talepler ("hakaret" ve "sövme" suçlarına yönelik gibi) bu gerekçelerle ilgili ülkelerin resmi makamları tarafından reddedilmektedir. 5651 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikler mevcut durumu iyileştirmemekte, "adli yardımlaşma anlaşmaları" kapsamında karşılaştığımız sorunu derinleştirmektedir.

3. Yasanın getirdiği sistemin uluslararası pratikle çeliştiğine ilişkin itirazlar

Demokratik ülkelerde internet üzerinde içerik yönünden ihlallerle mücadelede kullanılan yöntem "uyar-kaldır" sistemidir. Burada içeriği yayınlayan internet sitelerine "şikâyetleri" alacak kanalları açmaları ve buralardan gelen şikâyetleri belirli bir sürede etkin bir şekilde cevaplandırmaları zorunluluğu getirilmektedir. Menfi cevapların alınması ve verilen sürenin cevapsız geçirilmesi durumunda ise, yargıya başvurarak içeriğin yayından çıkarılmasını talep etme hakkı kullanıcılara sunulmaktadır.

Demokratik ülkelerin hiç birinde (Özellikle özel hayatın gizliliği, kişilik haklarına ihlal gibi hukuka aykırılıklarda) hukuk sistemi hukuka aykırı bulunan içeriği yayınlayan internet sitesi ilgili ülkenin yargı yetkisi dışında olduğu veya "uyar –kaldır" sisteminin yavaş işlediği gerekçesiyle ilgili siteye veya içeriğe idari veya yargı kararıyla erişiminin engellenmesi tedbirini uygulama yetkisi tanımamaktadır. Bu durum kendi yargı yetkisi içerisindeki internet siteleri için de geçerlidir.

Mahkeme kararına rağmen ilgili içeriği yayından kaldırmayan yargı yetkisi içerisindeki site hakkında uygulanacak cezanın bir sonucu olarak internet erişim sağlayıcılar

eliyle son kertede erişimin engellenmesi gerçekleştirilmekte, bu durum bir ceza hükmünün sonucu olarak icra edilmektedir.

Hal böyle iken 5651 sayılı yasanın getirdiği sistematik Türkiye'de olsun olmasın, herhangi bir ceza yargılamasının sonucu olsun olmasın "uyar-kaldır" sistemine başvuru zorunluluğu olmadan birçok internet sitesinde yayınlanan içerik için ilgili içeriğe veya sitenin tamamına "erişimin engellenmesi" tedbirinin idari bir kararla veya yargı kararıyla uygulanmasına izin vermektedir.

Türkiye'de yasa eliyle "uyar – kaldır" sistemine başvurma ve kullanma zorunlu kılınmadığı için internet üzerindeki her türlü ihlal yargısal uyuşmazlığa konu olmaktadır. Burada ilgili sitelere yapılacak (özellikle yurtdışında yerleşik sosyal medya sitelerine) basit bir ihtarla yayından kaldırılabilecek içerik, bu yola gidilmeden yargısal uyuşmazlığa konu olarak yargının mevcut yükünü arttırmaktadır.

Ülkemizde sosyal medya siteleri (Facebook, Twitter, Youtube v.b.) çok yoğun olarak kullanılmasına rağmen, bu sitelerin şikâyet kanallarını (uyar-kaldır mekanizmaları) en az kullanan ülkelerin arasında gelmekteyiz. Bu sitelerin birçoğu yurtdışında olduğu ve bu sitelerin uyarı mekanizmaları kullanılmadan alınan yargı kararı uluslararası hukukun amir hükümleri çerçevesinde icra edilmek zorunda olduğu için çoğu zaman eldeki yargı kararı uluslararası hukukun gösterdiği yollara başvurulmadığı için icrai yetenek kazanamamaktadır.

Bu gerekçeyle (5651 Sayılı yasada yapıldığı gibi) yargı kararının veya idari kararın uluslararası hukuktaki mekanizmalara başvurulmadan icra yeteneğinden yoksun kalmaması için "erişim sağlayıcılar"ı "erişimin engellenmesi" tedbirini uygulatmak zorunda bırakmak, uluslararası literatürde devlet zoruyla erişimin kısıtlanması yani "sansür" olarak nitelendirilmektedir.

Oysa ki yerel olarak alınan kararın (adli-idari) icrası bakımından dünyadaki tüm ülkeler aynı noktadır. Bu ülkelerden demokratik süreçlerle yönetilenler bu kararların icrası bakımından uluslararası hukukta cari olan süreçleri kullanırken (adli yardımlaşma, tanıma-tenfiz v.b) Türkiye'de 5651 sayılı yasa ile getirilen kendine özgü sistem uluslararası hukukun yollarının etkisizliğini gerekçe yaparak kendine has bir yöntem geliştirmiştir.

Bu da elbette Türkiye'nin uluslararası toplum tarafından demokratik ülkeler içerisinde farklı bir noktada değerlendirilmesine neden olmaktadır. Zira "erişimin engellenmesine" ülkemizdekine benzer gerekçelerle başvuran ülkeler demokratik hukuk devleti olmayan otoriter rejimle yönetilen ülkeleridir.

Meclis'te kabul edilen metinde öngörülen tüm erişim sağlayıcıların üye olmak zorunda olduğu, erişime engelleme kararlarının erişim sağlayıcılara iletiminde sorumlu olan, BTK'nın Tüzüğünü onaylamasıyla tüzel kişilik kazanan ve Kanuna dayalı olarak kurulan "Erişim Sağlayıcıları Birliği" de bu noktada "uluslararası pratikte" olmayan bir yapının hukuk sistemimiz içerisine intikal ettirilmesine neden olmaktadır.

. .

İngiltere ve Irlanda örnekleri dikkate alınarak dizayn edildiği, erişimin engellenmesi kararlarının Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) yerine özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olan bir kuruluş eliyle uygulanmasının (yani erişim sağlayıcılara kararın bildirilmesi) kamuoyunda soru işaretlerini azaltacağı, vatandaşın ihlal taleplerini bildirebileceği bir yapının oluşacağı, erişimin engellemesi uygulamasında katılımcı bir uygulama çerçevesi geliştirileceği iddia edilmektedir.

İngiltere ve İrlanda örnekleri tamamen farklı amaçlarla kurulmuş sivil inisiyatiflerdir. Bu yapılara "ihbar hattı"("Hotline") da denilmektedir. Bu yapılar kanunla kurulmadığı gibi, erişimin engellenmesi kararlarının icrası adı altında 5651 Sayılı Yasadakine benzer hiç bir fonksiyonları da yoktur. Belli suç tipleriyle sınırlı olmak üzere (Çocukların cinsel istismarı gibi) erişim sağlayıcılara kendi ihbar hatlarına gelen talepleri bildirerek içeriğin yayından kaldırılmasını temin etmek noktasında aracılık fonksiyonu üstlenmektedir.

Burada içeriğin yayından çıkarılmasına ilişkin olarak erişim sağlayıcılarla birlikte üstlenilen faaliyet yalnızca ihbar hattının bulunduğu ülkede faaliyet gösteren ve ilgili ülke sınırları içerisinde barındırılan içeriklerle sınırlıdır.

İhbar hattının bulunduğu ülkedeki internet siteleri üzerinden yayınlanmayan veya barındırılmayan içeriğin çıkartılması talepleri için kategorik suçlarla sınırlı olarak (çocukların cinsel istismarı gibi) Uluslararası İhbar Hatları Birliği (International Association of Internet Hotlines - INHOPE (INHOPE.org) üzerinden veya bu talepler yargılama süreci içerisine aktarılarak uluslararası adli yardımlaşma hükümleri çerçevesinde aksiyon alınmaktadır.

Yukarıda belirtilen kapsamın dışında kalan hukuka aykırılıklarla ilgili ihbar hattına gelen talepler, kişilik haklarının ihlali ve mahremiyetle ilgili ise Kişisel Verilerin Korunması Kurumu'na, bunun dışındaki hukuka aykırılıklarla ilgili ise değerlendirilmek üzere emniyet birimlerine yönlendirilmektedir. Onlar da hukuka aykırı içeriğin yurt içi ve yurtdışında yer aldığı temelinde ayrım yaparak yasayla kendilerine verilen yetkiler çerçevesinde hareket etmektedirler.

Bu açıklamalardan da net bir şekilde görüldüğü üzere Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin karşılığı olabilecek kurumların yaptıkları ile Birliğe yükletilen fonksiyonlar oldukça farklıdır.

Avrupa Birliği (AB) başta olmak üzere demokratik ülkelerde faaliyet gösteren İhbar hatlarının erişimi engelleme noktasında hiç bir görevleri olmamasının yanında kişilik haklarını ihlal ve özel hayatın gizliliğini ihlal konularında da içeriğin yayından çıkartılması, erişimin engellenmesi, erişim sağlayıcılara erişimin engellenmesi kararlarının bildirilmesi konularında herhangi bir yasaya veya sektör düzenlemesine dayalı rolleri de bulunmamaktadır.

4. Yasada "koruma tedbiri" olarak öngörülen "erişimin engellenmesi" uygulamasının ceza muhakemesi hukukunun "koruma tedbirlerine" ilişkin

geliştirdiği mevcut kabulleriyle çeliştiği noktasındaki itirazlar

5651 sayılı Yasanın gerek mevcut gerekse de Meclis'te kabul edilen maddelerle ortaya konulan sistem Türk Ceza Muhakemesi hukukunun ve evrensel hukuk sisteminin temel ilkeleriyle ciddi çelişki teşkil etmektedir. Yasada "erişimin engellenmesi" tedbiri ceza muhakemesi hukuku çerçevesinde bir "koruma tedbiri" olarak tanımlanmıştır. "Koruma tedbiri", ceza muhakemesi hukukun evrensel prensipleri uyarınca yargılama ve soruşturma süresince gecikmesinde sakınca olan hallerde delillerin karartılmasını engellemek; yargılamanın –soruşturmanın sağlıklı bir şekilde yürütülmesini temin etmek maksatlarıyla sınırlı olarak kanunun verdiği yetkiye dayanarak yargı kararıyla, ölçülülük ilkesine uygun bir şekilde geçici süreli olarak uygulanan tedbirleri tanımlamak maksadıyla kullanılmaktadır.

Hukukumuzda koruma tedbiri olarak düzenlenen tedbirlere örnek vermek gerekirse "tutuklama", "gözaltına alma", "el koyma" vb. tedbirler sayılabilir. 5651 Sayılı yasanın 8. Maddesinde belirtilen suçlarla ilgili verilen "erişim engellenmesi" kararlarının yukarıda bahsi geçen ilkeleri taşımadığı ortadadır.

Zira ülkemizde 8. Maddede sayılı katalog suçlara dayalı olarak gerek İdare gerekse de yargı kararıyla verilen erişimi engelleme kararlarının gerek amaç unsuru bakımından delillerin karartılmasını engellemek; yargılamanın –soruşturmanın sağlıklı bir şekilde yürütülmesini temin etmek gibi bir amacı olmadığı gibi tedbirin uygulanmasına ilişkin yargı kararına dayalı olma, geçici olma, ölçülülük ilkesine bağlı olma, bir ceza soruşturması-kovuşturması veya yargılama sürecine bağlı olma ilkelerine uymadığı görülmektedir.

Bunun yanında Meclis'te kabul edilen metinde (madde 9) ortaya konulan "kişilik haklarının ihlali" durumunda "erişimin engellenmesi" tedbirinin koruma tedbiri niteliğinde uygulanmasının da aynı şekilde bu ilkelere aykırı olduğu görülmektedir. Zira her kişilik hakkına saldırı filli hukuk düzenimizde suç olarak düzenlenmemiştir.

Bir başka deyişle, Türk Ceza Kanunu'nda "kişilik haklarını ihlal" diye bir suç yoktur. "Kişilik Haklarını İhlalin" Türk Ceza Kanunu'nda hangi suçları kapsadığı noktasında öğretide bazı ayrımlar olsa da bu ayrımlar üzerinde ittifak yoktur. Ayrıca öğretide "kişilik haklarını ihlal" olarak

kategorize edilen bazı suçların mağduru ve yakınıcısı ancak gerçek kişi olabilmektedir.

Hal böyle iken "kişilik hakkını ihlal" gerekçesiyle talepte bulunma hakkının Meclis'te kabul edilen metinde gerçek kişiler yanında tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşlara da verilmesi tam anlamıyla bir hukuki çelişkiye işaret etmektedir.

Suç şüphesine dayalı olmayan bir ceza soruşturması ve yargılaması olamayacağı gibi, ortada bir ceza soruşturması ve yargılaması yok iken "koruma tedbiri" de verilemeyeceği açıktır. Bu nedenle 9. Maddede kişilik haklarına ihlal durumunda koruma tedbiri şeklinde uygulanması öngörülen "erişimin engellenmesi" tedbiri de bu noktada hukuki bağlamından koparılmış, mevcut hukuk sistemimizdeki kabullerle tamamen çelişki teşkil eden bir şekilde düzenlenmiş olmaktadır.

Meclis'te kabul edilen metinde öngörülen 9. Madde kapsamında Hâkimin verdiği erişimin engellenmesi kararına konu kişilik hakkının ihlaline ilişkin yayının veya aynı mahiyetteki yayınların başka internet adreslerinde de yayınlanması durumunda ilgili kişi tarafından Birliğe müracaat edilmesi halinde mevcut kararın bu adresler için de uygulanacağı hükmü hiç bir hukuki gerekçeyle açıklanabilecek ve yorumlanabilecek bir husus değildir. Hâkim kararıyla ihlal olduğu kanaatine varılan bir içeriğin özel hukuk kişisi tarafından değerlendirme konusu yapılarak hâkim kararının etki alanın genişletilmesine karar verilmesi herhalde dünya üzerinde hiç bir hukuki teoremle açıklanamayacak bir durumu işaret etmektedir.

Böyle bir hususun anayasadaki hâkim güvencesi, mahkeme kararlarının bağlayıcılığı, temel hak ve hürriyetlerin yargı kararına dayalı olarak sınırlandırılması gibi ilkeleri temelinden ihlal ettiği de izahtan verestir. "Özel hayatın gizliliği" nedeniyle koruma tedbiri niteliğinde erişimin engellenmesi kararının uygulanması ile ilgili olarak da 8. Maddede söylenilen durumlar aynen geçerlidir.

Meclis'te kabul edilen metinle 5651 sayılı yasaya eklenen 9/A maddesi ile "Özel hayatın gizliliğine" dayalı olarak uygulanan "erişimin engellenmesi" kararında hiç bir kayıtlama olmadan yargı ve idari karar dahi yok iken bu tedbire başvurulması "erişimin engellenmesi" kararını "koruma tedbiri" hukuki müessesinin bağlamından da koparmaktadır.

Dolayısıyla 5651 sayılı yasanın gerek mevcut gerekse de Meclis'te kabul edilen metninde "erişimin engellenmesi" kararının hukuki vasfının "koruma tedbiri" olarak ortaya konulması "koruma tedbiri" hukuki müessesine hâkim olan prensiplerle kanunda dizayn edilen "erişimin engellenmesi" kararlarını açıklamayı kâfi olmamakta, bu şekilde açıklanmaya çalışıldığı zaman da "erişimin engellenmesi" tedbirinin "koruma tedbiri" hukuki müessesine hiç bir şekilde uygun olmadığı sonucuna varılmaktadır. Kanun yapma ve hukuk yorum tekniği bakımından çok fahiş bir hataya isabet eden bu uygunsuzluk, "erişimin engellenmesi" tedbirinin hukukiliğini de gölgelemektedir.

5. Meclis'te kabul edilen metinde TİB'e içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcılardan "talep ettiği bilgileri talep edilen şekilde başkanlığa teslim etme ve başkanlıkça bildirilen tedbirleri alma" konusunda verilen yetkinin temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasını tehlikeye attığı, "amaç-araç" dengesinin kurulamadığı yolundaki itirazlar

İnternet ticaretten, siyasete, basın –yayından, devlet işlemlerine kadar hayatımızın her alanında çok yoğun kullanılan bir iletişim aracıdır. Kanunda "içerik sağlayıcı" olarak tanımlanan kişi Türkiye'de İnternet kullanan her bir bireydir. Bireylerin anayasadaki temel hak ve hürriyetlerini devlet müdahalesine uğramadan serbestçe kullanmaları bütün dünyada kabul edilmiş temel bir prensiptir.

Bireylerin anayasada tanımlanmış hak ve

hürriyetleri kullanırken devletin müdahalesine uğrayacakları endişesine sahip olmaları, bu hak ve hürriyetlerini serbestçe kullanmalarını engellemekte, bireylerin demokratik toplum düzeninin temellerini inşa etme fonksiyonunu geri dönülmez biçimde zedelemektedir.

Ülkemizde ve dünyadaki tüm demokratik ülkelerde bireylerin temel hak ve hürriyetlerinin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlandırılabileceği; bu sınırlamaların Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı teminat altına alınmıştır. Bu durum Anayasamızın 13. Maddesinde de veciz bir şekilde ifade bulmuştur.

Bireyler interneti anayasada tanımlı birçok hak ve hürriyetin kullanılması noktasında araçsallaştırmaktadır. Örneğin kimi birey haberleşme özgürlüğünü, kimi birey düşünce ve ifadeyi yayma özgürlüğünü, kimi birey eğitim ve öğrenim hürriyetini, kimi birey haber alma hürriyetini, kimi birey de iktisadi girişim hürriyetini internet kullanarak yerine getirmektedir.

Anayasamızda ifade bulan bu hürriyetlerin sınırlandırılması amaçları da her bir hürriyeti düzenleyen Anayasa hükmünde ayrı ayrı yer almaktadır. Bu sınırlandırmalar dışında bir hürriyetin kullanılması sınırlandırılamaz. Hürriyetin kullanılması noktasında devletin müdahale edeceği endişesine neden olma da ülkemiz de dâhil bütün demokratik ülkelerin anayasa yargısında bir sınırlandırma tipi olarak ifade bulmaktadır.

Bu nedenle içerik sağlayıcılardan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın (TİB) uygun göreceği tedbirleri alma ve talep ettiği bilgileri verme yükümlülüğü bu yönüyle temel hak ve özgürlüklerin ölçüsüzce sınırlandırılmasına yol açtığı gibi, Anayasamızın 13. Maddesine de açık aykırılık teşkil etmektedir.

İçerik sağlayıcılar dışında erişim sağlayıcılar, yer sağlayıcılara da herhangi bir konu ve amaç sınırlaması olmadan TİB'in uygun göreceği tedbirleri alma ve talep ettiği bilgileri verme yükümlülüğü getirmek amaç-araç dengesi bakımından hukuka uygun olmayan bir duruma işaret etmektedir.

Temelde erişim sağlayıcılar ve çokça da yer sağlayıcılar ticari bir faaliyet yürüten organizasyonlardır. TİB'in bu kanun kapsamında yürüttüğü görev ise tam olarak açık değildir. Zira TİB gerek kuruluş mevzuatı gerekse de bu kanun kapsamında yürüttüğü görevler bakımından ne bir regülasyon otoritesi ne de bir adli ve idari kolluktur. O yüzden TİB kanunu icra noktasında erişim ve yer sağlayıcılardan isteyeceği bilginin kapsamı ve getirebileceği yükümlülüklerin çerçevesi de buna uygun olarak belirlenmeli ve sınırlandırılmalıdır.

TİB'in herhangi bir regülasyon otoritesi gibi faaliyetleri denetleme yetkisi ve faaliyetin gerektirdiği tedbirleri alma noktasında erişim ve yer sağlayıcılara mükellefiyet getirme yetkisi olamayacağı gibi adli ve idari bir kolluk gibi de bilgi toplama faaliyetinde bulunamamalıdır. Bu sebeple TİB'in erişim ve yer sağlayıcılardan bilgi talep etme yetkisinin kapsamı kişisel verilerin korunmasına ilişkin gerekli teminatlar sağlanarak kanuni görevinin ifasıyla sınırlı kılınmalı, erişim ve yer sağlayıcılar üzerindeki denetim ve düzenleme yapma yetkisi de bu kurumlara bu kanunla yükletilen yükümlülüklerin yerine getirilmesini temin çerçevesi içerisinde kalmalıdır.

Aksi durumda "amaç-araç" dengesi kurulamayacağı gibi bu çok kapsamlı yetkinin kötüye kullanılması tehlikesi ortaya çıkacak, başka kurumlarla yetki çatışması yaşanacak (örneğin erişim sağlayıcıları Elektronik Haberleşme Kanunu'na göre yetkilendiren ve faaliyetlerini denetleyen BTK gibi) ticari faaliyet yürüten taraflar nezdinde bir idari kurum vasıtasıyla getirilebilecek yükümlülüklerin öngörülebilir olması ve hukuki güvenlik tehlikeye girecektir.

6. Meclis'te kabul edilen metinde yer, erişim ve toplu kullanım sağlayıcılara trafik verilerini ve kullanım verilerini saklama ve açıklama kapsamında yükletilen sorumlukların herhangi bir kayıtla sınırlandırılmaması, saklama mükellefiyeti getirilen verilere, yer, erişim ve toplu kullanım sağlayıcıların faaliyetleri neticesinde elde edilen kişisel verilere, bu kuruluşların faaliyetleri neticesinde ürettikleri her türlü bilgi ve belgeye erişimin hangi amaçla ve ne şekilde yapılabileceğinin belirli olmaması nedeniyle temel hak ve hürriyetlerin ihlali ve kişisel verilerin korunması konusunda anayasal düzeyde himaye altına alınan hakların ihlal edilme tehlikesinin oluştuğu yolundaki itirazlar

Meclis'te kabul edilen metinde yer, erişim ve toplu kullanım sağlayıcıların faaliyetleri neticesinde elde ettikleri trafik bilgileri ve erişim bilgilerini azami iki yıl olmak üzere yönetmelikte belirlenecek süre ile saklama yükümlülüğü getirilmektedir. Saklama yükümlülüğünün kapsamı ve bu verilere ne şekilde ulaşılabileceği herhangi bir kayıt atına alınmamaktadır. Burada saklama yükümlülüğü getirilen bilgilerin anayasa ile teminat altına alınan iletişimin gizliliği, düşünce ve ifadeyi yayma özgürlüğü, haberleşme özgürlüğü ve kişisel verilerin korunması bakımından çok önemli bir açılımı vardır. Bu bilgilerin herhangi bir amaç-araç, kapsam ve yöntem sınırlaması yapılmadan saklanması ve talep edilebilir olması bu temel hak ve hürriyetlerin doğrudan ihlaline ve ölçüsüzce sınırlandırılmasına açık bir ortamında da yaratılmasına sebebiyet vermektedir.

AB'nin suç soruşturmasına konu olan hususlarda soruşturmanın sıhhati için erişim sağlayıcılar bakımından trafik verilerinin saklanmasını öngören 2006/24/EC Sayılı Veri Saklama Direktifi bu yönde amaç-araç-kapsam ve yöntem sınırlaması konusunda temel hak ve hürriyetlere de atıf yaparak bir çerçeve geliştirmektedir. 2006/24/EC Sayılı Direktifin icrası noktasında en önemli sınırlandırma 1995/46/EC sayılı Kişisel Verilerin Korunması Direktifi'dir. Buradan hareketle ülkemizde AB'nin 1995/46/EC sayılı Kişisel Verilerin Korunması Direktifi'nin esaslarını taşıyan bir Kişisel Verilerin Korunması Kanunu olmasa da Anayasamızda kişisel verilerin korunması bir temel hak olarak tanınmış durumdadır. Bu nedenle suç soruşturması için bu bilgilerin saklanması gerekliliği kabul edilmekle birlikte

herhangi bir sınırlandırma olmadan, kapsamı çizilmeden ve bilgilerin açıklanmasına ilişkin bir esas getirilmeden bu yükümlülüğün Kanuna derc edilmesi uluslararası hukukun belirlemiş olduğu esasın tamamen dışında bir pratik geliştirmek olduğu gibi, Anayasamızda korunan temel hak ve özgürlükleri de ihlal edecek bir uygulama çerçevesinin oluşturulmasına sebebiyet vermektedir.

7. Meclis'te kabul edilen metinde öngörülen URL bazlı erişimin engellenmesi tedbirinin icra edilmesi için mekanizma kurmanın ve hukuka aykırı içeriğe erişimi engellemek için alternatif erişim metodlarını engelleme yükümlülüğünün icra edilmesinin erişim sağlayıcılar üzerinde çok önemli bir maliyet oluşturmasına; bu yöntemlerin temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının engellenmesi ve ölçüsüzce kısıtlandırılmasına neden olacağına ilişkin itirazlar

Meclis'te kabul edilen metinde getirilen URL bazlı erişimin engellenmesi yöntemi, hukuka aykırı içeriğe erişime engelleyecek bir filtreleme tekniğidir. Bu teknik vasıtasıyla internet omurgasında kurulacak bir filtreleme mekanizmasıyla tüm internet trafiği paket bazında izlenmekte, filtrede yer alan URL'lere yönelik trafik bloklanarak kişilerin bu URL'ye ulaşması engellenmektedir. URL bazlı filtreleme ilk başta "hukuka aykırı içeriğe engelleme sağlanıyor, bu yöntemle sitenin bütününe erişimin engellenmesinin önüne geçiliyor" gerekçesiyle sunulsa da; erişim sağlayıcılar üzerinde çok önemli bir ekonomik maliyet yaratacağı açıktır.

Bunun yanında erişim sağlayıcılara hukuka aykırı içeriğe ulaşmak için alternatif sistemlerin kullanılmasını engelleme yükümlülüğü getirmek de alternatif sistemin engelleme maliyetlerinin bilinmemesi nedeniyle ticari hayatta bu işi yapan erişim sağlayıcılar nezdinde öngörülmez bir yük yaratmaktadır. URL bazlı erişimin engellenmesini hayata geçirebilmek için teknik sistemi kuran ve bu yönde erişim sağlayıcılara bu sistemi kurma noktasında mükellefiyet getiren başkaca demokratik bir ülke yoktur.

Demokratik ülkeler içerisinde Avustralya bu sistemi kursa da maliyetlerin öngörülemez düzeye geldiği gerekçesiyle bu sistemin kullanımından vazgeçilmiştir. Avustralya hükümeti bu sistemi kurmaya karar vermeden önce çok detaylı bir "düzenleyici etki analizi ve maliyet analiz" yapmış, hukuken bu sistemin vatandaşların mahremiyet hakkını ihlal etmeyeceği yolunda tüm teminatları veren gerekli hukuki düzenlemeleri de hayata geçirmiştir.

Meclis'te kabul edilen metinde öngörülen URL bazlı erişimin engellenmesi sistemini kuracak, işletecek, ayrıca hukuka aykırı içeriğe ulaşmak için alternatif sistemlerin kullanılmasını engelleyecek erişim sağlayıcılara bu işlemlerin ne kadar maliyet getireceği bilinmediği gibi bu sistemlerin temel hak ve özgürlükleri ihlal etme tehlikesi olmadan nasıl işletileceğine dair hukuki güvence konusunda da Yasada herhangi bir açıklık sağlanmamaktadır.

Ülkemizde bu tarz ekonomik ve toplumsal maliyeti yüksek düzenlemelerin yapılmadan önce düzenlemenin ekonomik ve toplumsal maliyetini-etkisini ölçmek için 2007/6 Sayılı Başbakanlık Genelgesi ile geliştirilen OECD ve Avrupa Birliği ülkelerinin tamamında uygulanan "Düzenleyici Etki Analizi" çalışması bu kanun çalışmalarından önce hasseten bu konudaki hükümlerin dizayn edilmesinden önce uygulanmamıştır.

8. Meclis'te kabul edilen metinde "kişilik haklarının ihlali" ile "özel hayatın gizliliğini ihlal" konularında AB ve demokratik ülkelerde uygulanan hukuki himaye vasıtasının erişimin engellenmesi tedbiri değil kişisel verilerin korunması hakkında yasa olduğu, bu nedenle 5651 sayılı yasada değişiklik öngören yasanın kabulü yerine bakanlar kurulunda imzaya açılan Kişisel Verilerin Korunması hakkındaki kanun tasarısının bir an evvel

Meclis'e sevk edilerek yasalaşması için iradenin ortaya konulması gerektiği yolundaki itirazlar

Yukarıda arz edilen gerekçelerde de açıkça ortaya konulduğu üzere "erişimin engellenmesi" hukuki tedbiri 8. Maddede düzenlenen katalog suçlar da dâhil olmak üzere hukuki bağlamından koparılmış ve demokratik ülkelerin hiç birinde 5651 sayılı yasada düzenlendiği şekilde uygulanmayan bir hukuki himaye vasıtasına dönüşmüştür.

Bu hukuki himaye vasıtası özellikle "kişilik haklarının ihlali" ve "özel hayatın gizliliğini ihlal" gibi hukuki ihlal tipleri için istisnasız hiç bir demokratik ülkede uygulamaya konulmamaktadır. Bunun yerine Anayasamızda da karşılığını bulan kişisel verilerin korunmasını düzenleyen temel yasa metinleri bu tarz ihlallerle mücadele edilmesinde yegane ve en öncelikli hukuki himaye vasıtası olmaktadır.

AB'de şu an tartışılmakta olan "Kişisel Verilerin Korunması"na yönelik Regülasyon tasarısında kişilik hakları ve mahremiyet ihlalleri daha kapsayıcı bir şekilde düzenleme altına alınmakta, bu Regülasyonu uygulamakla görevli olan "Kişisel Verilerin Korunması Otoritelerine", verileri işleyen kurumlara önemli sorumluluklar verildiği görülmektedir. Mahremiyet hakkına saygılı ürün ve hizmet sunmayı standart hale getiren (privacy by design) hükümlerinden tutun, internet üzerinde kendi rızasıyla dahi olsa ifşa edilen kişisel verilerin veri sahibinin talebi halinde internet üzerinden ulaşılmasının engellenmesinin sağlanmasına (right to be forgotten) kadar birçok nitelikli hakkın veri sahibine tanınması gündeme gelmektedir.

Kişisel verilerin korunması hukukunun bu derece ileri bir düzeye geldiği AB ile ülkemiz karşılaştırıldığında bizim daha başlangıç noktası kabul edilen 1995/46/EC sayılı Kişisel Verilerin Korunması Direktifindeki esasları yasal bir metin haline dönüştüremediğimiz görülmektedir. "Kişilik haklarının ihlali" ve "özel hayatın gizliliği" noktasında demokratik ülkeler ve AB ile uyumlu bir hukuk anlayışı geliştirmemiz için hareket noktası olarak alınması gereken düzenlemenin "Kişisel Verilerin Korunması" kanunu olduğu unutulmamalıdır.

Ayrıca Kişisel verilerin korunması kanununun ekonomik olarak ülkemiz için çok hayati bir değeri vardır. "Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Kanun Tasarısı"nın yasalaşmamasının ülkemize ekonomik maliyeti her geçen gün artmaktadır. Türkiye, uluslararası veri transferinde, AB hukukuna göre "güvensiz ülke" kabul edilmektedir. Bu durum ülkemiz merkezli ve bu ve buna benzer yasalarla bilişim ortamlarını güvence altına almış olan ülkelere bir ihraç ürünü olarak bilgi teknolojileri hizmetlerini vermeyi zorlaştırmakta, bazen de imkânsız hale getirmektedir.

Avrupa'dan ve Basın Konseyi'nden "İnternet yasası" düzenlemesine tepki

İnternet erişimini düzenleyen yasa, AB ve Avrupa Parlamentosu tarafından endişeyle karşılanırken Basın Konseyi, Cumhurbaşkanı Gül'e gönderdiği mektupta "TİB'e verilen yetkiler insan haklarına aykırıdır" dediği yasanın veto edilmesini talep ettikleri bir mektup yayınladı.

Avrupa Birliği (AB) Genişlemeden Sorumlu Komiseri Stefan Füle, İnternet erişimini düzenleyen yasaya sosyal paylaşım sitesi Twitter üzerinden, "Türkiye'de kabul edilecek internet yasası ciddi endişeler yaratıyor. Kamuoyunun ihtiyacı olan daha fazla şeffaflık ve bilgi, daha az kısıtlama" diyerek tepkisini gösterdi.
AB ve Avrupa Parlamentosu (AP) Başkanı Martin Schulz, konuyla ilgili attığı tweette "Hükümetin İnternet üzerindeki kontrolünü artıran kanunun Meclis'ten geçmiş olması zaten boğucu olan basın hürriyeti ortamı açısından bir geri adımdır" dedi.
AB Komisyonu Sözcüsü Peter Stano ise, "Türk halkı daha fazla kısıtlama değil; bilgi ve şeffaflığı hak ediyor. Bugün kabul edilen yasa, bu haliyle, ifade özgürlüğüne çeşitli kısıtlamalar getiriyor. Mesela internet servis sağlayıcılarının, gönderilen içerikleri kontrol etme ve bilgilerin iki yıl süreyle saklanması yükümlülüğü, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın yetkisinin artırılması ve yargı gözetiminin sınırlandırılması. Yasa, AB standartlarına uygun olarak yeniden gözden geçirilmeli. AB Komisyonu, bu yasa üzerinde yapılacak değişikliklerin AB standartlarına uygun olarak yapılması için Türk yetkililerle çalışmaya hazırdır" değerlendirmesinde bulundu.

Basın Konseyi: Erişim engelleme yöntemlerinin çeşitliliği endişe vericidir

Basın Konseyi yasaya ilişkin eleştirilerini içeren bir mektubu Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e yazdı. Mektup şöyle:

"Sayın Cumhurbaşkanım,
Kamuoyunda "sansür yasası" olarak tepki çeken, kısaca 5651 sayılı internet kanununda yapılması öngörülen ve TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen birtakım değişiklikler onaylarınıza sunulmuştur.
Bilindiği üzere, Anayasamızın 90. maddesinin son fıkrasına göre, "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır." Diğer bir deyişle, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHM) hükümleri ve onunla bir bütünlük arz eden AİHM içtihatları, ulusal normlar hiyerarşimizde kanunlarımıza göre öncelik taşımaktadır. Bu durumda, kamuoyunun haklı beklentisi, AİHM'in anılan kararı ve akademik çevrelerin önerileri dikkate alınarak internet rejimi konusunda daha özgürlükçü bir düzenlemenin yapılması idi.
Hiç şüphesiz, internet aracılığıyla gerçekleştirilebilecek çeşitli hak ihlallerini önlemek ve bu haklı amaca yönelik düzenlemeler yapmak, Hükümetin bir hakkı ve hatta görevidir. Ne var ki, ilgili meslek kuruluşlarının, diğer sivil toplum örgütlerinin ve akademisyenlerin görüşleri hiçbir şekilde dikkate alınmaksızın onayınıza sunulan değişiklikler, konuya dair uluslararası standartları ihlal ederek zaten sorunlu olduğu AİHM tarafından tespit edilen mevcut rejimi daha da antidemokratik biçime büründürecektir.

Sizlerin de çeşitli vesilelerle ifade ettiği üzere; insan haklarına saygılı, demokratik bir hukuk devletinde (Anayasa md. 2), özgürlükler asıl, kısıtlamalar istisnaidir. İfade özgürlüğü gibi bir temel hakkın kısıtlanması, sadece bunu zaruri kılan toplumsal bir ihtiyacın bulunması durumunda söz konusudur. Fakat böyle bir gerekliliğin varlığı da yeterli değildir. Bir hukuk devletinde, söz konusu kısıtlamalar, kural olarak, yasayla öngörülmeli, müdahalenin koşulları açık ve net biçimde yasada tanımlanmalı ve yargısal karar aracılığıyla temel hak sınırlandırılabilmelidir. Durum böyle iken ve AİHM'in 2012 tarihli kararı ile Avrupa Birliği'nin ilerleme raporunda, Türkiye'de uygulanan internet yasaklarına ilişkin eleştiriler karşısında, getirilmek istenilen yeni düzenlemelerin kabulü mümkün değildir.

Bilhassa, idari bir makam olan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na (TİB), yargısal karar olmaksızın, "internete erişimin engellenmesi yetkisinin verilmesi", hem kuvvetler ayrılığı gibi temel bir demokratik ve Anayasal prensibe hem de insan hakları hukukuna aykırıdır. Kaldı ki, TİB'in bu önlemleri hangi koşullar altında alabileceği de belirtilmiş değildir. Ayrıca, TİB'e tanınan çok geniş yetkiler karşısında, haklarının ihlal edildiğini düşünen vatandaşlara herhangi bir hukuki başvuru yolu da tanınmamıştır; kaldı ki, çoğu durumda, ilgililerin, haklarına yönelik müdahaleden haberdar edilmeleri bile söz konusu olmayacaktır.

Keza, erişim engelleme yöntemlerinin çeşitliliği de endişe vericidir. IP adreslerine erişim engelleme yöntemiyle birçok site ve servis çalışamaz ve yayın yapamaz hale getirilmektedir. Böylece, söz konusu kaynaklardaki hukuka uygun veriler de halkın istifadesine kapanacağı gibi, tümüyle meşru amaçlarla söz konusu sitelere girmek isteyen kişiler de cezalandırılmış olacaktır. URL adreslerine erişim engelleme yöntemiyle kullanıcıların tüm internet trafiğinin izlenebilir ve gözetlenebilir bir hale getirilmesi, özel hayatın gizliliğinin korunması zorunluluğu karşısında çok ciddi sorunlara yol açabilecektir. Gerçekten de, internet trafik kayıtlarının TİB'e verilme zorunluluğunun öngörülmesi sayesinde, TİB'te bulunan veriler ile herhangi bir kullanıcı profillenebilecek ve fişlenebilecektir. Kaldı ki, TİB'e tanınan veri talep etme yetkisi de herhangi bir neden ve koşula bağlanmamıştır.

Neticede, Kanun onaylanırsa, TİB, yasamaya ve yargıya ait olması gereken birtakım yetkiler kullanabilen, ayrıca geniş yürütme yetkileriyle donatılmış; istihbarat servisi işlevi de gören, gerekçesiz (ve dolayısıyla keyfi kararlar) alabilen, kararlarına karşı da herhangi bir etkili başvuru yolu öngörülmeyen bir kurum olacaktır.

Bu bakımdan, öngörülen değişiklikler, gerek Türkiye gerekse dünyada ciddi tepki doğurmuştur. Avrupa Komisyonu Genişlemeden Sorumlu üyesi Štefan Füle'nin, Avrupa Parlamentosu Başkanı Martin Schulz'un, AB Komisyonu Sözcüsü Peter Stano'nun, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Basın Özgürlüğü Temsilcisi Miyatoviç'ın, ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Jen Psaki'nin beyanatları; Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü (RSF) ve Uluslararası Af Örgütü (AI) yetkilileri tarafından konuya dair yöneltilen eleştiriler, bunun örnekleridir.

Takdirinize sunulan antidemokratik ve hukuk devleti gerekliliklerine aykırı kanun değişikliklerini onaylamamak suretiyle, Türkiye'mizin insan haklarına saygılı bir Devlet olduğunu teyit edeceğinize ve uluslararası arenadaki prestij kaybımıza engel olacağınıza dair inancımız ve güvenimiz tamdır."

TİB Başkanı *Ahmet Cemaleddin Çelik

İnternetin yeni kralı

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB), yeni yasayla birlikte internetteki tek hakim kurum olacak.

Herhangi bir mahkeme kararı olmadan 4 saat içinde istenmeyen tüm internet sitelerini kapatma yetkisi ise TİB Başkanı Ahmet Cemaleddin Çelik'e ait. Çelik, güvenlik bürokrasisinde uzun yıllar önemli görevler üstlendikten sonra aralık ayında TİB Başkanı oldu. Çelik, Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nde uzman yardımcısı ve uzman olarak görev yaptı. Başbakanlık Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü'nde ise Uzman, Daire Başkanı ve Genel Müdür Vekilliği görevlerinde bulundu. 2012 yılından itibaren Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı'nda (MİT) çalışmaktaydı. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan, tartışılan internet düzenlemeleriyle ilgili olarak, "İnterneti yasaklamıyoruz, bilakis şu anda interneti yasaklamanın çok kolay olduğu bir mekanizma var" diyerek savundu. Şu anki mevzuatta kişileri mağdur eden durumlarda hiçbir şey yapılamadığını belirten Elvan "'İnternet yasaklanıyor' iddiası tamamen gerçek dışı. Bu tasarının Gezi ve 17 Aralık olaylarıyla da ilgisi yok" dedi. TİB'e verilen resen yasaklama yetkisinin sadece özel hayatla ilgili durumlarda geçerli olacağını belirten Elvan, "Kişilik hakkının ihlalinde TİB'in hiçbir müdahalesi olmayacak. Sadece özel hayatın gizliliği durumunda uygulanacak. Şu anki durumların yüzde 99.9'unda doğrudan yargı süreci söz konusu olacak" dedi.

HIZINA MEVZUAT YETİŞEMEZ

Bilişim sektörü yetkilileri internette yeni döneme tepki göstermekle birlikte, "Bu yasa da geçer ama kağıt üstünde kalır. İnternete yasak olamaz, kullanıcı bir yolunu bulur" görüşünde. Türkiye Bilişim Derneği Başkanı Turhan Menteş, 5651 yasasının ilk çıktığında da çok tartışıldığını belirterek, "O zaman da özellikle tanımlanan suçlar konusunda çok tepkiler gösterilmişti. Daha sonra görüldü ki yasanın o haliyle uygulanabilirliği olmadı. Tepkiyle çıkan yasa adeta kağıt üstünde kaldı" dedi. MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli de Twitter'dan "İnternet gardiyanları haber alma özgürlüğünü zapturapt altına almak için kuyruğa girmişlerdir" dedi. Yeni internet yasası Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün vereceği kararı bekliyor. CHP, yasanın Köşk'te onaylanması halinde konuyu Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne götüreceğini duyurdu.(hurriyet.com)

'Ekonomik maliyeti olur'

Bilişim Derneği Başkanı İlker Tabak, internet düzenlemesi için konuştu: "Birçok vatandaş yurtdışı ağlardan bağlanacak, kaynaklar gidecek. Sistem dönsün, ülke ekonomisine maliyet olmasın."

Kübra PAR'ın röportajı 7'de

Ne olacak şimdi?

İnternete sansür uygulaması Meclis'te kabul edildi. Yasa, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü bekliyor

Kamuoyunda olduğu tartışılan ve kimi kesimler tarafından 'internete sansür' olarak yorumlanan tartışmalı internet yasası TBMM'de kabul edildi. 'Ne olacak şimdi' dedirten bu yeni dönemle birlikte hayatımızda neler değişecek. İşte internette yeni dönemin cevapları..

Neler yasak?

* Özel hayatın gizliliğini ihlal eden yazın, resim ve videolar...
* Hakaret içeren her türlü içerik.

İzleme

* Erişim Sağlayıcılar Birliği, abonelerin internet trafiği bilgilerini 2 yıl boyunca tutacak. Böylece Türkiye'deki 34 milyon internet abonesinin internette hangi sitelere girdiği veya akıllı telefonlardan hangi uygulamaları kullandığı tespit edilecek.

Daha önce erişimin engellenmesi konusunda mahkemeye başvuru hayordu. Artık sitelerdeki içeriğin uygunluğuna ilişkin itirazlar Erişim Sağlayıcıları Birliği adıyla çatı örgütüne yapılacak. Bu birlik TTNET, Turkcell, Vodafone veya Superonline gibi tüm mobil ve sabit internet servis sağlayıcı şirketlerinin çatı örgütü olacak. Bu birlik TİB veya Bakanlık tarafından alınan engelleme kararını 4 saat içinde uygulamaya geçecek.

Artık internet sitesi yerine internet sayfaları erişim engellenebilecek. Başka bir deyişle, 'uygunsuz' bulunan bir tweet veya YouTube videosu engellenecek.

4 saat

İnternet siteleri herhangi bir mahkeme kararı olmadan TİB ve Ulaştırma Bakanlığı'nın emriyle 4 saat içinde kapatılabilecek.

IP engellenecek

Engellemeler artık IP adresi üzerinden yapılacak. Bu yüzden 'DNS' numarası veya VPN servisi kullanmak işe yaramayacak. Başka bir deyişle engellenmiş siteler arka kapılardan bile girilemeyecek.

Engel kaldırma

TİB ve Bakanlık tarafından engellenen internet içeriklerinin kaldırılabilmesi için site sahiplerinin veya kullanıcıların yargıya gitmesi gerekecek. Başka bir deyişle mahkemelerin engellenen içeriği suçsuz bulması sonucunda yasak kaldırılabilecek.

Para cezası

Hâkimler, 24 saat içinde sansür kararı verebilecek. "Zararlı" içerik çıkarılmazsa, 500-1000 TL arasında günlük para cezası kesilecek.

İnternetin hızına mevzuat yetişemez

Bilişim sektörü yetkilileri internette yeni döneme tepki göstermekle birlikte, "Bu yasa da geçer ama kağıt üstünde kalır. İnternete yasak olamaz, kullanıcı bir yolunu bulur" girişinde.

Türkiye Bilişim Derneği Başkanı Turhan Menteş, "Şu anıdaki durumun sürdürülebilir olduğunu düşünmüyorum" diyerek yasaya olan tepkisini yinelediği. Menteş, 5651 yasasının ilk çıkışında da çok tartışıldığını belirterek, "O zaman da özellikle tanımlanan suçlar konusunda çok tepkiler gösterilmişti. Daha sonra görüldü ki yasanın o haliyle uygulanabilirliği olmadı. Tepkiyle çıkan yasa adeta kağıt üstünde kaldı" dedi.

İnternet düzenlemesi toplumun huzuru için

TBMM Sağlık Komisyonu Başkanı Necdet Ünüvar, kamuoyunda tartışılan son internet düzenlemesini "toplumun huzuru için" sözleriyle savundu.

Ünüvar, Güvenli İnternet Günü nedeniyle yaptığı açıklamada şöyle dedi: "İnternetle ilgili her düzenleme bazı çevrelerce hemen 'sansür, yasaklama' gibi olumsuz bir refleksle tanımlansa da, zamanla yapılan düzenlemelerin toplumun huzuru için yapıldığı anlaşılmaktadır. Nitekim şu anda Meclis'teki internet düzenlemesi için de aynı çevreler aynı refleksi göstermektedir ama 'kişilik haklarının ihlalinin önlenmesi ve özel hayatın gizliliğinin korunması' amacıyla yapılan düzenlemelerin de tıpkı güvenli internette olduğu gibi toplum için son derece yararlı bir düzenleme olduğu kısa sürede anlaşılacaktır."

AİHM'e gidecek

Özellikle TİB Başkanı'na verilen "gerek görüldüğünde site kapatma" yetkisi ve internet trafiklerinin iki yıl servis sağlayıcılar tarafından saklanması konularıyla dikkat çeken yasa, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün vereceği kararı bekliyor. CHP, yasanın Köşk'te onaylanması halinde konuyu Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne götüreceğini duyurdu.

Ünüvar, Güvenli İnternet Günü nedeniyle yaptığı açıklamada şöyle dedi: "İnternetle ilgili her düzenleme bazı çevrelerce hemen 'sansür, yasaklama' gibi olumsuz bir refleksle tanımlansa da, zamanla yapılan düzenlemelerin toplumun huzuru için yapıldığı anlaşılmaktadır. Nitekim şu anda Meclis'teki internet düzenlemesi için de aynı çevreler aynı refleksi göstermektedir ama 'kişilik haklarının ihlalinin önlenmesi ve özel hayatın gizliliğinin korunması' amacıyla yapılan düzenlemelerin de tıpkı güvenli internette olduğu gibi toplum için son derece yararlı bir düzenleme olduğu kısa sürede anlaşılacaktır."

Keyfi karar olmayacak

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı Tayfun Acarer, internet düzenlemesine ilişkin, "Kişilik hakları ve özel hayatın gizliliği konusundaki düzenleme, şikayet, şikayetin değerlendirilmesi ve nihai karar olarak hâkimin kararı şeklinde üç aşamadan oluşmaktadır. Bu süreçlerin hiçbirinde herhangi bir şahsın keyfi bir kararı belirleyici olmayacaktır" dedi.

Yapılan düzenlemelerin beş başlık altında yenilik getirdiğini bildiren Acarer, bu başlıkların:

* Erişim Sağlayıcılar Birliğinin kurulması
* Kişilik haklarının ihlali durumunda yapılacaklar
* Özel hayatın gizliliğinin korunması
* Trafik bilgilerinin saklanması
* Hapis cezalarının kaldırılması olduğunu söyledi.

■ AJANSLAR

Kişisel veri güvenliğine yeni ayar!

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu kararına göre, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerden alacakları kişisel verileri hangi amaç için kullanılacağını gerekçeleriyle birlikte bildirecek.

Kişisel veri alımına yönelik talebin bu amaçla sınırlı tutulması, gizliliğinin korunması ve alınış amacı dışında kullanılmaması, sorumluluğunun talep eden kuruma ait olduğu hususları yazılı biçimde belirtilecek. AA muhabirinin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan (BTK) aldığı bilgiye göre, Kurul, kamu kurum ve kuruluşlarının işletmecilerden kişisel veri taleplerine yönelik yeni bir karar aldı.

Sabit/mobil telefon ve internet gibi elektronik haberleşme işletmecileri tarafından sunulan hizmetlerden yararlanan şahısların kişisel verilerinin korunmasını önemseyen Kurul, Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik'e ek olarak işletmeciler tarafından kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılacak veri paylaşımında kişisel verilerin korunması açısından bazı hususların açıklığa kavuşturulması amacıyla yeni bir karar aldı.

11 Kasım 2013 tarihli Kurul kararında, işletmecilerin kamu kurumlarıyla veri paylaşımında nelere dikkat etmesi gerektiği ve hangi koşullarda söz konusu verilerin paylaşılabileceği belirtildi. Kararda, kanunlarında açıkça her türlü bilgi ve belge isteme yetkisi verilen kamu kurum ve kuruluşları ile kanunlarında belirtilen görev ve amaçlarla bağlantılı, sınırlı ve orantılı verilerin taraflarca gizlilik ve güvenliği sağlanarak paylaşılabileceği belirtildi.

Bununla birlikte ilgili kurumlarca işletmeciye iletilen talepte istenen verilerin hangi amaç için kullanılacağı hususunun gerekçeleriyle birlikte bildirilmesi ve talebin bu amaçla sınırlı tutulması, bu verilerin gizliliğinin korunması ve alınış amacı dışında kullanılmaması, sorumluluğunun talep eden kuruma ait olduğu hususunun yazılı biçimde belirtilmesi gerektiği vurgulandı.

Kurul ayrıca telefon numarası bilgisinin yurt dışındaki firmayla hangi durumlarda paylaşılabileceği konusunda da karar aldı. Buna göre, sadece telefon numarasının yurt dışında bulunan operatör ve tedarikçi firmalarla paylaşılmasının hizmetin sunumu açısından zorunluluk arz etmesi durumunda paylaşılabileceğine karar verildi.

- "ABD'den Türkiye'ye veri gelmiyor"

Türkiye Bilişim Derneği Hukuk Müşaviri Mehmet Ali Köksal, konuya ilişkin değerlendirmesinde, Türkiye'de kişisel verilerin korunmasına yönelik bir yönetmelik bulunduğunu ancak henüz kanun çıkarılmadığını söyledi.

Kişisel verilerin korunmasına yönelik ABD ve Avrupa'da önemli yasal düzenlemeler bulunduğunu ve Türkiye'nin bunları örnek alması gerektiğini belirten Köksal, "Türkiye, Amerika'daki ilgili servis sağlayıcıdan internet üzerinden işlenen suçlarla ilgili yazılı taleplere olumsuz yanıt alıyor. Çünkü kişisel verilerin korunmasına yönelik ABD ve Avrupa'daki düzenlemeler, Türkiye'de yok. Bu ülkeler veri paylaşımında iki şart arıyor; birincisi verinin paylaşıldığı ülkede korunmasına yönelik mevzuat olacak, ikincisi de sadece talep edildiği amaçla, sınırlı şekilde kullanılacak. İşte bunun için ABD'den Türkiye'ye veri gelmiyor" diye konuştu.

Türkiye'de bazı kurumların vatandaşların neredeyse tüm bilgilerine sahip olduklarını belirten Köksal, "BTK kararıyla kanununda açıkça yetki verilen kamu kurum ve kuruluşları hariç bilgilerin paylaşımı sınırlanmış olacak. Ancak kişisel verilerin paylaşımı konusundaki sorunları kökünden çözecek şey Kişisel Verilerin Korunması Kanununun yürürlüğe girmesidir" ifadelerini kullandı.

- "Yüzlerce tüketici mağdur"

Tüketici Hakları Derneği Genel Başkan Yardımcısı Ergün Kılıç, tüketicilerin genellikle özel şirket ve bankaların tanıtım ve pazarlama amaçlı telefonlarından rahatsız olduğunu ifade etti.

Kişisel verilerin üçüncü şahıslara iletilmesinin doğru olmadığını vurgulayan Kılıç, "Yüzlerce tüketicinin mağdur edildiği görülmüyor. Veriler ancak sözleşmeye bağlı olarak paylaşılmalı. Özellikle bankalar ve özel şirketlerin telefonlarından herkes bıkmış durumda. İşletmecilerin kamu kurum ve kuruluşları kadar özel şirket ve bankalara bilgi vermesinin önüne geçilmeli. Kimlik bilgilerimize kadar her türlü veriye herkes ulaşabiliyor" değerlendirmesinde bulundu.

İki maddelik düzenleme, İnternet Yasası'nda derde deva olacak mı?

'İki maddeyle itirazlar ortadan kalkacaktır'

İnternet Geliştirme Kurulu Başkanı Serhat ÖZEREN:

GÜNDEME gelen yeni iki maddeyle birlikte sıkıntıların ya da itirazların ortadan kalkacağını düşünüyorum. Bu maddelerle birlikte gerek trafik bilgileri, gerekse de TİB Başkanı'nın erişim engelleme yetkisi konusunda Avrupa Birliği'nde öngörülen standartlara ulaşıldığını söyleyebilirim. Bunu, tümüyle teknik ve sosyolojik bir saptama olarak söylüyorum. Siyasi bir değerlendirme değildir. Bu düzenlemeye siyasi olarak bakılmadığı takdirde sosyolojik ve teknik olarak son derece olumlu buluyorum. Cumhurbaşkanı Gül tarafından onaylanan yasa, yalnızca kişisel haklarla ve özel yaşamın gizliliğiyle ilgili değil siber güvenlik konusunda yasal yetki veriyor. Önemli düzenlemeler öngörüyor.

Bilişim Teknolojileri Uzmanı Çığır İLBAŞ:

'Fişleme gibi kaygıları büyük ölçüde azaltabilir'

ULAŞTIRMA Bakanı Lütfi Elvan'ın açıkladığı iki maddelik düzenlemeye 'olumlu' bakıyorum. Bence, bu iki maddelik düzenleme tartışmaları büyük ölçüde sonlandırabilir. Fişleme gibi kaygıları azaltabilir. Ortamı sakinleştirir.

'TEMEL ÖZGÜRLÜKLER MUHAFAZA EDİLMELİ'

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Marie Harf, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından onaylanan "İnternet Yasası"na ilişkin şu tepkiyi gösterdi: "Ciddi bir şekilde ifade özgürlüğünü, basın özgürlüğünü ve bilgiye erişimi sınırlandırıcı potansiyele sahip. Bu süreçte Türkiye'den, bu yasa hakkında endişelerimizin temel nedeni olan temel özgürlüklerin muhafaza edilmesini bekliyoruz."

İnternet Yasası'na tartışmalı rötuş

CUMHURBAŞKANI Abdullah Gül'ün internetle ilgili yasayı onaylamasının ardından yapılan değişiklik, TBMM'de tartışma yarattı. TİB Başkanı'nın doğrudan kapatma kararı için mahkemenin kararını ne kadar sürede vereceği konusunda süre sınırı konulmaması, muhalefetin tepkisini çekti.

Komisyonda internetle ilgili yapılan değişiklikle, özel hayatın gizliliğinin ihlali durumunda TİB Başkanı'nın doğrudan kararıyla internette yayın yasağı konulursa, bu kararlar 24 saat içinde mahkemeye götürülecek. Ulaştırma Bakanı Lütfi Elvan'ın önceki gün muhalefet partileriyle görüşmelerde mahkemenin 48 saat içinde karar vermemesi halinde kapatma kararının kendiliğinden sona ereceği bilgisi verdiği belirtilirken, önergede 48 saat ibaresine yer verilmedi. CHP'li Erdal Aksünger ve MHP'li Mehmet Günal bunun sakınca yaratacağını belirterek, neden süre sınırı konulmadığını sordu. Komisyonda hükümeti temsil eden Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, eskiden internetin tamamı kapatılırken şimdi sadece içeriğin engellendiğini dile getirerek, "Özel hayata yönelik mutlaka ihlal var ki yasak kararı alınmış. Mahkemenin ne kadar sürede karar vereceğini sınırlamamıza gerek yok" diye konuştu. Mahkeme karar için süre sınırı konulmadan kabul edilen düzenlemenin, genel kurulda yeniden gündeme gelmesi bekleniyor. Kabul edilen bir başka önergeyle, internet trafik bilgilerinin mahkeme kararıyla istenebilmesi öngörüldü. Ancak, siber güvenlikle ilgili soruşturma veya kovuşturma kapsamında mahkemelerce trafik bilgileri istenebilecek.

■ Ahmet KIVANÇ/ANKARA

Tüm İnternetevleri Derneği Genel Başkanı Yusuf ANDIÇ:

'Yasada yapılacak düzenlemenin toparlayıcı olacağını düşünüyorum'

YASADA iki maddeyle yapılacak düzenlemenin toparlayıcı olacağını düşünüyorum. Birincisi TİB Başkanı herhangi bir siteye erişimi özel yaşam gerekçesiyle engellese bile mahkemeye başvurmak zorunda olacak. En azından bu konuyla ilgili bir mahkeme karar olacak. Kişiler, siteye erişimin neden kapandığını öğrenebilecek. Daha önce böyle bir şey söz konusu değildi. Öte yandan trafik bilgelerinin kapsamının daraltılması ve mahkeme kararıyla bu bilgilerin istenecek olması da önemlidir. İnsanların izlendiği yönündeki düşüncelerini ortadan kaldırabilir.

Türkiye Bilişim Derneği İkinci Başkanı İlker TABAK:

'Toptan yanlış bir yasa'

ASLINDA toptan yanlış bir yasa. Böyle bir yasanın ilgili sivil toplum örgütlerinin ve medyanın da katılımıyla tartışılarak ve konuşularak hazırlanması gerekiyordu. Bu yapılmadı. Bu yasa, eğitimden ticarete, ekonomiden medyadaya, sağlıktan ulaştırmaya her sektörü olumsuz etkileyecektir. İki maddelik düzenleme de ölümü gösterip sıtmaya razı etmedir.

POLEMİK

'Bu düzenleme tümüyle makyajdır'

Bilgi Üniversitesi Öğretim Görevlisi ve Bilişim Hukuku Uzmanı Gökhan AHI:

CUMHURBAŞKANI Abdullah Gül yasayı onayladı. Yasayla ilgili olarak eleştirilen iki temel konuda yeni bir yasal düzenleme yapılacağı açıklandı. Bu düzenleme tümüyle makyajdır. Çirkin birini, makyajla ne kadar güzel yapabilirsiniz? Halkı, cici kamuoyunu oyalamak içindir.

Bu maddeler de hiçbir şekilde kaygıları gidermez. Trafik bilgeleri üzerinden fişleme ve TİB Başkanı'na verilen yetkide herhangi bir değişiklik söz konusu değil.

Türkiye Bilişim Vakfı Başkanı Faruk EGZACİBAŞI:

'Ciddi kuşkularım var'

BU iki düzenlemeyle ilgili olarak Sayın Ulaştırma Bakanı Lütfi Elvan'la bir görüşmemiz olacak. Kendisinden bu düzenlemeyi dinleme olanağım olacak. O nedenle şu anda bir şey söyleyemiyorum. Ancak, genel olarak bu yasayla ilgili çok ciddi kuşkularım var.

Bilişim Hukukçusu Avukat Mehmet Ali KÖKSAL:

'İtirazım aynen devam ediyor'

BU yasa ve sonrasında gündeme getirilen düzenlemeye itirazlarım aynen devam ediyor. Daha somut bir örnekle söylemek gerekirse, silah ya da bıçakla adam öldürülüyor. Bunlar, adam öldürmede araç olarak kullanıldığı için yasaklanıyor mu? Diğer yandan trafik bilgileri ve bunlara ilişkin kayıtların ancak mahkeme kararıyla ve suç işlenmesi halinde alınması gerekir.

Yeni İnternet düzenlemesini olumlu bulan iki görüş

İnternet Geliştirme Kurulu Başkanı Özeren, AB'de öngörülen standartlara ulaşıldığını belirtirken Tüm İnternetevleri Derneği Başkanı Andıç, kamuoyunda ciddi tartışmalara yol açan iki maddenin kaygıları gidereceğini söyledi.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilen yeni İnternet (değiştirilen 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun) düzenlemelerini İnternet Geliştirme Kurulu Başkanı Serhat Özeren ve Tüm İnternetevleri Derneği Genel Başkanı Yusuf Andıç, 21 Şubat 2014'te Anadolu Ajansı'na değerlendirdi.

İnternet Geliştirme Kurulu Başkanı Özeren, İnternet düzenlemesi ile ilgili, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün toplumun hassasiyetleri ölçüsünde, endişeleri ortadan kaldırmak adına olumlu bir yaklaşımda bulunduğunu söyleyerek "TBMM de bu hassasiyetler doğrultusunda değişiklikleri komisyonda kabul etti. Bu değişikliklerle birlikte gerek trafik bilgileri, gerekse de TİB Başkanı'nın erişim engelleme yetkisi konusunda Avrupa Birliği'nde (AB) öngörülen standartlara ulaşılmıştır" açıklamasını yaptı.

Düzenlemeye çok siyasi bakıldığını ifade eden Özeren, yeni düzenlemeyle İnternet üzerinde kamunun müdahalesinin azaltıldığını, insanların İnternet'te en çok mağdur oldukları "kişilik haklarının ihlali" ve "özel hayatın gizliliğinin ihlali" gibi iki önemli konuda hızlı ve sonuç alınabilir çözümler getirildiğini kaydetti.

Özeren, her iki durumda da kişinin bizzat kendisinin müracaatının gerektiğini, müracaat yönteminin oldukça basit ve sonuç odaklı olduğunu belirterek, Telekomünikasyon İletişim Başkanı'nın (TİB) müdahale yetkisinin çok sınırlı kaldığını bildirdi.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan geçen değişikliklerin, itirazları ortadan kaldıracağını düşündüğünü dile getiren Özeren, "Bu değişikliklerle birlikte gerek trafik bilgileri, gerekse de TİB Başkanı'nın erişim engelleme yetkisi konusunda AB'de öngörülen standartlara ulaşılmıştır" dedi.

Kaygıları da giderecektir

Tüm İnternetevleri Derneği Genel Başkanı Andıç ise, söz konusu iki maddenin kamuoyunda ciddi tartışmalara yol açtığını ifade etti. Andıç, şunları kaydetti:

"Vatandaş başvurduğu zaman 24 saat içerisinde mahkemeye gitmesi gerekiyordu. Değişiklikte TİB Başkanının da mahkemeye başvurması öngörülüyor. Bu olumlu bir düzenleme. En azından ortada bir yargı kararı olacak. Burada bir duruşma yapılmasa bile hâkim kararı olması çok önemliydi, bu durum kaygıları yok edecektir. Öte yandan mağduriyeti giderecektir, çünkü kişi kendisiyle ilgili olumsuz bir yayın varsa mahkeme, hâkim kararı verilene kadar bunun oluşturacağı zararlardan kurtulmuş olacak. Bu anlamda eskisine göre çok daha iyi ve başarılı olacağını düşünüyorum.

Diğer konuya gelince, insanlarda 'izlenecek miyiz, konuşmalarımız tutulacak mı?' gibi bir kaygı var. Bu verilerde mac adresi var, IP adresi var ve girilen sitenin adresi var, çok da fazla bir veri yok. Bu şekilde sınırlandırıyor olması ve TİB'in bu verilere sadece mahkeme kararıyla erişebilecek olması, insanların izlenmediğini, izlense dahi konuşmalarının tutulmadığını sadece IP adresi ve girdiği sitenin verilerinin tutulacağını bilmesi bence olumludur. Buradaki kaygıları da giderecektir diye düşünüyorum."

Bakan Elvan: Mahkeme kararı olmaksızın hiçbir işlem gerçekleştirilemeyecek

İnternet yasasıyla ilgili kamuoyunda tartışılan konulara yönelik yeni bir çalışma yaptıklarını belirten Elvan, "Mutlaka mahkeme kararı olacak. Mahkeme kararı olmaksızın hiçbir işlem gerçekleştirilemeyecek" dedi.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan, 18 Şubat 2014'te bakanlıkta düzenlediği basın toplantısında, kamuoyunda "İnternet yasası" olarak bilinen düzenlemeye ilişkin bilgi verdi. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün de ifade ettiği 2 önemli husus üzerinde yeni bir çalışma yaptıklarını belirten Elvan, CHP, MHP ve BDP Grup Başkan Vekilleri ile bu konuları görüştüklerini, değişikliklerin grup başkan vekilleri tarafından olumlu karşılandığını bildirdi.
Trafik bilgilerinin, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na (TİB) mahkeme kararı olmaksızın ulaşması ile özel hayatın gizliliğinin korunmasına yönelik gecikmesinde sakınca bulunan hallerde TİB Başkanı'nın erişime engelleme kararı verebilmesinin kamuoyunda çok tartışıldığını söyleyen Elvan, bir diğer tartışma konusunun da trafik bilgisinin saklanmasının oluşturduğunu anımsattı. Yeni çalışmada, trafik bilgisi tanımını gözden geçirdiklerini ve tanımı bir anlamda daralttıklarını anlatan Elvan, trafik bilgisi içinde IP adresi, başlama ve bitiş süreleri, yararlanılan hizmetler, varsa abone bilgileri ve aktarılan veri miktarının da olacağını kaydetti.

Değişiklikle her konu mahkeme kararına bağlandı

Trafik bilgilerine ilişkin önemli bir değişikliğin de söz konusu bilgilerin mahkeme kararı olmaksızın hiçbir şekilde verilememesi, kullanılamamasına yönelik olduğunu belirten Elvan, "Mutlaka mahkeme kararı olacak. Mahkeme kararı olmaksızın hiçbir işlem gerçekleştirilemeyecek" dedi.

Bakan Elvan, özel hayatın gizliliğinin korunmasına ilişkin gecikmesinde sakınca bulunan hallerde TİB Başkanı'nın, erişime engelleme kararı vermesine yönelik olarak da yeni değişiklikte TİB Başkanı'nın aynı şekilde erişime engelleme kararı vereceğini ancak sonrasında 24 saat içinde Sulh Ceza Mahkemesi'ne başvurması gerekeceğini açıkladı. Elvan, sonraki süreçte mahkeme kararına göre engellemenin devam edip etmeyeceğinin belli olacağını söyledi. Değişiklikle her bir hususu mahkeme kararına bağladıklarına dikkati çeken Elvan, şunları kaydetti:
"TBMM'den geçen tasarı Cumhurbaşkanımızda. Cumhurbaşkanımız tarafından bir onaylama söz konusu olursa, yasa onaylanır onaylanmaz, biz de Meclis'te bununla ilgili süreci başlatacağız ve bu değişiklikleri gerçekleştireceğiz. Tabi ki takdir Cumhurbaşkanımızındır ama bu değişikliklerle ilgili Genel Kurul'da eğer olamıyorsa yeni bir teklif vererek ve bugün arkadaşlarımız muhtemelen bu teklifi veriyorlar, ilgili kurumlarla görüşerek yasal süreci tamamlayacağız."

Avrupa'nın bütün ülkelerinde trafik bilgileri saklanıyor

Bakan Elvan, bir soru üzerine dünyanın hangi gelişmiş ülkesine gidilirse gidilsin mahkeme kararı olmadan, birçok engelleme yapıldığını söyledi. Yeni yasanın kişilik haklarının ve özel hayatın gizliliğinin korunması konusunda önemli uygulamaları barındırdığına dikkati çeken Elvan, bazı gelişmiş ülkelerde 100 binin üzerinde kelime ve kavramın Google arama motorunda engellendiğini ve aranamadığını ifade etti. Türkiye'de birçok yasa dışı dinlemenin, görüntünün internet sitelerinde kullanıldığını ve kimsenin bunlar nasıl kullanılıyor diye sormadığını belirten Elvan, "Dünyanın hangi ülkesinde yasa dışı görüntüler yayınlanabiliyor?" diye sordu.

Almanya hariç Avrupa'nın bütün ülkelerinde trafik bilgilerinin saklandığını belirten Elvan, "Bu, gerçekten ülkenin ihtiyaçlarına cevap verecek bir düzenlemedir" diye konuştu.

Dünyada **internet sansürü**

Hükümetin iddiaların aksine, çağdaş dünyada internet sansürü yok. Diktatörlükler ve üçüncü dünya ülkeleri ise sansürde birbirleriyle yarışıyor...

Eylem CÜLCÜLOĞLU
eylem@bilisimdergisi.org

Geçtiğimiz ay internete sansür yasası meclisten geçti ve onun ardından da jet hızıyla Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı. Yeni yasa ile TİB (Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı) bir sansür kurulu gibi çalışacak ve istediği siteyi rahatlıkla engelleyebilecek. Servis ve içerik sağlayıcılar da erişim verilerini uzun süreler saklamak zorunda kalacak ve gerektiğinde TİB ile bu bilgileri paylaşacak. Bu yasa ile birlikte Türkiye internet sansürü konusunda Çin modeline bir adım daha yaklaşmış oldu. Yasayı savunan hükümet ise bu tür düzenlemelerin çağdaş devletlerde de olduğunu iddia ediyor. Gerçekte ise durum çok farklı. Bu ay siz değerli okuyucularımız için dünyadaki internet düzenlemelerini araştırdık.

Amerika Birleşik Devletleri

İnternetin ana vatanı ABD, internet konusunda en fazla yasal düzenlemeye sahip olan ülke. Bu yasal düzenlemelerin hiç birisi ise internet sansürünü içermiyor. İfade özgürlüğü ABD anayasasında güvence altınmış durumda ve yapılan yasaların buna uyması gerekiyor. ABD'de 1996 yılında müstehcenliğin internette sınırlandırılması konusunda Communication Decency Act adlı bir federal yasa kabul edildi. Yoğun tepki çeken bu yasa uygulamada kalamadı. 1997 yılında Amerikan Yüksek Mahkemesi bu yasanın anayasaya aykırı olduğuna karar verdi ve iptal etti. Bu yasanın sadece 230. Maddesi yürürlükte kaldı. 230. Madde internet içerik ve servis sağlayıcıların paylaşılan içeriklerden dolayı sorumlu olmayacağını garanti ediyor.

ABD'de 1998 yılında çocukların internette zararlı içerikten korunması amacıyla Child Online Protection Act adlı bir yasa çıkartıldı. Bu yasa da anayasaya aykırı bulundu ve hiç bir zaman uygulanmadı.

ABD'de internet içeriğini düzenleme konusunda iki temel yasa yürürlükte bulunuyor. Bu yasalardan en çok bilineni 1998 yılında imzalanan Digital Millenium Copyright Act (DMCA) adlı yasa. Bu yasa internet üzerindeki telif haklarını düzenliyor. 2000 yılında kabul edilen Children's Online Privacy Protection Act (COPPA) adlı yasa ise 13 yaşının altındaki kullanıcıların sadece ailelerinin izni ile internet servislerine üye olabileceğini hükmediyor. Bu yasa nedeniyle Facebook dahil olmak üzere bir çok internet servisi 13 yaşının altında kullanıcı kabul etmiyor.

ABD'de porno içerikler dahil olmak üzere tüm internet içeriğine sansürsüz olarak ulaşabiliyor. Sadece ilk öğretim okullarındaki internet erişiminde filtre uygulaması kullanılıyor. Bu filtre uygulamasının sınırları 2000 yılında kabul edilen Children's Internet Protection Act (CIPA) adlı yasa ile belirlenmiş durumda. CIPA illegal ve porno sitelere okullarda erişimi engellerken, öğrencilerin hangi sitelere girdiklerinin kaydının tutulmasını ise içermiyor.

Fikir ve ifade özgürlüğü ABD'nin en temel taşlarından birisi. ABD'deki internet kullanıcıları, Türkiye'deki kullanıcıların aksine internette sansür engeline takılmıyor.

Kanada

Kanada'da internet içeriği herhangi bir şekilde sansürlenmiyor ve bir filtre uygulaması kullanılmıyor. Bunun yanında Kanada'da faaliyet gösteren web sitelerinin Kanada yasalarına uymaları zorunluluğu var. Eğer yayınlanan içerik bir suç teşkil ediyorsa mahkemeler devreye giriyor. Kanada'da içerik sağlayıcılar diğer sitelere verdikleri linkler nedeniyle suçlanamıyorlar.

İngiltere

İngiltere basın ve ifade özgürlüğünün kalelerinden birisi. Ülkede ifade özgürlüğü yasalarla güvence altına alınmış durumda. İngiltere'de internet erişiminde herhangi bir kısıtlama bulunmuyor. 2010 yılında OpenNet Girişimi ülkede bir araştırma yaptı ve İngiltere'de engellenmiş herhangi bir web sitesi bulunmadığını açıkladı. İngiltere internette sadece çocuk pornografisini engelliyor. OpenNet bu tarz siteleri test etmiyor.

İngiltere'de web filtresi uygulaması internet servis sağlayıcılar tarafından uygulanıyor ve isteğe bağlı olarak kullanıcılar web filtresini kapatabiliyorlar. Geçtiğimiz seneye kadar internet filtresi ön tanımlı olarak gelmiyordu. Yeni kabul edilen bir düzenleme ile çocukların zararlı içerikten korunması amacıyla filtrelerin ön tanımlı olarak sunulmasına karar verildi. İngiltere'nin büyük internet servis sağlayıcıları Taltalk, BT, Sky ve Virgin'in farklı türlerde internet filtreleri bulunuyor. Bu filtreler ise Türkiye'deki uygulamanın aksine istenildiği zaman kapatılabiliyor.

Almanya

Almanya'da internet üzerinde herhangi bir filtreleme ve sansürleme uygulaması bulunmuyor. 2009 yılında çocuk pornografisinin engellenmesi hakkında Zugangserschwerungsgesetz adı altında bir yasa kabul edildi. Yasa bu tarz içeriklere sahip olan sitelerin filtrelenmesini içeriyordu. Alman siyasetinde büyük tartışmalara yol açan bu yasa 2011 yılında kaldırıldı. Günümüzde filtre uygulaması yerine çocuk pornosu içeren siteler

mahkeme kararlarıyla kapatılıyor.
Almanya'da internet sansürü sadece mahkeme kararı ile yapılabiliyor. Alman mahkemeleri Alman yasalarına göre suç olan sitelere erişimi engelleyebiliyor. Bu tür engellemeler ise genellikle nazi propaganda sitelerine karşı uygulanıyor.

Fransa

Demokrasinin sağlam kalelerinden biri olan Fransa'da çocuk pornosu, terörizm ve ırkçılık dışında herhangi bir internet sansürü bulunmuyor. Freedom House'un internet özgürlükleri listesinde Fransa en özgürlükçü 6 ülke arasında bulunuyor.

Fransa'da internet siteleri sadece mahkeme kararı ile engellenebiliyor ve bu engellemeler bir elin parmaklarını geçmiyor. 2011 yılında bir Fransız mahkemesi Copwatch Nord Paris I-D-F adlı bir sitenin engellemesi kararını vermişti. Bu karar ülkede büyük tepkiye yol açmıştı. Site azınlıklara şiddet uygulayan polislerin fotoğraflarını ve bilgilerini yayınlıyordu.

Hollanda

Avrupa'nın en özgürlükçü ülkelerinden biri olan Hollanda'da internet üzerinde herhangi bir denetim veya sansür bulunmuyor. Hollanda'da 2008 yılında çocuk pornografisinin engellenmesi için dönemim adalet bakanı Ernst Hirsch Ballin bir kara liste uygulaması teklifini gündeme getirdi. Teklife göre çocuk pornosu içeren sitelerin adresleri belirlenecek ve bu adreslere erişim bir uyarı mesajıyla engellenecekti. Yalnız bu teklif anayasaya aykırı olduğu nedeniyle hiç bir zaman yasalaşmadı.
Hollanda'da internet servis sağlayıcılar Avrupa Birliği 2006/24/EC direktifine göre erişim verilerini altı ay boyunca saklamakla yükümlüler. Bu verilere ise sadece mahkeme emri ile paylaşılabiliyor.

Avustralya

Avustralya'da herhangi bir internet sansürü ve genel filtreleme uygulaması bulunmuyor. OpenNet Girişimi 2009 yılında Avustralya'daki internet erişimini kontrol etti ve ülkede internet sansürü olmadığını açıkladı. Bunun yanında Avustralya'da TİB benzeri bir kurum bulunuyor. Avustralya İletişim ve Medya Başkanlığı adındaki bu kurum ülke içinde barındırılan içeriği engelleyebiliyor. Bu engellemeler ise sadece çocuk pornosu, tecavüz ve yasadışı siteleri içeriyor.
Avustralya'da 2008 yılında internete sansür getirilmek istendi. Tasarıya göre zararlı içerikler belirlenecek ve internet servis sağlayıcıları bu içerikleri engellemekle yükümlü olacaklardı. Bu yasa tasarısı önerisi ülkede büyük tepkilere yol açtı ve hiç bir zaman yasalaşmadı.
Günümüzde Avustralya'da internet servis sağlayıcıları kullanıcılarına opsiyonel olarak web filtresi hizmeti sunuyor ve isteyen kullanıcı bu hizmetten yararlanabiliyor.

Suudi Arabistan

Mevcut Türkiye Cumhuriyeti hükümeti tarafından bir çok konuda örnek alınan Suudi Arabistan, internet sansüründe başı çeken ülkeler arasında geliyor. Krallıkla yönetilen Suudi Arabistan'da demokrasi bulunmuyor ve insan hakları diye bir kavram yok. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün dünya basın özgürlüğü sıralamasında Suudi Arabistan 161. olarak yer alıyor. Basın özgürlüğünün bulunmadığı ülkede doğal olarak internet özgürlüğü de bulunmuyor. Ülkedeki tüm internet trafiği, yurtdışına çıkmadan önce bir proxy sunucu tarlasına gönderiliyor. Kral Abdulaziz Bilim ve Teknoloji şehrinde bulunan bu büyük sunucu tarlası içeriği denetliyor, filtreliyor ve kaydediyor. OpenNet Girişimi'ne göre Suudi Arabistan internet sansürü konusunda en agresif ülkelerden birisi. Ülkede aralarında Wikipedia ve Youtube'un da bulunduğu binlerce siteye erişim engellenmiş durumda. Suudi Arabistan'daki internet sansürü sadece pornografi, kumar vs. ile sınırlı değil Şii mezhebini öven siteler bile yasaklanmış durumda. Herhangi bir muhalif siteye internetten ulaşmak mümkün olmuyor. Zaten Suudi Arabistan'da mevcut yönetimi ve kraliyeti eleştirmek hapisle hatta idamla cezalandırılıyor.

Suudi Arabistan'da hangi sitelerin engelleneceğini İçişleri Bakanlığı'na bağlı bir komite belirliyor. İnternette içerik yayını yapmak için Kültür Bakanlığından özel izin alınması gerekiyor. Basit bir blog yazarı bile bu izini almak zorunda.

Birleşik Arap Emirlikleri

Sansür konusunda Suudi Arabistan'la yarışan Birleşik Arap Emirliklerinde internet Secure Computing adlı bir internet filtre sistemi ile sansürleniyor. Ülkede Etisalat ve Du adı altında iki internet servis sağlayıcısı bulunuyor. Bu servis sağlayıcılar pornografiden, muhalif siyasi içeriğe kadar geniş kapsamda bir sansür uyguluyorlar. Ayrıca ülkede VOIP erişimi de yasak. Skype, Google Talk ve diğer tüm VOIP servisleri ülkede kullanılamıyor. Ayrıca ülkede match.com gibi arkadaşlık siteleri de sansürlenmiş durumda. İşin en ilginç olanı ise İsrail'e ait tüm sitelerin engellenmiş olması. Ülkeden .il domain uzantısına erişim yapılamıyor.

İran

Ortadoğu'da İsrail'den sonra en fazla internet kullanım oranına sahip olan İran, sansür konusunda da çok ileri! Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün İnternet Düşmanı Ülkeler listesinde İran en başlarda yer alıyor. İnternet İran'da ilk kez açıldığında yasaklar bu kadar sert değildi.

2005 yılında Ahmadinejad'ın başkan olmasıyla yasaklar katlayarak arttı. Şu an İran'da 5 milyon üzerinde siteye erişim engellenmiş durumda. İnternet servis sağlayıcılarının filtre uygulama zorunluğu bulunuyor. İran Çin'den sonra internet yasakları konusunda ikinci sırada yer alıyor. Pornografik siteler, gay ve lezbiyen siteleri, reformist siyasi siteler, Facebook, Twitter, New York Times İran'da yasaklı. Bu yasaklar 2006 yılından bu yana Smartfilter adı verilen özel bir filtreleme yazılımı ile uygulanıyor.

İran'daki bir diğer ilginç yasak da internet hızı konusunda. 2006 yılında İran hükümeti internet hızını ev kullanıcıları ve internet kafeler için 128 kbit ile sınırlandırdı. Bu yasak İranlıların internet üzerinden batı filmlerini izlememesi için getirildi. 128 kbit sınırlaması hala devam ediyor ve İran'da geniş bant internet uygulaması bulunmuyor.

İran'ın özgürlük düşmanlığı sadece sansürle sınırlı değil. Ülkede tüm internet erişimi Nokia Siemens Networks tarafından kurulan özel bir dinleme merkezi tarafından dinleniyor. Bu merkez tüm internet erişimini depoluyor, anahtar kelime bazında sınıflandırıyor ve İran polisine sunuyor.

Çin

İnternet sansürü ve yasakları konusunda dünya lideri tartışmasız Çin... Diğer hiç bir ülke sansür konusunda Çin'in ulaştığı mertebeye ulaşabilmiş değil! Çin interneti hem denetliyor, hem sansürlüyor hem de internet üzerinden muhalif yayın yapanlara büyük cezalar veriyor. Çin'in internet polis gücü iki milyon kişiden oluşuyor! Bu polis gücü özellikle içeriğin denetlenmesi konusunda çalışıyor. Forumlarda yazılanlar, bloglar, aklınıza gelebilecek tüm internet içeriği hem donanım ve yazılım çözümleri ile hem de bu iki milyonluk polis gücü tarafından izleniyor. Muhalif yazılar yakalandığı zaman da büyük cezalar veriliyor. Örneğin 2001 yılında Wang Xiaoning adlı bir aktivist bir eposta grubuna yazdığı yazı yüzünden 10 sene hapis ile cezalandırıldı. 2013 yılında Çin polisi yüzlerce kişiyi online mecrada yalan söylenti yayma suçuyla gözaltına aldı. Çin'de hükümet aleyhinde bir yazı 5000 kişiden fazlasına ulaşırsa yazıyı yazan 3 seneye kadar hapis cezası alabiliyor.

Çin'de 2000 yılında kabul edilen yasaya göre yerel içerik sağlayıcıları yabancı haber sitelerine link veremiyor ve yabancı haberleri yayınlayamıyor. Çin'de haberleri sadece hükümet tarafından lisanslı gazeteler yapabiliyor. Online siteler sadece bu lisanslı gazeteler tarafından önceden yayınlanmış haberleri verebiliyorlar.

Çin'de arama motorları da sansürlenmiş durumda. Sansürlenmiş kelimeler arama motorunda aratıldığı zaman hiç bir sonuç vermiyor. Örneğin Google'da "özgür tibet" kelimesi aratılamıyor. Bing, Yahoo ve Google Çin için özel servis sunuyorlar.

Çin'in internet sansürü yapısının kalbini Golden Shield Project (Great Firewall of China) sistemi oluşturuyor. Çin Seddi'nden esinlenerek geliştirilen bu projeye 1998 yılında start verildi ve 2003 yılında sistem devreye girdi. OpenNet Girişimine göre Çin'in internet filtreleme yapısı dünyadaki en gelişmiş sansür yapısı konumunda. Milyonlarca site bu sistem tarafından engelleniyor. Çin'in rejimine muhalif olan her şey Çin'de yasak. Demokrasi ile ilgili siteler, Tibetle ilgili siteler, hatta Marksist sitelere bile erişim sağlanamıyor. Çin'in 1998'den bu yana bu filtreleme sistemi için milyarlarca dolar harcamış durumda. Derin paket analiz özelliklerine sahip olan sistem VPN bağlantılarını bile engellemeyi başarıyor. Çin'deki internet sansürünün başarısı diğer diktatörlere de ilham kaynağı olmuş durumda. İnternete sansür getirmek isteyen ülkeler ilk önce Çin modelini örnek alıyorlar.

Türkiye'nin Seçimi

Mart ayı ülkemizde seçimlerle geçecek. Kamuoyunun yoğunlukla ilgilendiği Yerel Seçimler'in yanı sıra ülkemizin önemli sivil toplum kuurluşlarının da yeni yönetimlerinin belirleneceği seçimler 2014 yılı Mart ayı içinde yapılacak. TMMOB Bilgisayar Mühendisleri Odası ve Türkiye Bilişim Vakfı genel kurulları bilişimcilerin gündeminde yer alacak.

İ. İlker Tabak*
ilker.tabak@bilisim.com.tr

Takvimlerde yer aldıkları tarihler itibariyle "olağan" olarak tanımlanan seçimler, Aralık 2013'den beri yaşanan gelişmelerle ortaya çıkan hukuki ve teknik içerikli gündem nedeniyle "olağanüstü" biçimde ülkemizin geleceğini etkileyecektir.

Demokrasinin göstergesi olan seçimler sonucunda halkın iradesine göre yönetim erkinin oluşması normaldir. Halkın kendini yönetecek olanları seçimle işbaşına getirmesi yöntemi demokratik toplumlarda yıllardır uygulanmaktadır.

21. yüzyıldaki yeni toplum yapısı ve yaşam tarzı, demokrasinin uygulanma biçimine ilişkin tanımın yeniden yapılmasını gündeme getirmiştir: Yeni nesil demokrasi, e-demokrasi.

Yıllardır süregelen biçiminin dışında, temsili demokrasi yerine e-demokrasinin, yani doğrudan demokrasinin uygulanabileceği yaşam biçimimiz ve teknik olanaklarımız bulunmaktadır. Bunların başında İnternet gelmektedir. İnternet, günümüzde yalnızca bir araç olarak görülmeyip bir yaşam alanı olarak değerlendirilmektedir.

Her alanda atılım ve sıçrama içinde olan ülkemiz, ilerlemeye, çağdaşlaşmaya doğru yol almakla almamak arasında seçminini yapacak. Bilişim teknolojilerinin sağladığı olanakları sonuna kadar kullanabilen, bu alanda her türlü yerli çözümü üretebilen birikim ve güce sahip olan ülkemiz insanı, önünün açılacağı yasal düzenlemelerin yapılmasını beklerken, tam tersini yaşamaktadır: 5651 sayılı yasada yapılan son düzenlemelerle İnternete pranga vurulmaya çalışılmaktadır. Bu durum aydın, çağdaş ve vizyon sahibi insanlarda rahatsızlık yaratmaktadır.

İnternetin yaşamın bir parçası olduğu, hatta yaşam olduğu göz ardı edilerek yapılan düzenlemelerin doğrudan demokrasiyi başlamadan bitirebileceği unutulmamalıdır. Demokrasi yalnızca parlamentodaki sayısal dağılımlara göre uygulanmamalı, sivil toplum kuruluşlarının katkıları ile taçlandırılmalıdır.

Türkiye, bu nedenle mart ayı içindeki seçimlerde yalnızca yeni dönem yöneticilerini değil geleceğini de seçecektir...

(*) Bs. Müh., Bilişim Ltd. Paz. ve Satış Md.
Türkiye Bilişim Derneği
Yönetim Kurulu II. Başkanı

CHP eski Uşak Milletvekili, Prof. Dr. Coşkunoğlu:

"İnternet yasası", hırsla yapılmış, İnternet teknolojisinde cehaleti yansıtan panik bir yasadır

Değişiklikler yapılan "İnternet Yasası"nın demokrasi açısından güçler ayrılığı ilkesini ihlal ettiğini belirten Coşkunoğlu, ekonomi için çok güçlü bir kaldıraç olan İnternet'in bu özelliğinin kullanılmadığını söyledi. Yasa için "TİB'e yasamanın üstünde yetkiler veren bir hukuk faciasıdır" diyen Coşkunoğlu, hem İnternet'in yavaşlayacağı hem de pahalı olacağını iddia etti.

Arzu Kılıç

Uzun süredir Türkiye'nin gündeminden düşmeyen konulardan biri de İnternet Yasası. Hükümet, İnternet ortamında yapılan yayınların düzenlenmesi ve bu yayınlar yoluyla işlenen suçlarla mücadele edilmesi hakkında kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifini TBMM'ye sundu ve yasa TBMM'den geçti. İnternet Yasası İnternet'te sansür, gözetleme ve fişlemelere neden olacak.5651 Sayılı Kanun kapsamında yapılan değişiklikler birçok kişi için özellikle de içerik sağlayıcılar açısından çok güç. Maalesef İnternet'in kullanım maliyeti artacağı için pahalı ve daha yavaş İnternet kullanacağız.

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) ve diğer ilgili sivil toplum kuruluşları (STK) İnternet yasasıyla ilgili çekinceleri ve önerilerini ayrıntılı bir şekilde kamuoyuna açıkladı. Ancak ilgili STK'lar komisyona davet edilerek görüşleri alınmadı. TBD, İnternet yasasının Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarına aykırı olduğunu, İnternet kısıtlamalarının toplumun ekonomik ve sosyal alanlarında zarara yol açacağını açıkladı.
Peki, "yeni İnternet Yasası nedir? Kimleri etkileyecek? İnternet Yasası demokrasi açısından güçler ayrılığı (Yasama-Yürütme-Yargı) ilkesine ters mi? İnternet ve bilişimsiz bir geleceğin ülkemiz ekonomisine etkileri neler? Erişim Sağlayıcıları Birliği, nasıl yapılandırılmalı ve nasıl çalışmalı? "Fişleme" ve "Büyük gözetleme" nasıl engellenebilir? Bilgi toplumu olma yolunda ilerleyen Türkiye'de TBMM'ye ne gibi görevler düşüyor?". Tüm bu soruları, iki dönem milletvekilliği yapan (2002-2011) ve şimdi teknoloji politikaları ve İnternet üzerine yazılar yazan CHP eski Uşak Milletvekili, araştırmacı yazar, Prof. Dr. Osman Coşkunoğlu'na sorduk. Coşkunoğlu, söyleşide "İnternet Yasası'na neden hep birlikte hayır demeliyiz?"sorusunun yanıtını verdi.

Coşkunoğlu, değiştirilen "İnternet" yasasının "güçler ayrılığı ilkesini ihlal" ettiğine dikkat çekip "Ortada nispeten özgür gibi olan İnternet'i baskı altına alma niyeti söz konusu" dedi.

Facebookta en kalabalık 6. ülke olduğumuz için böbürlenmemiz gerektiğine değinen Coşkunoğlu, "Esas ekonomiye değer katan konularda çok gerilerdeyiz. Biz işin daha çok eğlence, muhabbet ve tüketim kısmındayız" diye konuştu.

"İnternet, ekonomi için çok güçlü bir kaldıraçtır" diyen Coşkunoğlu, hükümetin hiçbir ekonomi ve sanayi politikasında İnternet'in bu güçlü kaldıraç özelliğini kullanmadığını söyledi. Yeni İnternet Yasasıyla İnternet'in hem daha yavaş hem de daha pahalı olacağını belirten Coşkunoğlu, yasanın en sakıncalı yanlarından birinin "sakıncalı içeriğe hızlı bir engelleme getirilmesi" olduğuna işaret edip "Engelleme her zaman yanlıştır. Çünkü bir içeriği engellediğin zaman o İnternet'te duruyor zaten. Onu çıkarmıyorsunuz" ifadesini kullandı.

İnternet'te sansürlemenin pek mümkün olmadığının altını çizen Coşkunoğlu, yeni yasa ile istenmeyen görüntülere 4 saat içinde yasaklama getirileceğini ancak 4 saat içerisinde görüntünün dünya kadar yere yayılabileceğini bildirdi.

Bütün toplumun Facebook sayfaları nedeniyle "içerik" sağladığına değinen Coşkunoğlu, sakıncalı içeriğe engelleme getirilmesinin "bir sansür ve tehdit" yaratacağını vurguladı. Coşkunoğlu, tüzüğü devlet tarafından onaylanacak Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin "sivil inisiyatif" olmadığını, kayıtları tutma zorunluluğu nedeniyle bu masrafların ileride tüketiciye yansıtılacağını anlattı.

Coşkunoğlu, söyleşiyi "Bu yasa hırsla yapılmış, İnternet teknolojisinde cehaleti yansıtan panik bir yasadır. Sansür, gözetleme getiren bilgi toplumu yolunda geri adım atan, bilgi çağı ekonomisiyle uyumsuz, idareye -yani, TİB'e- yasamanın üstünde yetkiler veren bir hukuk faciasıdır. Panik içerisinde ve birden ortaya çıkan bir yasadır. Benim 8,5 yıllık parlamenter deneyimimde görülmemiş sıra dışı yöntemlerle ve olağanüstü hızla Meclis'ten geçirilmiştir" diyerek bitirdi.

-Çifte kavrulmuş yaşamaya alışmış bir ülkenin teknoloji yolunda alın teri döken vatandaşları olarak 5 Şubat 2014'te Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) kabul edilen yeni "İnternet düzenlemesi" hepimizi etkileyecek. Yeni yasa ile yasama organı (TBMM), bir yargı faaliyetini (mahkeme kararı ile site kapatma) yürütmenin eline veriyor (TİB Başkanını hükümet atıyor). Bu durum demokrasi açısından güçler ayrılığı (Yasama-Yürütme-Yargı) ilkesine ters bir durum değil mi? Özellikle Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde "güçler ayrılığı" İnternet konusundaki yasal düzenlemelerde nasıl sağlanıyor?

-"Yeni yasa güçler ayrılığını ihlal ediyor mu?" sorusu daha önce bana yöneltilmemişti. Evet. İhlal ediyor. Bu yasa ile şu anda başbakanın yapmaya çalıştığı budur. Yargıyı, yeni Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nu (HSYK) yasasıyla kontrol altına alıyor. Yasama zaten onun kontrolü altında ve meclis bu şekilde iş görüyor. Medyanın baskı altında olduğu bütün uluslararası kuruluşların raporlarında yer alıyor. Ortada nispeten özgür gibi olan İnternet'i baskı altına alma niyeti söz konusu. Telekomünikasyon İletişim Başkanı'nı (TİB) kendi atıyor ve o başkana gerekli yetkileri bu yasa ile veriyor. Söz konusu yasa ile her şey başbakanın elinde toplanıyor.

AB'de böyle bir şey yok. İnternet özgürlükleri konusunda en kötüsü İngiltere'dir. Amerika ve İngiltere'de gerçekten güçler ayrılığı ilkesi vardır. Ama İngiltere, İnternet'e baskı kurabiliyor. Fakat orada bile "Hakaret nedir, özel hayatın gizliliğinin ihlali nedir?" gibi soruların yanıtlarının bir listesini kamuoyu ile paylaşılarak Google, Youtube gibi şirketlerin de katkısıyla yapmış. Uzlaşmayı yansıtan maddeler vardır bu listede. Bunu yapan devlet değil, kamuoyunun temsilcileridir.

Şunu da eklemek isterim ki Türkiye'de düzenleyici kuruluş olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) bağımsız değildir.

BTK da bakanlığın talimatı ile çalışıyor. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme eski Bakanı Binali Yıldırım, BTK Başkanı Tayfun Acarer ve AB temsilcilerin olduğu bir yemekte bu konuyu dile getirdim zaten. Sayın Bakan "biz beraberce gayet güzel çalışıyoruz" dediğinde, AB yetkilisinin kaşları hayretle kalkmıştı.

Ekonominin en güçlü kaldıracı: İnternet

- Torba yasa içerisinde kabul edilen "İnternet Yasası'nın ekonomik boyutu kamuoyunda fazla tartışılmadı. Kuşkusuz günümüzde "İnternet ve bilişimsiz bir gelecek", ülkemiz ekonomisine büyük zararlar verecektir. NitekimTürkiye Bilişim Derneği (TBD) konuya ilişkin basın açıklamasında "İnternet sınırlamaları ekonomik ve sosyal alanda zarara neden oluyor" değerlendirmesinde bulundu. Yeni yasa ile gündeme gelecek sınırlamalar sizce ne gibi ekonomik ve sosyal zararlara yol açar?

-Hükümet hiçbir ekonomi ve sanayi politikasında İnternet'in güçlü kaldıraç özelliğini kullanmamıştır. İnternet, ekonomi için çok güçlü bir kaldıraçtır. Bu kaldıraç görevini nasıl yapar? Amerika'da gençler inovasyon yapıyor. Facebook, Youtube, Instagram, Pinterest gibi yepyeni uygulamalar çıkıyor.

Amerika'da örneğin şöyle bir yeni uygulama var; siz arabanızı kullandınız ve kullandıktan sonra park ettiniz aracı. Aracın o kullanmadığınız boş saatlerini ihtiyacı olan birine kiralık verebiliyorsunuz. Bunu İnternet üzerinden yapıyorsunuz. Türkiye'de devre mülk vardır ya ona benzer bir uygulama bu. Bu tür inovasyonlar ancak özgürlüklerin olduğu ortamda gelişir.

Yepyeni ekonomik faaliyetler çıkıyor İnternet'te. Bu yeniliklerin olabilmesi için birincisi İnternet'in ekonomik gücünü anlamak gerekir. İkincisi İnternet'in hızlı ve ucuz olması gerekir. Türkiye'de İnternet çok pahalı ve yavaş. Türkiye'de İnternet yaygın olmalı. İnternet'in kullanımı ile ilgili bazı bilgiler veriliyor ancak doğru bilgi için IP adreslerine bakmak lazım. IP adres sıralamasına göre Türkiye, dünyada 24. sırada. Yine çok kötü değil. Dünyadan örnekler verecek olursak; Kore'de her bin kişiye 2300 IP adresi düşüyor. Singapur'da 1000, Amerika'da 5000, Suudi Arabistan'da bile 200 IP adresi var. Türkiye'de bin kişi başına 193 IP adresi var. Demek ki, Türkiye'de İnternet kullanımı yaygın da değil.

Şirketlerimiz İnternet'i ne kadar kullanıyor? E-ticaret, on-line reklam ve içerik gibi tüm mal ve hizmetlerin milli gelire katkısında rakiplerimizin çok gerisindeyiz. Türkiye'de bu sadece yüzde 1.07, Brezilya'da yüzde 2,5, Kore'de yüzde 7.03. Kobilerimizde İnternet kullanımı ortalama yüzde 6.9 verimlilik artışına yol açmış. Bunlar Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın (TEPAV) rakamları.

Ekonomiye değer katan konularda gerideyiz

Kısacası Facebookta en kalabalık 6. ülkeyiz diye böbürlenmeyelim. Esas ekonomiye değer katan konularda çok gerilerdeyiz. Biz işin daha çok eğlence, muhabbet ve tüketim kısmındayız. Maalesef Türkiye'de İnternet hızı 3.07 Mbs. Dünyada 56. sıradayız. Türkçe içerik bakımından da çok zayıfız.

Bilgi teknolojileri konusunda ülkelerin yıllık karnesini göstereniki önemli uluslararasırapor yayınlanmakta. Birisi Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin (International Telecommunications Union- ITU) yayınladığı rapor. Buna göre dünyada 55.sıradayız. İkinci önemli rapor ise Dünya Ekonomik Formu'nun (**World Economic Forum- WEF**) yayınladığıdır. Buna göre ise dünyada 45.sıradayız. Bu kadar gerideyiz. Yani bilgi toplumu olma yolunda ve bilgi çağının gerektirdiği ekonomik gelişim konusunda gerideyiz ve bu yasa çıkarılırsa İnternetimiz hem daha yavaş olacak hem de daha pahalı olacak.

Sakıncalı içeriğe engelleme getirilmesi bir sansür yaratacaktır

-Yasa ile getirilen "site kapatmak yerine sitedeki sakıncalı içeriğe hızlı bir engelleme getirilmesi" ne gibi bir sakınca içeriyor? Erişim Sağlayıcıları Birliği, nasıl yapılandırılmalı ve nasıl çalışmalı? "Fişleme" ve "Büyük gözetleme" nasıl engellenebilir? Ayrıca söz konusu yasada "Erişim sağlayıcılar firmalar, kullanıcıların hangi sitelere girdiğini kaydedip 2 yıl boyunca saklayacak" deniliyor. Ancak bunun getireceği yük nedeniyle birçok erişim sağlayıcının ekonomik anlamda zorlanacağı hatta kapacağı iddia ediliyor. Bu noktada erişim sağlayıcıların faaliyetlerine devam edebilmeleri için neler yapılmalı, nasıl destek, teşvik ve modeller sunulmalı?

-Aslında "yasanın en sakıncalı üç yönü" diye sorsaydınız, bu sorudaki noktaları belirtirdim. Birincisi sakıncalı içeriğe hızlı bir engelleme getirilmesidir. Engelleme her zaman yanlıştır. Çünkü bir içeriği engellediğin zaman o İnternet'te duruyor zaten. Onu çıkarmıyorsunuz. Bu tamamen şu anda başbakanın ihtiyacına cevap veriyor. Video veya başka bir şeyi yayınlandığında anında sansürlemek içindir. İşin tuhafı örnek olarak sürekli CHP eski Genel Başkanı Deniz Baykal'ın olduğu iddia edilen videoyu gösteriyorlar. Oysa, o zaman Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, "Bu özel hayatla ilgili değildir, özel hayat insanın ailesiyle olandır" demişti. Ayrıca, kaseti ortaya çıkaranlar ve yayanları yakalamak için gerekeni yapmamışlardır. Sansürleme yerine yanlış yapan kişiyi yakalama daha doğru bir yöntemdir.

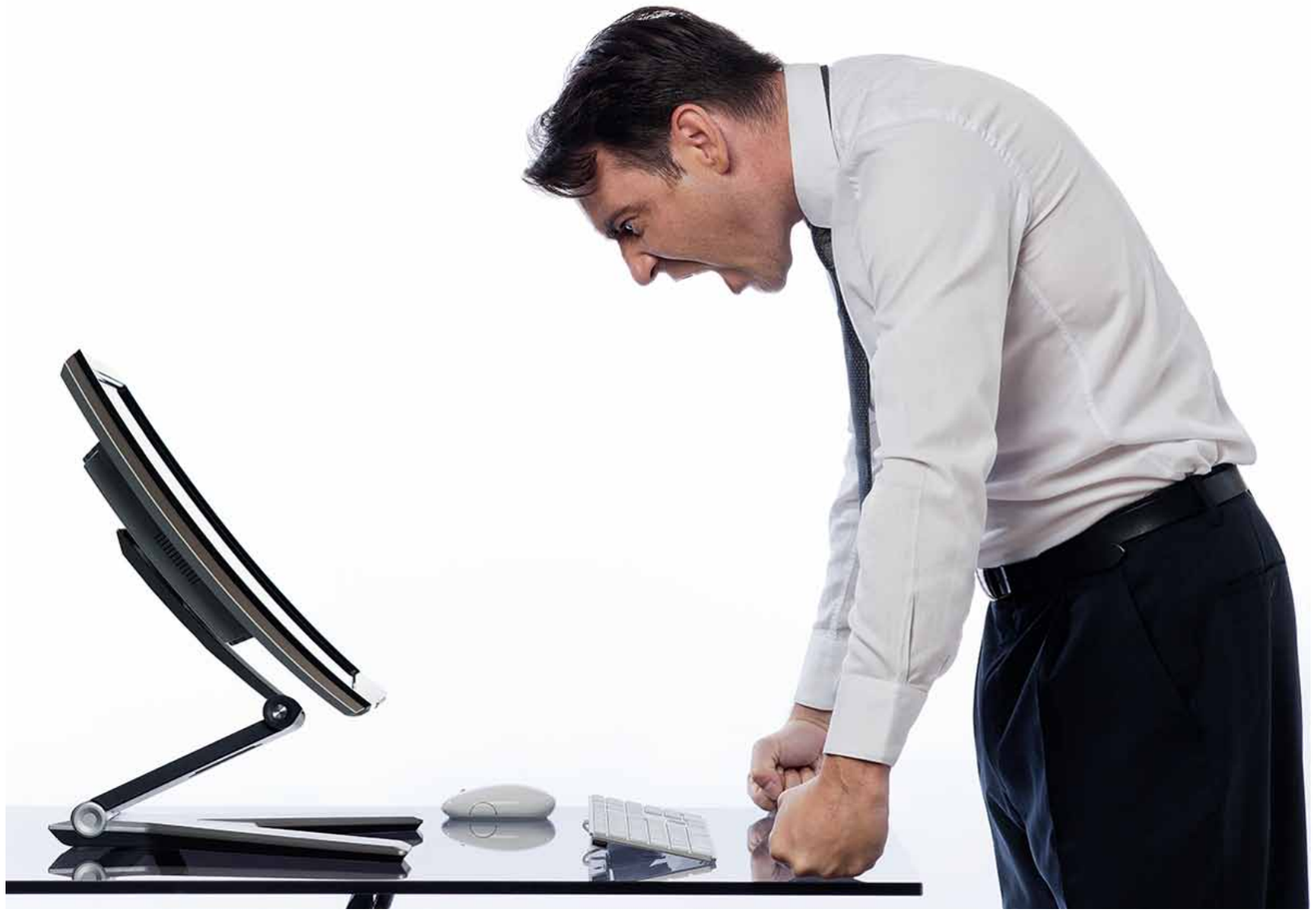

Zaten İnternet'te sansürleme pek de mümkün değildir. Örneğin Youtube'a başbakanın hoşuna gitmeyen bir şey koydunuz. Anında çıkartacaklar. Bu videoyu 4 saat içerisinde dünya kadar yere yayabilirsiniz. Bunu engellemeniz çok zor. Yasa ile, yasaklama ve sansür dışında istenilen amaca ulaşılamayacaktır.

Söz konusu yasayı İnternet teknolojilerini bilmeyen birinin hazırladığı çok belli. İçerik sunanı ve sağlayanı yargılamaktan söz ediliyor. Eskiden içeriği gazeteler falan sağlardı şimdi senin Facebook sayfan var orada bir şeyler paylaşıyorsan sen de içerik sağlıyorsun. Dolayısıyla bütün toplum içerik sağlıyor. Sakıncalı içeriğe engelleme getirilmesi maalesef bir sansür ve tehdit yaratacaktır.

Erişim Sağlayıcıları Birliği, sivil inisiyatif değildir

İkincisi Erişim Sağlayıcıları Birliği kurulması. Bu yasanın en kötü maddelerinden biridir. Maalesef bu konuda da gerçek dışı konuşuyorlar. Diyorlar ki bu bir sivil inisiyatiftir. Birliğin tüzüğü devlet tarafından onaylanacak. Erişim sağlayıcıları faaliyette bulunabilmek için bu derneğe üye olmak zorundadır. Bu sivil inisiyatif değildir. Sivil inisiyatifi, kişi veya kuruluşların özgürce üye olduğu, tüzüklerini kendilerinin hazırladığı girişimlerdir. Bu tamamen hükümetin istediğini yapacak bir birliktir. Bütün şirketler üye olmak zorundadır bu birliğe. Diyelim ki bir İnternet servis sağlayıcı bu birliğe üye oldu. Ama başka birisi olmadı ama faaliyet gösteriyor. Herkesi kapsayamadığı için çoğunluğu dahi kapsayamadığı için üye olan da ceza alacak üye olmayan da. Birlik belli bir süre içerisinde kurulamazsa bütün şirketlere ceza yazılacak.

Birlik firmaların kendi özgür iradeleriyle kurup çalıştıracağı bir yer olmalıdır. Hükümetin zorlamasıyla değil. Elbette bu birliğin muazzam masrafları olacak. Çünkü kayıtları tutma zorunluluğu getiriliyor yasa ile. Bu masraflarda ileride tüketiciye yansıtılacak. Böylece İnternet'i daha pahalıya kullanacağız.

" Fişleme" ve "Büyük gözetleme"

Yasanın diğer tehlikeli maddelerinden biri de" Fişleme" ve "Büyük gözetleme"dir. Büyük gözetleme şudur; IP adresleri arasındaki bütün iletişim kayda geçecek. Bu kayıtlar merkezi bir yerde konsolide edilmeseydi bir derece, fakat tüm bu kayıtlar Birlik'te merkezi olarak toplanacak ve istendiği zaman TİB'e verilecek. Maalesef bu konuyu BTK Başkanı TV konuşmasında yanıltıcı bir şekilde açıkladı. "Biz içeriğe bakmıyoruz. Zarfın üstündeki gönderen ve giden adresleri kaydediyoruz" dedi. Bu benzetme yanlış. Baktıkları, zarfın üzerindeki adresten ibaret değil. Sizin "ne yaptığınız, kimlerle görüştüğünüz, hangi sayfaya girdiniz, ne paylaştınız" gibi bu faaliyetlerin hepsi gözetlenecek.

TBMM'de komisyonlara ilgili uzmanlar ve STK'lar mutlaka davet edilmeli

-Bilişim ile ilgili birçok yasal düzenlemeler yapılıyor. Ancak yasal düzenlemelerin gerçekleştirildiği TBMM'de yıllardır daha önceki dönemlerden kalan "Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu"nun herhangi bir etkisi yok. Böyle bir komisyon bulunmasına karşın dönem dönem özellikle bilişim ve İnternet ile ilgili araştırma komisyonları kurularak bazı raporlar hazırlandı. Bilgi toplumuna dönüşmeyi hedefleyen Türkiye'de sizce bu konuda TBMM'ye ne gibi görevler düşüyor?

-TBMM'de İnternet konusunu anlayan çok az milletvekili var. Bunlar yeni teknolojiler. Onun için özellikle bu gibi konularda komisyonlara ilgili uzmanlar ve sivil toplum kuruluşları (STK) mutlaka davet edilmeli. Onların görüşleri alınmalı. Böyle bir uygulamanın zorunlu olması için TBMM içtüzüğünde yer alması gerekiyor. Bunun sağlanması için meclis başkanına çok baskı yaptım zamanında. Maalesef yapılmadı. Meclis iç tüzüğü hâlâ görüşülüyor. Partilerin anlaşması gerekiyor ancak hâlâ anlaşamadılar. Ben de hâlâ bu konuda ısrarcıyım. Mutlaka var olan komisyonlarda teknolojiyle ilgili yasalar veya her hangi bir konuda görüşülürken konunun uzmanlarının ve STK'ların komisyona davet edilmesi gerekir. Bu komisyon başkanının keyfine bırakılmamalı ve Meclis iç tüzüğünde yer almalıdır.

-AB zorlamasıyla 2008'de hazırlanan, kişi hak ve mahremiyetini esas koruyacak olan "Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı" sizce neden bunca yıldır TBMM gündemine girip bir türlü çıkarılamıyor?

-Bu yasa tasarısı en son 2008'de AB'nin baskısıyla hazırlandı. Fakat içeride bizim, dışarıda AB'nin baskılarına karşın TBMM gündemine alınmadı. Bunun tek bir nedeni olabilir: rahatça fişleme yapabilmek.

Sanırım bundan sonra bu yasa tasarısını gündeme getirecekler. Çünkü artık fişleme olayını yeni 5651 sayılı kanunla kurdukları Birlik kanalıyla yaptıracaklar. Devlet yapmayacak ama Birlik yapacak. Bu, çok ilginç gerçekten. Samimi olsalardı Kişisel Verilerin Korunması, özel hayatın ihlali, mahremiyeti konusunda yasa çıkarırlardı. Bunlar çıkarılmıyor. İnternet yasaklanıyor. Burada samimiyetsizlik var.

-Geçtiğimiz günlerde Amerikan düşünce kuruluşu Freedom House, Türkiye'de demokrasi ve basın özgürlüğünü değerlendiren bir rapor yayınladı. Raporda, AB ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Türkiye'de demokrasiye yönelik artan tehdide karşı göreve çağrıldı. Sizce yurt dışından yapılacak olan uyarılar Türkiye üzerinde ciddi bir baskı oluşturur mu?

-Sadece Freedom House değil, batıdaki tüm demokratik kuruluşlar bu yasayı eleştirdi. Avrupa Parlamentosu ve Komisyonu bu yasa ile ilgili olumsuz açıklamalar yaptı. Yeni İnternet Yasası, Kopenhag Kriterleri'ne aykırıdır. Aslına bakarsanız tüm bu dış baskıların etkisi olması gerekir. Bütün bu dış baskıları başbakan neden göz ardı ediyor? Bütün demokratik ülkeler arasında yalnız kaldı. Batıdaki tüm saygın basın kuruluşları bu yasayı, "gaddar" diye niteledi. Bunlara rağmen neden başbakan ısrarcı bu yasa konusunda? Türkiye'de kontrolü elinde tutmak için adeta tüm demokratik ülkelere kafa tutuyor. Dolayısıyla, sorunuzun yanıtı "Hayır" oluyor. İran gibi oluyoruz, yurt dışından, demokratik ülkelerden gelen uyarılara duyarsız...

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü dış dünyanın görüşleri konusunda daha duyarlı bilirdik. Fakat Cumhurbaşkanı için başbakanı kızdırmamanın, demokratik ülkelerin tepkisinden daha önemli olduğunu anladık.

Sonuç olarak, söz konusu yasayı kısaca değerlendirecek olursam; bu yasa hırsla yapılmış, İnternet teknolojisinde cehaleti yansıtan panik bir yasadır. Sansür, gözetleme getiren bilgi toplumu yolunda geri adım atan, bilgi çağı ekonomisiyle uyumsuz, idareye -yani, TİB'e- yasamanın üstünde yetkiler veren bir hukuk faciasıdır. Panik içerisinde ve birden ortaya çıkan bir yasadır. Benim 8,5 yıllık parlamenter deneyimimde görülmemiş sıra dışı yöntemlerle ve olağanüstü hızla Meclis'ten geçirilmiştir.

Yandex, Türkiye'nin aşk ve sevgi haritasını çıkardı

"14 Şubat Sevgililer Günü" nedeniyle özel bir araştırma gerçekleştirilen Yandex, tüm cadde ve sokak isimlerini analiz edip Türkiye'nin aşk ve sevgi haritasını çıkardı ve bir liste oluşturdu. Yandex. Haritalar servisi kapsamında gerçekleştirilen analizde Yandex, sevgililerin en çok aradığı hediyeleri ve bu dönemde aramalara konu olan en ilginç soruları da derledi.

Analiz sonuçlarına göre Türkiye'de içinde "sevgi" sözcüğü geçen 198, "gönül" geçen 121, "sevda" geçen 53, "âşık" geçen 60 sokak ve cadde adı var. Sokak ve caddelerinde aşk ve sevgiyle ilgili isimlerin en çok geçtiği şehir İstanbul oldu. İçinde sevgi, aşk ve gönül kelimelerinin geçtiği toplam 435 adet cadde ve sokağın 124 tanesi İstanbul'da bulunuyor. Sıralamada Bursa 39, İzmir ise 25 sokak ve cadde ismiyle üçüncü sırada yer aldı. İlk 10'da yer alan diğer şehirlerin sıralaması ise şöyle oluşuyor: Kocaeli, Ankara, Konya, Balıkesir, Manisa, Eskişehir ve Sakarya.

Her geçen gün kullanıcı sayısı artan Yandex, yaptığı analizde İnternet kullanıcılarının sevdikleri için son 2 haftalık sürede aradıkları hediye alternatiflerini de araştırdı. Yapılan değerlendirmede İnternet'te maddi hediyelerden çok sevgililerimize söyleyebileceğimiz "güzel sözler" ve "aşk şiirleri"ni aradığımız ortaya çıktı. Bu sonuçlar Türk halkının duygusal olarak bilinen yapısına da tekrar dikkat çekti.

Türkiye'nin aşk ve sevgi haritasını çıkaran Yandex, içinde "sevgi" ile ilgili kelimeler geçen tüm cadde ve sokak isimlerini analiz etti. İstanbul, sokak ve caddelere aşk ve sevgi geçen isimleri en çok veren iller sıralamasında birinci olurken Bursa ikinci, İzmir ise üçüncü sırayı aldı. Sevgililer Günü"nde Türkler, maddi hediyelerden çok aşk şiirlerini ve romantik sözleri aradı.

Çok sayıda kişi sevgilisine ne alması gerektiğini doğrudan İnternet'e sordu
En çok aranan ikinci kategori "akıllı telefonlar" olurken doğrudan "Sevgililer Günü hediyeleri" şeklinde arama yapan ve bu özel gün için Yandex'ten hediye alternatifi önerisi almak isteyenler de önemli bir kitleyi oluşturdu.

Kadınların çiçek sevgisi erkekleri çiçekçi aramaya yönlendirdi
Geçmişten bugüne kadınların çiçeklere olan ilgisi ve kendilerine çiçek sunulduğu anda duydukları büyük mutluluk, bu Sevgililer Günü'nde de erkeklerin çiçekçi aramaya yönelmesini sağladı. Elbette İnternet'in daha fazla hayatımızda olması ve e-ticaretteki gelişmeler aramalarda "çiçek" ve "çiçeksepeti" gibi kelimelerin en çok arananlar kategorisinde dördüncü sıraya yerleşmesini sağladı.

Cuma gününe gelen 14 Şubat, mini tatil planlarına dönüştü
Aşk şiirleri, güzel sözler, akıllı telefonlar derken gezmekten ve farklı yerler görmekten hoşlananlar da Sevgililer Günü'ne yaklaşırken uçak biletleri ile ilgili aramalarında Yandex'te en çok arananlar arasına girmesinde etkili oldu. Bu da önemli bir kitlenin keyifle vakit geçirebilecekleri romantik tatil planları yaptıklarına dair fikirler oluşturdu.

Sevgilisi olsun olmasın çok sayıda kişi romantik komedi filmlerini araştırdı
Sinema filmlerinin duygu kokan büyülü dünyası Sevgililer Günü odağındaki aramaları da net biçimde etkiledi. "Romantik komedi" ve"romantik komedi filmleri" en çok arananlar listesinde altıncı sırada yer aldı. Bu sonuç ister sevgilisi olsun ister olmasın, Sevgililer Günü'nü evde geçirecek çok sayıda İnternet kullanıcısı olduğunun da adeta bir kanıtı oldu.

Yandex'e sordular: "Sevgililer Günü'nde sevgilisi olmayan ne yapsın?"
14 Şubat'a yaklaştığımız son birkaç gün Yandex aramalarında çok ilginç noktalar da ortaya çıktı. Kimseye derdini anlatamayan bazı âşıklar, çareyi Yandex'e sormakta buldu. Yandex Sevgililer Günü odağında yaptığı analizde sevgililerin birbirine soramadıkları en ilginç soruları da derledi. "Sevgililer gününde sevgilisi olmayan ne yapsın?", "sevgililer günü yaklaşıyor nerdesin sevgilim?","sevgililer gününde çikolata kutusuna ne konur?", "sevgililer gününde hediye almazsa sebebi ne olabilir?", "sevgililer gününde sevgilisine çiçek almayanlar derdiniz ne?"gibi daha binlerce sorunun yanıtını Yandex'te arandı.

En çok arananlarda ikinci sıradaki akıllı telefonlarda lider: Nokia Lumia 520
Özel günlerde daha çok gömlek, kravat, parfüm, çanta gibi klasik sayılabilecek hediyeler alan sevgililer, son dönemlerde akıllı telefonlar başta olmak üzere teknolojik cihazlara da yöneldiler. Bu durum arama sonuçlarına da doğrudan yansıyor. En çok aranan teknolojik ürünler listesinde ilk sırada Nokia Lumia 520 yer alırken, iPhone 5s, General Mobile Discovery, Samsung Galaxy S4 ve Nokia Lumia 920 en çok aranan diğer teknlojik ürünler oldu.

BMO 1. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Gölay Şakiroğulları:

Bilişim alanında artık mühendislik projeleri yapılmasını sağlamak için her türlü çabayı göstereceğiz

Sektördeki tüm bileşenlerin bir sivil inisiyatif olarak davranmayı ve karar vericilere baskı unsuru olmayı çok beceremediğinden yakınan Şakiroğulları, bilişim alanının düzenlenmesi, yanlış ezberlerin bozulması, işi bilenlerin devralması, daha bilimsel ve ülke yararına yerli projelerin üretilmesi için çalışacaklarını vurguladı.

Aslıhan Bozkurt

Türkiye'de 30 yılı aşkın bir geçmişi olan, uzun yıllar bilgisayar mühendisleri, iki yıl önce bağımsız bir oda olarak örgütlendi. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne (TMMOB) bağlı Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) çatısı altında çalışmalar yapan bilgisayar mühendisleri, 24 Mart 2012'de EMO'nun 43. Olağan Genel Kurulu'na sunulan önergenin oy çokluğu ile kabul edilmesi, ardından 31 Mayıs-3 Haziran 2012'de gerçekleştirilen TMMOB'un 42. Olağan Genel Kurulu'nda kabul edilen önerge ile 24. Oda olarak BMO'nun kurulması onaylandı. 7 kişilik Kurucu Yönetim Kurulu, 2012 yazını, hızlı bir geçiş evresi yaşayarak geçirdi veBMO 1. Olağan Genel Kurulu, 8 Eylül 2012'de toplandı. 9 Eylül 2012'de yapılan seçimde, BMO Yönetim Kurulu belirlendi.

BİLİŞİM Dergisi olarak Mart ayında 2. Olağan Genel Kurulu'nu gerçekleştirecek olan BMO'nun çalışmaları ve güncel konulardaki görüşlerini almak üzere BMO 1. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Gölay Şakiroğulları ile görüştük. 3 ilde bölge temsilciliği açtıkları ve 4 bin üyeyi aştıklarını bildiren Şakiroğulları, meslek alanlarına yapılan saldırılara yoğunlaştıklarını anlattı. Sıfırdan kurulmuş bir odada olarak süreçlerin tanımlanması, otomasyon yazılımı ile bilişim altyapısının kurulması, odanın tüzel kişiliği için gerekli resmi başvuruların yapılması çalışmalarını yürüttüklerine değinen Şakiroğulları, ülkenin yoğun gündemden uzak durma bağımsız kalmanın mümkün olmadığını, özellikle İnternet yasasında büyük uğraş verdiklerini söyledi.

BMO'nun çok geç kurulduğu ve bu alandaki boşluğu STK'ların doldurduğuna işaret eden Şakiroğulları, "Bunları yeniden evriltmek kolay değil. Meslektaşlarımız arasında dayanışma kültürü oluştukça, aidiyet duygumuz oluştukça güçleneceğiz ve alanımızda daha çok ses verir hale gelebileceğiz" dedi.

Sektörün çok fazla sorunları olduğuna dikkat çeken Şakiroğulları, bilişim alanında üretilen işlerin nicelik ve nitelik açısından denetimini yapan bir düzenlemenin bulunmadığını ancak olması gerektiğinin altını çizdi.

Şakiroğulları, yolun başında olduklarını belirtip kendilerini şaşkınlığa uğratan dirençler yaşadıklarını, sorunların çözülmesi için ilk adımları attıklarını, yeni dönemde çalışmalarının somut karşılıklarını almaya başlayacaklarını söyledi. Türkiye'de en önemli sorunun "liyakat" olduğuna işaret eden Şakiroğulları, "Bilişim politikalarına yön verenlerin bu işin mutfağından gelmeleri, eğitimlerini almış olmaları gerekir. Dünyada, diğer ülkelerde bilişime yapılan

yatırımları, yeni teknolojileri takip ediyor olabilmeleri gerekir. Sanayii devrimini kaçırmış ve teknolojide 200 yıl geriye düşmüş bir ülke için bilişim devrimini yakalamak şansını kaçırmamamız gerek" diye konuştu.

Son İnternet yasasında toplumu aydınlatmak amacıyla basın duyuruları, röportajlar, kampanyalar yaptıklarını, görsel ve yazılı basında söyleşilere katıldıklarını, milletvekilleri ile görüştüklerini kaydeden Şakiroğulları, "Bu çabayı gösteren diğer paydaş derneklere, inisiyatiflere ve milletvekillerine destek verdik. Ama yeterince güçlü değiliz demek ki, hiçbir düzenlemede belirleyici rol oynayamadık. Bundan hep beraber ders çıkartmamız gerekiyor" özeleştirisinde bulundu.

Mesleki Yeterlilik Kurumu'nca belirlenen meslek alanlarıyla ilgili çalışmalarına ilişkin açtıkları durdurma davası konusunda ise Şakiroğulları, üniversitelerin içini boşaltarak, akademik eğitimlerin yerine paraya dayalı sertifikalaştırma politikalarına karşı olduklarını açıkladı.

Şakiroğulları, söyleşiyi, "Kamu yararını gözeterek, gücümüzü üyelerimizden alarak bu alanın düzenlenmesini, yanlış ezberlerin bozulmasını, işi bilenlerin devralmasını, daha bilimsel, daha ülke yararına yerli projelerin üretilmesini, yurttaşlarımızın iletişim, bilgi edinme ve ifade özgürlüğünün kısıtlanmamasını ve bilişim alanında artık mühendislik projeleri yapılmasını sağlamak için her türlü çabayı göstereceğiz" vurgusuyla bitirdi.

-BMO 2. Olağan Genel Kurulu Yönetim Kurulu ne zaman toplanacak? BMO 1. Yönetim Kurulu, aradan geçen yaklaşık iki yılda BMO'nun vizyon, misyon, amaç ve hedefi konusunda neler yaptı? Oda hangi konulara öncelik verdi? Çalışmalarımızın merkezinde ne var?

-BMO 2. Olağan Genel Kurulumuzu çoğunluklu olarak 1-2 Mart 2014 tarihinde, çoğunluksuz olarak da 8-9 Mart Tarihlerinde yapıyoruz.

Bir meslek odası gücünü üyelerinden alır. Odasını sahiplenmiş ne kadar üyesi varsa o oranda güçlüdür. Bu nedenle öncelikli olarak örgütlenmek, meslektaşlarımızı odamıza kazandırmak için çalışmalar yaptık. Çeşitli üniversiteler, teknokentler de meslektaşlarımız ve meslektaş adaylarımızla buluştuk. 3 ilde bölge temsilciliğimizi açtık. Ayrıca il bazında temsilcilerimizi belirlemeye başladık. Gidebildiğimiz kadar ile giderek üye toplantıları yaptık.
İkinci olarak da meslek alanımıza yapılan saldırılara yoğunlaştık. Meslek odalarının görevi, kendi alanlarını düzenlemek, roller arası, aktörler arası ilişkileri tanımlamaktır. Tanımsız kalmış, kaotik yapıda süregelmiş ve süregiden o kadar çok çalışma alanı var ki... Bu çalışma akşamdan sabah yapılacak bir çalışma değil ama zamanla yerine oturması gerekiyor. Bu arada ülkemiz, Cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir gündem yaşıyor. Biz de bu gündemden nasibimizi alıyoruz. Sahte dijital delillerle oluşturulmuş davalardan tutun da tüm yurttaşlarımızı fişleyen ve İnternette iletişim ve bilgi edinme özgürlüğümüzü yok eden 5651 yasasına kadar. Ülkemizin gündeminden bağımsız olmamız mümkün değil. Özellikle İnternet yasasında büyük uğraş verdik. Tabii geri planda devam eden, ama zamanımızın büyük bölümünü alan çalışmalarımız da vardı. Sıfırdan kurulmuş bir odada süreçlerin tanımlanması, otomasyon yazılımı ile bilişim altyapısının kurulması, odanın tüzel kişiliği için gerekli resmi başvuruların yapılması profesyonel kadrolarımız olmadığı için hep yönetim kurulu bazında yürütüldü.

-Tüm bilgisayar mühendislerinin BMO'ya katılması yasal bir zorunluluktu. Şubat 2014 itibariyle odanıza kayıtlı kaç üyeniz var? Bilgisayar mühendisleri, neden BMO'ya üye olmalı?

-Bugün 4000 üyeyi aşmış durumdayız. Meslek odalarının görevleri aslında yasayla tanımlıdır ve yasayla da üyelik zorunludur. Ancak odamız çok geç kuruldu. Yarattığımız boşluğu da tabii ki bu alandaki sivil toplum kuruluşları (STK) doldurdu. Bunları yeniden evriltmek kolay değil. Meslektaşlarımız arasında dayanışma kültürü oluştukça, aidiyet duygumuz oluştukça güçleneceğiz ve alanımızda daha çok ses verir hale gelebileceğiz.

Çok fazla sorunumuz var. Ama farkındalık eksikliğinden dolayı sanki kader gibi, "Böyle gelmiş böyle gider" umarsızlığı ile kabul edilmiş sorunları şöyle sıralayabiliriz: Taşeronlaştırma, sertifikalaştırma, esnek çalışma adı altında 24 saat yayılan mesailer, proje ile alınıp satılan marabalara dönüştürülmeye çalışan beyin emekçileri, imza yetkimiz olmadığı için denetimsiz, kalitesiz üretilen yazılım projeleri, meslek alanlarımızın tanımlanmasına karşı bilinçli olarak gösterilen direnç, yetersiz altyapı ve akademisyenle her ile bir üniversite, her üniversiteye bir bilgisayar mühendisliği açma politikaları, markaya dayalı, bilimsellikten ve güncel teknolojiden uzak müfredatlar, bilişim davalarında bilirkişilik müessesesinin ehil olmayan kişiler elinde yapılanmış olması ve yazılım sektöründe mesleğimizin "programcı" statüsüne indirgenmiş yani vasıfsızlaştırılmış olması.

Bir mühendis proje yapar, proje denetimi yapar. Mühendisin yapması gereken mimari tasarımdır ve yapılan işin de uygunluğunu denetlemektir. Bilişim alanında üretilen işlerin nicelik ve nitelik açısından denetimini yapan bir düzenleme yok. Olması gerek.

Bu ezberleri bozmamız ve meslektaşlarımıza da "mühendislik" yapmanın gereğini anlatmamız gerekiyor. Farkındalığımız arttıkça odamızı da sahiplenmemiz artacaktır.

-Bilgisayar mühendislerinin hangi sıkıntıları "Meslek odası" olduğu için çözüldü? "Meslek odası" olması hangi hak ve düzenlemeleri getirdi?

-Çok yolun başındayız ve bizi bile şaşkınlığa uğratan dirençler yaşıyoruz. Çözülmesi gereken sorunları belirttim. Bütün bu sorunların çözülmesi için ilk adımları attık. Yeni dönemde bu çalışmalarımızın somut karşılıklarını almaya başlayacağımızı umuyorum. Tüm gücümüzle çalışıyoruz. Ancak bu çalışmalarımız yürütecek kadrolarımız henüz tam oturmadı. Bir yandan da bu çabamız var.

Ancak şunu belirtmeden geçemeyeceğim. Bireyselleştirilmiş, "kendine Müslüman" bir profil yaratıldı son 20 yıllık eğitim politikalarında. "Oda bana ne verecek" değil, "Ben Odama ne verebilirim" diye düşünerek gelen o kadar az meslektaşımız var ki. Birlikte üretmenin, paylaşmanın, dayanışmanın gücünü bilmeyen meslektaşlarımıza meslek odasının ne olduğunu anlatarak başlıyoruz hep. Yılgınlığa kapılmadan bu uğraşı vereceğiz, veriyoruz. Ben inanıyorum. Yarın daha güçlü bir BMO, daha etkin bir BMO olacak.

-Ülkemizde bilişim projelerinin yüzde 75'inin başarısız olduğu iddiaları var. Bunun nedeni projelerde "Bilgisayar mühendisi" çalıştırılmaması mı? Bu görüşe katılıyor musunuz? Bilişim projelerinin başarısında bilgisayar mühendislerinin rolü nedir? Bunu artırmak için neler yapılmalı?

-Bunun cevabını da önceki sorunuzda verdim. Yanlış yanlışı doğuruyor. İhale yasasından başlayarak, kamuda bilişim elemanlarının istihdamı, bilişim politikalarına kadar öyle çarpık düzenlemeler var ki. "İş bilenin, kılıç kuşananın". Bizim ülkemizde en önemli sorun "liyakat" sorunudur. Hak edenin hak ettiği işte çalışması sorunu vardır. Bilişim politikalarına yön verenlerin bu işin mutfağından gelmeleri, eğitimlerini almış olmaları gerekir. Dünyada, diğer ülkelerde bilişime yapılan yatırımları, yeni teknolojileri takip ediyor olabilmeleri gerekir. Sanayii devrimini kaçırmış ve teknolojide 200 yıl geriye düşmüş bir ülke için bilişim devrimini yakalamak şansını kaçırmamamız gerek.

"Kervan yolda düzülür" mantığı ile başlayan projelerle, ne kadar sürede, ne kadar maliyetle, kaç eleman ile ve hangi yeterlilikte eleman ile projenin yapılacağını bilmeyen, kestiremeyen kifayetsiz yöneticilerle başarı şansı zaten düşük olur. Mühendisin işi kesin hesap yapmaktır. "Mimari tasarım" dediğim mühendislik çalışması bunları da içerir. Daha işin başında kestirim hesapları yapan, fonksiyon nokta analizleri ile yola çıkan, projenin ömrünü, kritik yol haritalarını önceden kestiren bir proje çalışması gördünüz mü? "skillandknowledge" veri tabanı olan bir kurum gördünüz mü? Yani çalışanlarının bilgi ve deneyimlerini baz alarak görev dağılımı yapan. İşte mühendisliğin olması gereken alan budur. Bilişim projelerinin büyük çoğunluğunun başlangıcında ve devam eden süreçlerinde bu çalışmalar yapılmaz. Halbuki bir baraj inşaatına kalktığınızda bütün bu çalışmaları yapmak zorundasınızdır. Ama milyon kod satırlık bir yazılım projesinde göremezsiniz.

-Türkiye'de son yılarda bilişim sektörüne ilişkin çeşitli çalışmalar (Bilgi Toplumu Stratejisi, İnternet Yasası, Elektronik Ticaret Yasası, vb.) yapılıyor. İlgili meslek odası (BMO) olarak söz konusu çalışma ve yasa hazırlık sürecinde etkin olabildiniz mi? Kurumlar ve TBMM ile bir iletişiminiz, bir işbirliğinizi ve katkınız oldu mu? BMO'nun uygulama, devlet politika ve stratejilerine etkisi ne oldu?

-Evet katılım göstermeye çalışıyoruz. Biz bu sektörde tüm bileşenler olarak bir sivil inisiyatif olarak davranmayı ve karar vericilere baskı unsuru olmayı da çok beceremiyoruz. Bunu başka ilişki biçimleri altında yapmaya çalışıyoruz. Toplum yararına, çalışandan yana, Ülkemizin kalkınmasını sağlayacak ve kendi üretimlerimizi öne çıkaracak çalışmaları birlikte yapmalıyız. Çok uluslu tekellerin arka bahçesi olmak, sadece iyi bir tüketici olmakla, esnaf zihniyeti ile bir yere varamayız. Bir arada davrandığımız sivil toplum örgütleri var. Köprüleri yeni yeni kuruyoruz. TBMM bilişim komisyonunun çalışmasına müdahil olmadık. Tam kuruluş dönemimize denk gelmişti. Bu son İnternet yasasında hem toplumu aydınlatmak amacıyla basın duyuruları yaptık, sosyal medyada kampanyalar yaptık, görsel ve yazılı basında söyleşilere katıldık, röportajlar yaptık, demeç verdik, milletvekilleri ile görüşmeler yaptık, bu çabayı gösteren diğer paydaş derneklere, inisiyatiflere ve

milletvekillerine destek verdik. Ama yeterince güçlü değiliz demek ki, hiçbir düzenlemede belirleyici rol oynayamadık. Bundan hep beraber ders çıkartmamız gerekiyor.

-Şubat 2014'te TBMM'nde onaylanan Torba Yasa ile birlikte, 5651 sayılı yasa değişikliğini de Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, bazı değişiklikler yapılması kaydıyla onayladı. Değişiklikler TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda geçti ve Genel Kurul'da görüşülecek. BMO olarak, Cumhurbaşkanından Türkiye'nin adını yasaklar ve ihlallerle yan yana getirmemek için, hepsinden önemlisi özgürlük için Torba Yasa'nın ilgili maddelerinde veto hakkını kullanmasını istediniz. Yasa veto edilmedi, bazı değişikliklere gidildi. Bu konudaki görüşünüzü alabilir miyiz?

-"Ölümü gösterip sıtmaya razı etmek" politikalarına karşı çok uyanık olmalıyız. İnsan haklarının çiğnendiği, dünyada tüm demokratik ülkelerin bile tepki gösterdiği bir yasayı bu şekliyle kabul etmemiz mümkün değil. Biz bu yasadan insan hakları mahkemesinde ceza aldık, düzeltmek için uyarıldık ve iyileştirmek yerine daha kötü, daha özgürlükleri yok eden. Tüm toplumu fişleyen bir hale getirdik. Sonuçta dünyaya bakın. "Herkes Mersin, biz tersin" bizi telefon hatlarından kurtaracak telekomünikasyon altyapısını kurmak, bilgi toplumu yaratmak için ilkokuldan başlayan bilişim eğitim programları yapmak, yazılımda ve donanımda kendi varlıklarını oluşturmak yerine geldiğimiz nokta budur.

Hukukun devre dışı bırakıldığı, kişiye dayalı ahlak kriterleriyle sansür mekanizmalarının kurulduğu, siyasi erkin iki dudağı arasında kalmış bir yasadır. "Toplum yararını gözetiyor" savunmasının bir demo olduğunu da artık anlamalıyız ve anlatmalıyız.

-BMO, 5 Nisan 2013'te Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından belirlenen meslek alanlarıyla ilgili yürüttüğü çalışmalara ilişkin durdurma davası açtı. Neye itiraz ediyorsunuz? Dava hangi aşamada? BMO'nun önerisi nedir?

-Üniversiteler bir toplumda bilim üreten, bilim adamı yetiştiren ve bilimi hayata uygulayacak, topluma ulaştıracak uzman bireyler yetiştiren kurumlardır. Üniversitelerin içini boşaltarak, akademik eğitimlerin yerine paraya dayalı sertifikalaştırma politikalarına karşıyız. Üniversitelerin kapsamı dışında kalan, YÖK ile tanımlı olmayan mesleklerin tanımını yapmak için kurulmuş bir kurumdur MYK. Ama asıl işini bırakıp kendisine daha cazip gelen, daha kolay gelen ve iştah kabartan alanlara kaymıştır. Görev alanının dışına da çıkmıştır. Avrupa Birliği'nin (AB) 8 kademeli yeterlilik seviyesinde 5-ön lisans, 6-lisans, 7-master ve 8- doktora seviyesidir. Bu seviyede eğitimler meslek yüksek okullarının ve üniversitelerin işidir. Buna üniversite eğitimi görmüş diplomalı herkesin karşı durması gerekir. Diplomanın karşılığı sertifika olamaz.

Meslek alanımıza gelince, aldığımız eğitimin ve diplomamızın gereği biz çalışma hayatında yazılımla da uğraşırız, veri tabanı ile de uğraşırız, bilişim sistemleri ile de uğraşırız, denetmenlik de yaparız, proje de yönetiriz. Bize bu konularda yeterlilik ve sorumluluk verilir. Çalışma alanlarımız birbirinden ayrı değildir ve ayrı ayrı belgelendirilmesi de mümkün değildir. Şöyle örnek vereyim.

Bir inşaat mühendisi baraj yapacağı zaman "Git baraj uzmanlığı belgesi al", liman yapacaksa "Git liman uzmanlığı belgesi al" diyemezsiniz. Hepsini temelinde statik, dinamik derslerini almak önkoşulu vardır. Üniversitelerde ders programları bir bütündür. Temel dersler üzerine branş dersleri verilir. Üniversite programlarında esas verilmek istenen de bir düşünce sistemi yaratmaktır. Bütüncül bir bakış açısı oluşturmaktır. Bunun için laboratuarlara girersiniz, staj yaparsınız, ödev yaparsınız, proje yaparsınız. Kantininde otururken bile yaptığınız tartışmalarla, paylaşımlarla bir şeyler yakalarsınız. Size eğitim verenler de akademisyen olmak için, bilim adamı olmak için sürekli araştırma yaparlar, tezler verirler. Bu eğitimi piyasalaştırırsanız, "kerameti kendinden menkul" kişiler elinde alacağınız 2-3 derse karşılık gelen kurslara katılarak bilgi sahibi olabilirsiniz ama "ehliyet" sahibi olamazsınız.

Yetersiz eğitimler nedeni ile kendini yetiştirememiş üniversite mezunları olabilir. Ama bunun çözüm yeri de üniversitedir. Ancak bu yapılan, Nasrettin Hoca'nın dediği gibi "Ahırda kaybettiğin iğneyi avluda aramak" tan başka bir şey değildir. "Üniversiteler iş dünyasının istediği elemanı yetiştiremiyormuş, profesyonel iş ile eğitim aynı olmak zorunda değilmiş" bunların gerekçesi olamaz. Bir alana kaymak istiyorsanız, bir konuda eksikseniz, kendini yetiştirmek istiyorsanız üniversiteler işte orada. Lisansüstü programlara devam edersiniz. İkinci programlara kaydolursunuz.

Maalesef bu tür paralı ve özel kurumlar tarafından verilen belgelerin, denetimsizlik nedeni ile bir süre sonra kayırmacılığa, özel ilişkilerle "bastır parayı al sertifikayı" mekanizmalarına dönüştüğünü biliyoruz. Yaşıyoruz.

Uzmanlık eğitimleri ayrı bir şeydir. Veri tabanı konusunda eğitim almışsınızdır gidip belli bir markanın uzmanlık eğitimine katılabilirsiniz.

- BMO olarak sektörün daha iyiye gitmesi için yapılması gerekenleri nasıl sıralayabilirsiniz?

-Yapacak çok işimiz, gidecek çok yolumuz var. Yukarıda belirttiğimiz sorunların çözümü için "yel değirmenleriyle savaşıyormuşuz" hissine kapılmadan kararlı bir şekilde uğraş vereceğiz. Kamu yararını gözeterek, gücümüzü üyelerimizden alarak bu alanın düzenlenmesini, yanlış ezberlerin bozulmasını, işi bilenlerin devralmasını, daha bilimsel, daha ülke yararına yerli projelerin üretilmesini, yurttaşlarımızın iletişim, bilgi edinme ve ifade özgürlüğünün kısıtlanmamasını ve bilişim alanında artık mühendislik projeleri yapılmasını sağlamak için her türlü çabayı göstereceğiz.

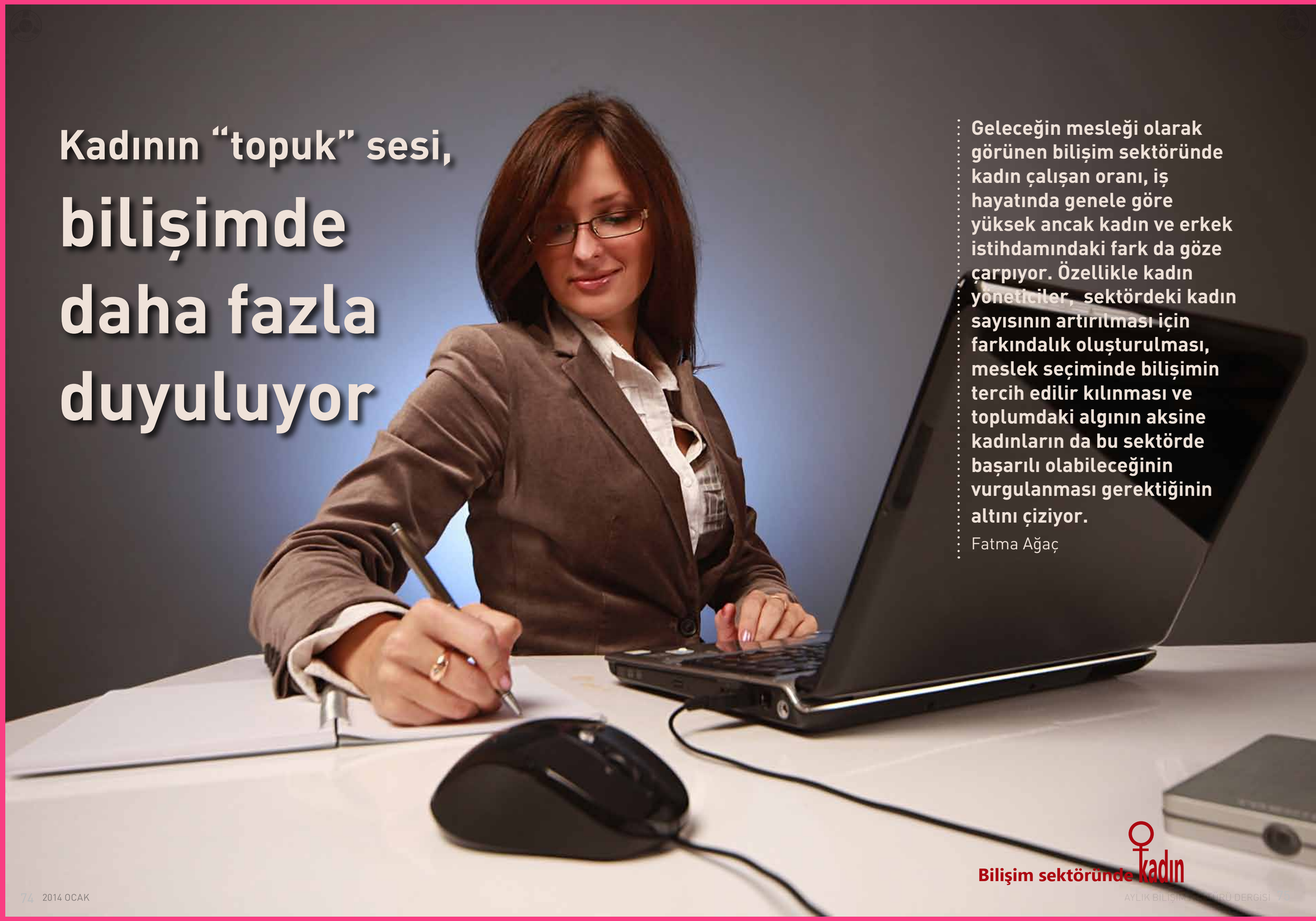

Kadının "topuk" sesi, bilişimde daha fazla duyuluyor

Geleceğin mesleği olarak görünen bilişim sektöründe kadın çalışan oranı, iş hayatında genele göre yüksek ancak kadın ve erkek istihdamındaki fark da göze çarpıyor. Özellikle kadın yöneticiler, sektördeki kadın sayısının artırılması için farkındalık oluşturulması, meslek seçiminde bilişimin tercih edilir kılınması ve toplumdaki algının aksine kadınların da bu sektörde başarılı olabileceğinin vurgulanması gerektiğinin altını çiziyor.

Fatma Ağaç

Bilişim endüstrisi bugün dünyanın en hızlı büyüyen endüstrisi. Bu genişleme nedeniyle profesyonel iş gücüne ihtiyaç duyuluyor Her yıl bilişim konusunda yetişen uzmanların sayısı sektördeki açığı karşılamaya yetmiyor. Türkiye bilişim sektörü de büyük bir hızla gelişiyor.

Almanya Federal Bilgi Teknolojileri, İletişim ve Yeni İletişim Araçları Birliği (BITKOM) 2020 yılına kadar bilişim alanında çalışan kadınların sayısını iki katından fazla artırmayı hedefliyor. Geleceğin meslekleri birebir bilişimle alakalı olacağı için kadın çalışana ihtiyaç duyulacak. Türkiye Vodafone Vakfı, Kadın Girişimcileri Derneği (KAGİDER) ve Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) işbirliği ile başlatılan "Teknolojide Kadın Hareketi" projesiyle Türkiye'de kadınları iletişim teknolojilerinin sunduğu imkânlarla tanıştırıyor. Bu proje, kadınlar için ekonomiye katılımlarına yönelik fırsat eşitliği yaratmayı, sosyo-ekonomik durumlarını iyileştirmeyi ve girişimciliklerini geliştirmek için gerekli zemini hazırlamayı hedefliyor. Teknolojide Kadın Hareketi Projesi, Cherie Blair Vakfı ve Dünya GSM Birliği Kalkınma Fonu'nun küresel ölçekte yürüttüğü mWomen Programı'nın Türkiye ayağını oluşturuyor.
Türkiye Bilişim Sektörü Derneği (TÜBİDER) 14 Ocak 2013'te yayınladığı "Bilişim Sektörü Çalışan Ücretleri Araştırması ve Sonuçları", yüzde 32,7 kadın ve yüzde 64,4 erkek istihdam oranlarıyla ne yazık ki aradaki farkı açıkça ortaya koyuyor.
Ancak kadınların son yıllarda bilişim sektörde daha fazla yer aldığı ve yükseldiği belirtiliyor. Sektörde kadın çalışan ve yönetici konuma yükselişini, hızlı ve sürekli yenilikçi olmayı gerektiren bu sektörde kadınların inovatif düşünme, empati yapabilme gibi özelliklerini ön plana çıkararak başarılı olmalarına bağlayabiliriz.
Mart sayımızın "Dosya" sayfaları için "Bilişim sektöründe kadın" konusunu ele aldık.
Bu kapsamda İnterpromedya'nın, Türkiye bilişim sektöründe faaliyet gösteren ilk 500 şirket listesindeki 30 kadarına sorularımızı gönderdik. Yaptığımız küçük çaplı anketle toplam çalışan sayısı, çalışan kadın sayısı ve çalışan kadın yönetici sayısını öğrenmeye çalıştık. Şirketlerin kadın yöneticilerine yöneltiğimiz 4 soruyla da (Çalışmaya ne zaman başladınız? Bilişim ve teknoloji alanınnı tercih etmenizdeki neden ne idi?, Kadın yönetici olarak iş sürecinde karşılaştığınız sorunlar, avantajlar ve dezavantajlar var mı?, Elinizde olsaydı iş yaşamında neleri değiştirmek isterdiniz?, Bilişim veya teknoloji alanında çalışan kadın sayısının artırılması için neler yapılmalı?) görüş ve önerilerini öğrenmek istedik.
Dosya sayfalarımıza Intel Türkiye, SAP Türkiye, LOGO, Oracle, Microsoft Türkiye, Bilkom, Huawei Türkiye, İndeks, Netsis, Karel ve "Kadın Bilişimciler - Teknolojik Grubu" katkı verdi. Ancak "Toplam çalışan sayısı, toplam kadın sayısı ve toplam kadın yönetici sayısı"na ilişkin bilgileri sadece Bilkom, Huawei Türkiye, İndeks, LOGO, Microsoft Türkiye ve Netsis, gönderdi. Toplam 6 firmanın gönderdiği verilere göre çalışan toplam personel arasında kadın çalışanların üçte bir oranında. Yönetici kadın sayısı ise çok daha az.
Intel Türkiye, Orta Doğu ve Afrika Bölge Başkanı Çiğdem Ertem de öncelikle kadınların teknolojiye yönelik eğitimi, okulları ve işleri seçmelerine yönelik özendirme çalışmaları yapılması gerektiğini düşündüğünü kaydetti.
SAP Türkiye Genel Müdürü Zeynep Keskin, SAP Türkiye ailesine katılmasından kısa süre sonra, yönetim kademesindeki kadın çalışanların oranının yüzde 43'e yükseldiğini dile getirerek, kadınların iş dünyasında potansiyellerini gerçekleştirmelerini sağlayacak proaktif adımları atmaya çalıştıklarına dikkati çekti.
LOGO Yazılım İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Gülnur Anlaş, bilişim alanında kadın temsilinin artırılması için ilk olarak bilişim sektörünün daha fazla tanıtılması gerektiğinin altını çizerek, toplumdaki algının aksine kadınların da bu sektörde başarılı olabileceğinin vurgulanması gerektiğini belirtti.
Oracle Türkiye, Nijerya ve Kenya Teknoloji Satış Direktörü Pınar Rua Aksu, bilişiminde kadın yöneticilerin çok olduğu ve bu konuda önyargıların olmadığına işaret etti.

Microsoft Türkiye Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Muhterem Yavaş ise teknoloji söz konusu olduğunda genellikle erkek egemen bir bakış açısı hâkim olsa da, bu alanda cinsiyet ayrımının potansiyele etkisi olduğunu düşündüğünü vurguladı.

Bilkom İş Geliştirme ve Kurumsal İletişim Müdürü Azade Çerkezoğlu Çavuş, teknolojiyi sevmenin ve ona ilgi duymanın başarı için yeterli olduğunu söyledi.

Huawei Türkiye Kurumsal Çözümler Bölümü Kanal Grup Müdürü Neriman Ögüt, "Kadınlar teknolojiden anlamaz" gibi ön yargılarla hareket edilmemesi durumunda, kadınların bireysel değerlerinin ve farklılıklarının şaşırtıcı sonuçlarının ortaya çıkacağını ifade ederken, "Yeter ki kadınlar bu alanda okumak, öğrenmek ve çalışmak istesinler..." dedi.

Index Bilgisayar HP İş Birim Yöneticisi Ebru Koçoğlu, azim, ekiple uyumlu çalışma, sabır ve adalet gibi özelliklerinin iş yaşamında avantaj sağladığını belirterek, hâlâ kadın-erkek ayrımının yapıldığı bir ülkede yönetici olsanız da kadın olmanın her platformda zorladığını dile getirdi.

Netsis Pazarlama Koordinatörü İpek Aşkın, kadınların sosyal zekâlarının daha kıvrak, IQ'larının daha yüksek olduğuna değinerek "Sorunlara çözüm bulma yeteneklerimiz erkeklere göre daha ileri düzeyde ve çatışma noktalarında daha bütünleyici olabiliyoruz" diye konuştu.
Karel Kamu Sektörü Satış Direktörü Vekili Jale Modalı, şirketlerin kadın ya da erkek ağırlıklı olmasının bir şeylerin eksik kalması anlamını taşıyacağını ifade ederek, biraz da bu nedenle şirketlerde, özellikle yönetim seviyelerinde kadın sayılarının artışını keyifle izlediğini kaydetti.
3 Haziran 2012 tarihinde kurulan Kadın Bilişimciler - Teknolojik Grup'un Sahibi Filiz Babacan hedeflerinin IT sektöründe çalışan kadınların azınlık olma durumunu değiştirerek, bu sektörün aslında kadınların yapısına uygun bir sektör olduğunu bilinçlendirme çalışmalarıyla topluma duyurmak olduğunu dile getirdi.

Bilişim ve telekomünikasyon sektöründeki 6 şirketteki kadın çalışan ve yöneticiler

-Microsoft Türkiye

Toplam çalışan sayısı: **536**

Toplam çalışan kadın sayısı: **231**

Yönetici kadın sayısı: **17**

-Index Bilgisayar

Toplam çalışan sayısı: **250**

Toplam çalışan kadın sayısı: **100**

Yönetici kadın sayısı: **7**

-Huawei Türkiye

Toplam çalışan sayısı: **632**

Toplam çalışan kadın sayısı: **174**

Yönetici kadın sayısı: **13**

-Netsis

Toplam çalışan sayısı: **137**

Toplam çalışan kadın sayısı: **55**

Yönetici kadın sayısı: **14**

-Bilkom

Toplam çalışan sayısı: **63**

Toplam çalışan kadın sayısı: **23**

Yönetici kadın sayısı: **2**

-Logo

Toplam çalışan sayısı: **447**

Toplam çalışan kadın sayısı: **174**

Yönetici kadın sayısı: **34**

Intel Türkiye, Orta Doğu ve Afrika Bölge Başkanı Ertem:

Teknoloji sektörü, esnek çalışabileceğiniz ve cinsiyetten çok yaratıcılığı önemseyen bir sektör

Bilişim sektörünün kadınlar için çok avantajlı bir sektör olduğuna işaret eden Ertem, kadınların teknolojiye yönelik eğitimi, okulları ve işleri seçmeye özendirilmesi, esnek çalışma koşullarının desteklenmesi ve teknolojinin olanaklarından yararlanılmasını istedi. Ertem, ayrıca kurumsal şirketlerin kadın çalışanlarına işe alım ve terfide fırsat eşitliği sağlama yönünde politikaları olması gerektiğini vurguladı.

Her zaman "etki yaratabileceği", "bir şeyleri değiştirebileceği" işlerde çalışmak istediğine değinen Intel Türkiye, Orta Doğu ve Afrika Bölge Başkanı Çiğdem Ertem, hayattaki hedefini tutturduğunu belirterek, "Hiçbir zaman kariyer planı yapan biri olmadım. Benim için önemli olan, yaptığım işi iyi yapmak ve kalıcı bir etki yaratmaktı" dedi.

İş hayatında da, bilişim sektöründe de bugüne kadar kadın olması nedeniyle ayrıca büyük bir zorlukla karşılaşmağının altını çizen Ertem, bilişim sektörünün kadınlar için çok avantajlı bir sektör olduğunu, zorluğun, kadınların daha en başta, kendi kafalarında bunu yapamayacaklarını düşünmeleri ya da sektörü itici bulmalarından kaynaklandığını vurguladı. Ertem, "Aslında teknoloji sektörü çalışmak için çok ideal bir sektör. Çünkü teknolojinin olanaklarını sonuna kadar kullanarak daha esnek çalışabileceğiniz ve cinsiyetten çok yaratıcılığı önemseyen bir sektör" diye konuştu.

Kadınların teknolojiye yönelik eğitimi, okulları ve işleri seçmelerine yönelik özendirme çalışmaları yapılması gerektiğini düşünen Ertem, bu mesleği seçen kadınların sayısını artırılmasını, esnek çalışma koşullarının desteklenmesi ve teknolojinin olanaklarından yararlanılmasını önerdi.

Kariyer yapmak isteyen kadınların kendileri ile ilgili farkındalıklarının artması gerektiğine değinen Ertem, güçlü yönlerini nasıl öne çıkarabilecekleri ve kendilerine dezavantaj yaratan özelliklerini nasıl sorun olmaktan çıkarabilecekleri konusunda eğitim almaları gerektiğini kaydetti.

Ertem ayrıca kurumsal şirketlerin kadın çalışanlarına işe alım ve terfide fırsat eşitliği sağlama yönünde politikaları olmasından yana.

* İş hayatına, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra Merkez Bankası Bilgi İşlem Departmanı'nda sistem analisti olarak başladım. Bilkent Üniversitesi'nde İş İdaresi yüksek lisansımı tamamladıktan sonra, aralarında Aselsan ve Meteksan'ın da bulunduğu sektörün önde gelen şirketlerinde çeşitli yöneticilik pozisyonlarında görev aldım. Siemens Business Services firmasında Kamu Sektöründen Sorumlu Direktör olarak çalıştıktan sonra, 2004 yılı sonunda İş Geliştirmeden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak Intel Türkiye ailesine katıldım.

Ben her zaman etki yaratabileceğim, bir şeyleri değiştirebileceğim işlerde çalışmak istiyordum. "Hayattaki hedefimi tutturdum mu?" diye sorarsanız, "Kesinlikle evet" diyebilirim. Hayatımda hiçbir zaman kariyer planı yapan biri olmadım. Benim için ön

olan, yaptığım işi iyi yapmak ve kalıcı bir etki yaratmaktı. Bu nedenle teknoloji sektörü ve Intel'de çalışmaktan hep çok büyük keyif aldım. Çünkü ilk günden bu yana Türkiye'de bilgisayar penetrasyonunun artmasından okullarda bilgisayarın yaygın kullanılmasına, İnternet erişim merkezlerinden öğretmenlerin eğitimine, okullara PC bağışından KOBİ'lerde teknolojinin önemine dair bilinçlendirme projelerine kadar pek çok etki bırakan işler yaptık. Görevimi Türkiye, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi'ne genişlettiğimde de yine aynı şeyi yaptım. "Afrika'da nasıl bir fark yaratabiliriz, Orta Doğu'da çalıştığımız yerlerde nasıl bir değişiklik yapabiliriz", ona yönelik çalıştım. Gerek Türkiye'de, gerek bölgede insanların yaşamlarını dönüştürmeye ve iyileştirmeye katkım olduğu için, bu sektörün ve Intel'in hayatımdaki en doğru tercihlerden olduğuna inanıyorum.

** İş hayatında da, bilişim sektöründe de bugüne kadar kadın olmam nedeniyle ayrıca büyük bir zorlukla karşılaşmadım. Aslında ben teknoloji sektörünün kadınlar için çok avantajlı bir sektör olduğunu düşünüyorum. Zorluk, kadınların daha en başta, kendi kafalarında bunu yapamayacaklarını düşünmelerinden ya da sektörü itici bulmalarından kaynaklanıyor. Bunu kırmayı başarırsanız, aslında teknoloji sektörü çalışmak için çok ideal bir sektör. Çünkü teknolojinin olanaklarını sonuna kadar kullanarak daha esnek çalışabileceğiniz ve cinsiyetten çok yaratıcılığı önemseyen bir sektör.

*** İş yaşamının tıpkı hayat gibi erkek ve kadın arasında daha eşit anlamda paylaşılmasını, böylelikle daha renkli olmasını isterdim.

**** Öncelikle kadınların teknolojiye yönelik eğitimi, okulları ve işleri seçmelerine yönelik özendirme çalışmaları yapılması gerektiğini düşünüyorum. Bu mesleği seçen kadınların sayısını artırmamız gerekiyor.

Sonrasında kadınların bu meslekte ve diğer tüm mesleklerde başarılı olabilmeleri için esnek çalışma koşulları desteklenmeli ve teknolojinin olanaklarından yararlanılmalı.

Buna ek olarak kariyer yapmak isteyen kadınların kendileri ile ilgili farkındalıklarının artması, güçlü yönlerini nasıl öne çıkarabilecekleri ve kendilerine dezavantaj yaratan özelliklerini nasıl sorun olmaktan çıkarabilecekleri konusunda eğitim almaları gerekiyor. Kadınların birçok güçlü yanı var. Ama bazı genel özellikleri var ki, bu onların iş yaşamındaki fırsatlardan yararlanmasına engel olabiliyor. Bunları bilmek, iş hayatında kadınların cam tavana çarpmalarını engelleyebilir.

Ayrıca kurumsal şirketlerin kadın çalışanlarına işe alım ve terfide fırsat eşitliği sağlama yönünde politikaları olmalı.

SAP Türkiye Genel Müdürü Keskin:

Kadına iş dünyasında fırsat eşitliği yaratmayı sorumluluklarım arasında sayıyorum

Farklı bakış açıları ve yaratıcılıklarıyla kadınların çalıştıkları kurumlara önemli katkılar sağladığını söyleyen SAP Türkiye Genel Müdürü Keskin, cinsiyet farkı gözetmeksizin doğru işe doğru kişinin yönlendirilmesinin önemli olduğunu vurguladı. Keskin, kadınların iş dünyasında potansiyellerini gerçekleştirmelerini sağlayacak proaktif adımları atmaya çalıştığını belirtti.

23 yıldır görev bilişim sektöründe görev aldığını belirten SAP Türkiye Genel Müdürü Zeynep Keskin, hızla değişen teknolojinin getirdiği dinamizm, kadın yöneticilerin bu sektörü seçmelerinde önemli bir faktör olduğunu söyledi. Kariyeri boyunca kadın olmanın avantaj ya da dezavantajını hissetmediğine değinen Keskin, "İşimi iyi yaptığım sürece başarılı oldum ve ilerledim" dedi. Cinsiyet farkı gözetmeksizin doğru işe doğru kişinin yönlendirilmesinin önemli olduğuna inanan Keskin, teknoloji sektöründe özellikler sayesinde liderliğe ulaşıldığını, kadınlara ait bazı özelliklerin bu süreci daha kolay geçmesine yardımcı olabildiğini anlattı.

Kadın yöneticilerin farklı bakış açıları ve yaratıcılıklarıyla çalıştıkları kurumlara önemli katkılar sağladığını dile getiren Keskin, "Kadın-erkek diye ayırmadan doğru işi en iyi şekilde yapma isteğinin öneminin farkındayım. Bu açıdan, değiştirmek istediğim bir şey varsa o da bu konudaki ön yargıların yıkılmasıdır. SAP Türkiye ailesine katılmamdan kısa süre sonra, yönetim kademesindeki kadın çalışanların oranı yüzde 43'e yükseldi" diye konuştu.

"Kadınların son yıllarda bilişim sektördeki yükselişini, hızlı ve sürekli yenilikçi olmayı gerektiren bu sektörde; kadın yöneticilerin inovatif düşünme, empati yapabilme gibi özelliklerini ön plana çıkararak başarılı olmalarına bağlayabiliriz" diyen Keskin, kadına iş dünyasında fırsat eşitliği yaratmayı yönetici olarak sorumlulukları arasında saydığını, kadınların iş dünyasında potansiyellerini gerçekleştirmelerini sağlayacak proaktif adımları atmaya çalıştığının altını çizdi.

* Bu sektörde çeşitli satış ve üst düzey yöneticilik pozisyonlarında 23 yıldır görev yapıyorum. Daha önce Siemens (Simko), NCR, Digital-Compaq-HP ve Cisco firmalarında çalıştım. SAP bünyesine geçmeden önce, HP'de Kurumsal Depolama, Sunucu ve Ağ Ürünleri (Enterprise Server Storage and Network) Grubu'nun Ülke Direktörü olarak görev yapıyordum. 1 Haziran 2012 tarihinden bu yana da SAP Türkiye Genel Müdürlüğü görevini yürütüyorum. Bu sektörü seçmemin en büyük nedeni, teknolojinin çok dinamik değerlerle kendini sürekli yenilemesi ve geleceğe ışık tutarak bireylerin ve kurumların hayatını kolaylaştıracak çözümler sunması. Günümüzde olduğu gibi gelecekte de teknoloji, hayatın her alanında güçlü varlığını sürdürecek. SAP Türkiye, yenilikçi çözümler ve teknolojiler geliştirerek güçlü iş modelleri oluşturma, kurumların inovasyon ve büyüme ihtiyaçlarını karşılama hedefiyle keyifli bir çalışma alanı yaratıyor.

** Kariyerim boyunca kadın olmanın avantaj ya da dezavantajını hissetmedim. İşimi iyi yaptığım sürece başarılı oldum ve ilerledim. Kariyer konusunda, cinsiyet farkı gözetmeksizin doğru işe doğru kişinin yönlendirilmesinin önemli nokta olduğuna inanıyorum. Özellikle teknoloji sektöründe cinsiyetiniz değil özellikleriniz sayesinde liderliğe ulaşıyorsunuz. Yine de

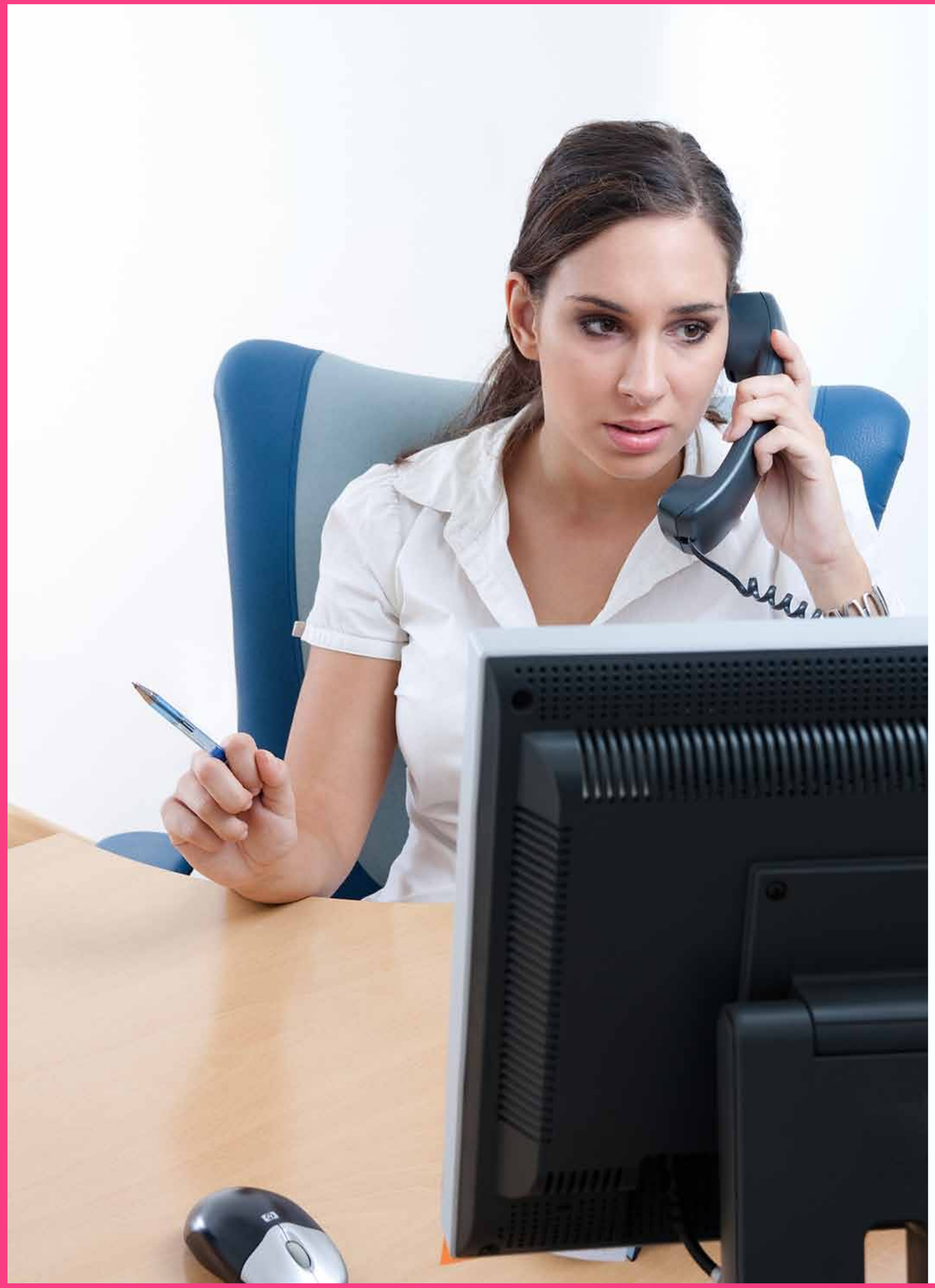

kadınlara ait bazı özellikler bu sürecin daha kolay geçmesine yardımcı olabilir. Örneğin; kadınlar yaratıcı düşünme yapılarıyla en zor durumlara bile çözüm bulma yeteneğine ve empati kurma gücüne sahipler. Bir kadının iş hayatı için dezavantaj olarak düşünülen aile hayatı da aslında kadınların aynı anda birden fazla konuya odaklanabilme özellikleri bulunduğundan iş hayatında başarıyı yakalama konusunda bir avantaja dönüşebiliyor. SAP'de kadın yönetici olmaksa büyük bir keyif. SAP, çeşitliliği teşvik etmek ve bu alanda yapılmış başarılı çalışmaları takdir etmek amacıyla yöneticilerine Çeşitlilik Alanında Liderlik Ödülü (Diversity Leadership Award) veriyor. Bu çerçevede Ocak ayında SAP FKOM toplantısında takdim edilen 2013 yılı EMEA Bölgesi Çeşitlilik Alanında Liderlik Ödülü'ne layık görülmenin gururunu yaşıyorum. Genç ve dinamik bir yapıya sahip SAP Türkiye, organizasyondaki farklılıkları destekleyerek, takımımızda cinsiyet, ırk, dil, bakış açısı, beceri gibi alanlardaki çeşitliliğin sunduğu müthiş gelişim potansiyelini en iyi şekilde değerlendirmeyi her zaman ilke edindim.

*** İş yaşamında bir şeyler değiştirme gücü aslında hepimizin elinde. Kadın ve erkeğin eşit algılandığı bir ortamda iletişimin de daha akıcı ve kolay olduğuna inanıyorum. Kadın-erkek diye ayırmadan doğru işi en iyi şekilde yapma isteğinin öneminin farkındayım. Bu açıdan, değiştirmek istediğim bir şey varsa o da bu konudaki ön yargıların yıkılmasıdır. SAP Türkiye ailesine katılmamdan kısa süre sonra, yönetim kademesindeki kadın çalışanların oranı yüzde 43'e yükseldi. Bu oran SAP genelinde yüzde 30 civarında. SAP Türkiye Global Müşteri Operasyonları biriminde işe alınan yeni çalışanların da yüzde 52'si kadın. Kadına iş dünyasında fırsat eşitliği yaratmayı yönetici olarak sorumluluklarım arasında sayıyorum ve kadınların iş dünyasında potansiyellerini gerçekleştirmelerini sağlayacak proaktif adımları atmaya çalışıyorum.

**** Özellikle çok uluslu şirketlerde çeşitlilik (diversity) son dönemde önemli bir kavram. Çeşitlilik yalnızca kültürel zenginlik ve uyum değil, aynı zamanda inovasyona açılan kapı olarak da değerlendiriliyor. Farklı kültürlerden, deneyimlerden ve birikimlerden gelen bireylerin kendilerini özgürce ifade edebildikleri ortamlar, inovatif fikirlerin yeşermesi açısından da kilit rol oynuyor. Kadın yöneticiler farklı bakış açıları ve yaratıcılıklarıyla çalıştıkları kurumlara önemli katkılar sağlıyor. Kadınların son yıllarda bilişim sektördeki yükselişini, hızlı ve sürekli yenilikçi olmayı gerektiren bu sektörde; kadın yöneticilerin inovatif düşünme, empati yapabilme gibi özelliklerini ön plana çıkararak başarılı olmalarına bağlayabiliriz. Diğer yandan, hızla değişen teknolojinin getirdiği dinamizm de kadın yöneticilerin bu sektörü seçmelerinde önemli bir faktör. Kadınların da bu alana ilgili olması sektörümüzdeki kadın çalışan ve kadın yönetici oranını artıracaktır.
Biz de SAP Türkiye olarak, yetişmiş ve kaliteli insan kaynağı anlamında sadece çeşitliliğe değil, yetenek yönetimine de büyük önem veriyoruz. SAP'de global olarak uygulanan Genç Yetenekler (Early Talent) sistemini benimsiyoruz. Genç Yetenekler uygulamasında, gelecek vaat ettiği düşünülen gençler, SAP yöneticilerini adeta birer gölge gibi izleyerek onlarla birlikte toplantılara, müşteri ziyaretlerine, bire bir görüşmelere katılıyor. Bir mentorluk programı gibi kurgulanan bu sistem, bir anlamda kadın çalışanların, "ustaların" yanında yetişmesini de sağlıyor.

LOGO Yazılım Başkan Yardımcısı Anlaş:

Yeniliklere açık olması bu sektörde yöneticilik yapmamda rol oynadı

Bilişim alanında kadın temsilinin artırılması için sektörün daha fazla tanıtılması gerektiğinin altını çizen LOGO Yazılım İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Anlaş, toplumdaki algının aksine kadınların da bu sektörde başarılı olabileceğinin vurgulanması gerektiğini belirtti.

LOGO Yazılım İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Gülnur Anlaş, kadın yönetici veya kadın çalışanların çoğu zaman annelik görevleri nedeniyle aynı anda iki işte çalıştıklarına işaret ederek, "Kadınların kendini iş hayatına bağlılığını ispatlaması için genelde erkeklere göre daha çok çaba sarf etmesi gerekiyor. Bu bir dezavantaj oluştursa da aynı anda birçok işi yapabilme kabiliyetinizi geliştirdiği de söylenebilir" değerlendirmesinde bulundu.

"Yeniliklere açık" ve "eğitim düzeyinin yüksek" olmasının bilişim sektöründe yöneticilik yapmayı tercih etmesinde önemli rol oynadığını belirten Anlaş, sektörde kadın temsilinin artırılması için ilk olarak bilişim sektörünün daha fazla tanıtılması ve toplumdaki algının aksine kadınların da bu sektörde başarılı olabileceği vurgulanması gerektiğini söyledi.

* Çalışmaya 1984 yılında bankacılık sektöründe başladım. Bilişim sektörünün yeniliklere açık ve sektörde eğitim düzeyinin yüksek olması bu sektörde yöneticilik yapmayı tercih etmemde önemli rol oynadı. Birlikte çalıştığınız kişiler, işten aldığınız mutluluğa ve iş ortamınızın kalitesine katkıda bulunduğu için bilişim sektöründe çalışmaktan çok memnunum.

** Kadın yöneticiler, ya da daha genel olarak kadın çalışanlar, çoğu zaman annelik görevleri sebebiyle aynı anda iki işte çalışıyor durumdalar. Dolayısıyla, kadınların kendini iş hayatına bağlılığını ispatlaması için genelde erkeklere göre daha çok çaba sarf etmesi gerekiyor. Bu bir dezavantaj oluştursa da aynı anda birçok işi yapabilme kabiliyetinizi geliştirdiği de söylenebilir.

Ben iş hayatım boyunca kişilerin yaptığı işlerle değerlendirildiklerine inanarak çalıştım ve önyargısız olarak, işinizde değer yaratmaya odaklandığınızda ayrımcılığın da önüne geçilebileceği inancıyla yetiştirildim.

*** Kariyerim süresince yaşadığım tüm tecrübelerin gelişimimde katkısı olmuştur.

**** Bu alanda kadın temsilinin artırılması için ilk olarak bilişim sektörü daha fazla tanıtılmalı ve toplumdaki algının aksine kadınların da bu sektörde başarılı olabileceği vurgulanmalıdır.

Oracle Türkiye Satış Direktörü Aksu:

Sektörümüzde kadın çalışan ve yönetici sayısı gözle görülür şekilde artıyor

Oracle Türkiye, Nijerya ve Kenya Teknoloji Satış Direktörü Pınar Rua Aksu, kendini erkek yöneticilerden farklı hissetmediği için hiçbir zaman iş hayatında bir ayrım yaşamadığına değindi. Kadın çalışanların ev ve iş, kariyer ve özel hayat dengesini çok iyi kurmaları gerektiğinin üzerinde duran Aksu, bu dengenin iyi kurulması halinde işe yansımasının hep pozitif yönde olduğuna dikkat çekti. Aksu, 2 çocuk annesi bir kadın yönetici olarak belirli dönemler de bunun zorluklarını yaşasa da genel anlamda hayatını iyi dengeleyebildiğini belirtti. Oracle Türkiye'de kadın çalışan yüzdesinin yaklaşık yüzde 40, kadın yönetici sayısının ise yaklaşık yüzde 45 olduğunu bildiren Aksu, bilişim sektöründe her gün kadın çalışan ve yönetici sayısının gözle görülür şekilde arttığını vurguladı.

ORACLE®

"Bulunduğum sektör, kadın yöneticilerin çok olduğu ve bu konuda önyargıları olmadığı bir sektör" diyen Oracle Türkiye, Nijerya ve Kenya Teknoloji Satış Direktörü Aksu, Oracle Türkiye'de çalışanların yaklaşık yüzde 40, yöneticilerin ise yaklaşık yüzde 45'inin kadın olduğunu söyledi.

* Çalışmaya 1995'de İTÜ Kontrol ve Bilgisayar Mühendisliği'nden mezun olur olmaz başladım. Bilgisayarın kişisel anlamda yeni hayatımıza girdiği dönemlerdi ve beni de cezbeden bir konuydu. Dolayısıyla bölüm tercihim çok bilinçliydi. Üniversitenin ardından da bu alanda çalışmam doğal olarak gerçekleşti. Arçelik'te yazılım uzmanı olarak çalışma hayatıma başladım.

** Açık söylemek gerekirse kadın yönetici olarak kendimi erkek yöneticilerden farklı hissetmediğim için hiçbir zaman bu ayrımı iş hayatında yaşamadım. Bulunduğum sektör, kadın yöneticilerin çok olduğu ve bu konuda önyargıları olmadığı bir sektör. Ama bir kadın olarak iş hayatında bulunmanın elbette ki farklı bir yanı var. Ev ve iş, kariyer ve özel hayat dengesini çok iyi kurmanız gerekiyor. Eğer bu denge iyi kurulursa işe yansıması hep pozitif yönde oluyor. Ben de 2 çocuk annesi bir kadın yönetici olarak belirli dönemlerde bunun zorluklarını yaşasam da genel anlamda hayatımı iyi dengeleyebildiğimi düşünüyorum.

*** Bugüne kadar gelirken amacım hep işimi en mükemmel haliyle yapmak ama bunu yaparken de karakterimden ödün vermemek oldu. Dolayısıyla değişmesi gerektiğini düşündüğüm şeyleri hep ifade etmeye çalıştım. Bunların değişmesi için de ön ayak oldum. Dolayısıyla şu an geldiğim noktadan memnunum. Kendimizi ve çevremizi değiştirmenin bizim elimizde olduğuna inanıyorum.

**** Oracle Türkiye'de kadın çalışan yüzdesi yaklaşık yüzde 40, kadın yönetici sayısı ise yaklaşık yüzde 45'dir. Sektörümüzde her gün kadın çalışan ve yönetici sayısı gözle görülür şekilde artıyor.

Microsoft Türkiye'den Yavaş:

Teknoloji birey ve kurumların gerçek potansiyelini açığa çıkarıyor

Erkek egemen bir bakış açısına karşın teknoloji alanında cinsiyet ayrımının potansiyele etkisi olduğunu düşünmeyen Yavaş, büyük kurumlardan KOBİ'lere, eğitimden girişimciliğe kadar teknolojinin değiştirebileceği çok şey olduğunu söyledi.

Teknolojiyi "insanları, hayatın her alanında kesintisiz bir şekilde bir araya getiren bir güç" olarak gören Microsoft Türkiye Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Muhterem Yavaş, bu nedenle teknoloji alanında çalışmayı seçtiğini söyledi. Bilim ve teknolojiye hâkim, yeni teknolojiler üretebilen, bunları toplumsal ve ekonomik faydaya dönüştürme yeteneği kazanmış bireylerin topluma güç kazandıracağına inandığını belirten Yavaş, "Erkek egemen bir bakış açısı hâkim olsa da, ben bu alanda cinsiyet ayrımının potansiyele etkisi olduğunu düşünmüyorum" dedi.
Microsoft Türkiye'de tüm çalışanların kendi işlerinin patronu gibi çalıştıklarını ifade eden Yavaş, esnek çalışma olanağını destekleyecek tüm teknolojik imkânları sunduklarını bildirdi. İyi bir kullanıcı olunmasına rağmen, Türkiye'nin teknolojiyle gelişiminde çok daha fazla söz sahibi olması gerektiğine dikkat çeken Yavaş, büyük kurumlardan KOBİ'lere, eğitimden girişimciliğe kadar teknolojinin değiştirebileceği çok şey olduğuna değindi.

* Ben en başından beri bilime ve teknolojiye hâkim, teknolojiyi bilinçli kullanan ve yeni teknolojiler üretebilen, bu teknolojik gelişmeleri toplumsal ve ekonomik faydaya dönüştürme yeteneği kazanmış bireylerin topluma güç kazandıracağına inanıyorum. Teknolojinin bireylerin ve kurumların gerçek potansiyelini açığa çıkardığını düşünüyorum. Teknolojinin insanları, en çok sevdikleri ve değer verdikleri şeylerle, hayatın her alanında kesintisiz bir şekilde bir araya getiren bir güç olduğunu görüyorum. Böyle bir gelişimin parçası olmak, teknolojik eğilimleri yönlendiren öncü bir kurumda yer almak bana büyük heyecan veriyor. Bu nedenle teknoloji alanında çalışmayı seçtim.

** Sürekli gelişim ve öğrenmeyi çalışma hayatının en önemli unsurları olarak görüyorum. Örneğin Microsoft Türkiye'de çalışanlarımız gerek birbirlerine, gerek yöneticilerine, gerekse şirket yönetimine çeşitli yazılı veya sözlü araçlarla geri bildirimde bulunabiliyorlar. Tüm şirket ve ekip toplantıları önemli birer geri bildirim fırsatı olarak görülüyor ve tüm çalışanlarımız tarafından önemseniyor. Bu şekilde çalışanlarımız, kendilerini hangi doğrultuda nasıl geliştireceklerini öğrenerek, geleceğin liderleri olarak hazırlanıyorlar.

Microsoft Türkiye'de tüm çalışanlar kendi işlerinin patronu gibi çalışıyorlar. Esnek çalışma imkânlarına sahip olan çalışanlarımız istedikleri zaman evden ya da şirket dışında başka bir yerden çalışma özgürlüğüne sahipler. Çalışanlarımızın esnek çalışma olanağını destekleyecek tüm teknolojik imkânları sunuyoruz.

Çalışma isteğimize ve takım çalışmasına olan yatkınlığımıza olumlu etki edecek etkinlikler düzenliyoruz.
Bence bu yaklaşımlar tüm kurumlarda bir kültürden öte, uygulamada da pratik olarak yer almalı.

*** Dünyada sosyal medyayı, mobil teknolojileri en yaygın kullanan ve en hızlı uyum sağlayan toplumlardan biri haline geldik. Genç nüfusumuzun katkısıyla bu alanda gösterdiğimiz gelişim gerçekten etkileyici. Bununla birlikte iyi bir kullanıcı olmamıza rağmen, Türkiye'nin teknolojiyle gelişiminde çok daha fazla söz sahibi olmamız gerektiğini düşünüyorum.
Büyük kurumlardan KOBİ'lere, eğitimden girişimciliğe kadar teknolojinin bizim için değiştirebileceği çok şey var. Teknoloji söz konusu olduğunda genellikle erkek egemen bir bakış açısı hâkim olsa da, ben bu alanda cinsiyet ayrımının potansiyele etkisi olduğunu düşünmüyorum.

Biz de Microsoft Türkiye olarak, teknoloji odaklı farkındalığı artırmak üzere günümüz gençlerinin ve toplumun farklı kesimlerinin karşı karşıya olduğu ve "fırsat ayrılığı" olarak tanımladığımız duruma çözüm olacak girişimlere imza atıyoruz. Hükümet, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar ve benzeri oluşumlarla kurduğumuz ortaklıklar aracılığıyla Türk gençleri için fırsatlar yaratıyoruz. Gençlerimizin yeni eğitim olanakları elde etmelerine, iş bulmalarına ya da yeni bir iş ya da sosyal girişim kurmalarına yardımcı olmak için gerekli olan gelişmiş teknolojiyi ve ticari eğitimi sağlayarak, onlara hizmet etmeyi taahhüt ediyoruz. Tüm bu çabalarımızı, kadınların da bu sektörde yer alması için atılmış birer adım olarak değerlendirebilirsiniz.

Huawei Türkiye'den Öğüt:

Kadın CEO'lara daha az şaşırıyoruz

"Türkiye'de kadın olmak hiç bitmeyen zor bir mücadele" diyen Huawei Türkiye Kurumsal Çözümler Bölümü Kanal Grup Müdürü Öğüt, "Kadınlar teknolojiden anlamaz" gibi ön yargılarla hareket edilmemesi durumunda, kadınların bireysel değerlerinin ve farklılıklarının şaşırtıcı sonuçlarının ortaya çıkacağını belirtti.

İşyerlerinde orta ve üst düzey yönetim kadrolarında kadın çalışan sayısının arttığına dikkat çeken Huawei Türkiye Kurumsal Çözümler Bölümü Kanal Grup Müdürü Neriman Öğüt, "Giderek kadın CEO'lara daha az şaşırmaya başlıyoruz" dedi.

"Türkiye'de kadın olmak hiç bitmeyen zor bir mücadele" diyen Öğüt, ön yargılarla hareket edilmediğinde bireysel değerler ve farklılıkların şaşırtıcı sonuçlarının görülebileceğini vurguladı. Bir yönetici olarak cinsiyeti nedeniyle hiçbir zaman sorun yaşamadığına işaret eden Öğüt, iş yaşamında bir kadının yükselmesine daha normal bakar hale geldiğimize değinip bunları çok olumlu gelişmeler olarak gördüğünü söyledi.

"Ülkemizde çalışan kadın sayısının çok kısıtlı olduğunu düşünüyorum, ama sayıyı arttırmak ve eşit haklar adına son derece umutlandırıcı adımlar da atılıyor" diyen Öğüt, sadece kadın sayısını artırmaya yönelik adımlar değil, cinsiyet ya da başka herhangi bir ayrıma gitmeden eşitlikçi, adil ve en önemlisi açık fikirli çalışma ortamları yaratmaya yönelik adımlar atmak için hep birlikte mücadele verilmesini istedi.

* Yıldız Üniversitesi Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra 1990 yılında Nebim Neyir Bilgisayar Hizmetleri A.Ş'de, donanım mühendisi olarak çalışma hayatına atıldım. Lise hayatım boyunca en sevdiğim ve başarılı olduğum dersler matematik ve fizikti. Bu nedenle de fizik mühendisliğini düşünüyordum aslında. Ancak üniversite sınavlarına hazırlanırken, sınav öncesi araştırmalarımda fizik mühendisi olarak çalışma alanlarının ülkemizde çok kısıtlı olduğunu gördüm, aynı zamanda o dönemde gelişmeleri yakından takip eden ve düşüncelerine önem verdiğim Yücel Amcam ile tercihler konusunda görüştüğümde; fizik mühendisi olmak istediğimi belirttiğimde "Elektronik mühendisliği, fizik konularını da içeren, farklı dalları ile sürekli yenilenecek ve bu bölümü seçenlere kendilerini yenileyebilecekleri bir uzmanlık sağlayacaktır" diyerek elektronik mühendisliğini tavsiye etmişti.

** Türkiye belli konularda ileri giderken de, ekonomik olarak güçlenirken de, çalkantılı dönemlerden geçerken de kadınların karşı karşıya kaldığı en temel bireysel haklara dair sorunlar ve zorluklar değişmiyor maalesef. Türkiye'de kadın olmak hiç bitmeyen zor bir mücadele "Kadınlar araba kullanamaz", "Kadınlar teknolojiden anlamaz" gibi ön yargılarla hareket etmezsek aslında bireysel değerlerimizin ve farklılıklarımızın şaşırtıcı sonuçlarını görebiliriz.

Samimi olmak gerekir ise ben bir yönetici olarak cinsiyetim sebebi ile hiçbir zaman sorun yaşamadım.

Ancak ilk iş hayatına atıldığım ve donanım mühendisi olduğum dönemde servisimiz aradıklarında bir bayan sesi duyduklarında

birkaç kez "Teknik servisten bir ilgiliyle görüşebilir miyim?" sorusunu almamın dışında; bunu da bir sorun olarak nitelendiremem.

*** İş yaşamında ve özel yaşamda yaşanan tüm problemlerin temelinin empati eksikliği olduğunu, anlayış ve de iletişim problemine dayandığını düşünüyorum. Bu nedenle iş hayatına atılan herkesin "Önce insan" benzeri bir uygulamalı eğitimden geçirilmesini ve de belli aralıklarla bu eğitimlerin yinelenmesini isterdim.
Sadece kadın sayısını artırmaya yönelik adımlar değil, cinsiyet ya da başka herhangi bir ayrıma gitmeden eşitlikçi, adil ve en önemlisi açık fikirli çalışma ortamları yaratmaya yönelik adımlar atmak için hep birlikte mücadele vermeliyiz.

**** Ülkemizde çalışan kadın sayısının çok kısıtlı olduğunu düşünüyorum, ama sayıyı arttırmak ve eşit haklar adına son derece umutlandırıcı adımlar da atılıyor. İş hayatına giren kadınlar geçmiş yıllarda olduğundan daha fazla fırsata sahip olabiliyor, eşit haklar için önemli bir mücadele veriliyor.

Orta ve üst düzey yönetim kadrolarında kadın çalışan sayısı artarken, giderek kadın CEO'lara daha az şaşırmaya başlıyoruz. İş yaşamında bir kadının yükselmesine daha normal bakar hale geliyoruz. Bütün bunları çok olumlu gelişmeler olarak görüyorum.
Genellikle meslek dallarında bir alanda uzman olduktan sonra, bilgilerinizin üzerine ufak ufak ilaveler ile çalışmalarınızı sürdürebiliyorsunuz. Oysaki benim alanım olan bilişim teknolojileri sürekli yenilenen, gelişen ve dolayısı ile bu alanda çalışanların da daima gelişmesini ve de genç kalmalarını sağlayan bir alan.

Bu bilgileri gençlerimizle detaylı bir şekilde paylaşmalı ve ilköğretim yıllarından itibaren düzenlenecek özel organizasyonlar ile anlatmalıyız.

Bilkom'dan Çavuş:

İş hayatında olası sorunlara kadınlar daha empatik, daha çözüm odaklı yaklaşıyor

Kadınlar için çoğu zaman sorunların, sorun olmaktan çıkıp yalnızca özen ve çözüm isteyen bir olgu haline dönüştüğünü söyleyen Bilkom İş Geliştirme ve Kurumsal İletişim Müdürü Çavuş, bilişimde kadın çalışan sayısının az olmasının bir sorun değil kişisel tercihlerin bir sonucu olduğunu belirtti.

"Kadın olmanın zarafetini taşıyorsanız ki, bu duygusal ve mental denge gerektiriyor, iş hayatında olası sorunlara daha empatik, daha çözüm odaklı yaklaşma şansını yakalayabiliyorsunuz" diyen Bilkom İş Geliştirme ve Kurumsal İletişim Müdürü olan Azade Çerkezoğlu Çavuş, bunun kadınların en önemli avantajı olduğunu vurguladı. Bu yaklaşımla kadınlar için çoğu zaman sorunların, sorun olmaktan çıktığı, yalnızca özen ve çözüm isteyen bir olgu haline dönüştüğünün altını çizen Çavuş, ofis ortamları gibi nispeten az yorucu ve güvenli fiziksel çalışma alanlarında olmanın kadın yöneticilere avantaj sağladığına işaret etti. Ofis ortamları ve fabrikaların iç ve dış düzenlemelerini değiştirmek isteyen Çavuş, bilişim sektöründe kadın çalışan sayısının az olmasının sadece Türkiye'de değil Silikon Vadisi'nde de konuşulan sorun olduğuna değinip sözlerini şöyle tamamladı:
"Bunun bir sorun değil kişisel tercihlerin bir sonucu olduğunu düşünüyorum. Yeter ki kadınlar bu alanda okumak, öğrenmek ve çalışmak istesinler... Başarı için teknolojiyi sevmenin ve ona ilgi duymanın yeterli olduğu kanısındayım."

* Kariyer hayatıma 2001 yılında Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'ndeyken başladım. Bir devlet üniversitesinin öğrencisine verdiği en büyük yetkiyi alarak üniversitenin halkla ilişkiler sorumlusu olarak atandım. Mezun olduktan sonra ağırlıklı olarak IT alanında çalıştım. Bilgisayarları toplayarak sattığımız dönemleri de, domain isimlerini düşürerek satışını yaptığımız dönemleri de yaşama şansım oldu. Turizm sektörüne yönelik videoondemand sistemleri ile kurumlar için kurumsal yayın yapan IPTV sistemlerini getiren öncü firmalarda pazarlama ve satış yöneticiliği yaptım. Ancak itiraf etmeliyim ki hiçbiri özellikle Koç şirketler grubu bünyesindeki Bilkom'da çalışmak kadar heyecan verici değildi. Apple teknolojilerini sonuna kadar yaşayabileceğiniz harika bir kurum Bilkom.
2011 Haziran ayında Pazarlama İletişimi Yöneticisi olarak başladığım ve Bilkom markasının yanı sıra Adobe, Graphisoft ve Apple gibi önemli markalara dair birbirinden keyifli çalışmalar yaptığım Bilkom'da 1 Ocak 2014 itibariyle İş Geliştirme ve Kurumsal İletişim Müdürü olarak görevime devam ediyorum.

** Bir kadın olmanın zarafetini taşıyorsanız ki bu duygusal ve mental denge gerektiriyor, iş hayatında olası sorunlara daha empatik, daha çözüm odaklı yaklaşma şansını yakalayabiliyorsunuz. Bence bu doğaları, kadınların en önemli avantajı. Bu yaklaşımla biz kadınlar için çoğu zaman sorunlar sorun olmaktan çıkıyor, yalnızca özen ve çözüm isteyen bir olgu haline dönüşüyor. Diğer taraftan, ofis ortamları gibi nispeten az yorucu ve güvenli fiziksel çalışma alanlarında olmak kadın yöneticilere avantaj sağlayacak şekilde, olumlu bir konsantrasyon ve çevre etkisi yaratarak iç huzur sağlıyor diye düşünüyorum. Bunu söylerken sahada aktif çalışan tüm emekçi kadınlarımıza duyduğum sonsuz saygıyı ayrıca belirtmek istiyorum.

*** Ofis ortamlarının ve fabrikaların iç ve dış düzenlemelerini değiştirmek isterdim. "Aslan yattığı yerden belli olur" deyimiyle büyüyen bir kuşak ve doğa dostu bir aileden gelince, insanların çalışma alanlarının yalnızca işine değil, yaşamına doğrudan etkisi olduğunu düşünüyorum. Gerisi, insan ilişkileri, dinlemek, anlamak, anlaşılır olmak, inanmak, inanılır olmak, takdir etmek ve istikrarlı iletişim kurmak...

**** Yalnızca ülkemizde değil, bugün Silikon Vadisi'nde de aynı sorunlar konuşuluyor. Bunun bir sorun değil kişisel tercihlerin bir sonucu olduğunu düşünüyorum. Yeter ki kadınlar bu alanda okumak, öğrenmek ve çalışmak istesinler... Başarı için teknolojiyi sevmenin ve ona ilgi duymanın yeterli olduğu kanısındayım.

Index Bilgisayar'dan Koçoğlu:

En fazla karşılaştığım sorun, zamanla yarışmak

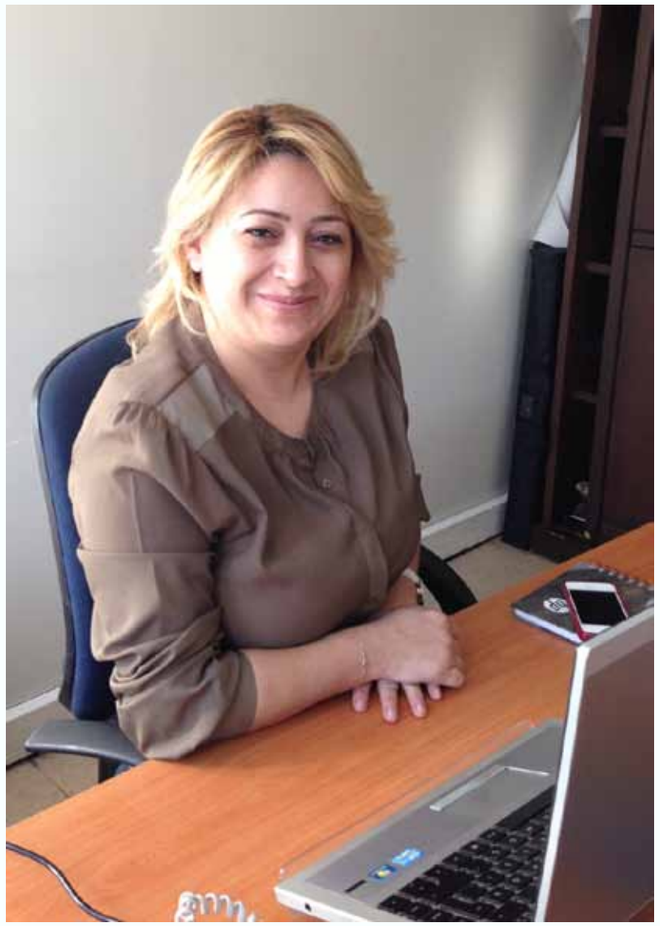

INDEX
Türkiye'nin Bilişim Kaynağı

"Azim, ekiple uyumlu çalışma, sabır ve adalet" gibi özelliklerinin iş yaşamında avantaj sağladığını belirten Index Bilgisayar HP İş Birim Yöneticisi Koçoğlu, bilişim ve teknoloji dünyasının kadınlar için kariyer imkânlarını anlatacak mesajların sosyal medya gibi pek çok mecrada verilmesi gerektiği düşüncesinde.

Teknolojinin hep dikkatini çeken, hayatını kolaylaştıran bir alan olduğunu anlatan Index Bilgisayar HP İş Birim Yöneticisi Ebru Koçoğlu, "azim, ekiple uyumlu çalışma, sabır ve adalet" gibi özelliklerinin iş yaşamımda avantaj sağladığını söyledi. "Dezavantaj ise hâlâ kadın-erkek ayrımının yapıldığı bir ülkede yönetici olsanız da kadın olmak her platformda zorluyor" diyen Koçoğlu, özellikle, anne olmasından dolayı çalışma ortamına yakın kreş alanlarının artırılması ve çalışma alanlarında sosyal olanakların yaratılmasını istiyor. Koçoğlu, bilişim ve teknoloji dünyasının kolaylıkları ve bu alanlarda kadınlar için kariyer imkânlarını anlatacak mesajların sosyal medya, eğitim kurumları, vb. pek çok mecrada verilmesi gerektiğini düşünüyor.

* Çalışma yaşamıma 1998'de başladım. Teknoloji hep dikkatimi çeken ve hayatımı kolaylaştıran bir alan oldu, eğitimimi de bu konu üzerine aldım, dolayısıyla bu alanda çalışmayı tercih ettim.

** Hem kadın yönetici hem de anne olarak en fazla karşılaştığım sorun zamanla yarışmak. Buna karşılık, azim, ekiple uyumlu çalışma, sabır ve adalet gibi özelliklerimin iş yaşamımda avantaj sağladığını düşünüyorum. Dezavantaj ise hâlâ kadın-erkek ayrımının yapıldığı bir ülkede yönetici olsanız da kadın olmak her platformda zorluyor.

*** Özellikle, anne olmamdan dolayı çalışma ortamına yakın kreş alanlarının artırılmasını ve motivasyonun iş verimliliğine pozitif yansıdığını düşündüğümden, çalışma alanlarında sosyal olanakların yaratılmasını söyleyebilirim.

**** Bilişim ve teknoloji dünyasının kolaylıklarını ve bu alanlarda kadınlar için kariyer imkânlarını anlatacak mesajların sosyal medya, eğitim kurumları, vb. pek çok mecrada verilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Karel'den Modalı:

Kadın çalışanların iş yaşamına çok büyük katkılar sağladığını düşünüyorum

KAREL

Toplumsal olarak kadın çalışan oranının hâlâ olması gerekenin gerisinde olduğunu belirten Karel Kamu Sektörü Satış Direktörü Vekili Modalı, bu konularda pozitif ayrımcılığın yapılması, hatta kadın çalışan kotalarının getirilmesinin önemli olduğunu vurguladı.

Karel Kamu Sektörü Satış Direktörü Vekili Jale Modalı, şirketlerin kadın ya da erkek ağırlıklı olmasının bir şeylerin eksik kalması anlamını taşıyacağını ifade ederek, biraz da bu nedenle şirketlerde, özellikle yönetim seviyelerinde kadın sayılarının artışını keyifle izlediğini kaydetti.
Modalı, kadınları korumak, anneleri desteklemek adına süresinin azaltılması, izin sürelerinin arttırılması gibi iyi niyetle yapılan düzenlemelerin şirketlerin kadın çalışanı daha az tercih etmeleri gibi sonuçlar doğurmasını endişeyle karşıladığını söyledi.

*Çalışmaya 1994 yılında başladım. Bilimsel ve analitik konular daha çok ilgimi çektiği için Elektrik-Elektronik Mühendisliği'ni tercih ettim. Eğitimimin son yılında telekom ve bilgisayar ağırlıklı dersleri seçmiştim. Bu sürecin doğal bir sonucu olarak da kariyerime telekomünikasyon ve teknoloji konusundaki öncü firmalardan birisinde başladım. Şu anda da yine vizyon ve misyonuna son derece saygı duyduğum bir şirkette, telekomünikasyon sektöründe yerli bir üretici şirkette çalışıyorum.

** Ben çalıştığım şirketler itibarıyla çok şanslıyım çünkü kadın olmakla ilgili iş yaşamımda herhangi bir olumsuzluk yaşamadım. Benim açımdan olumlu katkı yaptığını da düşünmüyorum.
Ben iş yaşamımda karşımdaki insanın cinsiyetini hiç önemsemiyorum ve herkese insan gözüyle bakıyorum. Çok şanslıyım ki işe ve insana benim gibi bakan şirketlerde çalıştım. Aynı şey birlikte çalıştığım üreticiler, iş ortakları, tedarikçiler dolayısıyla iş nedeniyle temas ettiğim herkes için geçerliydi... Karşımdakine hep insan olarak çok saygı duydun ve öyle yaklaştım. Karşılığını da hep aynı şekilde aldım...
Mezun olduğum bölümde bile kadın öğrenci oranı yüzde 10 seviyelerindeydi. Genellikle erkeklerin tercih edildiği ya da tercih olmasa da doğal olarak öyle gelişen konularla ilgili olarak çalıştığım halde, bunun bana, işime, çalıştığım şirkete olumsuz yansıdığını hiç görmedim. Bence iş yaşamında aslolan iştir, sonuçtur... Benim için de hep öyle oldu...

*** Ben bireysel olarak karşılaşmadığım halde, ülkemizde ve şirketlerde neler yaşandığını biliyorum. İş yaşamında yapılan ayrımcılıklar da beni en çok üzen konuların başında geliyor. Bu cinsiyet ayrımcılığının dışında, her türlü konu için de geçerli... Etnik kimliği, kökeni, inancı, cinsiyeti nedeniyle insanların birbirlerini etiketlemelerine, toplumsal önyargıların oluşmasına ve bunların yapılan seçimleri etkilemesine karşı son derece hassasım. Farklı renkler, sesler, düşünceler, toplumları da şirketleri de kurumları da zenginleştiren faktörlerdir. Herkesin aynı şeyi söylediği şirketlerden yeni fikirlerin çıkması mümkün müdür? Ya da böyle şirketlerin ilerlemeleri, yeni bir buluş yapmaları... Bence çok zor... Farklı sesler, farklı bakışlar; farklı fikirlere, farklı çözümlere kapı aralayan yaklaşımlardır ve bunu desteklemeyen bakış açılarının önümüzdeki dönemlerde çok büyük zorluklarla karşılaşacağını düşünüyorum.

**** Ben, kadın çalışanların iş yaşamına çok büyük katkılar sağladığını düşünüyorum. Hepimiz kabul etmeliyiz ki kadınların ve erkeklerin olaylara, sorunlara, dünyaya bakışları bazen çok farklılaşabiliyor ve bence iş yaşamının her ikisine de çok ihtiyacı var... Şirketlerin kadın ya da erkek ağırlıklı olması, bir şeylerin eksik kalması anlamı taşıyacaktır... Belki biraz da bu nedenle şirketlerde, özellikle yönetim seviyelerinde kadın sayılarının artışını keyifle izliyorum.
Toplumsal olarak kadın çalışan oranının hâlâ olması gerekenin gerisinde olduğunu düşündüğüm için bu konularda pozitif ayrımcılığın yapılması, hatta kadın çalışan kotalarının getirilmesinin önemli olduğunu düşünüyorum. Kadınları korumak, anneleri desteklemek adına süresinin azaltılması, izin sürelerinin arttırılması gibi iyi niyetle yapılan düzenlemelerin de şirketlerin kadın çalışanı daha az tercih etmeleri gibi sonuçlar doğurmasından endişeleniyorum. Buradaki dengeyi iyi korumak, belki kadın çalışan sayısı konusunda kotalar getirirken, kadın çalışanlar için şirketlere de birtakım avantajların sağlanması gibi çözümler düşünülebilir. Bunlar teşvikler ya da vergi avantajları olabilir bence...

Netsis'ten Aşkın:

Sorunlara çözüm bulma yeteneklerimiz erkeklere göre daha ileri düzeyde

NETSiS

Kadınların sosyal zekâlarının daha kıvrak, IQ'larının daha yüksek olduğunu ileri süren Netsis Pazarlama Koordinatörü Aşkın, çatışma noktalarında kadınların daha bütünleyici, anlaşmazlıkların çözümünde de daha ılımlı olup çeşitli alternatifler üretebildiklerine dikkat çekti.

Kadınların yönetici olmasının bir avantaj olduğunu düşünen Netsis Pazarlama Koordinatörü İpek Aşkın, kadınların sosyal hayat içinde üstlendiği sorumlulukların daha fazla olduğunu söyledi. "Kadınların sosyal zekâları daha kıvrak, IQ'ları daha yüksek. Sorunlara çözüm bulma yeteneklerimiz erkeklere göre daha ileri düzeyde ve çatışma noktalarında daha bütünleyici olabiliyoruz" diyen Aşkın, oluşan anlaşmazlıkların çözümünde kadınlar daha ılımlı olup daha çeşitli alternatif çözümler üretebildiklerinin altını çizdi.

Bilişim sektöründe kadın çalışan oranının iş hayatında genele oranla yüksek olduğunu ifade eden Aşkın, ancak istatistiklere göre dünyada ve ülkemizde kadın yöneticilerin hâlâ iş hayatı içinde azınlıkta yer aldıklarını, kendilerini ispat etmek ve yükselmek için daha fazla çaba göstermek durumunda kaldıklarını belirtti.

"yapılan işe ve ortaya çıkan ürün ya da hizmete hiçbir katkısı olmayan tarzda yıkıcı rekabet ortamı yaratan ve bu ortamı körükleyen insanları, mobbingleri" değiştirmek isteyen Aşkın, sektördeki kadın nüfusunun doğal olarak artacağını düşünüyor.

* Bilişim ve teknoloji sektöründe çalışmaya 1997 yılında başladım. Bizim neslimiz bilgisayarlar ile lise yıllarında tanıştı. Şimdikiler gibi dijital dünyanın içine doğmamıştık. Çok yeni ve ilginç bir dünyaydı. Hızlı büyümekteydi. Bu yüzden ilgi duydum bu sektöre. O yıllarda Türkiye'de kuruluş aşamasında olan SAP'nin kurucu ekibi içerisinde yer aldım. Türkiye'de ERP sektörünün başlangıcı olan bir milat noktasında sektöre girdim ve SAP bir okul gibiydi. Bu yüzden kendimi şanslı hissediyorum. Türkiye'de ERP bilincini oluşturmaya çok büyük katkımız oldu, bu yapının içinde yer almış olmaktan gurur duyuyorum.

** Kadınların yönetici olmasının bir avantaj olduğunu düşünüyorum. Kadınların sosyal zekâları daha kıvrak, IQ'ları daha yüksek. Sorunlara çözüm bulma yeteneklerimiz erkeklere göre daha ileri düzeyde ve çatışma noktalarında daha bütünleyici olabiliyoruz. Gerek ekip içinde, gerekse üçüncü partilerle oluşabilen anlaşmazlıkların çözümünde kadınlar daha ılımlı olup daha çeşitli alternatif çözümler üretebiliyorlar.

Kadınların sosyal hayat içinde üstlendiği sorumlulukları daha fazla, her ne kadar dışarıdan yardım alsalar da annelik, ev kadınlığı gibi misyonlar da taşıyorlar. Bu nedenle erkeklerde olduğu gibi tek odak noktası iş değil.

Özellikle annelik söz konusu olduğunda. Ancak ilk bakışta dezavantaj olarak görünen bu unsurlar aslında çok yönlülük, yüksek koordinasyon yeteneği, esnek hareket etme ve hızlı karar verme yeteneği gerektiren, özellikle bilişim sektörü gibi sürekli bir değişim süreci içinde olduğunuz bir sektörde kesinlikle avantaja dönüşüyor. Aynı anda farklı alandaki pek çok sorumluluğu hassas dengeleri bozmadan yönetebilen kadının iş hayatında da bu yetenekleri ile çok daha avantajlı olduğunu düşünüyorum.

Her ne kadar bilişim sektöründe kadın çalışan oranı iş hayatında genele oranla yüksek olsa da, ne yazık ki istatistiklere göre dünyada ve ülkemizde kadın yöneticiler hala iş hayatı içinde azınlıkta yer alıyor. Kendilerini ispat etmek ve yükselmek için daha fazla çaba göstermek durumunda kalıyorlar. Bilişim sektöründe tablo biraz daha iyi görünüyor. En azından Netsis'ten örnek verebilirim; bizde kadın çalışanların ve yöneticilerin oranı diğer sektörlere oranla daha yüksek.

*** Temelinde yapılan işe ve ortaya çıkan ürün ya da hizmete hiçbir katkısı olmayan tarzda yıkıcı rekabet ortamı yaratan ve bu ortamı körükleyen insanları, mobbingleri değiştirmek isterdim. İnsanların işe gelirken kendilerini, keyifli, mutlu hissetmeleri için gereken ortam koşullarını oluşturmak isterdim ve ürüne, hizmete katkısı bulunmayan, kişilerin motivasyonunu düşüren, gereksiz çekişmeler ile ekip ruhuna zarar veren ayak oyunları gibi durumların yaşanmamasını sağlamaya çalışırdım. Çalışan insan mutluysa çıkan işin kalitesi de doğru orantılı olarak yüksek oluyor.

**** Yine kendi üniversite yıllarımla kıyasladığımda bilgisayar, endüstri mühendisliği gibi fakültelerde okuyan arkadaşların daha şanslı olduğunu görüyorum. Üniversitelerin meslekler konusunda kariyer, verimlilik günleri, zirveler gibi organizasyonlarla daha fazla kariyer desteği verdiğini görüyorum. Bu yolda yürüyecek genç arkadaşlarımız sektörümüzle ilgili verilere önceden erişme şansı elde ediyorlar. Kulüpler kuruyorlar, bu şekilde sektörümüzdeki kadın nüfusunun doğal olarak artacağını düşünüyorum. Yanı sıra yatırımcıları teşvik edici, girişimciliği özendirici olması için teknoparkların gelişmesi ve Türkiye'nin teknoloji ihraç eder bir ülke olması için gerekli teşvikler sağlanmalı.

Kadın Bilişimciler - Teknolojik Grup'tan Babacan:

Kadın bilişimci istihdam eden şirketlere teşvikler arttırılmalı, işe alımlarda avantaj sunulmalı

Algoritmik yapısı nedeniyle bilişimin, kadınların detaycılık ve yaratıcılık özelliklerine uygun olduğuna işaret eden Babacan, "Sektörde bir erkek egemenliği söz konusu olduğu için bu mesleği tercih eden kadınlarımız ya bilgisayar öğretmenliğine ya da bilişim sektöründe satış alanına yönlendiriliyorlar" dedi. Babacan, BİM görevini yürüten kadın sayısının bir elin parmaklarını geçmeyecek düzeyde olduğuna dikkat çekti.

3 Haziran 2012'de oluşturulan profesyonel bir grup olan "Kadın Bilişimciler - Teknolojik Grup"ta, genel müdür, CIO, CTO, bilgi işlem müdürleri, teknik ve satış müdürü/mühendisi, teknoloji firması sahibi, üniversite öğretim görevlileri yer alıyor. Her türlü ön yargıdan uzak, düzenli aralıklar ile bir araya gelip kendi arasında değerlendirmeler yapan grubun sahibi Filiz Babacan faaliyetleri http://www.teknolojikgrup.com sitesi üzerinden duyuruyor.

Ülkemizde bilgi yönetimi konusunda teknolojik önder durumdaki firmaların saygın yönetici ve çalışanlarını kapsamayı hedefleyen Grup, bu sektörde yer almak isteyen veya yer alan kadınların iş bulma, kariyerini geliştirme ve hatta girişimci olma fırsatını bulmaları için gönüllülük esasıyla çalışıyor. Grup Sahibi Filiz Babacan ile görüştük.

IT sektöründe çalışan kadınların azınlık olma durumunu değiştirip sektörün kadınlara uygun olduğuna ilişkin bilinçlendirme çalışmaları yaptıklarına dikkat çeken Babacan, 437 üyeleri olduğunu söyledi. Babacan, farklı sektörlerde çalışan kadınların yanı sıra kendilerine destek olmak isteyen erkek bilişimcilerin de yer aldığını kaydetti.

Bilişim sektörünün algoritmik yapısından dolayı kadınların detaycılık ve yaratıcılık özelliklerine çok uygun ve hatta evden de çalışılabilecek bir yapıda olduğuna işaret eden Babacan, "Bilişim sektöründe bir erkek egemenliği söz konusu olduğu için bu mesleği tercih eden kadınlarımız ya bilgisayar öğretmenliğine ya da bilişim sektöründe satış alanına yönlendiriliyorlar. Anadoluya baktığımızda da bu önyargının tamamen egemenlik kazandığını görüyor ve bilgi işlem müdürlüğü görevini yürüten kadın sayısının bir elin parmaklarını geçmeyecek düzeyde olduğunu görüyoruz" diye konuştu.

Babacan, özellikle kadın bilişimci istihdam eden şirketlere teşviklerin arttırılması ve işe alımlarda bir avantaj sunulması, önyargıların yıkılması ve kızların üniversitede bu alanı seçmeleri yönünde teşvik edilmesini istedi.

En ileri ülkelerde bile "Erkek teknik işlerden daha iyi anlar" algısı, ayrımcılık ve mobbing, kadınların üst düzeye gelme veya gelme sürelerini engelerken mevcut iş kanunu ve kadınların sahip olmuş olduğu "anne"lik özelliği, kadınların kariyer hedeflerinin önüne bir set konulduğunu görüyoruz

-Türkiye bilişim ve teknoloji sektöründe çalışan kadın, ve kadın yönetici konusunda yaptığınız bir araştırma var mı? Bizimle paylaşır mısınız?

-Türkiye Bilişim Sektörü Derneği'nin (TÜBİDER) 14 Ocak 2013 tarihinde yayımladığı "Bilişim Sektörü Çalışan Ücretleri Araştırması ve Sonuçları Raporu"nda kadın ve erkek istihdamının oranları arasındaki fark açıkça görülüyor. Maalesef kadınlarımız yarı yarıya oranda bile sektörde yer almıyor.

Türkiye bilişim sektöründe çalışan kadınlarla ilgili bir veriye ulaşmak amacıyla Linkedin üzerinden "Kadın Bilişimciler" grubumuzu kurmuş bulunmaktayız. Grubumuzun hedefi, bilgi teknolojileri (Information Technology-IT) sektöründe çalışan kadınlarımızın azınlık olma durumunu değiştirerek, bu sektörün aslında kadınların yapısına uygun bir sektör olduğunu bilinçlendirme çalışmalarımız ile toplumumuza anlatabilmek. Bu sektörde yer almak isteyen veya yer alan kadınlarımızın iş bulma, kariyerini geliştirme ve hatta girişimci olma fırsatını bulma adına gönüllülük esasında iyi niyetli çalışma ve çabalarımızla birbirimize destek olarak bu anlamda sektörde yeni bir farkındalık ve farklılık yaratacağımıza inanıyoruz.

Şu anda mevcut 437 üyemiz bulunuyor. Ancak bu üyeler arasında farklı sektörlerde çalışan kadınlarımız olduğu gibi bize destek olmak isteyen erkek bilişimciler de yer alıyor. Açıkçası özel hayatlarında çok sosyal olan kadınlarımızın iş hayatlarında sosyallikten uzak durması nedeni ile şu anda kadar istemiş olduğumuz üye sayısına henüz ulaşabilmiş değiliz. Bu nedenle de

grubumuzu istatistiki açıdan inceleyebilme olanağı bulamamış durumdayız.

-"Bilişim ve telekomünikasyon sektörünün kadın, genç ve engellilerin en fazla istihdam edilebileceği alanlar olduğu" belirtiliyor. Sizin bu konudaki değerlendirmeniz nedir?

-Bilişim ve telekomünikasyon sektörleri özellikle beyin gücü ile çalışılan sektörler olması nedeni ile ve fiziki yapının çalışma koşulları konusunda önem arz etmemesi nedeni ile kesinlikle kadınların ve engellilerin çalışabileceği bir yapıda. Bilişim sektörünün kendi alt bileşenleri arasında yer alan özellikle yazılım programlama, web tasarım gibi alanlara baktığımız zaman algoritmik yapısından dolayı kadınların detaycılık ve yaratıcılık özelliklerine çok uygun ve hatta evden de çalışılabilecek ve üretim yaparak ülke ekonomisine katkıda bulunabilecek bir yapıda olduğunu görüyoruz. Hatta bu konuda tarihe baktığımız zaman da aslında kadınların bu sektöre birçok katkısının olduğunu görülüyor.

-Türkiye bu açıdan nasıl bir konumda? Özellikle kadınların bilişim sektöründe çalışmalarının önündeki engeller nelerdir?

-Türkiye aslında eğitim açısından ivme kazanmaya başlamış durumda. Ancak bilişim sektöründe bir erkek egemenliği söz konusu olduğu için bu mesleği tercih eden kadınlarımız ya bilgisayar öğretmenliğine ya da bilişim sektöründe satış alanına yönlendiriliyorlar. Mühendis olan bir kadın da satış alanında yer almak istemediği için ya da kendine uygun bir pozisyonda iş bulamadığı için farklı sektörlerdeki mühendislik alanlarını üniversiteye giriş sınavlarında tercih ediyor. Aynı şekilde teknik açıdan kadınların bilgi sahibi olamayacağı önyargısı maalesef hala günümüzde mevcut.

Anadoluya baktığımızda da bu önyargının tamamen egemenlik kazandığını görüyor ve bilgi işlem müdürlüğü görevini yürüten kadın sayısının bir elin parmaklarını geçmeyecek düzeyde olduğunu görüyoruz.

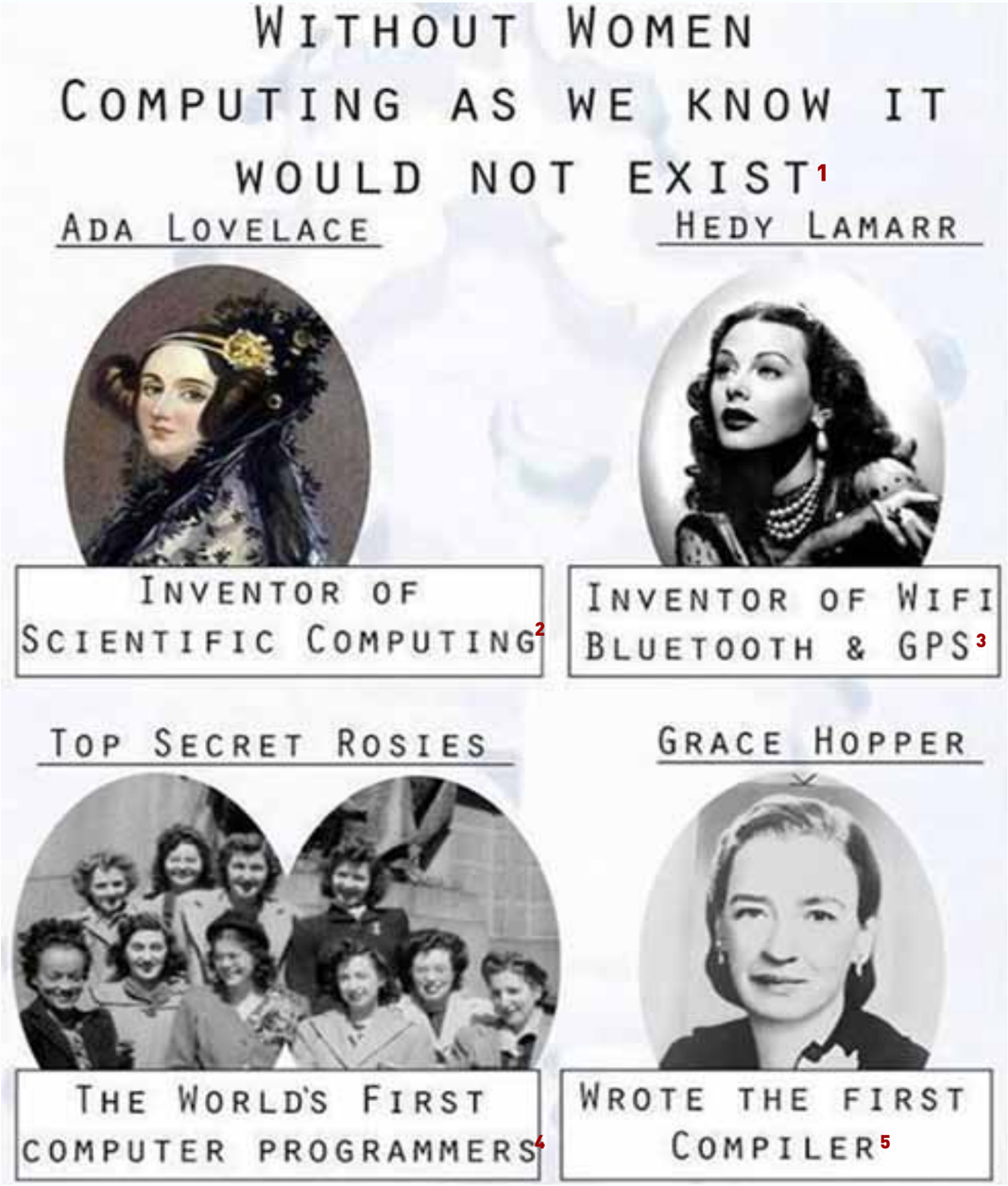

1Kadınlar olmasaydı bilgisayarlar günümüzdeki bilinen hali ile olmazdı
2 bilimsel bilgisayarların mucidi
3 kablosuz ağ, bluetooth ve GPS (uydu navigasyon sistemi) mucidi
4 dünyanın ilk bilgisayar programcıları
5 ilk program derleyici yazarı

-Kadınların bu sektörde daha fazla yer alması için neler yapılması gerekiyor?

-Öncelikele daha eğitim çağından itibaren kız öğrencilere bu sektörlerin kendi fiziksel özelliklerine uygun olan sektörler olduğu ile ilgili bilinçlendirme çalışmalarına yer verilmesi gerekiyor. Bu konuda okullarda başarılı kadın bilişimciler tarafından düzenlenecek seminerlerin vizyon katacak bir çalışma olduğunu düşündüğümüzden Kadın Bilişimciler – Teknolojik Grup Sosyal Grubumuz ile bu çalışmalara ivme kazandırmayı planlıyoruz. Kadınların birbirine destek olabileceği ve sektördeki önyargıları ve algıları yıkabilecekleri bir grup olmayı hedeflerken kadınlarımıza farklı şartlarda çalışma olanaklarının sunulabileceği bir yapı da oluşturmak gerekiyor.

Staj olanakları sunularak bu sektöre daha kolay giriş yapmaları, home-office çalışma biçiminin yaygınlaştırılması, kadınların sektörden uzak kalmadan hem işlerinin başlarında olmaları hem de doğal süreçleri olan hamilelik ve annelik dönemlerinde kariyer hedefleri ile ilgili bir endişe yaşamamaları sağlanmalı. Özellikle kadın bilişimci istihdam eden şirketlere teşvikler arttırılmalı ve bu sayede kadın Bilgisayar Mühendislerine işe alımlarda bir avantaj sunulmalıdır. Ancak tüm bu konulardan önce temelde önyargıların yıkılması için okullarda velilere seminerler düzenlenmeli ve kızlarını üniversite giriş sınavında bu alanı seçmeleri yönünde teşvik etmeleri sağlanmalıdır.
Aynı şekilde sektörden uzak kalan kadın bilişimcilerin tekrar çalışmaya dönebilmesi için Kariyer Destek Merkezleri kurulmalı, hem psikolojik hem de iş bulma süreçlerinde destek olunmalıdır.

-Bilişim sektöründe daha fazla çalışan kadın/ kadın yönetici olmamasının nedenlerine ilişkin görüşlerinizi alabilir miyiz?

-En ileri ülkelerde bile "Erkek teknik işlerden daha iyi anlar" algısı, ayrımcılık ve mobbing, kadınların üst düzeye gelme veya gelme sürelerini engelerken mevcut iş kanunu ve kadınların sahip olmuş olduğu "anne"lik özelliği, kadınların kariyer hedeflerinin önüne bir set konulduğunu görüyoruz. Özellikle bu sektörlerin çok dinamik sektörler olduğunu düşündüğümüzde sürekli kendini geliştiren ve sektördeki değişimleri takip eden bir yapıda olunması gerektiğinden kadınların anne olma sürecinde 6 aylık bir dönemde bile işten uzak kalmaları durumunda özgüven kaybına yol açmakta ve tekrar işe dönme konusunda birçok soru işareti oluşmakta.

Aynı şekilde sektörden uzak kalan bir çalışanın da işveren tarafından pek olumlu algılanmadığı ve güncel bilgilere sahip değildir algısı ile işe alımlarda arka plana atılmalarının yoğun olduğunu görüyoruz. Kariyer planlaması da yapılırken tamamen erkek yönetici mantığına şirketlerin sadık kaldığını görüyor ve özellikle orta ölçekli şirketlerde bu yapının hâkim olduğunu söyleyebiliriz.

Bilişimde Yeni Kavramlara Türkçe Terim Önerileri Giriş

Tuncer Ören (Emeritüs Prof. Dr.)
Ottava Üniversitesi, Ottava, Ontaryo, Kanada
TBD Özenli Türkçe Çalışma Grubu Kurucu Başkanı
toren@acm.org

Giriş

Okumakta olduğunuz yazının yazarının konuyla ilgisini bilmek istersiniz diye kendimle ilgili kısa bir giriş yapmalıyım. Bilişim konusuna çok erken başlama şansım oldu. 1963-1967 yılları arasında İstanbul'da bir bilgisayar şirketinde (IBM Türk) sistem uzmanı olarak çalıştım. ABD'de sistem mühendisliği konusunda doktora çalışmalarımdan sonra 1971-1996 yılları arası, Kanada'nın resmi iki dilinde (İngilizce ve Fransızca) eğitim ve araştırma yapılan Ottava üniversitesinde bilgisayar bilimi profesörü olarak çalıştım. Erken emekliliğimi aldığım 1996'dan beri de emeritüs profesör olarak özellikle benzetim ve yazılım etmenleri alanlarındaki araştırmalarımı, dolayısıyla yayınlarımı ve profesyonel kuruluşlar ile konferans ve seminerlerdeki etkinliklerimi sürdürmekteyim. Bilişimde özenli Türkçe konusundaki yazı ve etkinliklerim için kaynak: [1].

Bilişimde Yeni Kavramlar

Günlük yaşamımızın çeşitli yönlerini de etkileyen bilişimin bilimsel, mühendislik, teknikbilim yönleri ve sosyal alandaki etkileri çok önemli olduğu gibi, bilişim ayrıca günümüzde pek çok uygulama alanına da altyapı sağlamakta. Çok geniş bir etki alanı olan bilişimdeki yenilikler ve sosyal alandaki etkileri, yepyeni kavramların dolayısıyla özellikle İngilizce pek çok yeni terimin ortaya çıkmasına neden olmakta. Bu nedenle, TBD'nin Özenli Türkçe Çalışma Grubu olarak, bu çalışmadan amacımız, henüz TBD Bilişim Terimleri Sözlüğünde olmayan ve çoğu yeni olan İngilizce kavramları belirten terimlerin (1) listesini (dizelgesini) hazırlamak ve bu listeyi sürekli güncellemek ve (2) bu terimlere Türkçe önerilerde bulunup bunları doğruluk, tutarlılık ve Türkçe sözvarlığına uygunluk bakımından irdeledikten sonra Türk bilişimcilerinin beğenilerine sunmaktır.

Bilişimde Türkçe Yeni Terim Önerileri için Yöntem

Türkçede terim üretirken tuttuğum yolu daha önceki bir yazımda [2] şöyle özetlemiştim:

"Uğur Mumcu'nun 'bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olunmaz' özdeyişine uygun olarak

(1) önce kavramları ve yakın kavramları ayırtıları ile anlamak,

(2) yapabiliyorsak terimlerin karşılıklarını birden fazla yabancı dilde öğrenmek,

(3) kültür farklarına göre aynı kavramın değişik dillerdeki karşılıklarını irdelemek ve

(4) gerekli kaynakları kullanarak akıl ve beğeni süzgeçlerinden geçirip öneriler üretmek olumlu bir yaklaşım olur."

İngilizce terimlerin değiştirmeden kabullenilmesi konusunda çoğunlukla şu savı da okur ya da duyarız [2]: *"'Teknolojiyi geliştirenler terimleri de üretirler; bizlere de –Türkçe karşılıklarını bulmak yerine– o terimleri kullanmak düşer' yanıltmasına kanmadan önce sorunu daha geniş bir açıdan irdelemek yararlı olabilir."*

İnandırıcı gibi görünen bu sav doğru olsaydı ne "uçak" ne "denizaltı" terimleri Türkçemizde olabilirdi; zira uçak da denizaltı da ilk olarak Türkiyemizde yapılmamıştı. Türkçede "cep telefonu" hatta kısaca "cep" de dediğimiz iletişim aracının İngilizcede adları "cellular phone", "cell phone", "mobile phone" ya da "hand phone"dur. İyi ki İngilizce adı Türkçeye çevirme yerine Türkçe bir terim bulunmuş. Yoksa hücresel veya gözesel, hatta "sellülar" veya "sel" telefon veya gezgin ya da mobil telefon diye adlandırılabilirdi. Cep telefonlarının, bankacılık işlemleri ve uzaktan kontrol dahil çok daha fazla işlevi olabilecek şekilde bilgi işlem yeteneklileri için kullanılan akıllı telefon (İng. smart phone) çok yerinde bir terimdir. Benzer şekilde, ek bazı bilgi işlem yeteneği ile asıl işlevini daha iyi yapabilen araçlara akıllı denmesine de "akıllı bilet" veya "akbil" Türkçemizde güzel örneklerdir.

Terim önerilerinde birden fazla konuyu da dikkate almayı tasarlıyorum. Bunlar önerilen terimlerin: (1) doğru ve tutarlı olmaları, (2) Türkçe olarak dil zevkimize de uygun olmaları ve aynı zamanda (3) kendimizi aşmak ilkesine de uygun olmalarının sağlanması olarak özetlenebilir.

İlk ve son koşullar birbirlerine karşıt gibi gelebileceği için bazı örnekler vermem yararlı olabilir. 1960'larda gerek yayınlarımda gerek konuşmalarımda kullanmış olduğum bazı terimler şunlardı: "sevk ve idare", "elektronik beyin" ve "simülasyon". Şimdi bu sözcükler yerine "yönetim", "bilgisayar" ve "benzetim" demem eskiden kullanmış olduğum sözcük ya da terimleri tutarlı bir şekilde kullanmayı sürdürmediğim anlamında olmaktan çok uzak. O zamanlar üstelik "Türk Sevk ve İdare Derneği" adlı bir dernek bile vardı. Dolayısıyla eskiden "sevk ve idare" denmiş olması artık "yönetim" denmesine engel değil. Üstelik kendimizi aşamazsak hiçbir ilerleme yapamayız. Değerli dostum Prof. Aydın Köksal'ın "bilgisayar" terimini daha önermemiş olduğu o yıllar "elektronik beyin" ve "kompüter" sözcükleri kullanılırdı. İlk olarak 1965 yılında duyduğum "simülasyon" terimini benimsemiştim. Yıllar sonra Fransa'da konusundaki ilk uluslararası Fransızca bir konferansın açılış konuşmasını, çağrılı olarak, Fransızca yapmamın ardından terimin Türkçesi olan "benzetim" terimini kullanmaya başlamıştım.

Kanada'da 1995'te program başkanı olarak düzenlediğim uluslararası bir konferansın bildiri kitabının önsözünde kendini aşmak konusunda şunları yazmıştım [3]: *"İlerleme için esas olan rekabet, kendini aşma yetenek, istek ve güdüsünü de gerektirir. Kişi, kurum veya ülke olarak kendilerini aşamayanlar başkalarını geçemez. Dolayısıyla ilerleme için zor olan kendini aşmaktır."*

Bilişimdeki Yeni Kavram ve Terimlere Örnekler

TBD Özenli Türkçe Çalışma Grubu'nun "kaynaklar" sayfasından erişilebilen "Türkçe Bilişim Terimleri Sözlükleri" sayfası [4] 27 tanesi bilgisunardan (İnternet) erişilebilen toplam 52 Türkçe bilişim sözlüğünü listelemekte ve bu konuda zengin bir kaynağa erişim olanağı sağlamakta.

"Bilişimde yeni kavramlar için İngilizce terimlere örnekler" adlı ekte verilen örnek İngilizce bilişim terimleri kabaca dört öbeğe ayrılabilir. (1) "Pancake people", "quantum computing", "endogenous input" gibi terimlerin bir kısmı, Türkiyemizde henüz yaygın olarak kullanmadığımız bazı yeni kavramları göstermekte. (2) "Cloud computing", "affective computing", "big data", "virtual tour" gibi Türkçemizde kullanılan güncel terimler. (3) "Agent-based technique", "fuzzy optimization", "visual perception" gibi epeydir kullanılan kavramlar. (4) Bunların dışında, büyük bir emekle hazırlanmış olan TBD Bilişim Terimleri Karşılıklar Sözlüğünde [5] o zamanlar yer almamış terimlerin de listede yer alması düşünülmekte. Amacımız yeni ya da göreli olarak yeni bilişim kavramlarının Türkçelerini geliştirip kolayca erişilebilecek şekilde Türk bilişimcilerinin beğenilerine sunmak ve önermiş olduğumuz Türkçe terimlerin daha güzel ve doğruları hakkında uyarılar geldikçe listelerimizi güncellemektir.

Bu dizelgeye (listeye) İngilizce yeni terimler eklemek amacıyla çeşitli kaynaklardan yararlanmayı tasarlamaktayım: "Word spy" [6], "Webopedia" [7], "Netlingo" [8], Bazı sözlüklerin özel yayımları, örneğin "Oxford" sözlükleri [9], Bilişim konferansları. (Yalnız son üç ayda bu amaçla kullanılmak üzere 130'dan fazla konferans hakkında bilgi birikti.) ve gerek iş birliği yapacağım meslekdaşlardan gerek okuyuculardan gelecek öneriler. Özellikle Word spy, Webopedia ve Netlingo sitelerinde pek çok çok terimin İngilizce tanımlarını bulmak da kabil.

Bu liste bir yandan yeni kavramları gösteren İngilizce terimlerle güncellenecek, TBD'nin Özenli Türkçe Çalışma Grubunun bir alt grubunca Türkçe karşılıklar önerilecek ve irdelendikten sonra Çalışma Grubumuzun sitesinde ve bazen TBD'nin dergisi Bilişim'de beğenilerinize sunulacaktır. Okuyucularımızdan gelecek düzeltme ve önerileri de daha sonra yayımlamayı tasarlamaktayız. Ek'te verilen 675 terime şimdiden Türkçe karşılık önermek isterseniz ve eklenmelerini istediğiniz başka İngilizce terimleri bana (toren@acm.org) şimdiden bir ileti ile önerebilirsiniz.

Kaynakça (Tüm bağlantılara en son 25 Şubat 2014'te erişilmiştir.)

[1] Tuncer Ören'in Bilişimde Özenli Türkçe konusunda yazı, sunu, söyleşi ve diğer etkinlikleri: http://www.site.uottawa.ca/~oren/pubsList/Turkce.pdf

[2] Ören, T. (2006). Bilisimde Özenli Türkçenin Önemi. Türkiye Bilişim Ansiklopedisi, Papatya Yayınevi, İstanbul, s. 254-262.

[3] Ören, T. (1995). Enhancing Innovation and Competitiveness Through Simulation. Önsöz, "1995 Summer Computer Simulation" Konferansı Bildiri Kitabı, Ottava, Ont. Kanada, Temmuz 24-26, SCS, San Diego, Kaliforniya, s. vi-vii.

[4] Türkçe Bilişim Terimleri Sözlükleri: http://www.tbd.org.tr/userfiles/14/k-bilisimSozlukleri.pdf

[5] TBD Bilişim Terimleri Karşılıklar Sözlüğü: http://www.tbd.org.tr/index.php?sayfa=sozluk&mi1

[6] Word spy: http://www.wordspy.com/categories/

[7] Webopedia: http://www.webopedia.com/TERM

[8] Netlingo: http://www.netlingo.com/by-category/index.php

[9] Recent updated to Oxford Dictionaries: http://www.oxforddictionaries.com/words/what-s-new

Bilişimde Yeni Kavramlar için İngilizce Terimlere Örnekler

A–

actively perceived input
ad hoc network
adaptive hardware
adaptive middleware
affective computing
agent language
agent-based
agent-based sensor network
agent-based technique
agent-directed
agent-monitored
agent-supported
agile method
agile software
agile-software development
altmetrics
ambient intelligence
annotated reality
ant-colony optimization
anti hyper-threading
asynchronous input
audioblog
audioblogger
audioblogging
augmented reality
autonomic computing
autonomous mobile sensor

B–

bark hacking
bidirectional transformation
big data
big data analytics
big data application
big data as a service
big data management
big data processing
big data service
bioinformatics
bio-inspired computing
biological informatics
biomarker
biometrics
bitcoin
blog
body wireless network
brain controlled input
brain data analytics
brain data benchmark
brain data flow
brain data repository
brain informatics
brain signal interface
brain-computer middleware
brain-machine interface

C–

chat bot
chat robot
clickbait
clickbaity
cloud application
cloud architecture
cloud automation
cloud backup
cloud-based infrastructure
cloud compliance
cloud computing
cloud computing security
cloud enablement
cloud environment
cloud federation
cloud interoperability
cloud management
cloud migration
cloud mobility
cloud policy
cloud portability
cloud reliability
cloud scalability
cloud security
cloud service
cloud service provider
cloud serviceability
cloud sourcing
cloud storage
cluster computing
cognitive assistant
cognitive computing
cognitive experiment
cognitive model
collective behavior
collective intelligence
community Web portal
composite Web service
computational brain
computational creativity
computational geometry
computational grid
computational intelligence
computational mathematics
computational neuroscience
computational social choice
computational sociology
computer security
computing ethics
constraint programming
constraint-based reasoning
consumerization of big data
consumption-based billing
context awareness
context-aware computing
context-aware input
context-based
context-sensitive input
context-unaware input
converted sensory input
cracker
crowdsourcing
cryptanalysis
cryptographic coprocessor
cryptographic processor
cryptographic technology
cryptography
cyber criminal
cyber forensics
cyber infrastructure
cyber security automation
cyberattack
cyberbullying
cyberchase
cybersecurity

D–

dark-side hacker
data analytics
data encryption
data fusion
data integration
data integrity policy
data intensive system
data mining
data semantics
data warehousing
data-intensive computing
denial-of-service attack
digital age
digital detox
digital hangover
digital signature schemes
disinformation
domain-specific
domain-specific application

E–

e-business
e-commerce
e-cycling
e-government
e-learning
e-medicine
e-science
e-society
e-waste
edutainment
electronic mail security
embedded computing
embedded networking
embedded software
embedded system
embodied agent
emergent input
emerging application
emerging technology
emotion analysis
emotion expression
emotion understanding
emotional input
empathy game
empirical research
empty spam
enabling technology
encryption
endogenous input
energy-aware computing
enterprise storage
ethical hacker
event log mining
event-based system
event-driven
event-driven programming
evolution of grid
evolution strategy
evolutionary algorithm
evolutionary computation
evolutionary neural system
evolutionary programming
evolutionary system
exacomputer
exascale computer
exogenous input
externally generated input

F–

fabric computing
face recognition
fake blog
fault attack
fault containment
fault diagnosis
fault recovery
fault repair
feature extraction algorithm
feature matching algorithm
fling
forever day
fully virtual
functional programming
fuzzy optimization
fuzzy technique

G–

gamification
genetic algorithm
genetic programming
geopositional input
gesture input
global computing
global grid
global position sensing input
Google glass
graph algorithm
graph mining
graph transformation
green computing
grid and cluster integration
grid application environment
grid computing
grid information service
grid intelligence
grid middleware
grid monitoring tool
grid object metadata
grid protocol
grid schema
grid security
grid survivability
grid technology
grid toolkit
groupware

H–

hacker
hacking technique
hacktivist
handheld computing
hardware as a service
hardware security
health informatics
heterogeneous network
heuristic search method
high performance computing
holographic image
honeypot
human-agent interaction
human-centric robotics
humanoid robot
human-robot interaction
hybrid cloud
hybrid cloud storage

I–

identity theft
image acquisition
image compression
image data structure
image database
image display technique
image feature extraction
image formation technique
image fusion method
image generation
image geometry
image indexing
image processing
image registration method
image restoration
image retrieval
image semantics
image understanding
image-based modeling
imaging sensor network
in silico
infomorics
infomorics society
informatics
information
information assurance
information fusion
information grid
information integration

information mining
information overload
information pollution
information security
information silo
information triage
information visualization
information warfare
infrastructure-as-a-service
innovative networking
intelligent agent
intelligent computing
intelligent data farming
intelligent data mining
intelligent device network
intelligent interface
intelligent sensor network
intelligent tutoring system
intelligent user interface
interactive gaming media
interactive knowledge media
interactive system
interactive workspace
Internet computing
Internet marketing
Internet of smart service
Internet of things
internetking
intrusion detection system

K–

key management technique
knowledge community
knowledge discovery
knowledge engineering
knowledge extraction
knowledge grid
knowledge intensive system
knowledge management
knowledge mining
knowledge network
knowledge-based
knowledge-intensive

L–

link topology
linked data mining
location awareness
location-based service
lock screen
lock screen protected device

M–

machine understanding
machine-centric
malicious code
malware
malware analysis
markup language
mass digitization
media blending technology
meme media architecture
memory glass
message authentication
metadata
metadata generation
metaheuristic
metaheuristic optimization
metamodel
metamodeling
meta-synthetic engineering
middleware service
misinformation
mission-critical system
m-learning
m-medicine
mobile agent
mobile analytics
mobile application
mobile computing
mobile device management
mobile e-commerce
mobile Internet
mobile learning
mobile malware
mobile network security
mobile security
mobile sensor networks
mobility management
model-driven development
modularisation technique
multicast routing
multicasting
multicore
multidimensional big data
multimedia application
multimedia archival system
multimedia authoring
multimedia computing
multimedia database
multimedia interface design
multimedia mining
multimedia processing
multimedia programming
multimedia retrieval method
multimedia system
multimedia tool
multi-resolution
multi-robot system
multisensor
multisensor data fusion
multi-view geometry
multi-view image geometry

N–

nanotechnology
natural language processing
nature-inspired computing
necklace projector
network architectures
network baselining
network control
network management
network robotics
network security
neural hardware
neural network theory
neural-fuzzy system
neurocomputing
neurodynamics
neuroinformatics
neurolinguistics
neurosemantics
non-verbal communication

O–

on-demand computing
onion routing
ontology
ontology creation
ontology engineering
ontology language
ontology matching
ontology-based service
open source platform
open source server
optical interconnection

P–

pancake people
parallel computing
paravirtual
paravirtual mode
paravirtualization
paravirtualize (v)
particle swarm optimization
pass phrase
password checker
password trap

2014-02-28 (Öneriler için: Prof. Tuncer Ören)

patriot hacker
peep culture
peer-to-peer computing
peer-to-peer system
personal area network
personalized service
pervasive computing
pervasive networks
pervasive platform
pervasive system
petacomputer
petascale computer
phablet
phishing
phishing attack
power-aware computing
privacy policy
private cloud
private cloud project
private cloud storage
program comprehension
program instrumentation
public cloud
public cloud project
public cloud storage
public key cryptology
pulsing zombie

Q–

quality of service support
quantum
quantum algorithm
quantum communication
quantum computing
quantum entanglement
quantum information
quantum information theory
quantum Internet
quantum photonics
quantum satellite
quantum superposition

R–

real-time sensor processing
reasoning strategy
reconfigurable computing
reconfigurable network
redundant software
requirements engineering
resource discovery
resource management
reverse hyper-threading
robot vision
rough data analysis

S–

sandbox
satellite-based system
scalable algorithm
scalable network
scalable search architecture
scalable web service
scammer-controlled
screen lock
secret sharing
secure cloud computing
secure collaboration
secure computing
secure key
secure key exchange
secure operating system
secure performance
secure server
secure software-use
secure storage device
security
security algorithm
security application
security architecture
security auditing
security education
security in e-commerce
security in grid
security in m-commerce
security management
security operations
security policy
security protocol
segmentation technique
self-aware system
selfie
self-organization
semantic annotation
semantic annotation
semantic brokering
semantic computing
semantic interoperability
semantic knowledge portal
semantic searching
semantic verification
semantic web
semantic web inference
semantic web mining
semantic web service
sensor network
service composition
service description
service discovery
service invocation
service-oriented architecture
service-oriented framework
service-oriented middleware
shape representation
side channel attack
signature recognition system
silo mentality
site hierarchy
small-world web
smart card processor
smart city
smart device
smart digital media
smart environment
smart home
smart object
smart sensor
smart space
smart system
smartphone
smartwatch
social intelligence
social media
social network
social network analysis
social networking
social swarm
soft computing
software infrastructure
software redundancy
software safety
software visualization
software-defined
software-defined computing
software-defined data center
software-defined everything
software-defined networking
software-defined radio
software-defined server
software-defined storage
spam
spammer
spline
spoofing
spyware
steganographically
steganography

2014-02-28 (Öneriler için: Prof. Tuncer Ören)

stream data management
streaming
strong password
structural pattern recognition
subscription computing
supercomputer
surveillance technology
swarm intelligence
system security management

T–

tele-immersion
telemedicine
texting
threading
threat detection
touchscreen
tracing technique in Internet
tracking technology
transparent computing
transport level security
trust management
trusted computing

U–

ubiquitous computing
ubiquitous intelligence
ubiquitous learning system
ubiquitous networks
ubiquitous service
ultra-large scale system
ultraportable computer
uncertain environment
uncertainty management
underwater sensor network
undownloading
unified computing
unsourcing
user authentication method
user interaction model
utility computing

V–

video conferencing
video surveillance
view mapping
virtual community
virtual machine
virtual private inter-cloud
virtual private network
virtual reality
virtual tour
virtualization platform
virtualization-aware
virtualization-aware network
virtualization-aware storage
virus detection
virus prevention
visual analysis
visual perception
visual specification language
visualization method
vulnerability management

W–

warkriving
watermark
watermarking
watermarking method
wavelet
wavelet method
wearable computer
wearable computing
wearable network
wearable system
wearable technology
Web community
Web log mining
Web monitoring
Web penetration testing
Web security
Web service deployment
Web service development
Web services
Web-based computing
webmail
website hosting
website marketing
white hat hacker
wireless application
wireless communication
wireless computing
wireless grid system
wireless multimedia
wireless network
wireless network security
wireless networking
wireless security
wisdom web of things

Z–

zombie ant
zombie computer

Değerlerin değerleri

Dümensiz geminin kaptanı başka gemilerin peşine düşer.

Nezih KULEYIN
nezih@semor.com.tr

Yazılarımda, kültürel özelliklerimizin toplumsal davranışlarımıza olan etkisi konusunu değişik nedenlerle irdeliyorum. Birinci varsayımım şu; toplumların değer yargılarının oluşturduğu bütün, zamanla onların geleceğini belirleyen ana işlev haline dönüşmektedir.

Geçen yazımda bize kabul ettirilen "Siz bir şey yapamazsınız" görüşünün, yazılım üretiminde bizi ne noktalara getirdiğinden söz etmiştim. Mevcut durumumuz, o dış söylemin kültürümüze yansımasıydı. Bugün, eskilerin "kıymet bilmek" ya da bilmemek olarak tanımladığı olgunun, kültürümüze oradan da sektörümüze nasıl yansıdığı konusunda yazmak istiyorum.

Bu topraklarda yaşayan insanlar kendi yarattıkları değerlere önem vermemekle kalmayıp, bir süre sonra onları öğütüp yok etmektedirler. Geçmişten günümüze örnekleri şöyle bir gözden geçirelim:

Geçmişte çok iyi astronomlarımız vardı, bazılarının bilme yaptığı katkılar yirminci yüzyılın başına kadar aşılamamıştı. Örneğin bir derecelik açının sinüsünü virgülden sonra yedi basamağa kadar doğru hesaplayan bir Mirim Çelebi, gözlemlerden elde ettiği bulgular uzun yıllar Avrupa eğitim kurumlarında kullanılan Takiyyüddin gibi astronomlar.

Çok ünlü denizcilerimiz vardı, Piri Reis gibi katledilen. Kâtip Çelebi gibi dünya çapında coğrafyacı ve tarihçilerimiz, Evliya Çelebi gibi seyyahlarımız vardı.

Çok iyi şairlerimiz vardı, Namık Kemal gibi boğularak öldürülen, Nazım Hikmet gibi sürgünde ölen. Orhan Pamuk gibi Nobel alan yazarlarımız var şimdi.

Soru şu, "Biz bu değerlerimizin değerini bilebildik mi yoksa bunlar kendilerinin bir değer olduğunu tüm dünyaya ispat ettikleri için mi biz onların değer olduğunu kabul ettik?". Bence ikincisi.

Bu durum sektörümüzü ve ülke kalkınmamızı nasıl etkiliyor, bunun sonuçları ne isterseniz ona bakalım. Biz kendi insanımızın uluslararası projeleri üreteceğine hep bir kuşku ile bakıyoruz. Birçok teknokentte birçok yeni proje kurgulanıyor, ön çalışmaları yapılıyor ama bunlar endüstrileşme aşamasına geldiği zaman kendilerine kuşku ile bakan finansçıların, ya da büyük yatırımcılar ile karşı karşıya geliyorlar.

Bu gün çok önemli bir noktaya gelen bir şirketimizin başarı öyküsünü bir arkadaşım anlattı. Ortaya çıkan ürünün başarılı olacağını gören arkadaşım gençlere diyor ki; "Gelin size Silikon Vadisi'nde ufak bir yer tutalım, siz kartvizitlerinize oradaki adresinizi yazın ve eğer mümkün olursa Türkiye'de yapacağınız önemli görüşmeler için de size randevuyu oradaki ofisinizden alsınlar." Böylece firmanın önündeki bütün engeller kalkıyor şu anda ortada başarılı bir şirket var.

Benim de böyle bir sürü anım var ülkemizde yüzüne bile bakılmayan girişimcilerin yurt dışından kaynak bulmaları durumunda ülke içerisindeki itibarlarının nasıl arttığı konusunda yaşadıklarımı anlatmaya sayfalar yetmez.

Oysa kendi değerlerimizin büyük değerler olduğunu önceden fark etmenin inanılmaz bir toplumsal ve ekonomik artısı var.

Köşe kapmaca

Ah, ne güzel oyundu o!.. Bedenlerimiz ağrılarla tanışmamıştı henüz; bacaklarımız, dilimizden güçlüydü. Çığlık çığlığa, birbirimizi ite kaka koşar, köşeleri kaptırmamaya çalışırdık. Büyüdük. Bedenlerimiz yıpranırken sözlerimiz keskinleşti. Kolumuzla, bacağımızla yapamadığımızı sözcüklerimizle yaptık: köşeyi döndük, köşe olduk... Biz büyüdükçe "köşe"nin işlevi değişti: çekemediklerimizi köşeye ittik; gün oldu yıldık, köşemize çekildik; gözümüz korktu, köşemize sindik. Ah, ne oyunmuş! Hiç bitmedi, bitir(e)medik... Kullanıcılarımız da katıldı bize; biçimini değiştirdik biraz, dilimiz karıştı işin içine, hep birlikte oynadık. Bu kez karşısındaki anla(ya)mayan köşeye sıkışıyordu. Pek eğlenceli sayılmasa da sıkıştığımız yerden kurtulma çabası yaratıcılığımızı körüklüyordu. Bildiğimiz sözcüklere yeni anlamlar yüklüyorduk; yepyeni sözcüklere ise bildiğimiz anlamları.

Türkçesi varken

Hülya Küçükaras
Dil Derneği Genel Yazmanı
TBD Özenli Türkçe Çalışma Grubu Başkan Yardımcısı

1980'li yılların sonuydu. Kâğıttan kılıflar içinde tuttuğumuz beş çeyreklik disketlerle[1] iş görürdük. Yazılımları, verileri disketlere yükler, kargoyla yollardık kullanıcılarımıza. Pek sevdiğim, yaşı benden epeyce büyük, babacan bir kullanıcımız vardı. Neredeyse her hafta aynı yazılımı yeniden isterdi. Nedenini sormaz, gönderirdik. Bir telefon konuşmamızda dayanamayıp patladı.

- Hülya kızım, sizin bu disketler hep bozuk çıkıyor.
- Nasıl olur? Biz size göndermeden önce deniyoruz.
- Bunların daha kolay soyulanları yok mu?
- Soymak?...
- Ellerim kan içinde kalıyor. Görsen acırsın, parmaklarım hep yara...
- !!!

Meğer bizim kullanıcı, önceleri disketi kâğıt kılıfıyla birlikte disket sürücüye yerleştirmeye çalışırmış. O yüzden sürücü birkaç kez bozulmuş. Destekçi arkadaşlarımızdan biri bunu öğrenince "amca disketi kabından çıkart" demiş. Disketin manyetik bölümünün dışı -üzerinde okuma kafası[2] için 3-4 santimetrelik yarık olan- sert plastikle kaplı ya sevgili kullanıcımız vur deyince öldürmüş. Geçiriyormuş parmaklarını okuma kafasının yarığına, sert plastiği yırtmaya, disketi kabından çıkarmaya (ya da sıyırmaya, soymaya) uğraşıyormuş...

Yıl 1992. Ortalık virüsten geçilmiyor. İşi gücü bırakıp virüs temizlemeye koşturuyoruz. İşyerleri, kaynağı bilinmeyen disketlerin kullanımını, özellikle de oyun yazılımlarını kullanmayı yasaklıyor. Bizse kullanıcılarımızın yöneticilerini tek tek arayıp virüslere karşı önlem almalarını istiyoruz.

Çimento fabrikasının personel müdürü de usanmış virüslerden, çıkış yolu arıyor. Telefon etti: "Hülya Hanım, virüslerden kurtulalım diye bir genelge yazıyorum. Yardımınızı isteyecektim. Biliyorsunuz, çimento fabrikası çok tozlu. Bütün klavyeleri naylonla kaplattım; işe yaramadı. Şu virüsler yine giriyor, yine giriyor... Genelgeye 'bilgisayarı kullanmadan önce ellerinizi yıkayın' yazdım. Yetmez diye düşünüyorum. Ne dersiniz, ellerini kolonyayla, hatta alkolle de temizletsek mi acaba?"

* * *

Özdemir Asaf da katılsın oyuna:

DUM
Sana söyleyince söyledim sanıyorum.
Söyleyince sana sanıyorum söyledim.
Söyledim sanıyorum söyleyince sana.
Sanıyorum söyledim sana söyleyince.[3]

İki dize daha gelsin ozandan:

Dilin gücü senin gücünden yüce
Tutamazsın ister kırıl ister kız[4]

* * *

Ah, Türkçe!.. Güzelim dilim, kıvrak dilim! Köşe başını sen tuttun ya, aşkolsun, aşkolsun!

1-Kenarları 5.25 inç olan kare biçimindeki disket.
2-Okuma kafası: "Read head"in Türkçesi. Manyetik ortamdaki verilerin okunup elektriksel imlere dönüştürülmesini sağlayan birim.

3-Özdemir Asaf, Bir Kapı Önünde, Adam Yayınları, Ağustos 1985, s. 167.
4-Özdemir Asaf, Benden Sonra Mutluluk, Adam Yayınları, Kasım 1983, "Biter Bitmez" başlıklı şiir, s. 198

Arzu Kılıç
arzu.kilic@tbd.org.tr

Değerli okurlar,
Son günlerde Türkiye'de butik müzecilik anlamında önemli gelişmeler kaydedildi. İzmir Konak Belediyesi bir süredir kenti butik müzelerle tanıştırarak İzmirlilerin kültür yaşamını zenginleştiriyor.

Konak Belediyesi, bugüne kadar İzmir'de 5 butik müze açmış. Ümran Baradan Oyun ve Oyuncak Müzesi, İzmir Mask Müzesi, İzmir Neşe ve Karikatür Müzesi, Radyo ve Demokrasi Müzesi ve İzmir Kadın Müzesi.
Kent merkezi odaklı turizm hareketliliğini artıran Konak Belediyesi, ilk butik müze olan Oyun ve Oyuncak Müzesi'ni dünyaca ünlü seramik sanatçısı Ümran Baradan'ın bağışı ile geçtiğimiz yıllarda açtı. Oyun ve Oyuncak Müzesi, özellikle çocukların yoğun ilgisini çekiyor. Müzede 100 yılın üstünde tarihe sahip oyuncakların yanı sıra sokak oyunları da yer alıyor. Özellikle Karagöz ve Hacivat, kukla gösterileri, origami ve tangram oyun çalışmaları ziyaretçileri bilgilendiriyor.
Radyo ve Demokrasi Müzesi'nin açılışı için vatandaşlardan eski radyolar toplanmış. Çalışmayacak durumda olanlar tamir edilerek müzeye kazandırılmış. Radyoların, plakların ve pikapların bulunduğu müzede dünyada ilk radyo yayının başladığı 1921'den günümüze kadar teknolojiyle birlikte gelişen radyonun serüveni anlatılıyor.

İnteraktif radyoların da bulunduğu odalarda radyolardan dönemin siyasi liderlerinin döneme damgasını vurmuş konuşmalarını dinlemek mümkün.
Dönemin siyasi liderlerinin döneme damgasını vurmuş konuşmaları arasında Atatürk'ün 10. yıl ve meclis konuşması, Adnan Menderes'in Yatsı Ada konuşması, Kenan Evren'in darbe konuşması, Deniz Gezmiş'in mahkeme savunması vb. yer alıyor.

Konak Belediyesi'nin İzmir'e kazandırdığı butik müzelerin hepsi birbirinden değerli ve anlamlı ancak benim en çok dikkatimi İzmir Kadın Müzesi çekti. Müze, 23 Ocak'ta muhteşem bir organizasyon ile açıldı ve basında önemli bir yer aldı. Müze açılışı twitterda dünyada 4'üncü sıradan girerek trendtopic oldu. İzmirliler Kadın Müzesi'yle ilgili attığı binlerce tweetle ilk defa bir açılışı dünyada Trend Topic listesine soktu.
İzmir Kadın Müzesi, Anadolu kadınının değerini anımsatmak amacıyla açıldı. Müzenin girişinde

10 Aralık 1919 Kast
ilk Türk kadın mitin

Yıl 1828... Yer İzmir...
Ekmek zammı geri alındı!

ziyaretçileri, Atatürk'ün manevi kızı Nebile Hanım ile dans ettiği fotoğraf karşılıyor.

Müzede Anadolu kadının kim olduğu, Ortaçağ'da nasıl yaşadığı, Kurtuluş Savaşı'nda hangi kadınların uzun süre cephelerde savaştığını, Osmanlı hanımları ve nasıl yaşadıkları, Cumhuriyet'in ilk ressamı, ilk fotoğrafçısı, ilk şarkıcısı, ilk tiyatrocusunun adlarını ve yaşamlarına dair kadınımıza dair pek çok şey öğreneceksiniz.

Türk kadınlarından; Halide Edip Adıvar, tiyatro ve sinema sanatçısı, ilk kadın film yönetmeni Cahide Sonku, Dar-ül Bedai' ye ilk çıkan tiyatro sanatçısı Afife Jale ve Fereya' nin maskları yer alıyor. Kadınların toplumsal yaşamdaki direniş ve başkaldırıları da Protesto Odası' nda yer alan ilk kadın protestoları öyküleriyle ye alıyor. Bildiğiniz üzere1839 Tanzimat Fermanı ile başlatılan reform çalışmaları toplumun önemli bir bölümünü oluşturan kadınların da konumlarını ve haklarını sorgulamaya başladığı bir dönem olmuştur. Erkeklerle eşit bir toplumda yaşamak, kendi eşlerini ve kendi hayatlarını seçme özgürlüğüne sahip olmak ve hayatlarını etkileyen birçok olayda mücadele etmişlerdir. İşte bu Protesto Oda'sında kadınlarımız ve onların haklı mücadelesi sergileniyor.

Kadın Müzesi' nde ünlü şairimiz Nazım Hikmet' in bir bank üzerindeki heykeli Londra' daki ünlü Hide Park özgürlük meydanı şeklinde özgürce seslenişlerin şiirsel bir dil ile yapılacağı bir özel bölümü de içeriyor.

Koleksiyon Eserler Odası' nda Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi kadınlarına ait eşyalar, bilgiler, belgeler ve eserler yer alıyor. Türkiye' nin tarihinde yer alan öncü kadınların, ünlü kadın sanatçıların fotoğraflarına yer veriliyor. Muazzez İlmiye Çığ, Afet İnan'ın kızı Ari İnan, Ayşen Gruda, Nurhan Damcıoğlu, Gürdal Mumcu, Zuhal Yorgancıoğlu, Çolpan İlhan ve merhum Aysel Gürel gibi alanlarında iz bırakan kadınların da özel eşyaları müzede sergileniyor.

Konak Belediye Başkanı Dr. Hakan Tartan ve ekibi İzmir'in turizmden aldığı payın yükselmesi için büyük bir özveriyle çalışıyorlar. Başkan beye ve ekibine çalışmalarında başarılar diliyorum.

Konak Belediye Başkanı Dr. Hakan Tartan ile İzmir Kadın Müzesi hakkında bir söyleşi gerçekleştirdik.

Bu arada yolunuz İzmir'e düşerse mutlaka İzmir'deki butik müzelere uğrayın ve okuma alışkanlığı pek olmayan, teknoloji ile büyüyen çocuklarınızı tarihimiz hakkında bilgilendirin.

Keyifli okumalar dilerim

Ey Türk kadını! İzmir seni unutmadı, unutmayacak

Türkiye'de ilk Kadın Müzesi'ni açtıklarını vurgulayan Konak Belediye Başkanı Tartan, "Anadolu'da yaşamış ve yaşayan kadınların hikâyelerini görünür kılmak, yaratıcılık ve birikimlerini ortaya çıkarmak, özgüvenlerini desteklemek ve geçmişlerine dair özel bir mekân yaratmak amacıyla yola çıktık ve bu müzeyi kurduk" dedi. Tartan, erkek egemen dünyaya karşı bir muhalefet stratejisi oluşturmak için kadın müzeleri kurulduğunu söyledi.

- İzmir Kadın Müzesi'nin kuruluş hikâyesini anlatır mısınız? Müzede, "yaptığı işlere imzasını atmış" hangi kadınların portreleri yer alıyor? İzmir'deki diğer butik müzelerden farkı, amacı nedir?

-Erkeklerin yönettiği bir dünyada, yine erkekler tarafından yazılan tarih, kadınların toplumsal ve kültürel varlıklarını yok saymış, etkinliklerini tek bir role ve dar bir alana sınırlamıştır. Oysaki geçmişten bugüne yaşam, kadınların geleneksel eşlik/analık rollerinin dışında da gerçekleştirdikleri etkinlik ve üretimleriyle süregelmiştir.

İzmir Kadının Müzesi'nin amacı Anadolu'da yaşamış ve yaşayan kadınların hikâyelerini görünür kılmak, yaratıcılık ve birikimlerini ortaya çıkarmak, özgüvenlerini desteklemek ve geçmişlerine dair özel bir mekân yaratmak.

Günümüzde toplumsal, kültürel ve siyasal tarih, kadınların emekleri ve yaratıcılıklarını görünür kılarak yeniden yazılmaktadır. Bu sürecin bir parçası olarak kurulan müzemizin amacı, çok renkli ve çok katmanlı bir geçmişe sahip olan Anadolu'da yaşamış ve yaşayan kadınların hikâyelerini görünür kılmak, yaratıcılık ve birikimlerini ortaya çıkarmak, özgüvenlerini desteklemek ve geçmişlerine dair özel bir mekân yaratmak amacıyla yola çıktık ve bu müzeyi kurduk.

Giriş katının balkonunda tarihte ilklere imza atan Türk kadınlarından; ilk kadın yazarlardan, savaş kahramanı ve siyasetçi Halide Edip Adıvar, tiyatro ve sinema sanatçısı, ilk kadın film yönetmeni Cahide Sonku, Dar-ül Bedai'ye ilk çıkan tiyatro sanatçısı Afife Jale ve ilk seramik sanatçısı Füreya Koral'ın maskları yer alıyor.

Bunun dışında Türkiye ve dünyada ilklere imza atmış ve tarihe geçmiş kadınlarımızın fotoğrafları da müzede yer alıyor. Bu isimlerden bazıları; Dünydaki ilk kadın petrol mühendisi Halide Ural Türktan, ilk kadın savcı Işıl Koçhisaroğlu, ilk dünya güzellik kraliçesi Keriman Halis Ece, ilk kadın Belediye Başkanı Müfide İlhan, dünyadaki ilk kadın askeri pilot Sabiha Gökçen, ilk kadın gazeteci Selma Rıza Hanım, ilk kadın uzman müzeci Seniha Sami Moralı dünyanın ilk kadın yargıtay üyesi Melahat Ruacan, olimpiyatlarda yarışan ilk kadın sporcu Üner Teoman, dünya şampiyonu olan ilk kadın sporcu Tennur Yerlisu, Medeni Kanun ile evlenen ilk kadın Zehra Say.

İzmir'e 5 yılda 5 butik müze

Görevde kaldığım 5 yıl içinde İzmir'e 5 butik müze kazandırdım. Ümran Baradan Oyun ve Oyuncak Müzesi, Neşe ve Karikatür Müzesi, İzmir Mask Müzesi, Radyo ve Demokrasi Müzesi ile İzmir Kadın Müzesi. Hepsinin konsepti ve amacı farklı. İzmir'in kültürünü yansıtan tarihi yapılar restore edilerek müze haline getirildi. Hem tarihi yapılar kente kazandırıldı hem de kent kültürüne katkı sağlamış olduk.

İzmir Kadın Müzesi de 20. yüzyıldan kalma yapı. Kabul, hizmetli ve yaşam alanı olmak üzere üç kattan oluşan tarihi bina 20. yüzyılın ilk yarısına kadar Yahudi ve Türklerin birlikte yaşadığı Basmane'nin Tilkilik Semti'nde bulunuyor. Bu semtin en gözde yapılarındandır.

Kadınların toplumsal yaşamdaki direniş ve başkaldırıları "Protesto Odası"nda

- Kadın Müzesi'nde ziyaretçileri neler bekliyor? Odaların sırrı nedir? Müzede ünlü şairimiz Nazım Hikmet'in bir bank üzerindeki heykeli var. Nazım Hikmet heykeli, Atatürk fotoğrafından sonra müzedeki tek erkek figürü. Nazım Hikmet, kadınlar için neyi ifade ediyor?

-Ziyaretçileri çok şey bekliyor. Müzede kadınlarımızın toplumsal yaşamdaki direnişlerinden örnekler anlatılıyor.1828 yılında ekmeğe zam yapıldığını ve İzmirli kadınların çocuklarıyla birlikte sokağa dökülüp protesto gösteri yaptığını ve kadınların isyanı üzerine dönemin valisi Hasan Paşa'nın ekmek zammını geri aldığını anlatan dokümanlar ve Gezi olaylarına kadar pek çok protestonun kahramanı kadınlar öyküleriyle birlikte sergileniyor.

Londra'daki ünlü Hyde Park, özgürlük meydanı şeklinde özgürce seslenişlerin şiirsel bir dil ile yapılacağı bir özel bölümü de içeriyor. Türkiye'de tüm sevgi odaklı direnişler Kadın Müzesi'nde özel bölümde dillendirilecek. Bu anlamda da müze kadına "yalnız değilsiniz" mesajı veriyor.
Koleksiyon Eserler Odası'nda Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi kadınlarının; eşyaları, bilgileri, belgeleri ve eserleri yer alıyor.

İkinci kata çıkarken yine duvarları çeşitli formlarda kadın maskları süslüyor. İkinci kata çıkan diğer merdivenlerin duvarlarında ise Türkiye'nin tarihinde yer alan az önce bahsini ettiğimiz öncü kadınlarımızın fotoğrafları ile yine Türk sinema ve tiyatro tarihine damga vuran ünlü kadın sanatçılarımızın fotoğraflarına yer veriliyor.

Muazzez İlmiye Çığ, Afet İnan'ın kızı Ari İnan, Ayşen Gruda, Nurhan Damcıoğlu, Gürdal Mumcu, Zuhal Yorgancıoğlu, Çolpan İlhan ve merhum Aysel Gürel gibi alanlarında iz bırakan kadınların da özel eşyaları müzedeki yerini aldı.

"Nazım Hikmet, sadece kadınlara değil, o memleketine, doğaya ve insana âşıktır"

Ünlü şairimiz Nazım Hikmet'in bir bank üzerindeki oturan heykeli ve "Kadınlarımız" isimli şiiri ye alıyor. Elbette Nazım Hikmet çok duygusal, kadına değer veren bir şairimiz. Edebiyat tarihimizin en güzel aşk şiirleri yazmıştır. Nâzım Hikmet'in aşkları sadece kadınları değildir tabii... O memleketine, doğaya, insana kısacası güzel olan her şeye âşıktır. O nedenle Nazım Hikmet de kadınlar için özel bir şairdir diye düşünüyorum.

Ayrıca üçüncü bir erkek olarak da Türk Edebiyatı'nın en önemli isimlerin biri olan şair, romancı Attila İlhan'ın da maskı yer alıyor.

- Bildiğimiz kadarıyla dünyanın hiçbir yerinde "Erkek Müzesi" yok. Açılan bu Kadın Müzesi, Türkiye'nin ilk, ancak dünyanın 54. Kadın Müzesi. Sizce, tüm dünyada cinsiyete dayalı müze açılmasının temel dayanakları nelerdir? Neden Kadın Müzesi? Basındaki fotoğraflarda gördüğümüz kadarıyla Müze'de bir serbest kürsü var. Kadınlar için bu serbest kürsünün anlamı nedir?

-Kadın olmak üretmektir, kadın olmak dayanıklılıktır, kadın olmak güçlü olmaktır, kadın olmak ezilmektir, kadın olmak acı çekmektir, kadın olmak öldürülmektir. Erkek egemen dünyaya karşı bir muhalefet stratejisi olarak kadın müzeleri kurulmuştur. Var olan müzelerdeki tarih yazılımına alternatifler üretmek için ortaya çıktılar. Biz de az önce de söylediğim gibi Anadolu'da yaşamış ve yaşayan kadınların hikâyelerini görünür kılmak istedik. Nice zorluklar içinde büyük başarılara imza atmış ilk kadınlarımızı ve dünden bugüne protestolarda en ön saflarda yer alan kadınlarımıza müzemizde yer vererek örnek olmalarını istedik. Kadınlarımızın özgüvenlerini desteklemek ve geçmişlerine dair özel bir mekân yaratmak amacıyla bu müzeyi kente kazandırdık. Artık bu müze kadınlarımıza emanet. Günden güne kadınlarımızın katkılarıyla daha gelişeceğine de inanıyorum.

"Serbest Kürsü" ile kadınlarımız düşüncelerini özgürce dile getirecek
"Serbest Kürsü" alanında kadınlarımız tıpkı Londra'daki ünlü Hdye Park özgürlük meydanında olduğu gibi düşünceler burada özgürce dile getirilecek. Kadınlarımız burada her türlü konuyu dile getirip konuşabilecek, eleştirisini yapabilecek. Bu köşe onların.

İnternet alan adı pazarında rekabet artıyor

ICANN, "Yeni Jenerik Üst Seviye Alan Adı" programıyla güvenli ve istikrarlı bir İnternet'i mümkün kılacak şekilde alan adı pazarında rekabeti arttırmayı amaçlıyor. Yeni programla birlikte ayrıca, Latince dışındaki alfabe ve karakterlerden oluşan alan isimleri kabul edilecek ve ç,ğ,ş ö,ü harflerinden oluşan Türkçe karakterli alan adları da alınabilecek.

Fatma Ağaç

İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers-ICANN), yeni Jenerik Üst Seviye Alan Adı (jÜSA) programı ile güvenli ve istikrarlı bir İnternet'i mümkün kılacak şekilde alan adı pazarında rekabeti artırmayı amaçlıyor. Öte yandan, yeni jÜSA'lar ile mevcut jÜSA'ların yönetiminden sorumlu veri tabanı işletmecileri arasında rekabeti geliştirerek son kullanıcı tercihlerini arttırmayı hedefleyen ICANN'e (http://www.icann.org) yakın bir zamanda dünyanın her yerindeki girişimciler, iş çevreleri, hükümetler ve topluluklar kendi seçtikleri bir jÜSA'yı yönetmek için başvuru yapacaklar. jÜSA'ların sayısının artmasının İnternet'in çalışma şeklini değiştirmesi beklenirken, yeni uygulamanın örneğin son kullanıcıların İnternet üzerinden bilgi bulma ve şirketlerin iş planları ve çevrim içi varlıklarını yapılandırma yollarını değiştirme potansiyeli bulunmadığı belirtiliyor.

Kaç adet başvurunun yapılacağı ya da bu başvurulardan kaç tanesinin değerlendirme kıstaslarını geçeceğini tam olarak bilmek mümkün olmasa da sayılarla ilgili çok farklı rakamları ihtiva eden pazar tahminleri bulunuyor.
Yıllık olarak en fazla 1000 yeni JÜSA'nın kullanıma açılabileceği ifade edilirken, ICANN hâlihazırda Ülke Kodlu Alan Adları için Latince dışındaki alfabe ve karakterlerden oluşan isimleri kabul etmiyor. Yeni dönemde yeni jÜSA'lar için Latince dışındaki alfabe ve karakterlerden oluşan isimleri kabul edecek olan ICANN, Arap, Çin, Rus ve diğer alfabelerden oluşan isimleri yeni jÜSA olarak onaylayacak.

Ayrıca Türk alfabesinde yer alan ç,ğ,ş ö,ü harflerinden oluşan Türkçe karakterli alan adları alınmasını da mümkün kılacak.

Yeni Jenerik Üst Seviye Alan Adı ile ilgili akıllara takılan soruları ve yanıtlarını okuyucularımız için derledik:

-Yeni bir jÜSA tahsisi için başvuruda bulunmak bir alan adı almak ile aynı anlama mı gelir?

-Hayır, bu iki işlem tamamen farklı şeylerdir. Hâlihazırda dünyanın herhangi bir yerindeki şirketler, bireyler, topluluklar vb. ikinci seviye alan adlarını ve bazen de üçüncü seviye alan adlarını tahsis ettirebilmektedir. Örneğin www.maps.google.com, "com" birinci seviye alan adı, "google" ikinci seviye alan adı ve "maps" üçüncü seviye alan adıdır. İkinci ve üçüncü seviye alan adlarının tahsisi hali hazırdaki durumdur. Bu nevi alan adlarının (ikinci ve üçüncü seviye) alınabilmesi sadece akredite bir kayıt kuruluşuna, alan adını alacak kişi için belirlenen hüküm ve şartlara uygunluğa ve tahsis/yenileme ücretlerini ödemeye bağlıdır. Yeni jÜSA'lar için yani birinci seviye alan adları için belirlenen süreç ise çok daha karmaşık bir süreci ihtiva eder. Bir jÜSA için başvuru yapan aday aslında İnternet alan adı sistemini destekleyen bir veri tabanı işletmeciliği kurmaya ve işletmeye taliptir. Böyle bir talep İnternet altyapısının bir kısmını işleten yeni bir jÜSA işletmecisi olarak çok ciddi sorumlulukları da beraberinde getiriyor.

-Yeni jÜSA başvuruları görülebilir mi?

-Aday başvuru dönemi kapandıktan yaklaşık iki hafta sonra, alınan tüm başvuruların kamuyla paylaşılacak kısımları İnternet sayfasında yayımlandı. Bu bilgiler içinde başvurulan ad, aday isimleri, adaylık tipi, önerilen jÜSA'nın misyonu, amacı ve diğer bilgiler yer aldı.

-İkinci seviye bir alan adı için ön-kayıt yaptırabilir miyim?

-Yeni jÜSA başvurularında başka birisi size ait bir isimden oluşan alan adını kayıt ettirmek isteyebilir. Ancak şu an için hangi jÜSA'ların yeni dönemde mevcut olacağını kimse tahmin edemez. Ayrıca yeni jÜSA işletmecisi ikinci seviye alan adlarını satmamayı da tercih edebilir.

- Ticari marka ismimi bir jÜSA olarak rezerve ettirebilir miyim?

-Hayır. ICANN ticari markalara dayanan alan isimleri için ön-kayıt almıyor ya da bu isimleri rezerve ettirmiyor. Ancak jÜSA İşletmecileri) ticari markaların korunması için ilk başvuru veya Fikri Mülkiyet Hakları (FMH) iddiaları hizmeti vermekle yükümlü tutulacak.

İlk başvuru dönemi ticari marka sahiplerine yeni jÜSA içinde kayıt yaptırabilmek için öncelik veriyor. FMH iddiaları hizmeti ise, mevcut ticari marka haklarıyla ilgili olarak potansiyel alan adı sahibine ve kayıt edilmiş ilgili isimlerle alakalı olarak da hak sahiplerine bilgilendirme sunacak. Kayıt kuruluşları ilgili başvuru dönemi sonuçlandıktan sonra

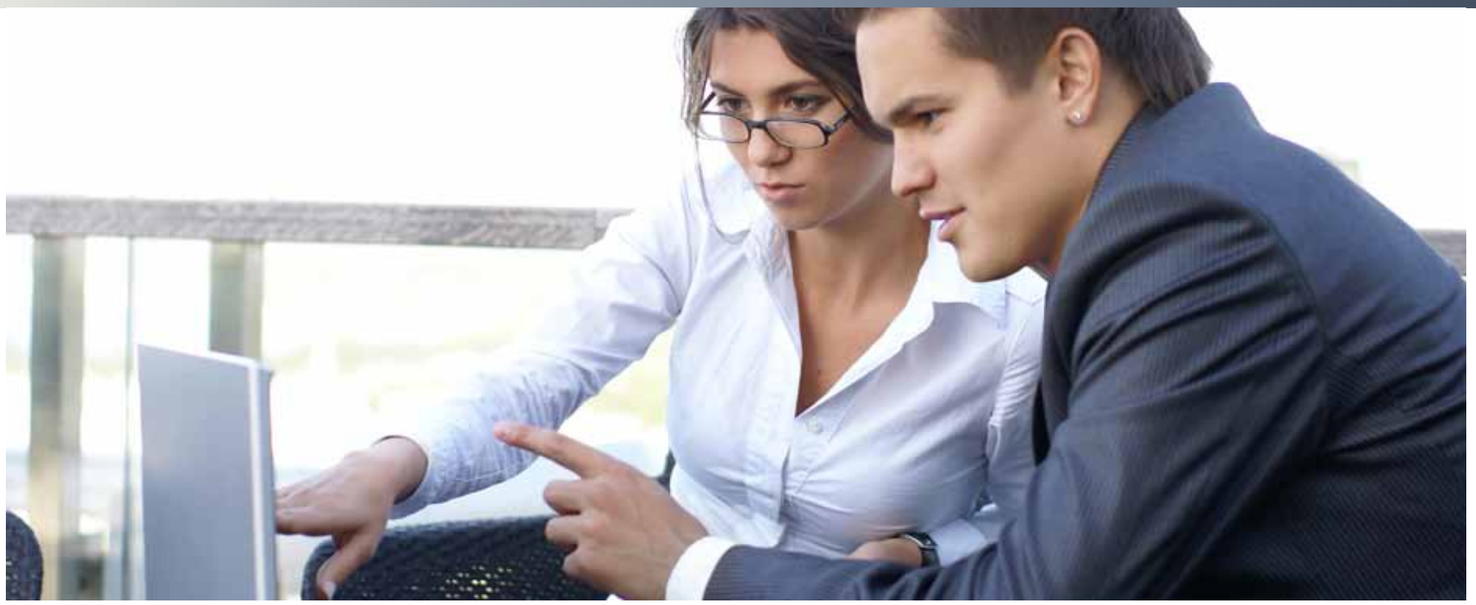

da ticari marka iddiaları hizmetini sunmayı sürdürebilecekler.

- Ticari marka sahipleri yeni jÜSA sürecinde nasıl korunacak?

-Öncelikle, hak sahipleri önerilen bir jÜSA'nın yasal haklarını ihlal edebileceği iddiasıyla şikâyette bulunabilir. Şikâyet kabul edilirse başvurusu yapılan jÜSA ICANN tarafından kabul edilmez. İkinci olarak yeni jÜSA adaylarının ikinci seviye kayıtlar için "Başvuru Rehberi"nde yer alan asgari standartları karşılamaya yönelik hak koruma mekanizmalarını açık bir şekilde izah etmeleri ve uygulamaları gerekiyor. Ayrıca bütün yeni jÜSA'ların ikinci seviye kayıtlar için ICANN'in Birleşik Alan Adı Uyuşmazlık Çözümü Politikasını kabul etmeleri gerekiyor. ICANN ayrıca Ticari Marka Veri Odası, Birleşik Hızlı Askı Sistemi ve Yetkilendirme Sonrası Uyuşmazlık Çözüm Prosedürü gibi yeni mekanizmaları da sürece dâhil edecek. Ayrıca Ticari Marka Veri Odası, ticari marka bilgisinin saklanması ve doğrulanması için merkezi bir mevkii olacak. Bu veri çeşitli kayıt kuruluşlarındaki ilgili isimlerin korunmasını mümkün kılan FMH iddiaları ve ilk başvuru süreçlerini desteklemek için veri sağlayacak.

- Herhangi birisi kendisine ait olmayan bir marka ismi ya da ticari marka için başvurursa, marka ya da ticari marka sahibi ICANN tarafından haberdar edilecek mi?

-Hâlihazırda ICANN bir bilgilendirme sistemi uygulamayı düşünmüyor. Bununla birlikte ICANN resmi şikâyet mekanizmalarının neler olduğu ve süreleriyle ilgili bilgilendirme yapıyor. Ayrıca başvuru dönemi kapandıktan sonra ICANN bütün adayları İnternet sayfasında yayımlayacak ve şikâyet mekanizmaları ve süreleriyle ilgili güncellenmiş bilgileri paylaşacak.

- Yeni jÜSA için kim başvurabilir?

-Dünyanın herhangi bir yerindeki seçilebilirlik şartlarını karşılayan herhangi bir kamusal

veya özel organizasyon yeni bir jÜSA işletmesi kurmak ve işletmek için başvurabilir. Başvuru sahiplerinin bir jÜSA işletmecisi olmak için gerekli teknik, mali ve operasyonel kapasiteyi haiz olması ve ilave bazı gereksinimlere uyması gerekiyor.

- Yeni bir jÜSA için nasıl başvuru yapabilirim?

-Başvuru süreçleri hakkında ayrıntılı bilgiyi Başvuru Rehberi'nden öğrenebilirsiniz. Yeni jÜSA sürecinde dikkat edilmesi gereken husus bir jÜSA için başvuru yapmanın bir alan adı satın almakla aynı şey olmadığıdır. Yeni jÜSA için başvurmak İnternet'in alan adı sistemini destekleyen bir veri tabanı işletmecisi kurmak ve işletmek anlamına geliyor. Böyle bir iş yeni jÜSA işletmecisinin İnternet altyapısının görülebilir bir kısmını işletmesini gerektirirken çok ciddi sorumlulukları da beraberinde getiriyor.

- Birden fazla jÜSA için başvuru yapabilir miyim?

-Evet. Her bir JÜSA ismi için ayrı ayrı başvuru yapmak gerekiyor.

-Her türlü jÜSA ismi için hiçbir kısıtlama olmaksızın başvurabilir miyim?

-ICANN başvurusu yapılacak tüm jÜSA'lar için bir takım teknik kurallar belirlemiş. Örneğin; tamamen rakamlardan oluşan bir jÜSA dizini başvurusu kabul edilmeyecek. Ayrıca genel kullanıma kapalı rezerve edilmiş jÜSA isimleri bulunuyor. Ayrıca herhangi bir aday Uluslararasılaştırılmış Alan Adları olarak adlandırılan Arapça, Rusça ve Çince gibi Latince olmayan alfabelerdeki karakterlerden oluşan bir alan için başvuru yaparsa ilave teknik şartları karşılaması gerekiyor. Coğrafi isimler için başvuru yapacak adayların da yine ilave bazı şartları karşılaması gerekiyor. Bu şartlar Başvuru Rehberi'nin 2.2.1 bölümünde açıklanıyor.

-Bir jÜSA ismini rezerve edip daha sonra kullanıp kullanmamaya karar verebilir miyim?

-ICANN bütün jÜSA'ların faal olmasını bekliyor. ICANN'in üst seviye alan adlarını açmasının bir nedeni de pazardaki rekabet ve yenilik fırsatlarını arttırmak. Başvuru süreci, başvuru sahibinin önerilen jÜSA'nın ayrıntılı bir başlama ve çalışma planını sunmasını gerekli kılıyor. ICANN ile bir veri tabanı işletmeciliği anlaşması imzalandıktan sonra bir yıl içinde yeni jÜSA'ların faaliyete geçmesi bekleniyor.

-Aynı jÜSA ismi için birden fazla başvuru olursa ne olacak?

-İnternet alan adları sisteminde iki ya da daha fazla aynı ya da benzer jÜSA'nın mevcut olması uygulanabilir bir seçenek değil. Her bir alan adı tek olmalıdır. Bu yüzden aynı alan adı için bir ya da daha fazla başvuru var ise "İsim Rekabeti" süreçleri devreye girecek. Aynı süreçler iki ya da daha fazla başvurusu yapılan jÜSA isminin kafa karıştıracak şekilde benzer olması durumunda da mevzu bahis olacak. Başvuru sahipleri karşılıklı anlaşarak da İsim Rekabeti süreçlerine gerek kalmaksızın aralarındaki çekişmeyi sonuçlandırabilirler. Başvuru Rehberi İsim Rekabeti süreçleriyle ilgili ayrıntılı bir bölüme sahip.

-Yeni jÜSA Programı kapsamında bir ülke adı için başvuruda bulunabilir miyim?

-Hayır. Yeni jÜSA Programı kapsamında olmadıkları için ülke ya da bölge ismi olan isimler için başvurular onaylanmayacak.

- Yeni bir jÜSA başvurusu onaylandıktan sonraki süreç nedir?

-Bir başvuru; Başvuru Rehberi'nde belirtilen kriterleri karşılıyor sayıldıktan sonra ve itiraz süreçleri ve son onay da dâhil olmak üzere tüm değerlendirme ve seçim süreçlerini geçtikten sonra, başvuru sahibinin ICANN ile bir sözleşme yapması ve yeni jÜSA kök bölgede yetkilendirilmeden önce teknik ön-yetkilendirme testlerini geçmesi gerekiyor. Yetkilendirme süreçleri için Başvuru Klavuzu'nun 5. Bölümü'ne bakılabilir.

- Eğer ".herhangibirşey" için başvuruda bulunursam, bu terimin başka dillerdeki tercümesi olan terimler de yeni jÜSA olarak korunacak mı?

Hayır. Her jÜSA dizisi için ayrı başvuruda bulunulması gerekiyor. ".herhangibirşey" için bir başvuru olacaktır, ".herhangibirşey"in örneğin Arapça'sı için başka bir başvuru yapılması gerekecek.

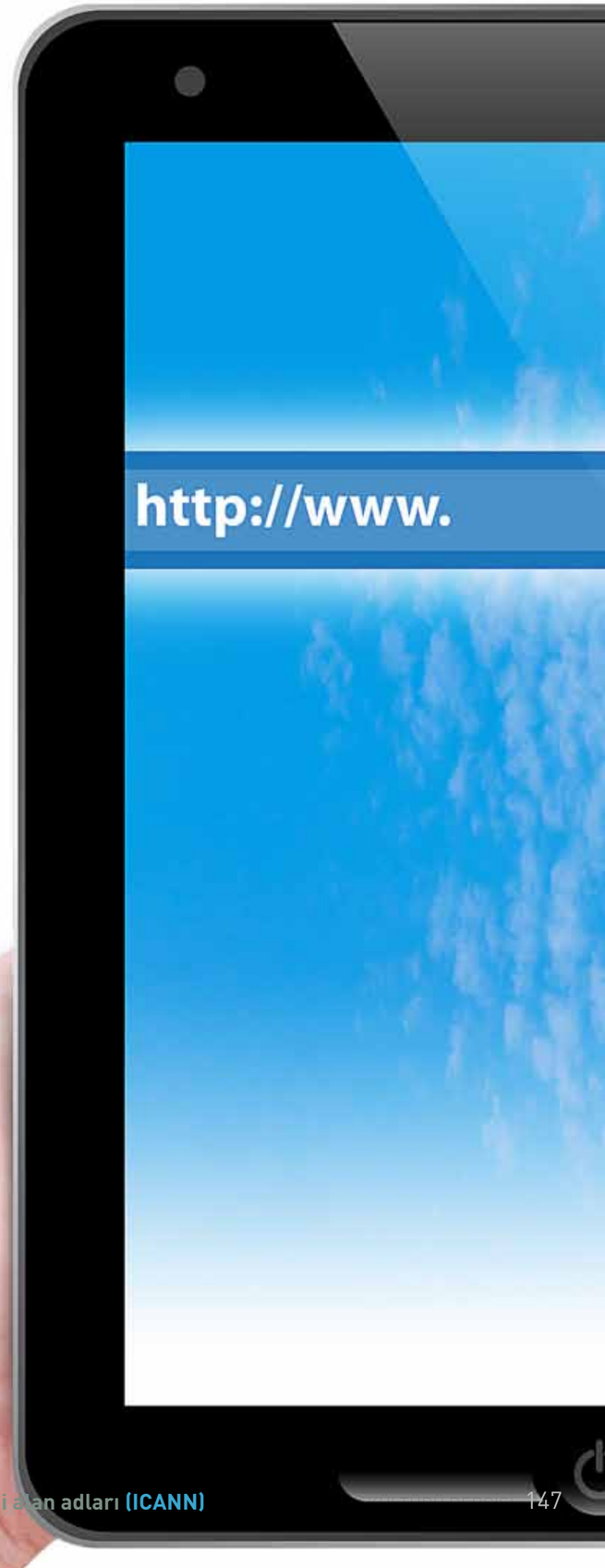

Başkent adayları Ankara'yı, "bilişimin başkenti" de yapabilecek mi?

20 yıldır Başkent'i yöneten AK Parti'li Gökçek'in açıkladığı 18 proje arasında doğrudan bilişim projesi yok ama başkana göre Ankara, zaten bu konuda zirvede... Ankara için "Bilişim Vadisi" projesini açıklayan CHP'li Yavaş, başkentin yazılımda elverişli bir ekosisteme sahip olması için tüm taraflarla birlikte çalışacaklarını bildirdi. MHP'li Karakaya ise, "geleceğin yenilik üslerinden biri" olacağına inandığı Ankara'nın "Bilişim Vadisi" konusunda adaylığını güçlendirmek için "güçlü lobi yapmak niyetinde" olduklarını söyledi.

Aslıhan Bozkurt

projeleri hayata geçiriyor. Verimli hizmet ve kaynakların etkin kullanımına yönelik yerel yönetimlerin teknoloji yatırımları her geçen gün artıyor. Türkiye'de de çoğu belediyenin hizmet sunumunda BİT'ten yararlandığını görüyoruz. E-belediye uygulamalarıyla öncelikle kırtasiyecilik ve bürokrasi azalırken kaynaklar daha etkin ve verimli kullanılıyor.

Vatandaş talep ettiği hizmete daha kısa sürede ulaşırken yöneticiler de güncel ve doğru bilgiler ışığında hızlı ve etkin karar alıyor. Halk her türlü bilginin yanı sıra üretilen hizmetlere, yerel birim ve kişilere hızla erişebiliyor.
Türkiye Bilişim Derneği (TBD) BİLİŞİM Dergisi olarak bu sayımızda, 30 Mart 2014 Yerel Seçimleri'nde Başkent Ankara Büyükşehir Belediye Başkan adaylarının özellikle bilişim vaatlerini ele alıyoruz. Bu kapsamda Ankara'da belediye başkanlığında ismi öne çıkan, kıyasıya rekabetin yaşandığı üç isim ile görüştük. Dördüncü kez AK Parti'den aday olan Melih Gökçek, CHP adayı Mansur Yavaş ve MHP adayı Mevlüt Karakaya'ya sorular yönelttik.

Bilgi ve iletişim (bilişim) teknolojilerinin sunduğu olanaklar, yaşamımızın her alanında kendini fazlasıyla hissettiriyor. Hem genel hem de yerel kamu hizmetlerinden yararlanmada bilgi ve iletişim teknolojileri (BIT) etkin bir şekilde kullanılıyor. Bu açıdan bakıldığında dünyadakilere benzer uygulamalarla Türkiye'de BİT'ten yararlanarak bir dönüşüm gerçekleştiriyor.
Günümüzde gelişmiş ve hızla gelişmeye devam eden BT ve yönetim otomasyonları hem neredeyse tüm merkezi kamu projelerinde kullanılırken hem de yerel yönetimlerde yaygınlaşıyor. 3 Temmuz 2005 tarih, 5393 sayılı "Belediye Kanunu"na göre belediye; "Belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikli ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisi" şeklinde tanımlanıyor.
Merkezi yönetimlerin ardından son yıllarda yerel yönetimlerde de teknoloji, hedefe ulaşmak için kullanılacak en önemli araç olarak görülmeye başladı. Azalan kaynaklar ve kalabalıklaşan nüfusa karşı yerel yönetimler, elektronik belediye (e-belediye) uygulamalarıyla BİT kullanımını öne çıkaran

27 Mart 1994'te Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na seçildiğinden beri yaklaşık 20 yıldır görevini yürüten, dört kez aynı göreve seçilen, sosyal medya konusunda "en iddialı" siyasetçilerden biri olan Gökçek, Ankara'nın, "Akıllı kent" konusunda gelinebilecek son noktada olduğunu vurguladı.
Park, Boğaz, Havaalanı, Otobüs Teleferik, Cami ve Kültür Merkezi, Fuar, İnanç ve Tarih Müzesi, 333 Ankara, Tarımsal ve Hayvansal Kalkınma gibi 18 proje açıklayan Gökçek'in vaatleri arasında doğrudan bilişim sektörünü ilgilendiren somut bir proje olmaması dikkat çekiyor.

A'dan Z'ye tüm konularda Büyükşehir Belediyesi'ni "akıllı kent sistemleriyle" yönettiklerini anlatan Gökçek, Ankara'yı "bilişim ve teknolojinin de başkenti" yapmanın geçen dönemden beri öncelikli hedefleri olduğuna değindi. Gökçek, "Ankara Büyükşehir Belediyesi, kesinlikle bu alanda trendi kaçırmış filan değil tam tersi bu konuda zirvede" vurgusu yaptı.

CHP Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Yavaş, Ankara'nın "Bilişim Vadisi" için en doğru adres olduğuna dikkat çekti. "Teknokentlerde yapılan Ar-Ge, Bilişim Vadisi'ndeki yüksek teknoloji üretimi ile taçlandırılacak, Ankaralı kazanacak" diyen Yavaş, Ankaralı girişimcilerin belediye hizmetlerine dair teknolojik çözümler üretmesini teşvik edip pozitif ayrımcılık yapacaklarını; Ankara'nın yazılım sektörü açısından elverişli bir ekosisteme sahip olması için tüm taraflarla birlikte çalışacaklarını anlattı.

MHP adayı Mevlüt Karakaya ise, Ankara'nın "geleceğin yenilik üslerinden biri" olacağına inandığını vurguladı. Ankara'nın "Bilişim Vadisi" konusunda adaylığını güçlendirmek için "güçlü lobi yapmak niyetinde" olduklarını söyleyen Karakaya, kanunların elverdiği oranda "off-set" uygulamasını Belediye satın almalarına adapte etmeyi planladıklarını bildirdi.
DSP Genel Başkanı Masum Türker ise, partisinin Eskişehir'deki belediye başkan adaylarının tanıtımı için düzenlenen toplantıda "Sosyal medya, bu seçimin kaderini değiştirecek" dedi.

Yerel seçimlerde genel seçim havası
Artık gün saymaya başladığımız 30 Mart ile Yerel seçimleri ile bilindiği gibi Türkiye iki yıllık bir seçim sürecine giriyor. Mart 2014 yerel seçimlerin ardından Ağustos ayında da halk ilk defa Cumhurbaşkanlığı seçiminde oy kullanacak. Bir yıl sonra (Haziran 2015) ise Milletvekili Genel Seçimi gerçekleştirilecek. Böylesine bir seçim maratonu nedeniyle 30 Mart Yerel Seçimleri tam bir genel seçim havasında geçiyor. Öyle ki seçmenler, bulundukları şehirlerdeki belediye başkan adaylarının yerel projeleri ve seçim vaatlerini tam olarak bilmeden başkan adaylarının adayı oldukları partinin genel politikaları üzerinden yürütülen kampanyalara tanık oluyorlar.
Bu arada seçmen kütüklerinin bağımsız ve anayasal yetkisi olan Yüksek Seçim Kurulu (YSK) yerine, İç İşleri Bakanlığı'na bağlı Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü ve Başbakanlığa bağlı Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) düzenlemesi en önemli tartışma konularından biri.
Türkiye'de ilk kez 22 Temmuz 2007 seçimleri yüzde 100 bilgisayar destekli yapıldı ve sisteme müdahale edilebildiği, yazılımın güvenliğinin sınırlı olduğu eleştirileri dillendiriliyor.
Daha önceki seçimlerde bazıları delillerle kanıtlandığı iddia edilen eksik ve fazla seçmen, seçmen kütükleri, mükerrer oy, yanlış oy sayımı, hileli ve müdahale edildiği iddia edilen hileli seçim sonuçları nedeniyle Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi'ne (SEÇSİS) güvensizlik duyulduğuna ilişkin açıklama, rapor ve toplantılar yapılıyor. Bu nedenle BİLİŞİM Dergisi olarak konuya ilişkin yapılan açıklama ve raporları da okurlarımızla paylaşıyoruz.

İNETD: SEÇSİS gereken bilişim güvenliğine sahip
BİLİŞİM Dergisi'nin 2010 Eylül sayısının "Dosya: BT destekli seçim ne kadar güvenli?" sayfalarında İnternet Teknolojileri Derneği (INETD) Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül, SEÇSİS'in tüm sistem altyapısı ve uygulama yazılımlarının, Türk firmaları tarafından,

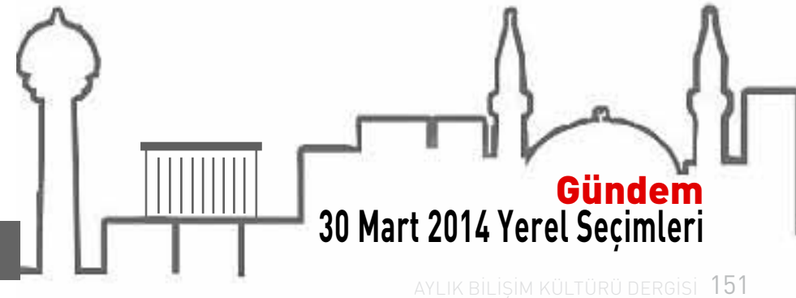

(Başkent başkanlarının BT vaatleri)

Gündem
30 Mart 2014 Yerel Seçimleri

Türkiye'deki yazılımcılarca geliştirildiği ve bu boyuttaki önemdeki bir bilişim sisteminin gerektirdiği bilişim güvenliğine sahip olduğunu bildirdi. Akgül, "Sistemin güvenliği, bu alandaki evrensel standartlara uygundur. Sistem, İnternet'e açık değildir. Sisteme dışarıdan herhangi bir saldırıda bulunulamaz. Yetkisiz hiçbir kullanıcı bu sisteme giremez. Sistemdeki her tür işlem ve veri değişikliği, sistemin günlüklerinde anı anına izlenmektedir" dedi.
YSK'nin bu sistemin ne denli kapsamlı ve güvenilir olduğunu kamuoyuna duyurması, yasal düzenlemeler elveriyorsa siyasi partilerin de bu sisteme yetkili kullanıcılar aracılığıyla erişip seçim sonuçlarını izlemesini (yalnızca görmesini) sağlaması isteyen Akgül, böylece kamuoyunun sistemin güvenilir olmadığına ilişkin söylentilerle yanıltılmasının önüne geçilebileceğini vurguladı.

E-belediyecilikle dönüşen yerel dijital şehirler

"Elektronik belediyecilik" uygulaması kimi zaman dijital şehir (digital city), tele kent (Telepolis), siber kent (Cyber City), sanal şehir (virtual city) gibi kavramlarla anlatılıyor. TBD tarafından ise e-belediye, "Kente ilişkin verilerin güncel teknolojiye dayalı bilişim teknolojileri destekli çalışmalarla yönetilerek bu verilerden kent ve toplum yararına bilgiler üretilmesi ve etkin bir biçimde vatandaşın hizmetine sunulması" şeklinde tanımlanıyor. "Bir şehrin dijital teknolojiyle dizayn edilmesi, biçimlendirilmesi, altyapının yeniden yapılandırılması ile kentin ekonomik, finansal, kişiler arası iletişim, telekomünikasyon, yönetim ve siyaset gibi işlevlerinin dijital teknolojiler tarafından biçimlendirilmesi" şeklinde değerlendirilen dijital şehirler bilgi toplumuna geçişte önemli rol oynuyor.

Dünyada e-belediyecilik konusunda Heidelberg, Amsterdam, Berlin, Minnesota, Gelsenkirchen, Basel, Newcastle, Kaliforniya ve San Diego gibi şehirlerin oldukça geliştikleri biliniyor. Türkiye'de ise İnternet'ten yararlanma konusunda yavaş davranıp geride kalan yerel yönetimler, 1990'ların sonunda sınırlı bazı çabalarla hizmetlerini sanal ortamlara taşınmaya başladılar. 1999'da yapılan bir araştırmada, 3200'ün üzerinde belediyeden yalnızca 30'unda daha çok etkileşim amaçlı ve tanıtım broşürü niteliğinde bilgilerden oluşan web sayfası çalışmaları olduğu gözlendi. 2004 tarihli TBD raporunda ise, belediyelerin yüzde 86'sı bilgisayara ve yüzde 75'i İnternet erişimine sahip olduğu bilgisi yer alıyor. Ancak artık günümüzde teknolojiyi çok iyi kullanan, hizmetlerine "e-belediyecilik" kavramını tam anlamıyla başarıyla uygulayan birçok şehir görüyoruz.

E-belediye projelerinin yaygınlaşması, akıllı telefon ve tablet bilgisayarların artmasıyla birlikte birçok hizmetin mobil ortama taşınması öngörülüyor. Yerel yönetimlerin birçoğu, iş süreçleri ve iç işleyişlerini otomasyon projeleriyle bütünleştirirken web teknolojileri de belediyelere halkla ilişkiler, katılımcı yönetim, sosyal sorumluluk ve e-iş/hizmet/ticaret alanlarında çeşitli olanaklar sunuyor.

Belediye başkan adayları sosyal medyada

Tüm yurt çapında belediye başkan adaylarının neredeyse tamamı, özellikle yaptıkları ve yapacakları hizmetleri tanıtmak için sosyal medyaya yönelip projelerini tanıtıyor, sosyal medyayı aktif bir şekilde kullanarak seçmenlerine ulaşmaya çalışıyor. Sosyal medya ağlarında oluşturdukları sayfalarda tanıtımlarını yapan adaylar, fotoğraf ve videolarla sitelerini zenginleştiriyor, projelerini görsel ve yazılı olarak ayrıntılı bir biçimde seçmenlerine ulaştırıyor. Seçmenler de, adayları sosyal medya aracılığıyla adım adam izleyip çalışmalarına yorum yapıp taleplerini dile getirebiliyor.

(Başkent başkanlarının BT vaatleri)

Seçim sistemi sil baştan!

YSK Başkanı Güven, HAVELSAN ile yapılan sözleşme gereği sistemlerinin yeni baştan ele alınıp güçlendirildiğini, kapasitesi ve güvenliğinin artırıldığını belirtti.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK), Türkiye Adalet Akademisi ve YSK tarafından düzenlenen "Seçim Hukuku Eğitim Programı"na katılan Yüksek Seçim Kurulu (YSK) Başkanı Sadi Güven, dünyada en fazla güven duyulan seçim kurullarından biri olduklarına dikkati çekti.

Güven, okulların birinci katlarının engelli vatandaşların oy kullanması için uygun hale getirilmesini talep ettiklerini, İnternet sitelerini de engelli vatandaşların erişimine uygun hale getireceklerini kaydetti.
Seçim sonuçlarının güvenilir ve hızlı şekilde kamuoyuna sunulması için SEÇSİS'in kurulduğunu belirten Güven, "SEÇSİS'i bilmeyenler, bu sistem üzerinden YSK'ya yüklenmektedir. HAVELSAN ile yaptığımız sözleşme gereğince sistemimiz yeni baştan ele alındı, güçlendirildi, kapasitesi ve güvenliği artırıldı. Bu sistem, İnternet'e kapalı ağ. Merkezi veriler ve uygulama programı açısından herhangi bir güvenlik sorunu oluşması söz konusu değil. Dışarıdan bu sisteme ulaşmak kesinlikle mümkün değil. '2009 yılındaki seçimlerde SEÇSİS niye çöktü' gibi tartışmalar oldu. Bu sistem o zaman çökmedi. Veri girişimini düzenleme adına çok kısa sürede kapatılıp açıldı ve sistem düzene sokuldu. Sistemin yapısını bilmeyenler açısından bu 'Oylarda acaba bir şey mi yapıldı?'algısına neden oldu" diye konuştu.

Türkiye'de elektronik oylama yok

"Türkiye'de elektronik oylama var, YSK oylara müdahale edecek, oylar belirli bir yöne kanalize edilecek" şeklinde konuşmalar yapıldığını dile getiren Güven, "Türkiye'de kesinlikle elektronik oylama yapılmamaktadır. Amerika ve Yunanistan'da uygulanan elektronik oylama sistemi, Türkiye'de kullanılmamaktadır. Anayasa bize seçimlerin dürüst bir şekilde yapılması ve yönetim yetkisini tanıyor. Seçimlerde yarışan da seçimleri yapan da siyasi partiler ve bağımsızlardır" açıklamasında bulundu.
Tutanakların da İnternet sitelerine atılacağını anlatan Güven, "Vatandaşlar bunu görebilecek. Bu aşamada YSK'ya sonuçlar gelecek. İnternet'e kapalı ayrı bir ağ üzerinden gelecek. Bana geldiği anda 22 siyasi partinin sistemlerine de aynı anda bu sonuçlar aktarılacak. Bana şimdi herkes söylesin, bunun hangisi elektronik oylama? YSK ya da bir başkası bu seçim sonuçlarında nasıl bir oynama yapabilir? İstese bile yapma imkânı var mıdır? Sistemimiz kesinlikle güvenli" vurgusu yaptı.

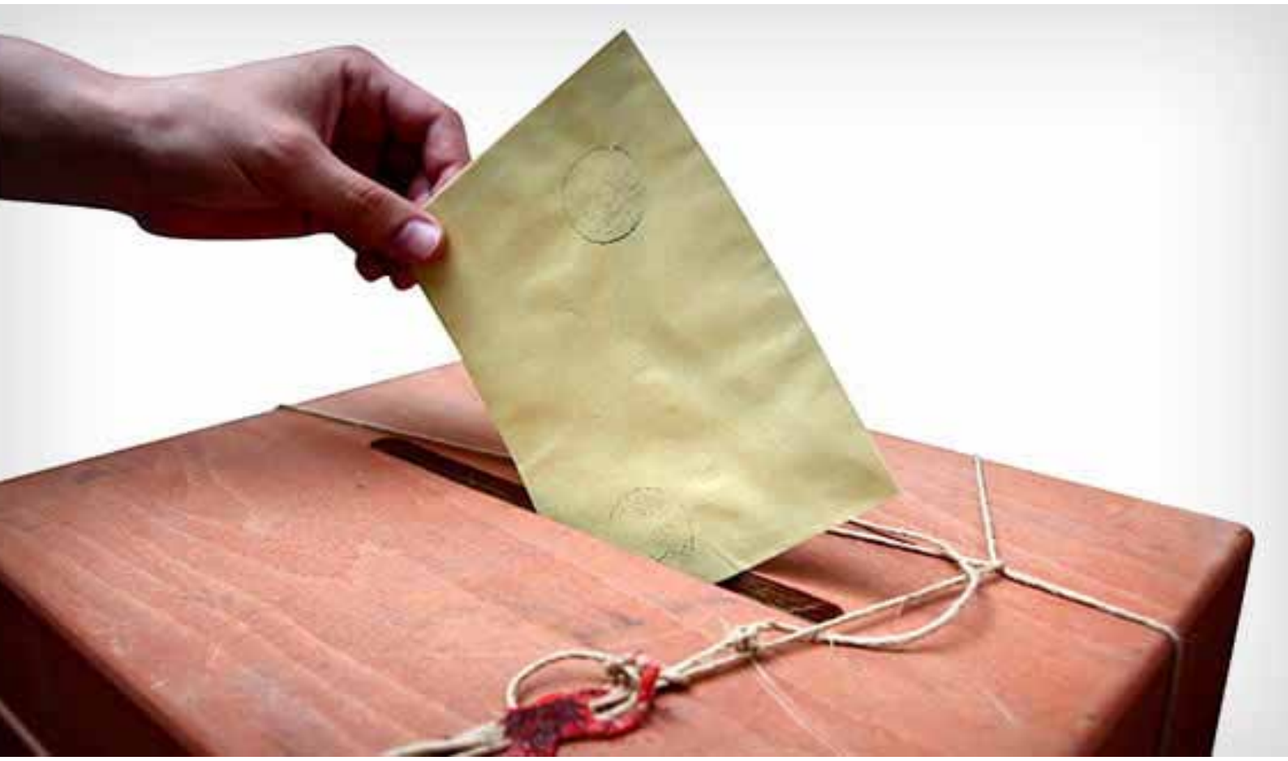

AK Parti'den 800 bin görevli

800 bin kişiyi sandıklarda görevlendirilirken görevliler, özel bir program yüklenen akıllı telefonlarla sonuçlarını görüntüleyip genel merkeze gönderecek.

Her bir sandığın sonuçlarının tam ve doğru olarak kaydedilerek AK Parti Genel Merkezi'nde değerlendirilmesi için özel bir program geliştirildi. Bu program sayesinde AK Parti, sandıklar ile ilgili sonuçlar hakkında anında ve sağlıklı bilgi alma, buna paralel olarak da spekülasyonları önleme şansına sahip olacak. Sonuçların birilerinin müdahalesi ile değiştirilmesinin de önüne geçilmeye çalışılacak.
AK Parti, 30 Mart yerel seçim sandıklarında 800 bin kişilik bir ordu görevlendirecek. Geçmiş seçimlerden farklı olarak 800 bin kişinin elinde sandık başına giderken içinde özel geliştirilen yazılım yüklenen akıllı telefonlar olacak. Sandıklar açılır açılmaz ilk sonuçların telefonla görüntülenip program üzerinden genel merkeze ulaştırılacak. Sayım bitip sonuçlar kesinleşince de oy tutanağının fotoğrafı çekilip genel merkeze gönderilecek.

CHP 400 bin kişiyle çalışacak

200 bin seçim sandığı için toplam 400 bin kişiyi görevlendirecek olan CHP, sistem yüzde 100 hatalıymış gibi çalışacak.

CHP, Türkiye genelinde oy kullanılacak 200 bin seçim sandığı için biri sandık görevlisi bir de sandık çevresi sorumlusu olmak üzere toplam 400 bin kişi görevlendirecek. Yurttaşlar, oy kullandıkları sandığın numarasıyla, CHP'nin İnternet sitesinden sonuçları karşılaştırabilecek. Uygulamayı yaşama geçiren Genel Başkan Yardımcısı Emrehan Halıcı, SEÇSİS konusunda gerçeği yansıtmayan bazı görüşler olduğuna işaret ederek "YSK gibi önemli bir kurumun, UYAP yerine kendi iletişim altyapısını kurması, kullanması, başka da bir sisteme gerek duymaması tercih edilir" dedi.
İçerisinde bilgisayar yazılımı bulunan her konuda hile yapılabileceğine dikkat çeken Halıcı, şunları söyledi:

"Biz sistemin yüzde 100 hatalıymış gibi çalışacağını varsayarak kendi yazılımımızı ürettik. SEÇSİS'in yaptığı işlemin aynısını genel merkezimizde kendimiz yapıyoruz. Türkiye genelinde 200 bin sandık var. Her sandığın sonucu ıslak imzalı tutanaklarla tespit edilir. YSK bu tutanakları SEÇSİS aracılığıyla toparlayıp, sonuçları ilan eder. Biz de aynı şekilde tüm sandık sonuçlarını tek tek gözetliyoruz. YSK'nın ilan ettiği sonuçlarla kendi sonuçlarımızı karşılaştırıyoruz. Bir hata saptanırsa, yasal itiraz süresi olan 48 saat süre geçmeden ilçe merkezine, il merkezine ve genel merkeze uyarı gidiyor. Otomatik itiraz formları hazırlanıyor.

Sandığınızdan çıkan sonuçları not edin. Biz parti olarak sonuçları sandık bazında internet ortamında paylaşacağız. Bilgisayarınız varsa, www.chp.org.tr'ye girerek sizin oy kullandığınız sandık sonucunu elinizdeki sonuçlarla karşılaştırın. Eğer sonuçlarda uyumsuzluk varsa, bize güveniyorsanız bize, başka partiye güveniyorsanız onlara ihbarda bulunun."

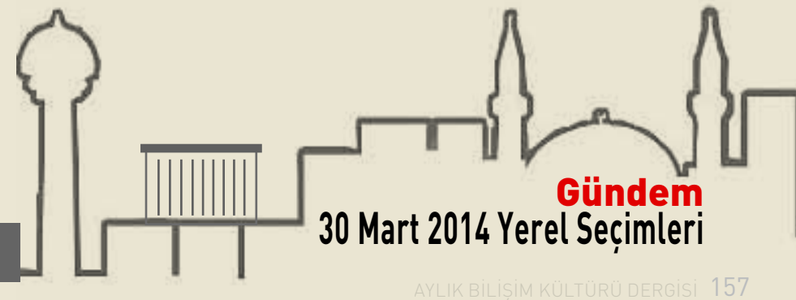

Siyasette sine-i millet; artık oluyor sine-i iPad...

Empati ve İletişim Enstitüsü Başkanı Burak Yılmaz, 5 Şubat 2014'te yaptığı yazılı açıklamada, geçmiş dönemlerde kullanılan metotların bugünün siyasetinde yeterli olmayacağına dikkat çekti. Yılmaz, açıklamasında şu değerlendirmede bulundu:

"Enstitü olarak yurtiçi ve yurtdışında her yaş grubundaki bireyler üzerinde yaptığımız araştırmalar ve verdiğimiz eğitimler sonucunda elde ettiğimiz veriler seçmen algısında teknolojinin mutlak hâkim olduğunu gösteriyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre ülkemiz halen Avrupa ve Amerika'dan daha yüksek (yüzde 16,8) genç nüfusa sahip. Ayrıca geçtiğimiz seçimden bugüne seçmen yaşını dolduran gençlerimizin de oranı düşünüldüğünde genç seçmene ulaşmak için gençlerin algısına yönelik mecraların daha aktif ve planlı kullanılması gerektiği görüyoruz.

Ayrıca orta yaş ve üzerindeki kitle de bugün İnternet'i aktif olarak kullanmakta. Türkiye'de bugün 36 milyon kişi İnternet kullanıyor ve bu nüfusun yaklaşık yüzde 47'sine denk geliyor. Alışveriş konusunda son derece tutucu olan ve elini değmediği ürünü almak istemeyen ülkemiz insanının alışkanlıkları değişiyor, e-ticaret ile yaptığı alışveriş her yıl yüzde 50 civarında artıyor; 2013 itibariyle 40 milyar dolarlık alışveriş yapılmış olduğu görülüyor.

Tüm insanlarımızın akıllı telefonlar ve tabletler vasıtasıyla her daim Facebook, Twitter, Instagram vb. sosyal medya mecraları ve WhatsApp, Line vb. gibi anlık paylaşım programlarını iletişim, alışveriş vb. tüm ihtiyaçları için aktif kullandığı malumumuz. Kendilerini yönetecek insanları bu mecralarda görmeleri ve iletişim kurmaları da seçme tercihini muhakkak etkileyecek. Bu sebeple sıradan olmayan, inovatif, rahat anlaşılabilen dijital platform yöntemleri ile seçmenlere seslenen adaylar yarışta birkaç adım önde ipi göğüsleyecektir."

AK Parti Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı

Melih Gökçek:

Ankara, "Akıllı kent" konusunda gelinebilecek son noktada

Bütün projelerinde bilişim, teknoloji ve sosyal medyayı aktif ve etkin bir şekilde kullandıklarına değinen Gökçek, BT'nin belediyelerin işini daha hızlı, şeffaf ve kaliteli bir noktaya çıkardığını belirtip "Ankara Büyükşehir Belediyesi, kesinlikle bu alanda trendi kaçırmış filan değil tam tersi bu konuda zirvede" dedi.

Ankara'da 4 dönemdir üst üste Büyükşehir Belediye Başkanlığı yapan ve 30 Mart 2014 Yerel Seçimleri için AK Parti'den yeniden aday gösterilen Melih Gökçek, "Gündem" sayfalarımızın sorularını yanıtlayarak katkı verdi. 20 yıldır Ankara'yı yöneten Gökçek, yaptıklarını, yapacaklarını, yerel seçim ve özellikle de bilişim vaatlerini dergimize anlattı. Yerel seçim sonrasında Başkentin marka değerine değer katmak üzere hayata geçirmeyi planladıkları projeleri 18 başlıkta topladıklarını belirten Gökçek, bütün projelerinde bilişim, teknoloji ve sosyal medyayı aktif ve etkin bir şekilde kullandıklarını söyledi. Gökçek, "Ankara'yı İtfaiye hizmetlerinden imar çalışmalarına, ASKİ'den EGO'ya, ALO 153 Mavi Masa'dan İnternet sitemize kadar A'dan Z'ye tüm konularda Büyükşehir Belediyesi'ni 'akıllı kent sistemleriyle' yönetiyoruz" dedi.

Yapımına başlanan Anka Park'ta baştan sona son teknolojiyle tasarlanmış oyuncak ve görsellerle ziyaretçileri ağırlayacaklarını bildiren Gökçek, sosyal medya konusunda "en iddialı" siyasetçilerden biri olduğuna, yaklaşık 2.5 yıldır sosyal medyayı oldukça etkin bir şekilde kullandığını, Amerika'daki bir STÖ'nün iki kez "Dünyada sosyal medyayı en iyi kullanan yerel yönetici" ödülünü verdiğine değinip Twitter için "1.5 milyon tirajlı bir gazeteyim" dediğini anımsattı.

Gökçek, isteyen herkesin Twitter üzerinden kendisine direkt ulaşabileceğini, görüş ve önerilerini iletebileceğini, her twiti değerlendirdiklerini, twitlerini her zaman kendisinin attığını, gelen talep, görüş ve önerileri bir ekibin değerlendirdiğini anlattı.

"Ankara'yı bilişim ve teknolojinin de başkenti" yapmanın geçen dönemden beri öncelikli hedefleri olduğuna değinen Gökçek, bu konuda son iki yıldır teknopark ve üniversite yöneticileriyle bir diyalog kurdukları ve iki-üç ayda bir toplanıp durum değerlendirmesi yapıp sunabilecekleri katkıları tartıştıklarını söyledi.

"Akıllı kent" konusunda gelinebilecek son noktada olunduğunu, gelişmelere göre mevcut sistemi sürekli güncelleyerek, hizmeti daha kaliteli, şeffaf ve hızlı hale getirmeye çalıştıklarını kaydeden Gökçek, BT ve özellikle yerli yazılım ürünlerini kullandıklarını, "EGO Cepte" uygulamasının tamamen EGO çalışanları tarafından üretildiğini belirtti.

"BT kesinlikle vatandaşa doğumdan cenazeye kadar hizmet veren belediyelerin işini daha hızlı, şeffaf ve kaliteli bir noktaya çıkarıyor. Ankara Büyükşehir Belediyesi, kesinlikle bu alanda trendi kaçırmış filan değil tam tersi bu konuda zirvede" vurgusu yapan Gökçek, "İnternet üzerinden hizmete sunduğumuz pek çok proje ya da kent otomasyon sistemleri ile hizmeti mesai saatlerinden çıkarıp, 7 gün 24 saate yayıyor, şeffaflığı arttırıyor, evrak yoğunluğunu azaltıyoruz" diye konuştu.
Teknoparklara ellerinden gelen desteği sunduklarına kaydeden Gökçek, Ankara'nın Türkiye bilişim pazarında daha fazla pay alması için Büyükşehir Belediyesi olarak her zaman diyaloga, desteğe, öneriye ve konunun muhatabı sivil toplum örgütleri ile işbirliğine hazır olduklarını vurguladı.

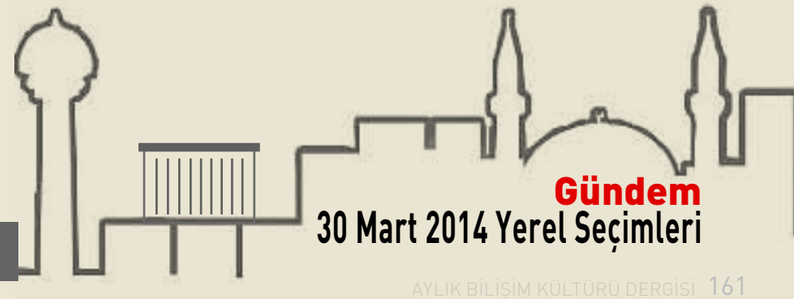

(Başkent başkanlarının BT vaatleri)

-30 Mart 2014 Yerel Seçimleri'nde Ankaralılara sunacağınız projeleri (isim ve özet bir şekilde) sıralayabilir misiniz?

-Yerel seçimler sonrası hayata geçirmeyi planladığımız, Başkentin marka değerine değer katacak büyük projelerimizi 18 başlıkta topladık. Bu projelerimiz dışında yeni katılacak ilçelerimiz gibi, belli başlı sanayi alanlarımız gibi, tarım ve hayvancılık gibi alanlara yönelik lokal çalışmalarımız da olacak. 18 projemiz ise şöyle:

Anka Park: Avrupa'nın en büyük tema parkı Anka Park. Ankara turizmi için en büyük yatırım olacak. 100 bin metrekarelik kapalı alana sahip olacak. Alanda 1217 adet oyuncak olacak ki bu bir dünya rekorudur. Hedef 10 milyon ziyaretçi

Ankara Boğazı: Ankara'ya deniz getirmek imkânsız ama Ankara'nın da artık bir boğazı olacak. İmrahor Vadisi'nde 11 km'lik dev kanalda yaşam ve dinlenme alanları olacak. Bu yatırımın 5 yılda bitmesini hedefleyeceğiz.

Havaalanı Metro Projesi: Sıhhiye-Havalimanı Metro Projesi'nin toplam kilometre uzunluğu 30 kilometre olacak. Hedef, 5 yılda bitirilmesi.

Otobüs Teleferik Projesi: Adliye Sarayı'nın olduğu yere inşa edilmesini hedefliyoruz. Ankara'nın birçok bölgesine teleferik projesi hayata geçirilecek.

Kuzey Yıldızı Cami ve Kültür Merkezi: Cami Cumhuriyet döneminin en iddialı projesi olacak. İhalesi yapıldı, hafriyata başlandı. 9 bin kişilik bir caminin yanında 5 bin kişilik bir kongre ve sanat merkezi bulunacak.

Fuar Alanı: 2014 yılı içinde fuar alanını açmak hedefimiz. 50 bin kapalı 50 bin açık alana sahip olacak.

İnanç ve Tarih Müzesi: Anka Mall'un karşısında inanç ve tarih müzesi 4 bölümden oluşacak. Ferman Müzesi, Tarih Müzesi, Bilim Müzesi, Kur'an Mucizeleri Müzesi. 21'nci asrın ancak başında anlaşılan Kur'an mucizelerinin bilimsel açıklamaları bu müzede yer alacak.

Termal Su Projeleri: Termal su kaynaklarının kullanılması için yapılan bir projedir. Tüm alt yapıları bedava yaparak, termal turizmi teşvik edeceğiz.

Çok Amaçlı Kongre Merkezi: Ankara'nın önemli bir ihtiyacı bu projeyle giderilmiş olacak.

333 Ankara: 333 metre yüksekliğinde yapılacak bina Avrupa'nın en yüksek binası ve Ankara'nın simgesi olacak. İnşallah önümüzdeki dönem bitirilecek. Otel, restoran ve işyerleri bulunacak.

Tarımsal ve Hayvansal Kalkınma Projesi: Ankara'ya yeni katılan ilçelerde tarım ve hayvancılığın teşviki sağlanacak.

Eryaman Stadı: Gençlik ve Spor Bakanlığı, Ankara'da yeni bir stadın yapımına başlayacak. Ancak Eryaman'da 15 bin kişilik stadın kat karşılığı yapılmasını belediye olarak kararlaştırdık.

Hacı Bayrami Veli Cami ve Çevresi Çalışmaları: 2014 yılı içinde kitapçı dükkânlarının yenilenmesi ve çevre düzenlemesi bitmiş olacak. Ayrıca Türkiye'nin en modern kapalı dolmuş duraklarını tamamlamış olacağız.

Aile Yaşam Merkezlerini Çoğaltılması Projesi: Çocukların, gençlerin ve hanımların birlikte zaman geçirebilecekleri sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin yapıldığı merkezler Ankara'da yaygınlaştırılacak.

Gölbaşı Otogalerileri Projesi: Her türlü aracın satıldığı oto galerileri inşa edilecek. Arazi kamulaştırılması bitti. Yapımı en kısa sürede bitirilip, Ankara içindeki oto galerileri buraya taşınacak.

Rekreasyon Alanları Projesi: Çubuk 1 barajı projesiyle 11'inci rekreasyon alanını faaliyete geçireceğiz. Barajın etrafı piknik alanıyla donatılacak. Baraj su tutmaya başladı, rekreasyon alanını da inşallah 5 yıl içinde bitirmiş olacağız.

Çamkoru Rekreasyon Alanı Projesi: Yaz kış tüm vatandaşlarımıza hizmet verecek bir alan yapılacak. Çam ormanında göletle birlikte mükemmel bir piknik alanı oluşturulacak. Yaşlı ve engeliler ile başarılı öğrencilere yaz kış kamp imkânı sunulacak.

Yeni Mamak Projesi: Mamak kentsel dönüşüm projesinde 5 bin konutun bitirilmesi için çalışıyoruz. Bir kısmı bitti, bir kısmının teslimi önümüzdeki günlerde yapılacak. Mamak'ın makus talihini yeneceğiz inşallah.

-Yerel seçimlerde vaat ettiğiniz projeler arasında özellikle bilişim, teknoloji ve sosyal medyanın aktif ve etkin kullanıldığı bir projeniz var mı? Söz konusu projeye ilişkin ayrıntılı bilgi alabilir miyiz?

-Biz zaten bütün projelerimizde bilişim, teknoloji ve sosyal medyayı aktif ve etkin bir şekilde kullanıyoruz. Ankara'yı İtfaiye hizmetlerinden imar çalışmalarına, ASKİ'den EGO'ya, ALO 153 Mavi Masa'dan İnternet sitemize kadar A'dan Z'ye tüm konularda Büyükşehir Belediyesi'ni "akıllı kent sistemleriyle" yönetiyoruz.

Yapımına başladığımız ve hızla bitirmeye gayret ettiğimiz Anka Park'ta baştan sona son teknolojiyle tasarlanmış oyuncaklarla ve görsellerle ziyaretçilerimizi ağırlayacağız.

İnanç ve Tarih Müzesinde Universal Stüdyolarında hazırlanmış filmler ve çok değişik tasarımlarla karşınızda olacağız.

Teleferik, metro, rekreasyon alanları, kentsel dönüşümler, Avrupa'nın en yüksek binası... bu projelerde de tabiî ki bilişim ve teknoloji aktif ve etkin bir şekilde kullanılacak.

-Seçim kampanyanızda bilgi teknolojileri ve sosyal medyayı nasıl kullanıyorsunuz?

-Biliyorsunuz bu konuda en iddialı siyasetçilerden biriyim. Yaklaşık 2.5 yıldır zaten sosyal medyayı oldukça etkin bir şekilde kullanıyorum. Twitter için "1.5 milyon tirajlı bir gazeteyim" diyorum. Hatta sosyal medyayla ilgili önemli de bir ödül aldım. Amerika'daki bir sivil toplum örgütü iki kez "Dünyada Sosyal Medyayı En İyi Kullanan Yerel Yönetici" ödülünü bana verdi.

Seçim döneminde de belki biraz daha yoğun bir şekilde, çalışmalarımıza ağırlık vererek sosyal medyayı aynı etkinlikte kullanmaya devam ediyorum. Seçim startını verdiğimiz günden bu yana ilçe ilçe geziyoruz. Gittiğim her yerde büyük coşkulu kalabalıklar tarafından karşılanıyorum ve en çok da bu sevincimi takipçilerimle paylaşıyorum. Aynı

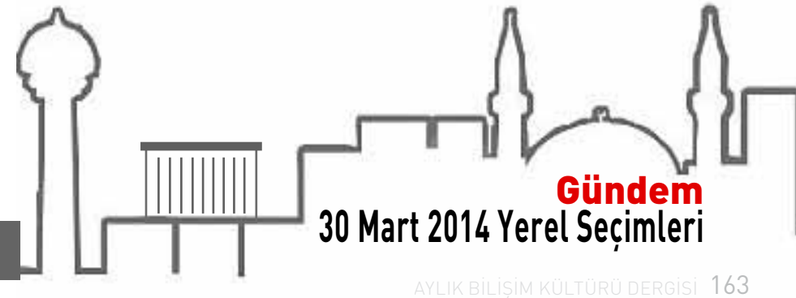

zamanda seçim anketlerini mutlaka kendim yaptırırım. En çok kendi yaptırdığım anketlere güvenirim. En son 94 bin Ankaralıyla bir anket yaptık ki bu herhalde bir rekordur.

-Ankaralıların seçim kampanyanıza bilgi teknolojileri ve sosyal medyayı kullanarak erişmeleri, katkı vermeleri, görüş ve önerilerini sağlayacak bir uygulamanız var mı?

-İsteyen herkes Twitter üzerinden bana direkt ulaşabilir. Görüş ve önerilerini iletebilir. Küfür ve hakaret olmadığı sürece her türlü eleştiriyi yapabilir. İnanın bize ulaşan her twiti değerlendiriyoruz. Twitlerimi her zaman kendim atarım ama bana gelen talep, görüş ve önerileri değerlendiren bir ekibim var. Gelen twitleri ilgili birimlere ulaştırıp mutlaka sonuç alırlar.

-Yeniden Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı seçilirseniz teknoparklar, bilişim vadisi ve akıllı şehirler vb. konusunda neler yapacaksınız?

-Ankara'yı bilişim ve teknolojinin de başkenti yapmak zaten geçen dönemden beri öncelikli hedeflerimiz arasında. Bu konuda son iki yıldır teknopark ve üniversite yöneticileri ile çok güzel bir diyalogumuz var. İki-üç ayda bir toplanıp durum değerlendirmesi yapıyoruz, sunabileceğimiz katkıları tartışıyoruz. İki yıldır CEBİT Bilişim Fuarı'na çok etkin bir katılım sağlıyoruz. Ankara'da 5 adet teknopark var ve dünya çapında ses getiren çalışmalara imza atıyorlar. Biz de ulaşım olsun, altyapı olsun, yeşil alandan yurtdışındaki fuarlara katılıma kadar elimizden gelen her türlü desteği sunarak, Ankara'nın bilişim ve yazılım sektöründeki yerini güçlendirmeye çalışıyoruz.

Bilişim Vadisi ise bizim büyük bir hayalimiz. Bir dönem bunun için büyük çabalar sarf ettik. Hâlâ da girişimlerimiz sürüyor.

"Akıllı Kent" konusunda zaten gelinebilecek son noktadayız ve gelişmelere göre mevcut sistemi sürekli güncelleyerek, hizmeti daha kaliteli, şeffaf ve hızlı hale getirmeye gayret ediyoruz.

- Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak bilişim teknolojileri ve özellikle yerli yazılım ürünlerini kullanıyor musunuz?

-Tabi ki kullanıyoruz ve hatta EGO Bilgi İşlem Daire Başkanlığımız pek çok yazılımı kendisi üretiyor. Şu anda 500 bini aşkın Ankaralı tarafından kullanılan ve Türkiye'de bir eşi bulunmayan EGO Cepte uygulaması tamamen EGO çalışanlarının üretimi. Bununla da gurur duyuyoruz.

- Sizce bilişim teknolojileri Ankara Büyükşehir Belediyesi için ne gibi fırsatlar sunar? Ankara Büyükşehir Belediyesi, bilişim teknolojilerinden yararlanma ve kullanma noktasında treni kaçırdı mı? Ne yapmalı ki teknoloji treninde yer alabilsin?

-Bilişim teknolojileri kesinlikle vatandaşa doğumdan cenazeye kadar hizmet veren belediyelerin işini daha hızlı, şeffaf ve kaliteli bir noktaya çıkarıyor. Ankara Büyükşehir Belediyesi kesinlikle bu alanda trendi kaçırmış filan değil tam tersi bu konuda zirvede.

Biz hizmet üretirken, dünya çapındaki bilişime ve teknolojiye dayalı tüm gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Biz her zaman "Akıllı projeler" tasarlıyor, teknolojik gelişmelere paralel yöntemlerle hayata geçiriyoruz. İnternet üzerinden hizmete sunduğumuz pek çok proje ya da kent otomasyon sistemleri ile hizmeti mesai saatlerinden çıkarıp, 7 gün 24 saate yayıyor, şeffaflığı arttırıyor, evrak yoğunluğunu azaltıyoruz.

Başkentliler kent gündemini daha rahat takip ediyor, dileklerini, şikâyetlerini pek çok kanaldan rahatlıkla ulaştırabiliyor, anında geri dönüş alabiliyorlar. Durakta beklemeye son veren EGO Cep'te uygulamasından ASKİ'nin SCADA sistemine, İnternet sitemizdeki ihale duyurularından 360 derece kent turlarına, Mavi Masa'dan e-tahsilat uygulamalarına kadar pek çok hizmetle "Akıllı" bir kentte yaşıyor, "Akıllı" Ankaramızla gurur duyuyoruz.

-Yazılım ülkelere katma değer yaratan bir alan. Ancak Türkiye bu alandan yeterince yararlanamıyor. Bunun için Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak neler yapmayı planlıyorsunuz?

-Biraz önce de ifade ettiğim gibi hem teknoparklara elimizden gelen desteği sunuyoruz hem de gücümüzün yettiği noktalarda kendi yazılımımızı kendimiz üretiyoruz.

- Türkiye bilişim pazarında Ankara'nın daha fazla pay alması için neler yapabilirsiniz?

-Büyükşehir Belediyesi olarak bu konuda her zaman diyaloga, desteğe, konun muhatabı sivil toplum örgütleri ile işbirliğine hazırız. Yürüttüğümüz çalışmalar, verdiğimiz destekler dışında bu konuda her türlü öneriye açığız.

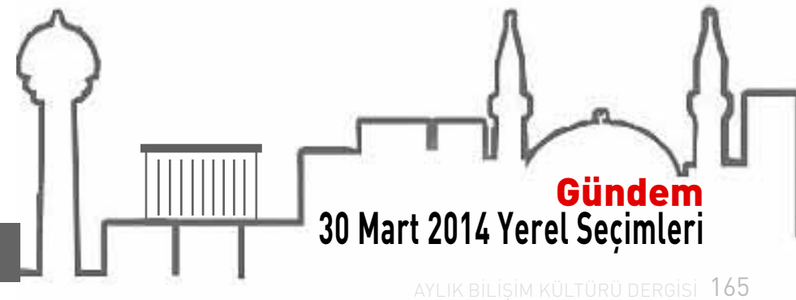

CHP Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı

Mansur Yavaş:

Teknokentlerde yapılan Ar-Ge, Bilişim Vadisi'ndeki yüksek teknoloji üretimi ile taçlandırılacak, Ankaralı kazanacak

Ankara'nın Bilişim Vadisi için en doğru adres olduğunu vurgulayan Yavaş, Ankarayı BT'nin sunduğu ileri çözümlerle dünya başkentleri ile yarışan bir noktaya getireceklerini; gençleri teknolojiyle buluşturacaklarını; Ankaralı girişimcilerle yakın çalışıp belediye hizmetlerine dair teknolojik çözümler üretmesini teşvik edecekleri ve bu anlamda pozitif ayrımcılık yapacaklarını; Ankara'nın yazılım sektörü açısından elverişli bir ekosisteme sahip olması için tüm taraflarla birlikte çalışacaklarını açıkladı.

Yerel yönetimler, teknolojiyi hedeflerine ulaşmak için kullanılacak en önemli araç olarak görüyor. 30 Mart 2014 Yerel Seçimler'inde Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Mansur Yavaş, hem seçim özellikle de bilişim vaatlerini dergimize anlattı.

Dünyada 2000 şehrin, "akıllı şehir" sistemlerini kullandığına dikkat çeken Yavaş, bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanarak tüm belediye hizmetlerini tek merkezde toplayıp en hızlı, doğru ve verimli kaynak kullanımı için karar alma süreçlerini bu altyapıya dayandırmayı hedeflediklerini bildirdi.

"Akıllı Ankara projemiz ile biz şehri bilişim teknolojilerinin sunduğu ileri çözümlerle dünya başkentleri ile yarışan bir noktaya getireceğiz" diyen Yavaş'ın bilişim sektörünü yakından ilgilendiren en önemli projesi "Bilişim Vadisi". Yavaş, uluslararası firmaları bünyesinde barındıran, yenilikçi sektörel kümelenmelerle etkileşim içerisinde olan Bilişim Vadisi'nin Ar-Ge ve üretim merkezi işlevi taşıyacağını söyledi.

Girişimcilik endeksinde birinci sırada olan Ankara'nın Bilişim Vadisi için en doğru adres olduğunu vurgulayan Yavaş, "Ankara Bilişim Vadisi ile orta gelir tuzağını aşacak. Bilgi toplumunun başkenti Ankara olacaktır. Ar-Ge merkezleri olan teknokentleri, teknoloji üretiminin yapıldığı Bilişim Vadisi ile buluşturacağız. Ankara'ya yatırımı çekecek yeni iş olanakları oluşturacağız. Ankara'da beyin göçünü tersine çevireceğiz. Teknokentlerde yapılan araştırma geliştirme faaliyetleri Bilişim Vadisi'ndeki yüksek teknoloji üretimi ile taçlandırılacak, Ankaralı kazanacak" açıklamasında bulundu.

Yavaş, BT ve özellikle yerli yazılım ürünlerini sonuna kadar kullanmakla kalmayıp özellikle Ankaralı girişimcilerin belediye hizmetlerine dair teknolojik çözümler üretmesini teşvik edeceklerinin altını çizdi. Toplu taşıma, atık yönetimi, çevre koruma, ulaşım, güvenlik, yönetim, halkla ilişkiler gibi akla gelen her alanda BT'yi etkin bir şekilde kullanacaklarını belirten Yavaş, Ankara firmaları ile yakın çalışarak kendilerine çözümler üretmelerini isteyeceklerini açıklayarak "Bu anlamda pozitif ayrımcılık yapacağız. Çünkü biz Ankara'nın teknolojinin de başkenti olmasını istiyoruz" dedi.

Bilişim sektöründe hızla artan "outsourcing" trendinin, Türkiye özellikle de Ankara'daki yazılım firmalarına pek çok fırsat sunacağına değinen Yavaş, bu konuda "derinlemesine" çalıştıklarını, Ankara'nın yazılım sektörü açısından elverişli bir ekosisteme sahip olması için tüm taraflarla birlikte çalışacaklarını belirtti.

"Gençlik ve Teknoloji Merkezleri" ile gençleri teknolojiyle buluşturacaklarını anlatan Yavaş, buralarda gençlerle iş dünyasını bir araya getirip iş sahibi yapacaklarını söyledi. Bu merkezlerin Ankara'nın teknolojiyi içselleştirdiği, teknolojik kültürün şehre yayıldığı yerler olacağına kaydeden Yavaş, "Teknokentleri, üniversiteleri, eğitimli insan kaynağı ile öne çıkan Ankara, girişimciliğin ve teknolojinin başkenti olacak. Gençlerimizi teknoloji ile buluşturacağız" diye konuştu.

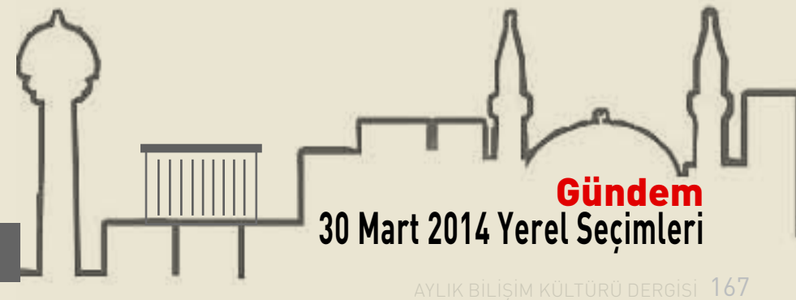

(Başkent başkanlarının BT vaatleri)

30 Mart 2014 Yerel Seçimleri'nde Ankaralılara sunacağınız projeleri (isim ve özet bir şekilde) sıralayabilir misiniz?

-Ankara için pek çok projemiz hazır. Bunlardan birkaçını sıralamam gerekirse; " Akıllı Ankara ve Ankara Şehir Kartı Projesi": Artık dünyada ülkeler değil şehirler yarışıyor. Bu yarışta akıllı şehirler öne geçiyor. Yatırımcılar, turistler akıllı şehirleri tercih ediyor.Çünkü akıllı şehirlerde yaşam kalitesi yükseliyor.Dünyada 2000 şehir bu sistemleri kullanıyor. Ankara da ulaşım, altyapı, hava-su kirliliği, atık yönetimi başta olmak üzere tüm belediye hizmetlerinin oluşturulacak teknolojik altyapı ile akıllı şehir olacak. Tüm veriler tek merkezde toplanacak, şehrin nabzı tutulacak, aksaklıklar anlık olarak tespit edilecek ve anında müdahale edilecek. Ankara şehir kartı ile ulaşım, sosyal yardım, su, otopark gibi tüm belediye hizmetleri tek kartta toplanacak. Bu kartla belediye hizmetleri ucuzlayacak, hizmet ayağınıza gelecek. "Ulus Koruma ve Kızılay Yenileme Projesi"; Ankara'nın her yerinde açılan alışveriş merkezi (AVM) furyası nedeniyle Ulus ve Kızılay kimliklerini kaybederek ticari ve sosyal faaliyetlerin gittikçe azaldığı çöküntü alanları haline gelmişlerdir.Ulus'un tarihi kimliği açığa çıkarılarak turizm ve ticaret açısından cazibe merkezi haline getirilecektir. Kızılay ise Atatürk Bulvarı yatay (Açıkhava) AVM'ye dönüştürülerek ticari faaliyetler canlandırılacak, yayalaştırma ve çevre düzenleme projeleri hazırlanacak, taşıt trafiği toplu taşımaya öncelik verilerek yeniden düzenlenecek. "Yeşil Koridor (ATAPARK ve AOÇ) Projemiz" ile kentin merkezinde atıl kalmış Hipodrom, Atatürk Kültür Merkezi, Gençlik Parkı, Adliye Bölgesi, Abdi İpekçi Parkı ve Kurtuluş Parkı'nı birbirine bağlayan, yaklaşık büyüklüğü 1.500.000 m2 olan bir kent parkı oluşturulacaktır. Tarım ve hayvancılığı destekleme projeleri ile tarım ve hayvancılık alanında çiftçilerimize ekonomik ve sosyal destek sağlanacaktır. Ulaşım konusunda da 24 saat çalışan toplu taşıma odaklı ulaşım anlayışı ile ilerleyeceğiz. Ankara'nın bir ucunu diğer ucuna bağlayan Kayaş – Sincan banliyö tren hattını Yenikent-Elmadağ'a uzatarak toplu taşıma ağımıza dahil ederek günde 1.000.000 yolcuyu aktarma ücreti olmaksızın şehrin bir ucundan diğerine kısa sürede taşıyacağız. Bu sayede; Kızılay'a giren otobüs sayısı azalacak, trafik rahatlayacak ve buna bağlı çevre kirliliğinin önüne geçilecek. Metro olmayan bölgelerin ulaşım sorununu hafif raylı sistem ağı ile çözeceğiz. "Bilişim Vadisi" projemizle Ankara, dünyadaki üretken şehirler arasında hak ettiği yeri alacak. Bilişim Vadisi, uluslararası firmaları bünyesinde barındıran, yenilikçi sektörel kümelenmelerle etkileşim içerisinde olan araştırma geliştirme (Ar-Ge) ve üretim merkezi işlevi taşıyacaktır. "Serbest Bölge" projemizle ihracata dönük sektörlerin serbest bölgeye sahip olmadığı için tercih etmediği Ankara'yı ihracatın da başkenti yapacağız. Gençlik ve Teknoloji Merkezleri ile gençlerimizi teknoloji ile buluşturacağız. Gençlerimizi iş dünyası ile bu merkezlerde bir araya getirip onları iş sahibi yapacağız. Eğitimler, seminerler, konferanslar düzenleyerek gençlerimizin hep yanında olacağız. Bir de kültür ve termal sağlık turizmini geliştirecek bu yönde atılımlar yapacağız.

-Yerel seçimlerde vaat ettiğiniz projeler arasında özellikle bilişim, teknoloji ve sosyal medyanın aktif ve etkin kullanıldığı bir projeniz var mı?Söz konusu projeye ilişkin ayrıntılı bilgi alabilir miyiz?

-"Akıllı Ankara" projemiz ile biz şehri bilişim teknolojilerinin sunduğu ileri çözümlerle dünya başkentleri ile yarışan bir noktaya getireceğiz. Tüm belediye hizmetlerini tek merkezde toplayacağız. Verileri bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanarak toplayıp en hızlı, doğru ve verimli kaynak kullanımı için karar alma süreçlerimizi bu altyapıya dayandırmayı hedefliyoruz. Ulaşımda talebe dayalı işletme sistemi (TADİS) ile yolcu hareketlerini ve toplu taşıma talebindeki değişimleri anlık olarak izleyeceğiz mesela. Yolcu istatistikleri anlık olarak toplanıp, geçmiş verilerle karşılaştırılarak yapılacak analizlere göre planlamalarımız revize edilecek. Şehirdeki maç, konser, okulların açılması, bayram tatili gibi ulaşım talebini etkileyen olaylar ve bunlara ilişkin senaryolar önceden analiz edilecek.Böylece kaynaklar etkin ve verimli bir şekilde kullanılacak. Hem hizmet kalitesi artacak hem de israf önlenecek. Bir hatta araçlar boş giderken diğer hatta insanlar toplu taşıma araçlarında balık istifi seyahat etmeyecek.

-Seçim kampanyanızda bilgi teknolojileri ve sosyal medyayı nasıl kullanıyorsunuz?

-Sosyal medyada öncelikli hedefimiz seçmen hedef kitlemizin düşüncelerini ve taleplerini anlamak, seçmeni anlayabilmek için de dinlemek gerekiyor. Sosyal medyada çift taraflı bilgi akışı sağlıyoruz. Bilgi ve haberlerin sosyal medyada aktif olan seçmen hedef kitlesine ulaştırılmasının yanında kişilerle etkileşime girip sorularını yanıtlamak, sanal ve fiziksel dünyada desteklerini geri çevirmemek konularında ileri seviyede yol kat ettik.

Ankaralıların taleplerine göre etkinlik haritamızı oluşturuyoruz. Onların istekleri, şikâyetleri, beklentilerine büyük önem veriyoruz, onlardan gelen projeleri de özenle değerlendiriyoruz.

-Ankaralıların seçim kampanyanıza bilgi teknolojileri ve sosyal medyayı kullanarak erişmeleri, katkı vermeleri, görüş ve önerilerini sağlayacak bir uygulamanız var mı?

-Seçmeni dinlemek her şeyden önce geliyor. Bu bilgiyi seçmenden almak için sosyal medya kanallarımızın yanında farklı platformlar da yarattık. Sosyal medya kanallarımızdan da bu platformların hem bilinirliğinin arttırılmasına hem de insanların bu platformlara katılımını teşvik etmeye yönelik iletişim yapıyoruz. Bu kanalların başında ankaraicin.com'u sayabilirim. Burada seçim çalışmalarına on-line ve off-line çerçevede gönüllü olmak isteyenlere yol gösteriyor, afiş, broşür gibi taleplerini karşılıyor, saha çalışmalarında ekiplerin koordine olmalarını sağlıyoruz. Bilinmesini istediğim bir diğer konu ise isteyen herkesin gönüllü olabileceği farkındalığının yaratılması. Öncelikle bir gönüllünün neler yapabileceği ile ilgili seçeneklerimizi bir formda sıralıyoruz. Kullanıcılar formu doldurarak, yapmak istedikleri gönüllülük aktivitesini seçip iletiyorlar, bu bilgileri aldıktan sonra da birebir arkadaşlarımız iletişime geçerek kişileri on-line veya off-lineda yapılacak olan aktivitelere dahil ediyorlar. Diğer kanalımız ise "Fikrim Var" platformu. Kullanıcıları buraya resmi websitemiz ve sosyal medya kanallarımızdan yönlendiriyoruz. Seçmen hedef kitle "Fikrim Var" platformunda kent ile ilgili iyileştirme veya yeni hizmet taleplerini her türlü fikir ve önerilerini bizlerle paylaşabiliyor. Yapması gereken sadece formu doldurup iletişim bilgilerini iletmek. Özetle, Ankara halkının tüm kanallarımızdan, bizimle ve birbirleriyle

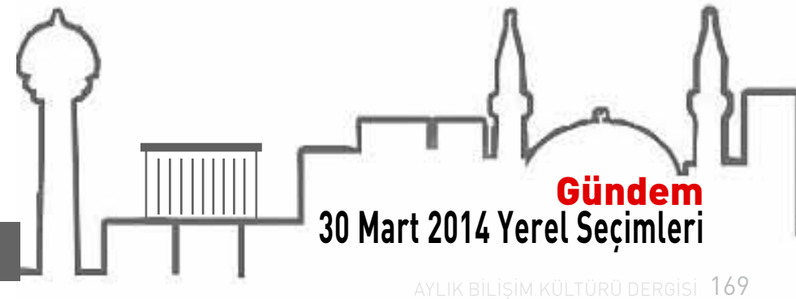

etkileşim halinde olup, bu etkileşimi ve bilgi akışını çift taraflı ve sürekli kılabilmeyi sağlayacak platformlar oluşturmaya çalıştık. Biz vatandaşlarımızla temasımızı twitter ve internet sayfamız üzerinden en üst seviyede yürütüyoruz. Onların görüşlerini alıyoruz ve bunu çok önemsiyoruz. Kendi projelerimizi yazılı ve görsel medya üzerinden aktarırken vatandaşlarımızın proje önerilerini de İnternet üzerinden alıyoruz. İnşallah seçimi kazandıktan sonra da bu diyaloğumuz aynı şekilde devam edecek. Gelişen teknoloji, yaygınlaşan akıllı telefon kullanımı ile hemşehrilerimiz belediye hizmetleri ile ilgili görüşlerini, eksik ve aksaklıklara ilişkin tespitleri varsa bunları bize akıllı telefonları ile iletebilecekler. Bugünkü teknoloji ile çektikleri bir fotoğrafı, konum bilgilerini bize hemen iletmeleri mümkün. Yeter ki belediye yönetimi bu kanalı açık tutsun. Bizim yönetim anlayışımız, şehri bilişim teknolojilerini en üst seviyede kullanarak, vatandaşlarımızla beraber yönetmek. Onları tüm süreçlere aktif şekilde dahil etmek.

Seçim çalışmalarımızda kullandığımız tüm mecra listesini şöyle sıralayabiliriz: MansurYavas.com.tr ; MansurYavas.com.tr/fikrim-var; facebook.com/MansurYavas; twitter.com/mansuryavas06; youtube.com/mansuryavastv; instagram.com/mansuryavaspaylasiyor http://soundcloud.com/mansuryavas; AnkaraIcin.com; facebook.com/ankaraicin ve twitter.com/ankara_icin

-Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı seçilirseniz teknoparklar, bilişim vadisi ve akıllı şehirler vb. konusunda neler yapacaksınız?

-Ankara her geçen gün kan kaybediyor. Banka Genel Müdürlükleri İstanbul'a taşınıyor. Bu şehir ekonomisinde ciddi bir boşluk oluşturacak. Buralarda çalışan insanların oturdukları evler boşalacak, aylık harcadıkları para İstanbul'a gidecek. Bu negatif duruma "Bilişim Vadisi" ile dur diyebiliriz. Orta gelir tuzağı ile karşı karşıyayız şu anda. Bu tuzağı aşan ekonomiler iki şeye yatırım yapmış. Ar-Ge ve eğitim. Ar-Ge ile ileri teknolojiye sahip, yüksek katma değerli ürünlere sahip olmuşlar. Eğitime yatırım yaparak da beşeri sermayelerini geliştirmişler. Yani insanını daha fazla bilgi ve yetenekle donatarak ekonomilerinin ürettiği mal ve hizmetleri yüksek katma değerli hale getirmişler. Ankara yüksek nitelikli insan gücü, üniversiteleri ve teknokentleri ile büyük bir potansiyele sahip ama bu potansiyel değerlendirilmiyor maalesef. Şehre bina, arsa, kapı, saat kulesi gözlüğüyle bakan bir yönetim anlayışının ağır maliyetini hep beraber ödedik senelerce. Bu para hepimizin cebinden çıktı. Bu anlayış yüzünden en temel insan hakkı olan suyu, toplu taşımayı çok pahalıya kullandık. Belediye kaynaklarını israf ettik, en önemlisi çok zaman kaybettik. Bu gidişe dur diyeceğiz. Bilişim Vadisi'nin Ankara'da yer alması gerektiğini düşünüyoruz. Bunun için çok elverişli şartlara sahibiz ve bu konuda yapılan fizibilite çalışmasında da ortaya çıktı. Bilişim Vadisi için en uygun yer neresidir sorusunun cevabı Ankara'dır. Teknokentler, üniversiteler, en fazla teknogirişimci Ankara'da olduğuna göre, Ankara girişimcilik endeksinde 1.sırada olduğuna göre doğru adres Ankara'dır. Ankara Bilişim Vadisi ile orta gelir tuzağını aşacak. Bilgi toplumunun başkenti Ankara olacaktır. Ar-Ge merkezleri olan teknokentleri, teknoloji üretiminin yapıldığı Bilişim Vadisi ile buluşturacağız. Ankara'ya yatırımı çekecek yeni iş olanakları oluşturacağız. Ankara'da beyin göçünü tersine çevireceğiz. Teknokentlerde yapılan araştırma geliştirme faaliyetleri Bilişim Vadisi'ndeki yüksek teknoloji üretimi ile taçlandırılacak, Ankaralı kazanacak. On binlerce vatandaşımız burada çok iyi imkânlarla iş bulacak.

Biz Ankara'ya bu gözle bakıyoruz. Mesele dünyanın en yüksek binalarını yapmak değil, mesele o binalarda kimlerin oturacağı. "Ankara'ya boğaz yapacağım" deyip vatandaşın boğazını düşünmeyen, katrilyonları hayali projelere çarçur eden bir anlayış Ankara'ya yazık etmekte. Biz binaları değil içinde oturanları düşünüyoruz. Onların daha mutlu, huzurlu olması, daha güzel bir şehirde yaşamaları için çalışıyoruz, çalışacağız.

- Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak bilişim teknolojileri ve özellikle yerli yazılım ürünlerini kullanacak mısınız?

-Tabii ki hem de sonuna kadar kullanacağız. Hatta kullanmakla kalmayıp özellikle Ankaralı girişimcilerin belediye hizmetlerine dair teknolojik çözümler üretmesini teşvik edeceğiz. Bunu çok önemsiyoruz. Ankara teknogirişimci sayısı ile Türkiye'de birinci. Bu gençler ülkemizin geleceği, ekonomik anlamda gelişimimizin lokomotifi olacaklar. Onlara destek olmak belediyenin kapılarını onlara sonuna kadar açmak istiyoruz. İnanılmaz şeyler yapıyorlar. Onların bu potansiyelinden belediye hizmetlerinde en üst seviyede yararlanacağız.

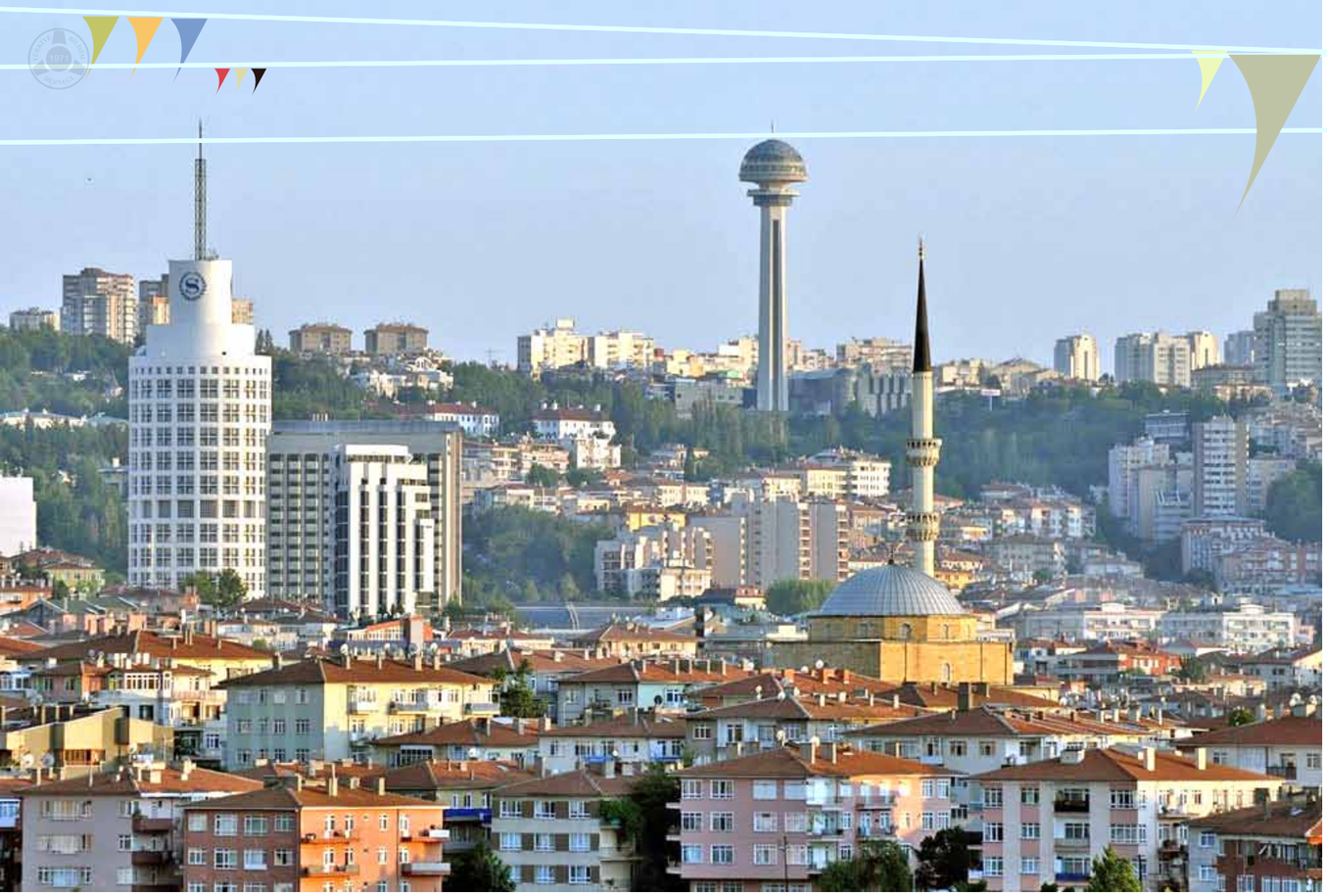

- Sizce bilişim teknolojileri Ankara Büyükşehir Belediyesi için ne gibi fırsatlar sunar? Ankara Büyükşehir Belediyesi, bilişim teknolojilerinden yararlanma ve kullanma noktasında treni kaçırdı mı? Ne yapmalı ki teknoloji treninde yer alabilsin?

-Ben bilişim teknolojilerini twitterdan ibaret görmüyorum. Ankara Büyükşehir Belediyesi bilişim teknolojilerinin göstermelik birkaç uygulama ile değil, vatandaşın yaşam kalitesini artırmak için çok daha etkin kullanmalı. Bilişim teknolojileri hayatın her alanında artık. Dolayısıyla Ankara Büyükşehir Belediyesi için de tüm hizmet alanlarında pek çok fırsatlar sunacaktır. Toplu taşıma, atık yönetimi, çevre koruma, ulaşım, güvenlik, yönetim, halkla ilişkiler gibi aklınıza gelen her alanda bilişim teknolojilerini kullanacağız. Teknolojiyi yakından takip edeceğiz ve etkin bir şekilde kullanacağız. Ama en önemlisi Ankara firmaları ile yakın çalışarak bize çözümler üretmelerini isteyeceğiz. Bu anlamda pozitif ayrımcılık yapacağız. Çünkü biz Ankara'nın teknolojinin de başkenti olmasını istiyoruz.

- Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak kente özel bir bilişim stratejisi oluşturmayı düşünüyor musunuz? Bu konudaki değerlendirmeniz nedir?

-Elbette. Bunun için tüm ilgili tarafların bir araya gelip ortak akılla bir stratejik plan yapması gerekiyor. Biz inşallah seçimi kazanacağız ve 31 Mart günü bu çalışmalara derhal başlayacağız. Kamu ve özel sektörle, sivil toplum kuruluşlarıyla, Ankara Kalkınma Ajansı, Ticaret ve Sanayi Odalarımızla, üniversite ve teknokent yönetimlerimizle hep beraber ortak akılla bunu yapmalıyız. Her şeyi ben bilirim, benim dediğim doğrudur anlayışının bize maliyeti çok ağır oldu. Her aklına esen uçuk proje ile şehrin kaynaklarını, bizim paralarımızı çar çur edenler Ankara'yı imar rantından ibaret gördüler. Bakın Ankara savunma sanayi ve sağlık alanında Türkiye'nin en önemli kurumlarını barındıran bir şehir ve bu alanda gelişim gösterecek. Yüksek teknolojinin en fazla kullanıldığı sektörler bunlar. Yani müşteri hazır. Yeter ki şehrin yöneticileri yani bizler bu anlamda öncü rol oynayalım, girişimcinin, yatırımcının yanında olalım, işlerini kolaylaştıralım.

-Yazılım ülkelere katma değer yaratan bir alan. Ancak Türkiye bu alandan yeterince yararlanamıyor. Bunun için Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı seçilirseniz neler yapmayı planlıyorsunuz?

-Yazılım sektörü Türkiye için son derece önemli. İhracatımızda ileri teknoloji ürünlerin ve özellikle yazılımın payı çok düşük. Türkiye orta gelir tuzağını ancak Ar-Ge ve eğitim alanında katedeceği mesafe ile aşabilir. Bilişim teknolojileri ve özellikle yazılım sektöründeki başarımız orta gelir tuzağını aşmak için hayati önem taşıyor. Ankara bu anlamda potansiyeli çok büyük bir şehir. Biz bu potansiyeli harekete geçirmek istiyoruz. Ankara'ya boğaz getirmek yerine vatandaşın boğazını, cebini düşünüyoruz. İnsanımız daha zengin olsun, şehrimiz mutlu ve huzurlu insanların şehri olsun istiyoruz.
Mesela bilişim sektöründe "outsourcing" trendi hızla artıyor. Hindistan gibi ülkeler bu pazardan ciddi pay alıyorlar ama bana göre Türkiye özellikle de Ankara dünya yazılım firmalarına bu anlamda pek çok fırsat sunacaktır. Bu konuyu derinlemesine çalışıyoruz. Ankara'nın yazılım sektörü açısından elverişli bir ekosisteme sahip olması için tüm taraflarla birlikte çalışacağız. Gündemimizdeki projeler bu yapının bileşenleri olacak. Ankara bizimle şehircilik anlamında yeni bir anlayışa sahip olacak ve bir cazibe merkezine dönüşecek.

-Türkiye bilişim pazarında Ankara'nın daha fazla pay alması için neler yapabilirsiniz?

-Mesela önemli projelerimizden birisi de Gençlik ve Teknoloji Merkezleri. Bu merkezler Ankara'nın teknolojiyi içselleştirdiği, teknolojik kültürün şehre yayıldığı yerler olacak. İçi boş, hangi amaca hizmet ettiği anlaşılmayan merkezler yeni bir kimlik kazanacak, mevcutlara daha iyileri eklenecek. Teknokentleri, üniversiteleri, eğitimli insan kaynağı ile öne çıkan Ankara, girişimciliğin ve teknolojinin başkenti olacak. Gençlerimizi teknoloji ile buluşturacağız. Gençlerimizi iş dünyası ile bu merkezlerde bir araya getirip onları iş sahibi yapacağız. Eğitimler, seminerler, konferanslar düzenleyerek gençlerimizin hep yanında olacağız. KOSGEB eğitimleri, melek yatırımcı ağları gençlerimizle bu merkezlerde buluşacak, onları iş sahibi yapacak. Ankaralı kazanacak. Bu merkezler tüm ilçe ve semtlere yayılan sinir uçları olacak. Burada uç veren filizler kuluçka merkezlerinde yeni girişimlere dönüşecek. Gençlik ve teknoloji merkezleri mimarisi ve ruhu ile güler yüzlü çalışanları ile gençlerin ve tüm vatandaşlarımızın geleceğini aydınlatan, daha çok kazanca açılan kapısı olacak. Belediye ihtiyaçlarını, problemlerini tanımlayacak, girişimciler bu merkezlerde çözüm üretecek.

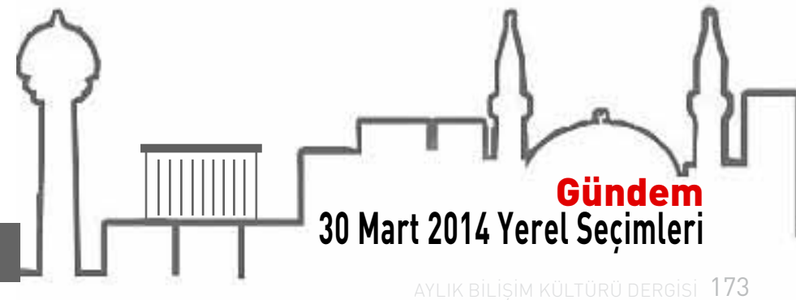

MHP Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı

Prof. Dr. Mevlüt Karakaya:

"Bilişim Vadisi" konusunda Ankara'nın adaylığını güçlendirmek için "güçlü lobi yapmak niyetinde" olduklarını bildiren Karakaya, kanunların elverdiği oranda "off-set" uygulamasını Belediye satın almalarına adapte etmeyi planladıklarını, bütün kümelenmelerin destekleneceğini, belediyenin bu çalışmalarda "hızlandırıcı, sinerji yaratıcı" bir paydaş olarak yerini alacağını söyledi.

30 Mart 2014 Yerel Seçimler'inde Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Prof. Dr. Mevlüt Karakaya, seçim ve özellikle de bilişim vaatlerini dergimize anlattı

Hazırladıkları projeleri "Engellemeyen Ankara; Yaşayan Ankara; Yenilikçi Ankara; Yeşil Ankara; Zengin Ankara; Başkent Ankara ve Farkımız" şeklinde yedi ana başlık altında toplayan Karakaya'nın açıkladığı projeler arasında bilişim alanında "İnternet ve sosyal medya üzerinden e-hizmet" ve "Açık alanlarda ücretsiz İnternet" göze çarpıyor. "Her okula dijital kütüphane" ve "Her yaşta inovasyon: bilim merkezi (gençlere)" projeleri olan Karakaya, MHP olarak çağın gerektirdiği yeniliklerin farkında olduklarını belirtip "Bu anlamda parti çatısı altında çalışmalarımızı yapmaktayız. İnternet üzerinden yayın yapan Alptürk TV, Sosyal Medya Grubumuz, Çağrı Merkezi çalışmalarımız yeniliklerin bazılarıdır" dedi.
Ankaralılara sundukları projelerin genelinde inovasyonun öne çıktığını söyleyen Karakaya, "Gök Kent, Gökray (havaray), Engelli Takip Sistemi, Belediye Kurumları Data Bankası, Yaşlılara Altın Bilezik, Gençler için Bilim Merkezi, Pozitif Ayrımcılık, Anpark, Adil ve Şeffaf Yönetim" gibi projelerde yenilikler olduğunu kaydetti.
Gönüllülerden oluşan bir "Sosyal Medya Grubu" oluşturduklarını bildiren Karakaya, "Teknoloji ve yeniliği birleştiren, güçlendiren ve hızlandıran bir belediyecilik sunma hedefindeyiz. Teknoloji ve yenilik denildiğinde de, en iyi performansı gösteren teknoparklar için her türlü altyapıyı kusursuz temin etmek, mevcut altyapı sorunlarını çözmek önceliklerimiz arasındadır" diye konuştu.
Karakaya, "Bilişim Vadisi" konusunda, Ankara'nın adaylığını güçlendirmek niçin "daha güçlü lobi yapmak niyetinde" olduklarını açıklarken "Akıllı şehirler" konusundaki vizyonlarının "model üretmek" olduğunu ifade etti.
Ankara'nın "geleceğin yenilik üslerinden biri" olacağına inandığını vurgulayan Karakaya, bu bağlamda, yerli üretimi büyük satın almalarla destekleme; üreticileri hem iş potansiyeli ile motive etme hem de yenilikçiliği teşvik etmeyi hedeflediklerinin altını çizdi.
Karakaya, hedefledikleri yerlileşmeyi gerçekleştirmek için, savunma sanayinde yerlileşme konusunda kullanılan" off-set" uygulamasını kanunların elverdiği oranda Belediye satın almalarına adapte etmeyi planladıklarına işaret edip "Yerli Katkı Offset Ankara Proje"sine dikkat çekti.
Ankara'nın, bilişimle sağlanabilecek birçok olanak ve kolaylıktan uzun zaman mahrum kaldığına değinen Karakaya, "Adil ve Şeffaf Yönetim ve Belediye Kurumları Data Bankası" projesi ile Ankaralıların bilişim teknolojilerinden yaralanma fırsatı yakalayacaklarını söyledi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak sektörün rekabetçiliğini hızlandırmak için "sinerji yaratan işbirlikleri" geliştirmeyi amaçladıklarını kaydeden Karakaya, sadece yazılımın değil, Ankara'da hem başlangıç aşamasında hem de gelişkin bütün kümelenmelerin destekleneceğini

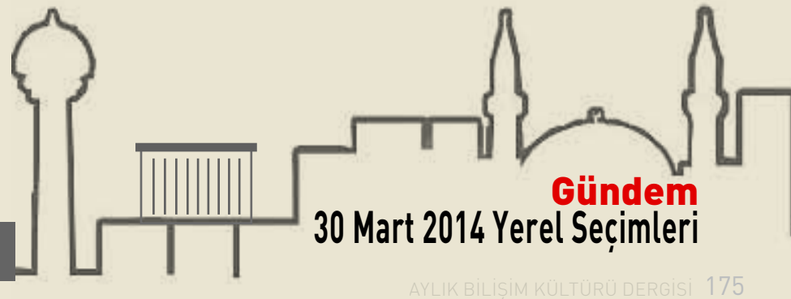

(Başkent başkanlarının BT vaatleri)

belediyenin bu çalışmalarda "hızlandırıcı, sinerji yaratıcı" bir paydaş olarak yerini alacağını açıkladı.
Karakaya, söyleşiyi "Bilişim sektörü için önemli bir müşteri olmak ve örnek-model hizmetler geliştirerek bilişim sektörünün yenilikçi hizmetlerine yönelik diğer Belediyelerce oluşacak talebi teşvik etmek önceliğimizdir" vurgusu yaparak tamamladı.

- 30 Mart 2014 Yerel Seçimleri'nde Ankaralılara sunacağınız projeleri (isim ve özet bir şekilde) sıralayabilir misiniz?

-Ankara yıllardır kötü yönetilmektedir. Ankara'nın en önemli sorunu mevcut başkan ve onun ranta dayalı yönetim anlayışıdır. Bizim en büyük projemiz insan merkezli, canlı merkezli, üretim ve istihdama dayalı paylaşımcı yönetim anlayışımızdır. Elbette, 30 Mart 2014 seçimlerinden sonra hayata geçireceğimiz ve Ankaralının yaşamını kolaylaştıracak, Ankara'yı içinde yaşayan vatandaşlarımızın keyif aldıkları, huzurlu bir kent haline getirecek projelerimiz var. Ancak, esas olan bu projelere kaynak bulmak ve bu kaynakları toplum için öncelikli olan projelere kullanabilmektir. Biz ayrıştıran değil birleştiren, ötekileştiren değil örtüştüren bir yönetişim anlayışı ile uygulayacağımız projeleri sivil toplum örgütlerimiz, bilim adamlarımız, muhtarlarımız ve kanaat önderlerimiz ile tartışarak belirleyeceğiz. Bu kesimlerden ve teknik elemanlardan oluşan proje ekibimiz ile birlikte hazırladığımız projelerimiziçok kısa bir şekilde özetlemek gerekirse hedeflerimiz ve görmek istediğimiz bir Ankara hayali doğrultusunda 7 ana başlık altında topluyoruz.

Engellemeyen Ankara; Yaşayan Ankara; Yenilikçi Ankara; Yeşil Ankara; Zengin Ankara; Başkent Ankara; Farkımız; Yönetim Anlayışımız ve Gücümüz; Yönetim Anlayışımız.

Engellemeyen Ankara
Ankara sadece engelliler için değil tüm vatandaşlar için engellerin olduğu bir kent. Bizim projemiz "Ankara sadece engelli vatandaşlarımız için değil herkes için engellemeyen bir kent olacak". Bu proje çerçevesinde yapmayı planladığımız alt projeleri başlıkları ile verecek olursak:

Tüm mahallelerin altyapı hizmetleri 2 yılda tamamlanacak; Günlük 1 TL'ye öğrencilere sınırsız ulaşım sağlanacak; Başkent'te 24 saat kesintisiz ulaşım sağlanacak; Her mahalleye hizmet bürosu kurulacak; Uluslararası erişebilirlik standartlarında engelsiz hizmet sağlanacak (Engelliler üretimin içine çekilecek, istihdam imkânları artırılacak, Engellilerin kabiliyet ve yeteneklerinden yararlanılacak, Engelsiz yaşam merkezleri oluşturulacak.); Acil bakım onarım ekibi (kimsesiz ve yaşlılara teknik hizmet); Anpark (otopark projesi) otopark alanlarında sigortalı istihdam + belediyeye gelir, semtlerde yeraltı otoparkları; İnternet ve sosyal medya üzerinden e-hizmet; Açık alanlarda ücretsiz İnternet; Saatlik etüt ve gündüz bakımevi (Öğrenci ve Annelerimiz için); İbadethanelerin temel ihtiyaçları karşılanacak; Sıcak su akmayan cami kalmayacak; Okulların temel ihtiyaçları karşılanacak; Öğrenci konuk evleri; Erinç evi (yaşlılara); Trafikte sesli ve görüntülü sinyalizasyona geçiş; Göç koordinasyon ve yönetim merkezi (göç edenlere istihdam, çarpık kentleşmenin önüne geçmek); Şehir estetiği (Aydınlatmalar, Levhalandırma ve numaralandırmalar, Kabristanların düzenlenmesi, Rekreasyon 'Akköprü ve çevresi, İtfaiye meydanı ve çevresi'); Ulaşım (Metro 'Mevcutların uzatılması + yeni hatlar', Havaray 'Ulaşımda dünya vizyonu, yeni ufuklar', Banliyo 'Hatların uzatılması ve modernizasyonu)

Yaşayan Ankara
Rantı değil, insanı, canlıyı merkezine alan tüketimi değil üretimi merkezine alan bir anlayışla insanca yaşanabilir, huzurlu bir kent ortamı yaratarak Ankara'nın kasvetini ortadan kaldıracağız. Bu hedefe ulaşmak için gerçekleştireceğimiz proje başlıkları ise:

Her semte spor kompleksi; Her semte gençlik merkezi; Her ilçeye sanat akademisi; Saraçoğlu Mahallesi Kültür Sanat Sokağı; Sanat Çarşısı Projesi; 24 saat ulaşım; Atatürk Kültür sitesinde her akşam 81 il organizasyonu; Mahalleleri Güzelleştirme Projesi; Festivaller (Uluslararası Ankara Kültür Sanat Festivali, Uluslararası Ticaret Festivali, Yaşayan Anadolu Festivali, Doğa Festivali, Ankara Nostalji Festivali) ; Her okula dijital kütüphane ve Büyük Ankara taraftarlarına muhteşem stadyum

Yenilikçi Ankara
Düşünce ve inovasyon (yönetim) odaklı bu projemizin altında

• Her yaşta inovasyon: bilim merkezi (gençlere)
• Miras Ankara (planlı, denetimli, bilinçli büyüme +kişi başına düşen yeşil alanın artırılması)

Yeşil Ankara
Yeşil Ankara projemizle Ankara artık gri bir şehir olarak anılmayacak. Gelecek nesiller için mutlu ve huzurlu bir Ankara yaratacağız. Bu başlık altındaki en önemli proje başlıklarımız.

• Ankaya'ya "yeşil gerdanlık" Mogan'dan İmrahor'a, İmrahor'dan AOÇ'ye'' ve İmrahor Vadisi Projesi

Doğal Evler, Doğal Yaşam Projesi (Beynam Atatürk Ormanları, Elmadağ, Çamkoru, Tekke Dağı, Karagöl, Kurt Boğazı, Hoşebe, Eğriova...)
• Hasbahçeler, AOÇ, Evsel Atıkların Değerlendirilmesi, Yeraltı Çöp Depolama Merkezi ve STK'larla Ortak Projeler

Zengin Ankara
Ankara aslında çok zengin bir kent ancak, Ankara'nın rantı Ankara ve Ankaralılar için kullanılmıyor. Biz bu üretilen rantı Ankaralılar için kullanacağız. Hedefimiz Ankara'nın tarım, sanayi, turizm ve eğitim potansiyellerini harekete geçirmek. Bu amaçla yapacağımız bazı projelerin başlıklarını da şu şekilde sıralayabiliriz.

• Turizm Koordinasyon Merkezi Kurulacak (Sağlık ve termal turizmi,İpek yolu turizmi 'Evren, Ayaş, Nallıhan, Beypazarı, Güdül', Dağcılık turizmi, Göller turizmi, Kış turizmi, Av turizmi, Mağara turizmi, Kuş gözlemciliği turizmi, Golf turizmi)
• Kuzey Batı Turizm Havzası (Kızılcahamam, Güdül, Ayaş, Beypazarı, Nallıhan, Çamlıdere)
• Her haneye, her ay 10 m(3) su bedava; Kadınlarımız kazansın (Kadın iş atölyeleri ve mahalle kooperatifleri); Üreten Kadınlar Projesi; Dar gelirlilere evi olmayana bedava arsa; Ulus esnafına kapalı çarşı; Hilal kart (Alan el veren eli görmesin); Esnaf destek projesi; Uluslararası kongre merkezi;

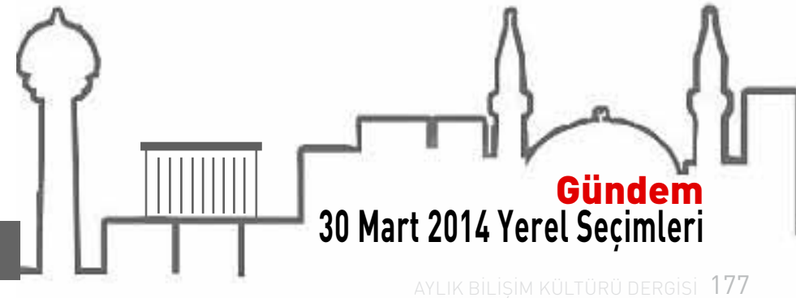

Ticaret koordinasyon merkezi (İşletmelerin ürünleri müşterilerle buluşacak, Uluslararası ikili iş görüşmeleri (Belediye aracılığıyla) ve Geçlere iş, işletmelere destek); Fuar alanının bitirilmesi; Genç girişimcilerle proje ortaklıkları; İş sağlığı ve hizmet destek ofisi; Sektör kümeleriyle ortak projeler; Organik tarımın desteklenmesi; Ürün satış ofisleri (kent kırsal el ele); Süt toplama dağıtım merkezleri; Belediye makine parkının çiftçiye ücretsiz tahsisi; Tüm ilçelere doğalgaz; Modern meyve ve sebze hali ve 5 yıldızlı lojistik tesis (kamyon terminali)

Başkent Ankara

Özelikle Ankara'yı Başkent kimliğine kavuşturarak dünya başkentleri arasında saygın yerini alması için, milli ve manevi değerlerimizin korunduğu, medeniyetlere örnek bir başkent ve Türk medeniyetinin yeni markası yapmak için çok önemli projeler hazırladık. Ağırlıklı olarak Ulus ve Kızılay'ı içine alan bu projelerde geçmişle geleceğin bağı kurulacaktır.

- Cumhuriyeti Yaşatan Ankara (Ulus bölgesinde restorasyon, Sıhhıye'den Cumhurbaşkanlığı köşküne olan alanda var olan "Cumhuriyet aksını" ortaya çıkarmak ve kente estetik ve hareket kazandırmak)
- Marka Yönetim Koordinasyon Merkezi (birlikler, odalar, federasyonlar, üniversiteler ve medya ortaklığıyla güçlü başkent projeleri) *Ankaralılık bağlarını güçlendirme
- Gökkent / Dar gelirliye modern konutlar
- Gönülleri dolduracak, ruhumuzu okşayacak Büyük Ankara Külliyesi
- Başkent Meclisi
- Başkentte 24 saat kesintisiz ulaşım
- Adına ve şanına yakışacak: Türkiye'nin En Büyük Kültür Sanat Sitesi "Atatürk Kültür Sitesi" +Sanat Çarşısı
- Ses Ver Ankara

En büyük projemiz ve diğerlerinden farkımız, gücümüz yönetim anlayışımızdır
İhtiyaçlar sorun haline gelmeden tespit edilip çözülmelidir, aksi halde sorunu düzeltmenin kaynak maliyeti o işi ihtiyaç halindeyken yapmanın kaynak maliyetinden çok daha fazla olacaktır. Bu düşünce düsturu ile ihtiyaçları sorun haline gelmeden çözüm üreten bir yönetim anlayışı belirlenecektir.

-Yerel seçimlerde vaat ettiğiniz projeler arasında özellikle bilişim, teknoloji ve sosyal medyanın aktif ve etkin kullanıldığı bir projeniz var mı? Söz konusu projeye ilişkin ayrıntılı bilgi alabilir miyiz?

-Çağımız artık bilgi-bilişim çağı, insanlar günü 24 saat yaşamakta ve zaman hızla geçmektedir. MHP olarak çağın gerektirdiği yeniliklerin farkındayız ve bu anlamda parti çatısı altında çalışmalarımızı yapmaktayız. İnternet üzerinden yayın yapan Alptürk TV, Sosyal Medya Grubumuz, Çağrı Merkezi çalışmalarımız yeniliklerin bazılarıdır.

Bilişimin ne kadar önemli olduğunu çok iyi bilen bir parti ve aday olarak tabi ki projeler hazırladık.
Ankara da yaşayan vatandaşlarımızın teveccühüne sunduğumuz projelerin genelinde inovasyon ön plana çıkmaktadır. Örneğin; Gök Kent, Gökray (havaray), Engelli Takip Sistemi, Belediye Kurumları Data Bankası, Yaşlılarımıza Altın Bilezik, Gençler için Bilim Merkezi, Pozitif Ayrımcılık, Anpark, Adil ve Şeffaf Yönetim gibi projelerimiz bilişim-teknoloji anlayışımızda yenilik sunmaktadır.
Bir projemizi detaylandıracak olursak;
Yaşlılarımıza Altın Bilezik Projesi
İnsanlar en fazla yaşlandığında veya engelli olduğunda yardıma ihtiyaç duyarlar. Bu sorun Sosyal Belediyecilik anlayışımızın gereği olarak "Yaşlılarımıza Altın Bilezik" projemizle çözülecektir.

Günümüzde, yaşlı bakımı belediyelerce belirli aralıklarla, evde bakım yöntemiyle geçekleştirilmektedir. Bu şekli ile acil durumlara müdahale şansı bulunamamaktadır.

Geliştirmiş olduğumuz projemizle büyükşehir belediyesi sistemine kayıtlı olan bakıma muhtaç yaşlılar ve diğer muhtaçlar için temin edilecek nabız ölçer bilezik ve ikaz cihazlarıyla sağlık durumlarının takibi sağlanacak ve bir sorun olduğunda, Büyükşehir Belediyesi

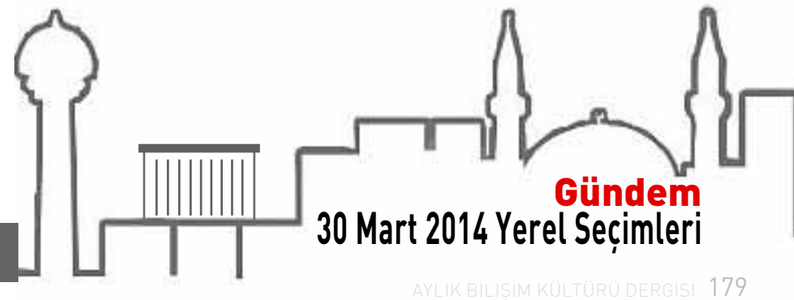

bünyesinde kurulacak olan Acil Yardım Merkezleri müdahale edeceklerdir. Böylece yaşlılarımız ve bakıma muhtaç olan vatandaşlarımız yenilikçi belediyecilik anlayışımızdan da faydalanmış olacaktır.

-Seçim kampanyanızda bilgi teknolojileri ve sosyal medyayı nasıl kullanıyorsunuz?

-Bilgi teknolojisi çağında olduğumuzdan dolayı yeniliklerin son getirilerini en aktif bir biçimde kullanmaya özen gösteriyoruz. Seçim İletişim Merkezi (SİM) olarak paylaşımlarımızı bir sistem içerisinde sürdürebilmek için "Gönüllülerimizden" oluşan bir Sosyal Medya Grubu oluşturduk. Genellikle halkın yoğun olarak kullandığı facebook, twitter, google+ ve youtube gibi sosyal medya araçlarını seçim merkezimizde aktif çalışan ve seçim merkezi dışından yoğun destek sağlayan gönüllülerimiz ile birlikte uyguluyoruz.
Öğrencilerim, çalışma arkadaşlarım, partililerimiz, hangi siyasi görüşe mensup olursa olsun beni Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı olarak görmek isteyen kişiler sağolsunlar sosyal medya üzerinden desteklerini hiç esirgemediler.

-Ankaralıların seçim kampanyanıza bilgi teknolojileri ve sosyal medyayı kullanarak erişmeleri, katkı vermeleri, görüş ve önerilerini sağlayacak bir uygulamanız var mı?

-Tabii ki var. Seçim kampanyamızla ilgili bütün bilgileri ve çalışmaları sosyal medya üzerinden paylaşıyoruz. Facebook, twitter, google+ ve youtube gibi sosyal medya araçlarıyla tüm Ankaralı seçmenlere ulaşırken aradan aracıları kaldırıyoruz. Bu yöntemle çalışmalarımızla ilgili geri bildirimleri de sosyal medya ve çağrı merkezimiz üzerinden alıyoruz. Belirli aralıklarla internet üzerinden sanal mitingler yaparak vatandaşlarımızın sorularını canlı olarak cevaplıyoruz.
Sosyal medya ve çağrı merkezimiz aracılığı ile gelen istek ve önerileri, konusunda uzman kadrolarla birlikte değerlendirip kişilere geri dönüş yapıyoruz. Takipçilerimiz, takip etmek isteyenler, görüş ve düşüncelerini bizimle yine sosyal medya üzerinden paylaşmaya devam edebilirler.

-Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı seçilirseniz teknoparklar, bilişim vadisi ve akıllı şehirler vb. konusunda neler yapacaksınız?

-Bilişim; yazılım, donanım, servis/danışmanlık hizmetlerinden oluşan komplike ve tüm sektörlere hizmet eden bir sektördür. Dünya üzerindefaaliyet gösteren tüm sektörler; verimliliği artırma, iş yapış sistemlerini iyileştirme, yenilenme ve katma değer artırma gibi katkılar elde edebilmek için bilişim sektörünün hizmetlerine muhtaçtır.

Teknoparklar, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunuyla gündeme gelmiş ve ar-ge odaklı şirketlerin vergi avantajlarından yararlanabileceği bölgelerdir. Yeni teknoloji tabanlı işletmelerin oluşumu ve var olan işletmelerin gelişmesinin sağlandığı yapılar olarak üniversiteler ve araştırma kuruluşlarındaki bilimsel çalışma sonuçlarının, uygulamaya aktarılmasındaki en etkilimekanizmalar olarak tasarlanmış bir sistemdir. Ülkemizde en yoğun teknoparkın bulunduğu illerden biri Ankara'dır.

Üretken Belediyecilik vizyonumuz çerçevesinde teknoloji ve yeniliği birleştiren, güçlendiren ve hızlandıran bir belediyecilik sunma hedefindeyiz. Teknoloji ve yenilik denildiğinde de, en iyi performansı gösteren teknoparklar için her türlü altyapıyı kusursuz temin etmek, mevcut altyapı sorunlarını çözmek önceliklerimiz arasındadır.

Bilişim Vadisi konusunda ise, Ankara'nın adaylığını güçlendirmek, bu konuda daha güçlü lobi yapmak niyetindeyiz. Bilgi ve teknoloji üretiminin uygun bir iklim, atmosfer veya ekosistem Ankara'da mevcuttur. Mevcut yazılım/bilişim şirketlerinin potansiyelleri, nitelikli işgücü, sosyal ve kültürel ortamın uygunluğu gibi birçok faktör Ankara'yı Bilişim Vadisi için mükemmel aday yapmaktadır. Küresel yazılım firmalarının bölgeye çekilmesi, hem Ankara'ya nitelikli işgücünün çekilmesi açısından önemli, hem de mevcut firmaların bu tür firmalara iş yaparak ekonomik açıdan gelişme, nitelikli istihdam yaratma gibi birçok yönüyle Bilişim Vadisi önemli bir fırsattır.

Biz, bu konuda her türlü altyapıyı hazırlamak kadar, güçlü tanıtım ve lobi desteğiyle Ankara'yı öne çıkarmak arzusundayız.
Akıllı şehirler konusundaki vizyonumuz ise, "model üretmek"tir.
Üretken Belediyecilik vizyonumuzda hedeflediğimiz, geliştirdiğimiz projelerle ortaya koyduğumuz tüm iyileştirmeleri uygulayacağımız model kent olan "Gök Kent" sadece bugünün değil, geleceğin de ihtiyaçları öngörülmüş bir şehir olarak inşa edilecektir. Gerek enerji ihtiyaçları, gerek teknik altyapı, çevre ve sosyal imkânlar açısından örnek bir şehir olacak Gök Kent, içinde yaşayanların ihtiyaçlarını en etkin biçimde, en doğru maliyetle, doğru zamanda ve sürdürülebilir bir şekilde karşılayacaktır.

- Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak bilişim teknolojileri ve özellikle yerli yazılım ürünlerini kullanacak mısınız?

-Somut projelerimizin en önemli destekçisi olarak geliştirdiğimiz bir başka proje de; planladığımız yatırım, altyapı geliştirme, ulaşım gibi büyük ölçekli projelerde yerli alımları mümkün olabildiğince tercih etmek yer almaktadır.
Ankara, hem üretim yetenekleri, hem de yenilikçi kabiliyetleriyle Türkiye'nin en güçlü illerinden biridir. Özellikle KOBİ yoğunluğu, esnek üretim, yenilikçiliğe açık işletme kültürüyle Ankara, inanıyoruz ki geleceğin yenilik üslerinden biri olacaktır.
Bu bağlamda, hedefimiz, yerli üretimi büyük satınalmalarımızda desteklemek, üreticileri hem iş potansiyeli ile motive etmek, hem de yenilikçiliği teşvik etmektir.
Hedeflediğimiz yerlileşmeyi gerçekleştirmek için, ülkemizde savunma sanayinde yerlileşme konusunda kullanılan bazı yöntemleri (örneğin off-set uygulaması) kanunların elverdiği oranda Belediye satınalmalarına adapte etmeyi planlamaktayız. Bu minvalde Yerli Katkı Offset Ankara Projemiz anlam kazanmaktadır.

-Sizce bilişim teknolojileri Ankara Büyükşehir Belediyesi için ne gibi fırsatlar sunar? Ankara Büyükşehir Belediyesi, bilişim teknolojilerinden yararlanma ve kullanma noktasında treni kaçırdı mı? Ne yapmalı ki teknoloji treninde yer alabilsin?

-Bilişim teknolojileri sayesinde daha akıllı ve esnek örgütlenmeler ön plana çıkmıştır. Kamuya daha iyi bir hizmetin sunulabilmesi için kamunun da iyi yönetilmesi gerekmektedir. Bu anlamda da teknoloji alanında ciddi bir alt yapıya ihtiyaç vardır.

Bilişim teknolojilerinin etkin bir şekilde kullanılması ve sunulan bu tarz hizmetler zaman ve mekân sınırlamasını da ortadan

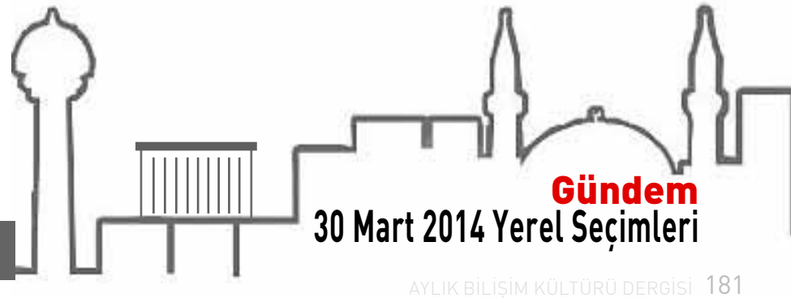

kaldırmaktadır. Bu da Ankaralıların ihtiyacı olan hizmetin; 7 gün 24 saat daha iyi sunulmasına, istenilen nitelik ve nicelikte olmasına katkı sağlayacaktır.

Bilişim sektöründeki çalışmaların e-belediye'lere hep katkısı olduğunu ve şeffaflaşma yönünde atılmış en büyük adımlardan biri olduğunu düşünüyoruz. Sadece belediye değil, tüm üretim-hizmet sektörleri, bilişimle sağlanacak sinerji ile katma değer yaratmaya açıktır.

Ankara, bilişimle sağlanabilecek birçok imkân ve kolaylıktan uzun zaman mahrum kaldı. Akıllı telefonların bu denli yaygınlaştığı, bilişim sektörünün hızla geliştiği, İnternet ve diğer imkânların çoğaldığı bir dönemde Ankaralının Belediye hizmetlerinden daha verimli yararlanması için projeler geliştirdik.

Böylelikle vatandaşlarımız bir yandan bu hizmetlerden yararlanırken diğer yandan belediyemizi denetleme imkânını da yakalamış olacaktır. Örneğin, Adil ve Şeffaf Yönetim ve Belediye Kurumları Data Bankası Projelerimiz ile bilişim teknolojilerinden yaralanma fırsatını yakalamış olacağız.

-Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak kente özel bir bilişim stratejisi oluşturmayı düşünüyor musunuz? Bu konudaki değerlendirmeniz nedir?

-Bilişim ürünleri sadece Büyükşehir Belediyesine değil KOBİ'lere de önemli avantajlar sağlar. Bilişim ürünlerinin maliyetlerinin düşmesi sayesinde KOBİ'ler daha önce maliyetleri nedeniyle tercih etmeyecekleri hizmetlerden de yararlanabilir olmuşlardır. Örneğin KOBİ'lerin çalışma alanlarında koruma-güvenlik tutmaları yerine uzaktan izleme güvenlik hizmetlerini kullanmaları daha ekonomik bir çözüm olmuştur. Bu hizmetin kullanılması için de bilgi-işlem uzmanı istihdamı bile gerekmemektedir. Aynı durum muhasebe, tanıtım-reklam, yasal işlerde destek alma gibi birçok unsura uyarlanabilir.
Web üzerinden kullandıkları kapalı devre TV, konferans görüşmeler, yazılımlar, arşivleme, yedekleme, uzaktan erişim sistemleri, web sitesi kullanımı da büyük maliyet avantajı sağlayacak şekilde bilişim hizmetleriyle mümkün olmaktadır. Satış, pazarlama konusunda ise ürün ve hizmetlerini daha geniş bir alana tanıtma ve satma imkanı sunan, aracılarla, tedarikçilerle internet yoluyla daha etkili şekilde iletişim kurabilen KOBİ'ler, verimlilik ve etkinliklerini artırmak ve müşteri portföyünü genişletmek yoluyla bilişim hizmetlerinden yararlanmaktadırlar.

Bu konuda en fazla yetenek geliştirmiş şehirleri, ülkeleri incelendiğimizde uzun yıllar bilişim sektörüne sunduğu mali desteklerin, vergi indirimlerinin, insan kaynağının gelişimine yönelik faaliyetlerinin ve özellikle de inovatif iş fikirleri üzerine kurulan girişimlere olan desteklerin öne çıktığı görülmektedir.

Ankara'nın uluslararası düzeyde bilinir bir dünya markası olması vizyonumuzu ortaya koymada bilişim sektörü stratejik, yıldız sektörler arasındadır. Beşeri sermaye birikimi, üniversite-sanayi işbirliğinin de güçlendirilmesiyle dünyanın önde gelen marka şehirleri arasında yer alma potansiyeline sahiptir. Bu bağlamda, Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak Ankara'nın diğer kurumlarıyla işbirliği içinde, tüm sektör işletmelerinin ve yeteneklerinin, vizyonlarının yansıtıldığı, küresel gelişmeleri değerlendirerek, ülkemizdeki destekleri de gözönüne alarak ortak bir strateji geliştirilmesine ön ayak olmak niyetindeyiz.

-Yazılım ülkelere katma değer yaratan bir alan. Ancak Türkiye bu alandan yeterince yararlanamıyor. Bunun için Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı seçilirseniz neler yapmayı planlıyorsunuz?

-Yazılım sektörünün son yıllarda oldukça yükselen imajı, ulusal politikalarda yer bulması, sektörü de kapsayan "Bilişim Vadisi" gibi büyük ölçekli altyapı-destek projeleri geliştirilmesi, ihracatın ve markalaşmanın desteklenmesi tüm ülkede yazılım sektörünün algılanışını oldukça olumlu etkilemiştir. Yazılım üreten firmaların yaklaşık yüzde 35'i Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yer almaktadır ve bu firmaların büyük çoğunluğu da Bilkent, ODTÜ gibi teknokentlerdedir.

Teknokentlerle ilgili altyapı geliştirme, iletişim ve sosyal bağlantıları kuvvetlendirme hedefimizin yanında, halihazırda kurulmuş olan yazılım kümelenmelerine entegre olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak sektörün rekabetçiliğini hızlandırmak konusunda sinerji yaratan işbirlikleri geliştirmeyi amaçlamaktayız. Kümelenmeler için Bölgesel paydaşlarla işbirliği kritik başarı unsurlarındandır. Bu yönüyle, sadece yazılım değil, Ankara'da hem başlangıç aşamasında hem de gelişkin bütün kümelenmeler desteklenecek, Belediye bu çalışmalarda "hızlandırıcı, sinerji yaratıcı" bir paydaş olarak yerini alacaktır.

-Türkiye bilişim pazarında Ankara'nın daha fazla pay alması için neler yapabilirsiniz?

-Verimlilik artışının ülke ekonomilerine etkileri konusunda yapılan çalışmalara göre her yüzde 1 gelir artışının yüzde 57'si faktör koşullarındaki gelişmeye, yüzde 43'ü ise verimlilik artışına bağlıdır. Bilişim sektörü de verimlilik artırışındaki hızlandırıcı rolüyle Ankara'nın rekabet gücüne katkılarından dolayı önem verdiğimiz sektörlerdendir. Ankara'nın bilişim konusundaki sorunlarının başında teknoparkta konumlanmış işletmeler dışında inovatif yeteneklerin ve altyapının gelişkin olduğu örneklere çok az rastlanıldığı ortaya çıkmaktadır. Bilişim sektörü, hizmet sunduğu sektörleri iyi bilmek, ihtiyaçlarını anlamak durumundadır. Dolayısıyla başarılı projeler ortaya konulabilmesinin altında sıkı müşteri iletişimi ve süreklilik önemli unsurlar olarak ortaya çıkmaktadır.

Bilişim sektörünün yüksek katma değer geliştirme potansiyeli nedeniyle birçok çalışmada ihtiyaç analizleri ortaya konulmuş, sorunları ve potansiyeli konusunda değerlendirmeler yapılmıştır. Büyükşehir Belediyesi olarak bu stratejilere izleyici kalmamak, rekabetin ve yenilikçiliğin geliştirilmesi sürecinde hızlandırıcı, destekleyici bir paydaş olarak rol almak için projeler ortaya koymuş bulunmaktayız.
En başta, bilişim sektörü için önemli bir müşteri olmak ve örnek-model hizmetler geliştirerek bilişim sektörünün yenilikçi hizmetlerine yönelik diğer Belediyelerce oluşacak talebi teşvik etmek önceliğimizdir.

Ankara'nın marka kimliğini güçlendirmek, sosyoekonomik koşulları iyileştirmek, kültür ve yaşam şartlarının uluslararası standartlara taşımak gibi altyapısal desteklerle bilişim sektörüne yeni yatırımları çekmek, mevcut işletmelerce istihdam edilecek nitelikli işgücünü Bölgeye çekmek gibi hedeflerimiz bulunmaktadır.

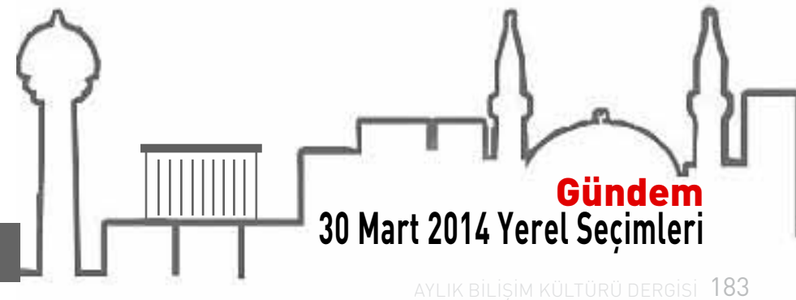

CHP'den "seçim güvenirliliği" için rapor

Bilgi ve iletişim teknolojilerinden sorumlu CHP Genel Başkan Yardımcısı Halıcı tarafından hazırlanan raporda, YSK ve seçmenlere öneriler yer aldı.

30 Mart Yerel Seçimleri yaklaşırken Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), bu konudaki çalışmalarını bir rapor halinde yayınladı. Bilişim dünyasının yakından tanıdığı, Elektrik ve Elektronik Mühendisi, bilişimci, bilgi ve iletişim teknolojilerinden sorumlu CHP Genel Başkan Yardımcısı Emrehan Halıcı tarafından hazırlanan raporda, "Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi-SEÇSİS" sistemine ilişkin bilgiler verilirken güvenilir bir seçim için Yüksek Seçim Kurulu (YSK) ve seçmen önerilerde bulunuldu.

Her ülkenin kendine özgü seçim sistemi olduğu, seçim güvenirliği konusu tartışılırken sıklıkla farklı ülkelerdeki seçim sistemlerin Türkiye'de de uygulandığına ilişkin değerlendirmeler yapıldığı anımsatılan raporda, "Özellikle ABD'de farklı eyaletlerde elektronik ortamları da içeren alternatif oy kullanma ve oy sayım yöntemleri vardır. Elektronik oylama veya sayımın hiçbir çeşidi ülkemizde kullanılmamaktadır" ifadesi kullanıldı.

Raporda SEÇSİS ile ilgili, "Seçimlerin güvenirliği ile ilgili soru işaretleri en çok SEÇSİS sisteminde yoğunlaşmaktadır. SEÇSİS, başlatıldığı yıldan bugüne teknolojik gelişmeler ve yaygınlaşmalar doğrultusunda evrim geçirmiş; off-line olarak veri girişi yapılan, sınırlı pilot uygulamalarından bugünkü haline ulaşmıştır. Kamuoyunda sıklıkla ifade edildiği gibi 'Amerika'da terk edilmiş', 'Yunanistan'da kullanılmaktan vazgeçilmiş' bir yazılım olmayıp, Türk akademisyen ve mühendisler tarafından tasarlanarak Havelsan tarafından geliştirilmiş bir yazılımdır" bilgisi verildi.

SEÇSİS projesindeki dönüm noktalarından bir tanesinin 2008'de 5749 sayılı yasa değişikliği ile İçişleri Bakanlığı'na bağlı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİ) tarafından yönetilen MERNİS Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS) ve Adres Kayıt Sistemi (AKS) ile entegrasyonun sağlanması olduğu belirtilen raporda böylelikle YSK tarafından takip edilen bağımsız bir seçmen kütüğü yerine NVİ'nin üretip, güncellediği ve ASAL, Yargıtay, Adli Sicil gibi dış kaynaklardan alınan veriler ile güncellenen bir seçmen kütüğü veri tabanı kullanılmaya başlandığı anımsatıldı.

2007 milletvekili ve 2009 yerel seçimlerine geçilirken seçmen sayısındaki aşırı oynaklığın nedeninin seçmen kütüğü bilgilerinin tutulma yöntemindeki bu değişiklik olduğu bildirilen raporda "Bu değişiklik esas olarak doğru olmakla birlikte; YSK'nın, KPS ve AKS verilerini ayrıca denetime tabi tutmaksızın kullanması dramatik sonuçlara yol açmaktadır. KPS ve AKS verilerinde oluşan hatalar olduğu gibi YSK seçmen kütüklerine yansımaktadır" değerlendirilmesi kaydedildi.

"Anayasal bir hak olan seçme hakkının layıkıyla kullanılabilmesi için YSK, olası hataları ve eksikleri saptamak üzere NVİ'den aldığı veriler üzerinde mutlaka çapraz denetim mekanizmaları kurmalı, elde ettiği sonuçları kamuoyu ve siyasi partilerle şeffaf bir şekilde paylaşmalıdır" denilen raporda, sağlıklı ve güvenilir bir seçmen kütüğü olmadan sağlıklı, güvenilir, şeffaf bir seçimden söz edilemeyeceği vurgulandı.

SEÇSİS sistemi hakkında sıkça "elektronik ortamda sonuçların değiştirildiği" iddiası dillendirildiği kaydedilirken, "Kullanılan yazılıma ve sistem bileşenlerine çok değişik yöntemlerle müdahale edilebilir. Bunlar ne kadar kontrol edilirse edilsin bulunamayabilir, gözden kaçabilir veya kontrol sonrasında sisteme yüklenebilirler. Kuşkuları bütünüyle ortadan kaldırmanın yolu, sistemi kontrol etmek yerine, YSK'nın sisteminden tamamen bağımsız olarak, aynı işlemleri başka bir bilgisayar sisteminde tekrar gerçekleştirmek ve sonuçları YSK'nınkilerle karşılaştırmaktır" uyarısı yapıldı.

"Seçimlerde en az kuşku duyulması gereken sürecin, sandık sonuç tutanaklarının

elektronik ortama aktarılması ve sonuçların bu ortamda üretilmesi" olduğunun altı çizilen raporda, "Oysa en çok bu konu üzerinde durulmakta ve diğer hayati konulara yeterli önem verilmemektedir" denildi.

Rapor, seçmene şu öneriyle son buluyor: "Güvenilir bir seçim isteyen tüm vatandaşlarımız seçim günü sonunda kendi oy kullandıkları sandığın sandık sonuç tutanağını takip edip, sonucunu not alabilir ya da bir fotoğraf ile belgeleyebilirler. Seçim gecesi chp.org.tr adresinde açıklanacak sonuçlarla, ellerindeki sonuçları karşılaştırıp, olası hataları belirleyebilir ve düzeltilmesini sağlayabilirler.

Siyasi partilerin yanı sıra tüm vatandaşların da seçim sonuçlarının denetimine katılabileceğinin bilinmesi, kasıtlı hata ve hile için de caydırıcı bir unsur oluşturacaktır."

Seçim güvenliği ve alınabilecek önlemler

YSK'ya, BDDK'nın kullandığı ve tüm BT fonksiyonlarını kapsayan bir çerçeve sunan CobiT benzeri bir sistem kurması önerilen "Seçim Güvenliği Raporu"nda, seçimlerde ulusal yazılım Pardus'u kullanmanın daha güvenli yöntem olabileceği vurgulanıyor.
30 Mart ile birlikte Türkiye 3 yıllık bir seçim sürecine girecek. Yerel seçimlerin ardından Ağustos ayında Cumhurbaşkanlığı seçimi yapılacak. Haziran 2015'te ise Milletvekili Genel Seçimi gerçekleştirilecek. Daha önceki seçimlerde bazıları delillerle kanıtlanan mükerrer oy, sandıkların yok edilmesi gibi bazı eylemler halkta seçimlere olan güvensizliği arttırıyor.

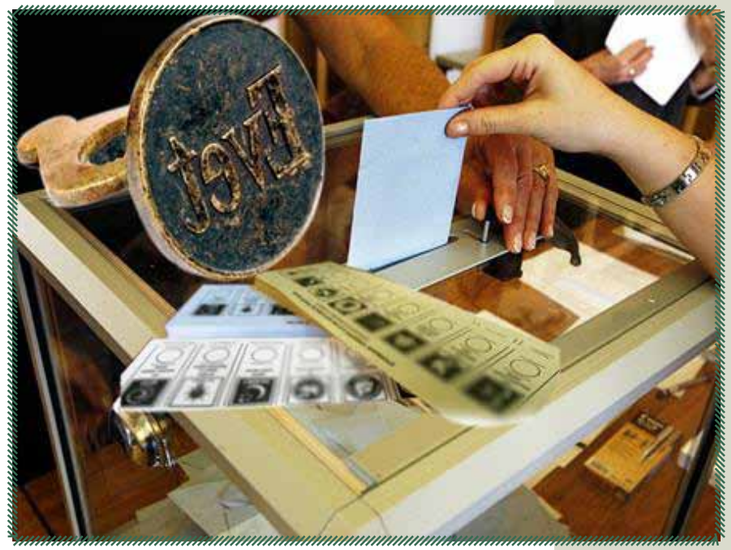

Sosyalistlerin Meclisi (SM), Gazeteci Cüneyt Göksu, Eski TMMOB Başkanı Kaya Güvenç, Emekli Anayasa Mahkemesi Raportörü Ali Rıza Aydın gibi isimlerin içinde bulunduğu hazırlama kurulu ile yaklaşan seçimler öncesi Yüksek Seçim Kurulu (YSK) ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi (SEÇSİS) hakkında değerlendirme ve önerilerin yer aldığı "Seçim Güvenliği Raporu" hazırladı. Yayınlanan raporda 2013 yılından itibaren yapılacak seçimlerdeki mevcut seçim teknolojisinin eksikleri ve yapılması gerekenler açıklandı. Raporda Türkiye'nin seçimlerle imtihanından örnekler verildikten sonra Türkiye'de kullanılan sistemin özellikleri, SEÇSİS'in mevut teknolojik altyapısı ve işleyişi değerlendirmesi ve öneriler sunuluyor.
"Bilgi işlem denetimi açısından mevcut seçim sistemin güvenirliliğinin değerlendirilmesi" başlığı altında, bankaları hem mali hem de bilgi işlem açısından denetleme yetkisine sahip Bankalararası Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK), tüm dünyada yaygın olarak kullanılan ISACA firmasının geliştirdiği CobiT standartlarını uygulayarak denetleme yaptığına işaret ediliyor. "Bilgi ve ilgili teknoloji için kontrol hedefleri" olarak tanımlanan CobiT'i (Control Objectives for Information and Related Technology), diğer standartlardan ayıran en büyük özelliği tüm bilişim teknoloji (BT) fonksiyonlarını kapsayan bir çerçeve sunması olduğu vurgulanıyor.
CobiT içerisinde yer alan 34 süreç bir arada değerlendirildiğinde CobiT'in tek veya grup halinde BT süreçlerine değil BT'nin yönetilmesine odaklandığının söylenebileceğine dikkat çekilen raporda, YSK'ya benzer bir sistem kurması önerilerek şu değerlendirmede bulunuluyor:
"Önerimiz: YSK kararıyla oluşacak BDDK benzeri resmi bir kuruluşun seçim sisteminin bilgi işlem dahil tüm süreçlerinin denetlenmesini sağlamaktır. Bu konuda yetkilendirilmiş bağımsız BT denetim firmalarına denetlendirilmesi ve sonuçlarının YSK ve tüm siyasi parti yetkililerine gönderilmesinin sağlanmasıdır. Bütün denetçilerin hiç bir siyasi partiye üye olmamaları, CISA sertifikası sahibi ve en az 5 yıl bilgi işlem denetim tecrübesi olmaları şarttır.
Burada en önemli nokta bir devlet kuruluşundaki bazı süreçlerin bağımsız denetim firmalarınca denetiminin sağlanmasıdır. Aynen resmi bankalardaki süreçlerin de diğer özel bankalar gibi bağımsız denetim firmaları tarafından çok yakından denetlenmesidir.
BT kaynaklı seçim hileleri konusundaki kafamızdaki şüpheler bu şekilde azalabilir."

Rapor sistemin güvenilirliği için öneriler getiriyor

Sistemin mevcut durumu değerlendirildikten sonra yapılabilecekler ise, raporda şu şekilde sıralanıyor:
1. Seçime giren siyasal partilerin de katılacağı bir eşgüdüm içinde belirlenen, güvenilirliği konusunda kuşku taşımayan denetim kurumlarınca -üniversiteler ya da meslek odalarınca- yapılmalı. YSK'nın denetime onay vermesi gerekiyor.
2. SEÇSİS yazılım kodlarının, arka plandaki veri tabanı modelinin bağımsız denetime açılması, kod içindeki algoritmaların, veriyi değiştiren komutların denetlenmesi gerekiyor. Yazılımın dışarıdan ve bağımsız bir denetime tabi tutulmadığı görülüyor. Ayrıca şifreleme işlemlerinin ve bir bütün olarak sistemin güvenliği ve güvenilirliğine ilişkin sertifikalar alınmamış.
3. SEÇSİS projesinde Java teknolojisi destekli Oracle veritabanı kullanılıyor. Yazılım güvenliği açısından Oracle önemli bir şirket olsa da açıkları sıkça ortaya çıkıyor ve yamaları yayımlanıyor.
4. Seçim dönemlerinde kayıtların saklanması ve bunların deşifre edilerek bağımsız denetçiler tarafından çözümlenmesi gerekiyor.
5. Veritabanına bir tetikleyici (Trigger) kuruldu mu? Bununla ilgili araştırma yapıldı mı? İlçelerden gelen kayıtları yükleyen uygulama, bu sayımların silinmesi ya da dışarı aktarılması işlemlerini gerçekleştirebiliyor mu? Sorularına cevap verilmesi gerekiyor.
6. Veritabanına SEÇSİS uygulaması dışında yapılan erişimlerin çok sıkı denetlenmesi ve mümkünse iptal edilmesi.
7. Seçim döneminde sistemdeki veri akışını sadece okumaları için tüm partilere açmak gerekiyor. Verilerin anlık bilgilerinin partilerle paylaşımı sağlanmalı.
8. SEÇSİS'in UYAP ağından çıkarılması ve kendisine ait bir kapalı ağ kurulması gerekiyor.
9. İlçe seçim kurullarındaki terminallerde çoğu devletin tercih ettiği açık kaynak kodlu Linux işletim sistemi yerine Microsoft Windows tercih etmesi endişe yaratıyor. TÜBİTAK'ın geliştirdiği ve ulusal yazılım Pardus işletim sistemini kullanmak daha güvenli yöntem olabilir.
10. Ana yazılım ve işletim sistemi yabancı bir yazılımın dışarıdan müdahalesini görmeyebilir. Oracle'ın Solaris işletim sistemindeki güvenlik seviyeleriyle sınırlı bir yapıda olan SEÇSİS, herhangi bir üçüncü parti yazılım tarafından korunmuyor.
11. Oy sandıkları refakatçi olmadan polise verilmemeli, bizzat refakat edilerek ilgili merkezlere götürülmeli ve birkaç imzalı tutanakla teslim edilmeli.
12. Sandık görevlileri sadece kendi parti sonuçlarını değil, bütün partilerin sonuçlarını almalı.
13. Açık sayım sandık başında bitmemelidir. Veritabanına işleme ve oyların birleştirilmesinde de açık sisteme geçilmeli, sadece kamu görevlilerine bırakılmamalı.
14. Son imzalı halleriyle, her sandıkta hazırlanacak ıslak imzalı sandık tutanaklarının fotoğraflanması uygun olacaktır.

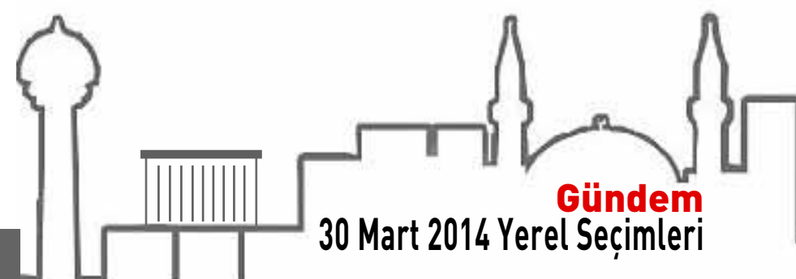

(Başkent başkanlarının BT vaatleri)

Seçim hilelerine dikkat!

TEMİZ SEÇİM PLATFORMU

1 Ağustos 2013'te kurulan, aralarında eski bakanlardan Yaşar Okuyan, Hikmet Sami Türk ve Namık Kemal Zeybek gibi siyasetçi, akademisyen ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının yer aldığı Temiz Seçim Platformu (TSP), 9 Şubat 2014'te hazırladığı yeni bir listeyi açıkladı. Söz konusu listede; seçimlerle ilgili tespit edilen 100 hile, kuşku ve suiistimal konuları ile yapılması gereken düzenlemeler yer alıyor.

TSP SEÇSİS sistemi ile ilgili endişeler şöyle sıralanıyor:
1. Programın kaynak kodları açık olmadığından, programın içeriğinin ne olduğunu anlamak mümkün değildir.
2. Donanım sistemi ve yazılım siyasi partilerin incelemesine açık değildir.
3. Bazı kurumlar sorgulama yapabilmesine rağmen siyasi partilere bağlantı ve sorgulama hakkı verilmemektedir.
4. Kullanılan güvenlik duvarı ve portal anahtarı CİSCO'dur. Cisco'nun güvenliği konusunda ciddi endişeler vardır. İnternette Cisco Hack yazarak bu konudaki haberlere rahatça ulaşabilmek mümkündür.
5. SEÇSİS, üçüncü bir kontrol/güvenlik yazılımı ile korunmamakta, çalışmasının doğruluğu kontrol edilmemektedir.
6. İlçe seçim kurullarındaki donanımlar ve yazılımlar üzerinde herhangi bir denetim yapılmamaktadır.
7. SEÇSİS'e ait bir alt yapı olmadığından TÜRKTELEKOM/UYAP alt yapısı kullanılarak veri transferi yapılmaktadır.
8. İlçelerde sadece veri girişi yapılmasına rağmen, donanıma müdahale edilerek eklenebilecek korsan bir yazılım ile giriş sinyallerinin merkezi bilgisayara farklı olarak gönderilmesi mümkündür.

Öneriler

1. Kullanılan yazılımın kaynak kodları siyasi partilerin kontrolüne açılmalıdır.
2. Açık kaynak kodlu yazılıma geçilmelidir.
3. YSK'nın denetimindeki bilgi işlem merkezinde tüm siyasi partiler temsilci bulundurabilmelidir.
4. (Belçika, Almanya, İngiltere, Fransa, ABD, İtalya, Avustralya ve Brezilya gibi bazı ülkelerde seçim değerlendirme merkezlerinde temsilci bulunmaktadır.)
5. TÜBİTAK tarafından yeni bir zaman damgası üretilmeli, siyasi partilere link atılarak eş zamanlı veri kaydı gerçekleştirilmelidir.
6. Kullanılan güvenlik ağı, portal anahtarı daha güvenli bir duruma getirilmeli, SEÇSİS üçüncü bir kontrol/güvenlik yazılımı ile korunmalıdır.
7. Sayım esnasında yaşanan sistem aksaklıklarından sonra merkezi bilgisayarın kayıt logları incelenmelidir.
8. Bazı kurumlara verilen sorgulama hakkı siyasi partilere de verilmelidir. Siyasi partiler altyapıya dahil edilmeli, tek taraflı link açılarak verilerin eşzamanlı kayıt yapılması sağlanmalıdır.
9. Veri akışı biter bitmez harici disk internet yolu ile tüm yurttaşlarımıza açılmalı, her bireye kendi sandığını görme imkânı sağlanmalıdır.
10. SEÇSİS alt yapısı UYAP'dan bağımsız hale getirilmeli, yeni bir altyapıyı oturtturmalıdır.
11. Kullanılan kripto yeniden gözden geçirilmeli, güvenlik katsayısı arttırılmalı ve her seçim döneminde yenilenmelidir.
12. İlçe seçim kurulları ile merkezi sistem arasındaki Telekom tarafından sağlanan altyapı her aşamada denetlenmelidir.
13. Sisteme bağlı her terminalin başında siyasi partiler temsilci bulundurabilmelidir.
14. Oy pusulalarında seçim bölgesi ve sandık numaraları yazılı olmalı, seçim sonuç tutanağı tarayıcıdan geçirilerek orijinal haliyle seçmenin denetimine açılmalıdır.

Yüksek Seçim Kurulu (YSK) Başkanı Sadi Güven ise, seçim sonuçlarının değiştirilebileceği şeklindeki iddiaların "tamamen yersiz ve gerçek dışı" olduğunu söyledi.

Google'dan yerel seçimleri izlemek için özel hizmet

Türkiye'de 30 Mart 2014'te yapılacak Yerel Seçimler'e yönelik Google tarafından özel olarak geliştirilen "Yerel Seçim 2014" portalı kullanıma sunuldu.

Yerel seçime özel hazırlanan bilgi portalı vatandaşlara seçimle ilgili haberleri takip etme, canlı yayınlarda adayları dinleme ve onlarla sohbet etme, seçim öncesinde trendleri, seçim günü ise sonuçları canlı olarak takip etme olanağı sunuyor.

İlk kez 2011 genel seçimlerinde hayata geçirilen ve büyük ilgi gören arayüze eklenen yeni ve etkileşimli özelliklerle hazırlanan bilgi portalı sayesinde kullanıcılar yerel seçim ve adaylar hakkında en güncel bilgilere erişip, sohbetler ile merak ettikleri soruları adaylara yöneltebilecekler.

Yerel seçim 2014 portalında neler var?

Aday ve Seçmen Sohbetleri: Seçim Sohbetleri, adaylar ve seçmenleri bir araya getirerek karşılıklı iletişim kurmalarını sağlamak amacıyla "hangouts on air" aracılığıyla canlı yayında belirtilen gün ve saatte sorularına yanıt almaları için tasarlandı.

Haberler: Kullanıcılar farklı haber kaynaklarından sürekli olarak güncellenen bu bölümde yerel seçimlerle ilgili haberleri il bazında takip edilebilecek.

Trendler: Bu bölümde, Google Arama Trendi aracılığıyla İstanbul, Ankara ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkan adaylarına yönelik yükselen aramalar yer alıyor. Popülerliği daha önceki bir döneme kıyasla belirgin derecede artan aramalar, yükselen aramalar olarak adlandırılıyor.

Canlı seçim sonuçları: Kullanıcılar, Anadolu Ajansı tarafından sağlanan anlık seçim sonuçlarını paylaşmak üzere hazırlanacak Seçim Haritasında seçim sonuçlarını 30 Mart günü Yerel Seçimler 2014 adresinden canlı olarak takip edilebilecekler.

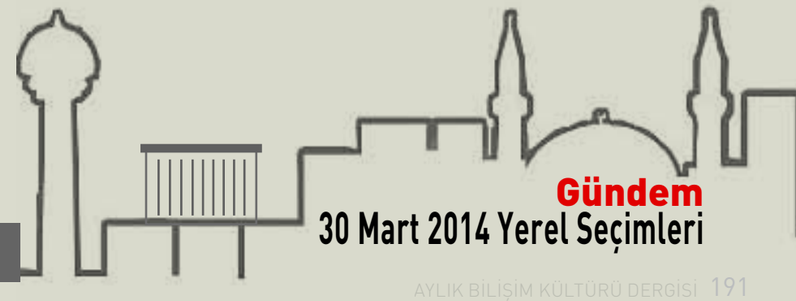

"Torba yasa"da Ar-Ge'ye vergi ve istihdam istisnaları getiriliyor

Ar-Ge ve yazılım geliştirerek ortaya çıkan buluşlara kurumlar vergisi ve KDV istisnası getirilirken, "50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli" istihdamı değiştirilerek, sektörel ihtiyaca göre 30'a kadar indirilmesi ve sektörler itibarıyla farklılaştırma konusunda Bakanlar Kurulu yetkili kılındı.

19 Şubat 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan "Torba yasa"da araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) ile yüksek katma değerli ürünlerin vergisel anlamda desteklenmesine yönelik düzenlemeler de yer aldı. 6518 sayılı "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile, Ar-Ge ve yazılım geliştirerek ortaya konan buluşların satılması, kiralanması, devredilmesi durumunda KDV alınmazken buradan elde edilen kazançların yarısı Kurumlar Vergisi'nden istisna tutuldu. Ar-Ge merkezlerinin kurulmasının teşvik edilmesi için "50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli" istihdam etme şartı değiştirilerek, sektörel ihtiyaca göre 30'a kadar indirme ve sektörler itibarıyla farklılaştırma konusunda Bakanlar Kurulu'na yetki verildi.

Sınai mülkiyet haklarında kurumlar vergisi istisnası

MADDE 82 – 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

MADDE 5/B – (1) Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların;

a) Kiralanması neticesinde elde edilen kazanç ve iratların,

b) Devri veya satışı neticesinde elde edilen kazançların,

c) Türkiye'de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları hâlinde elde edilen kazançların,

ç) Türkiye'de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının,

% 50'si kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisna, buluşa yönelik hakların ihlal edilmesi neticesinde elde edilen gelirler ile buluş nedeniyle alınan sigorta veya diğer tazminatlar için de uygulanır.

(2) İstisnanın uygulanabilmesi için;

a) İstisna uygulamasına konu buluşun, 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında yer alması ve buluşa ilişkin incelemeli sistem ile patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınması,

b) İstisna uygulamasından yararlanabilecek kişilerin, 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen nitelikleri taşıması ve bu kişilerin patentli veya faydalı model belgeli buluşu geliştirme yetkisini haiz bulunması şartıyla, patent veya faydalı model belgesinin sahibi ya da patent veya faydalı model belgesi üzerinde tekel niteliğinde özel bir ruhsata sahip olması,

c) İstisnadan yararlanılacak ilk yıl, buluşun oluşturacağı katma değer dikkate alınarak devir veya satış hâlindeki değerinin tespitine yönelik Maliye Bakanlığı tarafından değerleme raporu düzenlenmesi,

gerekmektedir.

(3) İstisna uygulamasına patent veya faydalı model belgesinin verildiği tarihten itibaren başlanır ve ilgili patent veya faydalı model belgesi için sağlanan koruma süresi aşılmamak kaydıyla bu istisnadan yararlanılabilir. Her bir mükellef tarafından yararlanılabilecek istisna tutarı; değerleme raporunda belirtilen bedelin % 50'sini, bu madde kapsamında yararlanılabilecek toplam istisna tutarı ise değerleme raporunda belirtilen bedelin % 100'ünü aşamaz. Buluşun üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların, patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmı, ayrıştırılmak suretiyle transfer fiyatlandırması esaslarına göre tespit edilir.

(4) Bu madde gelir vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

(5) İstisna uygulamasının kesinti suretiyle alınan vergilere şümulü yoktur. Ancak, bu madde kapsamında istisnadan yararlanılan serbest meslek kazançları ile gayrimenkul sermaye iratları üzerinden yapılacak vergi kesintisi % 50 oranında indirimli uygulanır. Kazanç ve iradı kesinti yoluyla vergilenen ve beyanname vermesi gerekmeyen mükellefler için indirimli vergi kesintisi en fazla 5 yıl süre ile uygulanır.

(6) Bu madde kapsamında istisna uygulamasından yararlanan mükellefler, 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında yer alan istisna uygulamasından ayrıca yararlanamaz.

(7) Birinci, üçüncü ve beşinci fıkralarda yer alan % 50 oranını ayrı ayrı ya da birlikte sıfıra kadar indirmeye, % 100'e kadar artırmaya, bu oranları sektörler ile birinci fıkrada yer alan gelir, kazanç ve iratlar itibarıyla ya da patent veya faydalı model belgesine göre farklılaştırmaya, üçüncü fıkrada yer alan % 100 oranını % 200'e kadar artırmaya, tekrar kanuni seviyesine indirmeye, beşinci fıkrada yer alan süreyi 1 yıla kadar indirmeye, tekrar kanuni seviyesine kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu; ikinci fıkranın (c) bendinde yer alan değerleme raporunun şekil, içerik, hazırlanması ile üçüncü fıkrada yer alan transfer fiyatlandırması suretiyle ayrıştırma yöntemi yerine satış, hasılat, gider, harcama veya benzeri unsurları dikkate alarak kazancın ayrıştırılmasında basitleştirilmiş yöntemler tespit etmeye ve bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

Ar-Ge çalışan sayısına ilişkin düzenleme

MADDE 101 – 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, takip eden fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

"(6) Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan elli tam zaman eş değer Ar-Ge personeli sayısını otuza kadar indirmeye, kanuni seviyesine kadar artırmaya veya sektörler itibarıyla belirlenen sınırlar dâhilinde farklılaştırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir."

Kanunun 82. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 5/B maddesi, 1 Ocak 2015

tarihinden itibaren elde edilen kazanç ve iratlara ve bu tarihten itibaren yapılacak vergi

kesintilerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecek. 32. Maddedeki Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasına eklenen (z) bendi, 1 Ocak 2015'ten itibaren yapılacak teslim ve hizmetlere uygulanırken Kanun'un 101. maddesiyle 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un 4. maddesine eklenen 6. fıkra hükmü Kanun'un yayım tarihinde yürürlükte olacak.

Ulusal siber güvenliğin sağlanması

MADDE 102 – 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"h) Ulusal siber güvenliğin sağlanması amacıyla politika, strateji ve hedefleri belirlemek, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilere yönelik siber güvenliğin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, eylem planlarını hazırlamak, Siber Güvenlik Kurulu'nun sekretaryasını yapmak, ilgili faaliyetlerin koordinasyonunu sağlamak, kritik altyapılar ile ait oldukları kurumları ve konumları belirlemek, gerekli müdahale merkezlerini kurmak, kurdurmak ve denetlemek, her türlü siber müdahale aracının ve millî çözümlerin üretilmesi ve geliştirilmesi amacı ile çalışmalar yapmak, yaptırmak ve bunları teşvik etmek ve siber güvenlik konusunda bilinçlendirme, eğitim ve farkındalığı artırma çalışmaları yürütmek, siber güvenlik alanında faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin uyması gereken usul ve esasları hazırlamak."

MADDE 103 – 5809 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ü) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (v) bendi eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

"v) Siber güvenlik ve internet alan adları konularında Bakanlar Kurulu, Bakanlık ve/veya Siber Güvenlik Kurulu tarafından verilen görevleri Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı veya diğer birimleri marifetiyle yerine getirmek."

MADDE 104 – 5809 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut dördüncü fıkrası altıncı fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

"(4) Kişinin bilgisi ve rızası dışında işletmeci veya adına iş yapan temsilcisi tarafından abonelik tesisi veya işlemi veya elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt işlemi yapılamaz ve yaptırılamaz, bu amaçla gerçeğe aykırı evrak düzenlenemez, evrakta değişiklik yapılamaz ve bunlar kullanılamaz.

(5) Gerçeğe aykırı evrak düzenlemek veya değiştirmek suretiyle kişinin bilgi ve rızası dışında tesis edilmiş olan abonelikler kullanılamaz."

MADDE 105 – 5809 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin onuncu fıkrasında yer alan "ikinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket edenler yirmi günden yüz güne kadar; üçüncü fıkrası hükümlerine aykırı hareket edenler yüz günden beş yüz güne kadar" ibaresi "ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarına aykırı hareket ederek bu işi bizzat yapanlar elli günden yüz güne kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 106 – 5809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Siber Güvenlik Kurulu

EK MADDE 1 – (1) Siber güvenlikle ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından alınacak önlemleri belirlemek, hazırlanan plan, program, rapor, usul, esas ve standartları onaylamak ve bunların uygulanmasını ve koordinasyonunu sağlamak amacıyla; Bakanın başkanlığında Siber Güvenlik Kurulu kurulmuştur. Siber Güvenlik Kurulunda yer alacak bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşları ile üyelerinin temsil düzeyi Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Kurulun görevleri şunlardır:

a) Siber güvenlik ile ilgili politika, strateji ve eylem planlarını onaylamak ve ülke çapında etkin şekilde uygulanmasına yönelik gerekli kararları almak.

b) Kritik altyapıların belirlenmesine ilişkin teklifleri karara bağlamak.

c) Siber güvenlikle ilgili hükümlerin tamamından veya bir kısmından istisna tutulacak kurum ve kuruluşları belirlemek.

ç) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

(3) Siber Güvenlik Kurulunun çalışma usul ve esasları Başbakanlıkça çıkartılacak yönetmelikle belirlenir."

FATİH'te 100 bin tablet daha dağıtıldı

Mart sonuna kadar 575 bin öğrenci ve 100 bin öğretmene daha tablet dağıtımı yapılacak. Başbakan Erdoğan, "En uygun F klavyedir; tabletlerimiz F klavye olacak" dedi.

Eğitimde, Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında tablet dağıtımı devam etti. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), ihalesi tamamlanan tabletler, Mart ayı sonuna kadar 575 bin tanesi 9. sınıf öğrencilerine, 100 bin tanesi de öğretmenlere verilmek üzere toplam 675 bin tablet dağıtımı yapılmış olacak. Yine FATİH Projesi kapsamında Nisan ayında 350 bin etkileşimli tahta da sınıflara kurulacak. Pilot uygulamaları tamamlanan proje sonucunda Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın da katılımıyla 17 Şubat 2014'te Ankara ve 81 ilde 100 bin tablet bilgisayar dağıtımı töreni yapıldı. Mart sonuna kadar toplam 3 bin 500 okulda 675 bin öğrenci ve öğretmene tablet bilgisayar dağıtımı tamamlanacak.

Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden 81 ilde tüm öğretmen ve öğrencilere de canlı olarak iletilen törene, Başbakan Erdoğan'ın yanı sıra Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan, eski Milli Eğitim Bakanları Nimet Baş, Ömer Dinçer, Vehbi Dinçerler ve Hasan Celal Güzel, AK Parti Genel Başkan Yardımcıları Numan Kurtulmuş ve Salih Kapusuz ile milletvekilleri de katıldı.

Congresium'da düzenlenen "Eğitimde Fatih Projesi Tablet Dağıtım Töreni"nde, konuşan Başbakan Erdoğan, daha önce 63 bin tablet bilgisayarı öğrencilere dağıttıklarını anımsattı. "Dünyada örneği olmayan son derece modern eğitim altyapısını Türkiye'de inşa ediyoruz" diyen Erdoğan, Türkiye'de bütçeden en fazla payı eğitime ayırdıklarını, 11 yılda 205 bin yeni derslik açtıklarını ve sınıflardaki öğrenci sayısını düşürdüklerini anlattı. Eğitim alanında yaptıkları yatırımlardan söz eden Erdoğan, 11 yıl önce okullarda 19 bin laboratuar olduğunu, şu anda 305 bin laboratuar, 12 bin olan kütüphane sayısının ise şu an 22 bin kütüphane olduğunu belirtti.

"Güzel Türkçemize en uygun klavye F klavyedir" diyen Erdoğan, "Biz tabletlerimizi

F klavye olarak hazırlıyoruz. Özellikle bilgisayar üreticilerinin satıcılarının bu hassasiyeti gözetmelerini istiyorum" değerlendirmesinde bulundu. 10 milyon 600 bin adet tablet bilgisayarı ihalesinin belli aşamaya geldiğine değinen Erdoğan, dünyanın en büyük firmaların bu iş için yarıştıklarını belirtti.

"Siz bilgisayarın esiri olmayın, bilgisayar sizin esiriniz olsun. Bilgisayar sizin eğitim olarak kullandığınız bir araç olarak kalsın. Şu anda dünyada gerek ülkemizde bilgisayarın esiri haline gelen, çok kötü örnekler var" diyen Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu bilgisayarlar, tabletler bunun altını özellikle çiziyorum, sizi kitap okumaktan kâğıttan kalemden ve silgiden asla uzak tutmasın. Bilgisayar sizi öğretmenlerinizden, arkadaşlarınızdan ve ailenizden koparmasın. Özellikle de sokakları parkları oyun alanlarını bilgisayara aldanıp boş bırakmayın. Oralardan muhakkak istifade edin. Televizyonu da bilgisayarı da lütfen gerektiği kadar kullanın. Tablet sadece eğitim araçlarından bir tanesidir. Tablet, anne baba ve öğretmenlerimizle yüz yüze kalp kalbe eğitimi ne olur asla unutturmasın. Çünkü evladın anneye olan sevgisi asla kaybolmamalı. İlim gözle kulakla elde edilen değil, kalple elde edilen bir değerdir. Gözden kulaktan akıldan öte kalbin açık olması kalbe hitap edilmesi gerekir. Öğrencilerimizin de öğretmenlerimizin de anne babalarımızın da buna dikkat etmelerini istiyorum.

Eğitim Bilişim Ağı kuruldu

Törende konuşan Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, proje kapsamında sınıfların akıllı tahtalarla donatıldığını, binlerce kilometrelik ağ altyapısının kurulduğunu, ağ altyapısına ulaşılamayan kırsal bölgeler gözden çıkarılmadan 4 bin okula uydu bağlantısı yapıldığını dile getirdi. Avcı, "Toplamda 500 bin dersliğimizin hepsinde etkileşimli tahta bulunacak ve 50 bin okulumuzun hepsi İnternet bağlantısına sahip olacak. Bütün okullarımızdaki öğretmenlerimize, ortaokul ve lisedeki öğrencilerimize toplam 10 milyondan fazla tablet bilgisayarı ve her okulumuza çok fonksiyonlu fotokopi makinelerini dağıtacağız" diye konuştu.

Bakan Avcı, FATİH Projesi'nde en çok bunların bilindiğini ancak projeyi çok önemli ve özel kılanın çocuklara, öğretmenlere ve okullara sağlanan araç gereç olmadığını belirterek, şöyle devam etti:

"Projede görev alan arkadaşlarımız en başta eğitim içeriği olmak üzere projenin başarısı için gereken emek-yoğun bileşenler konusunda olağanüstü çaba harcadılar, harcıyorlar. Bu kapsamda Eğitim Bilişim Ağı'nı (EBA) kurup geliştirdiler. Şimdiye kadar EBA bünyesinde 5 binden fazla ders anlatım ve tanıtım videosu, kazanımlara yönelik 3 binden fazla sesli metin, 50 binden fazla görsel malzeme, binden fazla dergi, bin 500'e yakın kitap yayımlandı. Ayrıca 11 kamu portalı, öğretmen ve öğrenciler için 43 eğitim portalı ve özellikle öğretmenlerimize özgü 27 portal oluşturuldu. Bunların yanı sıra 2 bin 222 haber de EBA üzerinden yayımlandı. Dünya çapında kullanılan eğitim kaynakları bulut teknolojisiyle EBA içeriği olarak öğretmen ve öğrencilerimizin kullanımına sunuldu."

FATİH Sınıf Yönetim Yazılımı

Tabletlerde ve etkileşimli tahtalarda yer alan "FATİH Sınıf Yönetim Yazılımını" geliştirdiklerini bildiren Avcı, şunları söyledi: "Öğretmenlerimiz bu yazılım yardımıyla istedikleri derslerin istedikleri süreçlerini dijital ortama aktararak öğrencileriyle paylaşabilecek. Hazırladıkları soruları öğrencilerine gönderip küçük sınavlar yapabilecek, onlarla ihtiyaç duydukları süre boyunca temas içinde kalarak, gerekli gördükleri malzemeyi paylaşabilecekler. Bu da orta vadede sınavları kaldırarak, ders içi başarıları esas alan bir sistemi oturtmamız konusunda bize çok yardımcı olacak" dedi.

Bakan Avcı, proje kapsamında, coğrafi karar destek sistemi, kimlik yönetim sistemi, veri merkezi, çağrı merkezleri, lokal sunucular, MMS sistemi, karar destek sistemi, e-posta, sınıf yönetimi, EBA portal, EBA market, bulut hesabı, ödev paylaşımı, bireysel üretim materyalleri, içerik geliştirme stüdyosu gibi sistemlerin de geliştirildiğini anlattı.

Yazılımların yurt dışından da edinilmesi imkânı olduğunu belirten Avcı, "Şunu da gururla ifade edeyim bunların hepsini bizim uzmanlarımız, bizim öğretmenlerimiz yapıyor" dedi.

22 Kasım 2010'da MEB ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı arasında yapılan protokolle başlatılan proje kapsamında, 2011-2012 eğitim- öğretim yılında, 17 pilot ilde, 52 okulda 8 bin 500 tablet dağıtıldı. MEB, FATİH Projesi kapsamında bugüne kadar öğrenci ve öğretmenlere 62 bin 800 adet tablet dağıtıldığını açıkladı. Proje kapsamında 2013 yılı için 1,4 milyar lira bütçe ödeneği ayrıldığı belirtildi.

Anadolu'da "Bilişim fırtınası", bu yıl Mersin'de esti

"Akademik Bilişim 2014 Konferansı", 1-7 Şubat 2014'te Mersin Üniversitesi'nde düzenlendi. İNET-D Başkanı Akgül, "İnternetin, bilimde, özgürlük ortamında, farklı fikirlerin eşildiği ortamlarda, demokrasi ortamında gelişebileceğini anlayabilmiş durumda değiliz" dedi.

Üniversitelerde bilgi teknolojileri konusunda ilgili grupları bir araya getirerek, bilgi teknolojileri altyapısı, kullanımı, eğitimi ve üretimini tüm boyutlarıyla tanıtmak, tartışmak, tecrübeleri paylaşmak ve ortak politika oluşturmak amaçlarıyla ulusal boyutta yapılan "Akademik Bilişim 2014 Konferansı", 16. kez 1-7 Şubat 2014'te Mersin Üniversitesi'nde (MEÜ) gerçekleştirildi. Herkese açık ve ücretsiz olan Konferans kapsamında, yaklaşık 1100 kişinin katıldığı 17 konuda 19 kurs yapıldı.

MEÜ Çiftlikköy Kampüsü Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi'nde düzenlenen konferansın açılışında Akademik Bilişim 2014 Konferansı Yürütme Kurulu adına konuşan İnternet Teknolojileri Derneği (İNET-D) Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül, gittikleri kentlerde bilişim fırtınası oluşturmaya çalıştıklarını vurguladı.
İnternet ve bilişim konularının çok dar bir kesime hitap ettiğini ve asıl amaçlarının tüm vatandaşları bu işin içine çekmek olduğunu söyleyen Akgül, "İnternet ve sosyal ağ kullanımında, her kurumun en iyi elemanının bu işlerle meşgul olması gerekiyor. Kurumu en iyi bilen insanların sosyal ağları kontrol etmesi şart" dedi.

İnternet'in "sanayi devrimi" boyutlarında bir gelişme olduğuna işaret eden Akgül, konuşmasına şöyle devam etti:

"İnternet toplumları yeniden yapılandırıyor. Bu yapılandırmaya, Türkiye'de özellikle üniversitelerin bir cevabını oluşturmak için bu konferansları gerçekleştiriyoruz.
Türkiye'de İnternet algısı, İnternet'in, 'sanayi devrimi' niteliğinde bir şey olduğunu algılamaktan ziyade, 'daha çok yararlı bazı araçlar var biz bunları kullanarak bazı pazarlamaları yapabilir, vatandaştan daha iyi vergi toplayabilir ve bir takım şeyleri kontrol edebiliriz' bakış açısı hâkim. İnternet'in, bilimde, özgürlük ortamında, farklı fikirlerin eşildiği ortamlarda, demokrasi ortamında gelişebileceğini anlayabilmiş durumda değiliz. Aykırı düşüncelerin rahatça tartışılabildiği belli bir hoşgörünün olduğu ifade özgürlüğünün önem kazandığı bir ortamda İnternet ve yaratıcılık gelişebilir."

MEÜ Rektörü Prof. Dr. Suha Aydın ise çok genç bir eğitim kurumu olmalarına rağmen çok hızlı ilerleyerek büyümüş üniversitelerle boy ölçüşür hale geldiklerini belirterek şunları söyledi:

"Bugün çok hızlı gelişen bir teknoloji çağında yaşıyoruz. O kadar hızlı ki bir gün önce öğrendiğimizi zannettiğimiz şeylerin ertesi gün dünde olduğunu görüyoruz. Bazen o kadar şaşkınlık verici gelişmeler oluyor ki artık neler olacağının takibinde zorlandığımız oluyor. Yeni nesil bilişim teknolojileri açısından çok şanslı ama bu teknolojiyi düzgün kullanmaları çok önemli. Türkiye maalesef bunun kötü kullanım örneklerini yaşıyor. Kötü kullanımdan dolayı da maalesef dünyaya ayak uydurmak için gereken teknoloji veya buna benzer şeylere ulaşmamızı engelleyecek kötü önlemler alınmaya çalışılıyor. Bunları engellememiz lazım. Üniversite ve akademisyenler olarak gelişen teknolojinin doğru kullanılmasını sağlamak için çok büyük gayret göstermemiz gerekiyor. Kötü kullanımlara engel olmamız ve böylelikle de kötü maksatlı engellemelere engel olmamız gerektiğine inanıyorum."

Açılış konuşmalarının ardından Biblio Program Direktörü Paul Andre Boran, katılımcılara, bilgi teknolojilerinin altyapısı, kullanımı, eğitimi ve üretimiyle ilgili sunum yaptı.
Konferansta, 9 paralel salonda 9 panel, 4 çalıştay, 27 seminer ve 30 teknoloji sunumu oturumu gerçekleştirildi. Toplam 50 oturumunda ise 237 bildiri sunuldu. Oturumlar arasında, e-öğrenme, güvenlik, yazılım, yeni medya, inşaat ve mekânsal bilişim, tıp, tarım, e-ticaret, gömülü sistemler, temel bilişim eğitimi, temel bilimlerde bilişim, mobil, üniversite , açık üniversite ve sosyal ağlar oturumları göze çarptı.

TTB’den “biyometrik kimlik doğrulama” uygulamasına dava

SGK’nın özel hastanelerde başlattığı “biyometrik avuç içi ve parmak damar izi” uygulaması, yargıya taşındı. Özel hayatın korunması ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle TTB, düzenlemeye itiraz edip iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Danıştay’da dava açtı.

Kamuoyunda “avuç içi uygulaması” olarak bilinen Biyometrik Kimlik Doğrulama Sistemi’nin iptal edilmesi istendi. Türk Tabipleri Birliği’nden (TTB), Sosyal Güvenlik Kurumu’nun (SGK) sigortalılardan biyometrik verilerinin alınması düzenlemesine itiraz geldi. SGK, 1 Aralık 2013’ten itibaren sağlık hizmeti almak üzere SGK ile sözleşmeli olan özel sağlık kuruluşlarına başvuran hastaların parmak izi ya da avuç içi tarama yöntemiyle provizyon alabileceği, aksi halde sigortalılara sağlık hizmeti verilmeyeceği uygulaması başlatmıştı. Uygulamanın bir fişleme olduğunu savunan TTB, uygulamayı “kaygı verici” buldu. TTB, resmi kimlik belgeleri ile kimliklerini kanıtlayan sigortalılardan zorla biyometrik verilerinin alınması, aksi halde sağlık hizmeti verilmemesine yönelik düzenlemelerin, “özel hayatın korunması ilkesine aykırı” olduğu gerekçesiyle iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Danıştay’da dava açtı.

TTB Genel Sekreteri Beyazıt İlhan, hastanelerde kimlik kontrolü için “biyometrik avuç içi ve parmak damar izi” alınmasının hukuka ve insan haklarına aykırı olduğu iddiasıyla Danıştay’a dava açtıklarını bildirdi. “Bu durum kişisel verilerin ve özel hayatın korunması ilkesine aykırı. Alınan veriler süresiz saklanacak. Kötü ellere geçmesinin garanti edilememesi de ayrı bir konu” diyen İlhan, hiç kimsenin biometrik yöntemle avuç içi parmak damar izini vermek zorunda olmadığını belirterek, “Vermeyin” çağrısı yaptı.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanlığı ve Prof. Dr. Özdemir Aktan, SGK tarafından kurumun resmi internet sitesinde yayımlanan

29 Kasım 2013 tarihli Genel Sağlık Sigortası MEDULA Web servisleri Kullanım Kılavuzu’nun 4. sayfasında yer alan *“Değişen bölümler”*, altında “Versiyon 3.1.0”’ başlıklı ilk bölümde yer alan *“Biyometrik Yöntemlerle Kimlik Doğrulaması ile Provizyon Alma Süreci*” ana başlığı altında yer alan; “*Biyometrik Yöntemlerle İlk Kayıt Oluşturma ve Kayıt Doğrulama”* alt başlığının ve bu alt başlık altındaki düzenlemeler ile, “*Biyometrik Yöntemlerle Kimlik Doğrulama Yöntemiyle Yapılacak Seanslı İşlemler”* alt başlığının ve bu alt başlık altındaki düzenlemelerin yürütmesinin durdurulması ve iptaline karar verilmesini istedi.

İptal isteminin gerekçesinde, dünyada kabul gören, 1995’te yayınlanan 95/46/EC numaralı Avrupa Birliği (AB) direktifinde tanımlanan “kişisel veri” anımsatılıp “SGK tarafından sağlık hizmeti almak isteyen hastalardan alınan ‘Parmak izi’ ve ‘avuç içi’ örneği, vücut bütünlüğünün ayrılmaz bir parçası ve bireyi tek başına belirleyebilme özelliği nedeniyle de Türk Ceza Kanunu’nun 135. maddesinde tanımlandığı üzere korunması gereken kişisel verilerin başında gelmektedir” denildi.

SGK tarafından özel sağlık kuruluşlarına başvuran hastalardan talep edilen biyometrik verilerin, “Anayasa’nın 20. Maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 8. Maddesinde düzenlenen, ‘özel hayatın gizliliği’ ilkesinin mutlak koruması altında” olduğu vurgulanılan dava dilekçesinde, kişilerin özel hayatlarının korunmasına ilişkin güvencelerin temelinin Anayasanın 17. ve 20. maddesi ile Medeni Kanun’un 23. maddeleri oluştuğu, ilgili maddeler uyarınca devletin özel hayatı korumu konusunda pozitif yükümlülüğü bulunduğuna dikkat çekildi. Davacı Vekili Avukat Ziynet Özçelik ve Avukat Tülay Ekici’nin dava dilekçesinde, iptali istenilen uygulama, “kişisel verilere müdahalenin kanunla düzenlenmesi ve kanuna uygun olması ilkesine aykırı” bulunurken; Sigortalı kimlik doğrulamasının biyometrik yöntemlerle yapılması zorunluluğunun, “demokratik bir toplumda gerekli olma ve amaçla orantılılık koşullarını taşımayan, ölçüsüz bir tedbir” olduğu belirtildi. Dilekçede, kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanuni güvence sağlanmaksızın biyometrik veri toplanması, işlenmesi ve bunun hastalara dayatılması Anayasa’nın 20. maddesine aykırı olduğunun altı çizildi.

“Yönetmelik nitelinde dahi olmayan MEDULA Kılavuzu hükümleriyle, sigortalı yurttaşların parmak izi ve avuç izlerinin alınması özel hayatın gizliliği hakkının özünü zedeleyen hukuka aykırı bir tasarruftur” denilen dilekçede, yaklaşık 2 aydır özel sağlık kuruluşlarında uygulanan sistemde yürütmenin durdurulması koşulları oluştuğu belirtildi.

Elde edilen verilerin yetkisiz 3. kişilerin eline geçmesi halinde bu bilgilerin hangi amaçlarla kullanılabileceğini kestirmenin bu günün teknolojik koşullarıyla mümkün olmadığını bilim insanlarının önemle vurguladığı kaydedildi. Dilekçede, “Dava konusu düzenlemeler Anayasa’nın ilgili hükümlerine ve taraf olduğumuz uluslar arası sözleşme aykırı olup özellikle sağlık kurum ve kuruluşlarına başvuranlar yönünden giderilmesi imkânsız zararlara neden olacaktır. Bu nedenlerle 2577 sayılı Yasa’nın 27. maddesinde belirtilen koşullar gerçekleşmiş olup ilkin savunma beklenmeksizin yürütmenin durdurulmasını istemek zorunda kalmış bulunuyoruz” ifadeleri kullanıldı.

Apple CEO'su Cook, Çankaya Köşkü'nde

Cumhurbaşkanı Gül, Apple'ın Türkiye'de Ar-Ge çalışmaları yapmasını isterken Türkçe klavye konusunda gösterilen hassasiyeti, sesli kontrol anlamına gelen önemli uygulamalarından biri olan Siri için de göstermesini beklediğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Apple Üst Yöneticisi (Chief Executive Officer -CEO) Tim Cook ve beraberindeki heyeti, 4 Şubat 2014'te Çankaya Köşkü'nde kabul etti. Kabulde, Apple'ın Kaliforniya'daki merkezine iki yıl önce gerçekleştirdiği ziyarette Türkçe klavye konusunu gündeme getirdiğini anımsatan Gül, Apple'ın bu talebe karşılık vererek sorunu çözmesinden dolayı teşekkür etti. Gül, Türkiye'nin genç ve dinamik bir nüfusa sahip olduğunu, Apple'ın Türkiye'deki varlığının güçlü olması gerektiğini, yakında İstanbul'da açılacak olan Apple satış mağazasının bunu pekiştireceğini söyledi. Ar-Ge konusunda Türkiye'de hükümetin önemli teşvikler uyguladığına değinen Gül, Apple'ın Türkiye'ye bu konuda daha fazla önem vermesi gerektiğini kaydetti. Apple'ın Türkiye'ye Ar-Ge yatırımı yapacak olmasının Apple'ı Türkiye'de ve bölgede daha güçlü konuma getireceğini söyleyen Gül, "Kendinizi bizim yerimize koyup düşünürseniz, hiçbir ülke sadece alıcı konumunda olmak istemez. Şirketiniz böylece Türkiye'de sadece ürün satan değil, aynı zamanda Türkiye'ye değer katan bir şirket algısı kazanır" diye konuştu.
Türkiye'de her geçen gün teknopark sayısının ve Ar-Ge yatırımlarının arttığına değinen Gül, Apple'ın bunları yakından incelemesi gerektiğini, bu alanda yapılacak çalışmaların hem Türkiye hem de Apple için iyi bir kazanım olacağını belirtti. Apple'ın Türkiye'deki eğitim faaliyetlerine katkı sağlamasını önemsediğini dile getiren Gül, "Türkiye'nin hinterlandı çok geniş, iş birliğimizi daha da geliştirme irademiz var" değerlendirmesini yaptı.
Söz konusu ziyaretin, Türkiye'yi yakından görmek açısından önemli olduğunu, bunun ilişkileri karşılıklı olarak güçlendireceğini vurgulayan Gül, "Apple ürünleri Türkiye'de çok satılıyor. Milli gelir yükseldikçe bu satış rakamları daha da artacaktır. Apple'ın Türkiye'de olması, Türkiye için önemlidir" dedi.

Siri'nin Türkçeleştirilmesi

Gül, Apple'ın Türkçe klavye konusunda gösterdiği hassasiyeti, önemli uygulamalarından biri olan "siri" için de göstermesini beklediğini ve diğer Apple uygulamalarında da Türkçe içeriklerin artırılmasının önemine dikkat çekerek, Siri uygulamasının Türkçeleştirilmesinden memnuniyet duyacağını belirtti. Cumhurbaşkanı Gül, ayrıca diğer Apple uygulamalarında da Türkçe içeriklerin artırılmasının önemine dikkat çekti.

"İstanbul'da açacağımız Apple Store eşsiz bir mağaza olacak"

Apple CEO'su Cook ise Gül'ün kendisini kabul etmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek, Nisan ayında İstanbul'da, dünyada eşi benzeri olmayan özelliklere sahip bir Apple satış mağazası açacaklarını ve buradaki konseptin bir ilk olacağını söyledi. Cook, Türkiye'yi çok önemsediklerini ve FATİH Projesi başta olmak üzere birçok konuyla yakından ilgilendiklerini kaydetti.

Apple'ın DNA'sı eğitim

Cook, Apple'ın DNA'sında eğitimin olduğunu ve yazılıma çok önem verdiklerini ifade ederek, Türkiye'de 70 bin kayıtlı iOS uygulama geliştiricisi ve 9 bin uygulama olduğu bilgisini aktardı. İnsanları eğiterek bunun daha da geliştirilebileceğine işaret eden Cook, Apple'ın aksesuarlarının Türkiye'de üretilmesi hususunda çalışmalar yaptıklarını anlatıp Türkiye'deki Ar-Ge yatırımlarıyla daha yakından ilgileneceklerini söyledi.
Türkiye'de 4 üniversite ile işbirliği yaptıklarına işaret eden Cook, eğitimin "eşitleyici bir faktör" olduğunu ve kendisinin de zengin bir aileden gelmemesine rağmen bu noktaya eğitimle ulaştığının altını çizerek, "Biz, dijital içeriğin herkese açık hale gelmesini isteyen bir şirketiz" ifadesini kullandı.
Cumhurbaşkanı Gül'ün, siri uygulamasının Türkçeleştirilmesi konusundaki talebine değinen Cook, "Bu hususta Türk kullanıcılarımızdan çok sayıda tweet alıyoruz; bu konu üzerinde çalışacağız" değerlendirmesini yaptı.

iPhone ve iPad lüks vergi sınıfından çıkarılmalı

Cook, iPhone ve iPad'in modern hayatın bir gerekliliği haline geldiğini vurgulayarak, Türkiye'de bu ürünlerin lüks vergi sınıfından çıkarılması gerektiğini söyledi. Apple'ın temel amacının insanların hayatını kolaylaştırmak olduğunu belirten Cook, Türkiye'deki Ar-Ge yatırımlarıyla daha yakından ilgileneceklerini söyledi.

Yargı, TELKODER'i resmen tanıdı!

Danıştay'ın aldığı bir kararla, TELKODER'in, sektörü ilgilendiren tüm konularda doğrudan dava açma hakkı tescil edildi.

İnternet ve telefon başta olmak üzere elektronik haberleşme hizmetleri sunan şirketlerin oluşturduğu sektörün gelişmesi ve tam rekabetin sağlanması için 12 yılı aşkın süredir önemli çalışmalar yürüten Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği (TELKODER), hukuk alanında bir başarı elde etti. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu (İDDK), TELKODER'in üyelerini ve sektörünü ilgilendiren konularda doğrudan dava açma yetkisini tescil etti. Sektördeki şirketlerin geleceği için önem taşıyan bu gelişme, aynı zamanda Türk halkının İnternet ve telefon hizmetlerini istediği işletmeciden daha ucuz ve kaliteli alması için atılacak adımları da hızlandıracak.

TELKODER Başkanı Yusuf Ata Arıak, konuya ilişkin şu açıklamada bulundu:

"TELKODER'in uzun yıllardır telekom sektörünü ve firmalarını temsil konusunda yetkili kuruluş olduğu fiilen biliniyordu ve bugün gelinen noktada bu husus bir kez daha ve açık bir şekilde ifade edilmiş oldu. Başka bir söylemle Danıştay, TELKODER'i hukuken yasal bir muhatap olarak kesin bir şekilde tanıdı ve İnternet ve telefon başta olmak üzere elektronik haberleşme sektöründeki eşitlik ve adaletten uzak uygulama ve kararlara karşı 'doğrudan dava açma yetkinliği'ni tescil etti. Böylece hukuki mücadele hızımız ve gücümüz arttı. Sektör şirketlerinin haklarının yanı sıra Türk halkının istediği işletmeciden daha ucuz, kaliteli İnternet ve telefon hizmetleri alma hakkı için çalışmalarımızı daha da güçlü biçimde sürdüreceğiz."

Bugüne kadar TELKODER tarafından Danıştay'da açılan davaların büyük bir çoğunluğu ilgili İhtisas Dairesi olan 13. Dairede görülüyordu. 13. Daire, yıllardır sürdürülen hukuki mücadeleler sonucunda TELKODER'in üyelerini ve sektörünü ilgilendiren konularda dava açma yetkisi olduğunu kabul ediyordu. Ancak Danıştay'ın diğer Dairelerinde ve bazı İdari mahkemelerde açılan davalarda TELKODER'in üyelerini ve sektörünü ilgilendiren konularda dava açma ehliyetinin olup olmadığı sorgulanıyordu. Bu paralelde, SGK ile ilgili bir konuda açtığı bir davada, Danıştay 10. Dairesi TELKODER'in dava açma ehliyetinin bulunmamasını gerekçe göstererek davayı reddetmişti. Bunun üzerine yapılan itiraz Danıştay'ın en üst karar mercii olan Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nda "Oybirliği" ile kabul edildi. Böylece TELKODER'in üyelerini ve sektörünü ilgilendiren konularda dava açma yetkisi olduğu kesinleşmiş oldu. Danıştay tarafından alınan bu kararla TELKODER ve Türkiye'de faaliyette bulunan diğer tüm dernekler lehine hukuki bir içtihat oluşmuş oldu.

BTK'dan ISS'lere, "Güvenli İnternet" uyarısı

2 yıl önce devreye alınan uygulama Güvenli İnternet konusunda BTK, 5 ISS'e yaptığı denetim raporunu yayınladı. Firmaların uyarıldığı kararda her maddede, o maddenin içinde yüzde 2'ye varan ceza verme olanağı olduğu da anımsatıldı.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu (BTK) Sektörel Denetim Dairesi Başkanlığı, "İnceleme – Güvenli İnternet Denetimi" kararını yayınladı. Kararda, 1 Mart 2013 tarihli ve 2013/DK-SDD/116 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan "2013 Yılı Denetim Planı" gereğince, "Güvenli İnternet Hizmeti" ile ilgili mevzuat hükümleri kapsamında işletmecilere getirilen yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğinin denetlenmesi amacıyla Superonline İletişim Hizmetleri A.Ş., Doğan TV Digital Platform İşletmeciliği A.Ş., Digital Platform Teknoloji Hizmetleri A.Ş., Turknet İletişim Hizmetleri

A.Ş., Metronet İletişim Teknoloji A.Ş., TTNET A.Ş., Millenicom Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş. ve Türk Telekomünikasyon A.Ş. nezdinde inceleme yapıldığı kaydedildi. İnternet servis sağlayıcı (ISS) firmalarda yapılan denetim sonrasında cezalar verildi. Ayrıca uyarılarının tamamında işletmecinin cirosunun yüzde 2'sine kadar uygulanacak idari para cezaları kesilebileceğinin altı çizildi.

BTK yaptığı denetimin sonucunda şu firmalara şu uyarıları yaptı:

1. Firmalarda Aile ve Çocuk Profili kapsamında;

- Çocuk profilinde, uygun oyun sitelerine erişim sağlanmaması,
- Aile profilinde (oyun engelli) oyun sitelerine erişim sağlanması,
- Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında erişilmemesi gereken alt alan adlarına erişim sağlanması,
- "gen.tr" uzantılı web siteleri için Güvenli İnternet Hizmeti filtrelemesi yapılmaması,
- Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında IP engellemesi yapılmaması, nedenleriyle Doğan TV uyarıldı.

2. Firmalarda Aile ve Çocuk Profili kapsamında;

- Çocuk profilinde, uygun oyun sitelerine erişim sağlanmaması,
- Aile profilinde (oyun engelli) oyun sitelerine erişim sağlanması,
- Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında erişilmemesi gereken alt alan adlarına erişim sağlanması,
- "gen.tr" uzantılı web siteleri için Güvenli İnternet Hizmeti filtrelemesi yapılmaması,
- Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında IP engellemesi yapılmaması, nedenleriyle Doğan TV uyarıldı.

3. Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında erişimi engellenen "https" protokolü ile hizmet sunan İnternet sayfalarına girilmeye çalışıldığında uyarıcı ve bilgilendirici İnternet sayfasının görüntülenmemesi nedeniyle Doğan TV uyarıldı.

4. "İşletmeciler, Güvenli İnternet Hizmetini, talep eden abonelere çocuk ve aile profili olmak üzere iki farklı profilde sunarlar." hükmüne aykırı olarak, çocuk profilinde, erişilebilmesi gereken oyun sitelerine girilememesi, Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında IP adresi engellemesinin yapılmaması, aile profilinde (oyun siteleri engelli), girilmemesi gereken bazı oyun sitelerine erişilebilmesi ve çocuk profilinde, erişilmemesi gereken bazı paylaşım sitelerine girilebilmesi nedenleriyle Metronet uyarıldı.

5. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ının çeşitli hükümlerine aykırı olarak, Güvenli İnternet Hizmeti Profili üzerinden engellenen bir siteye giriş yapılmak istenmesi halinde, işletmeciye ait Güvenli İnternet Hizmeti ile ilgili uyarı bilgilendirme sayfasında kullanıcının profil bilgisinin yer almaması ve bu itibarla uyarıcı ve bilgilendirici İnternet sayfasında yer alan itiraz linkinden itiraz yapılamaması nedeniyle Metronet uyarıldı.
6. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ın "Liste veri tabanına erişim" hükmüne aykırı olarak, Kurum tarafından gönderilen Güvenli İnternet Hizmeti'ne ilişkin verilerin ve güncellemelerin Metronet sistemlerine en geç 24 saat içinde aktarılmaması nedeniyle Metronet uyarıldı.
7. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ının hükmüne aykırı olarak, Güvenli İnternet Hizmeti ile ilgili abonelik işlemlerinin (Güvenli İnternet Hizmeti talebi, profil değişikliği, Güvenli İnternet Hizmeti iptali) işletmeci internet sitesi üzerinden yapılamaması nedeniyle Metronet uyarıldı.
8. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ın çeşitli hükümlerine aykırı olarak; Güvenli İnternet Hizmeti alan abonelerin erişememesi gereken sitelere erişebilmesi ve bu şekilde Güvenli İnternet Hizmetinin gereği gibi sunulmaması nedenleriyle Superonline uyarıldı.
9. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ın çeşitli hükümlerine aykırı olarak; Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında erişilmemesi gereken "https" protokolü ile hizmet sunan internet sayfalarına erişimin sağlanması nedeniyle Superonline uyarıldı.
10. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ın "İşletmeciler İnternet erişim hizmeti sunumunda abonenin en son tercihine göre hizmet sunmaya devam ederler." hükmüne aykırı olarak, 25/12/2012 - 04/02/2013 tarihleri arasında Güvenli İnternet Hizmeti profilleri kapsamında bulunan abonelerin Güvenli İnternet Hizmeti dışına çıkma talepleri ile 25/02/2012 ve 16/03/2012 tarihlerinde abonelerin Güvenli İnternet Hizmeti profil değişikliği taleplerinin yerine getirilememesi nedeniyle TTNET uyarıldı.
11. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ının çeşitli hükümlerine aykırı olarak; Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında erişilmemesi gereken "https" protokolü ile hizmet sunan internet sayfalarına erişimin sağlanması nedeniyle TTNET uyarıldı.
12. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ın çeşitli hükümlerine aykırı olarak, Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında tercih edilen profillere uygun filtreleme yapılmayarak, aile profilinde erişilmemesi gereken internet sitelerinin bazılarına girilebilmesi, Kurum tarafından engellenen IP listesinde gönderilen IP adreslerine Güvenli İnternet Hizmeti profillerinden erişilebilmesi ve çocuk profili üzerinden erişilebilir olması gereken oyun sitelerine erişilememesi nedenleriyle Turknet uyarıldı.
13. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ın hükmüne aykırı olarak, abonelerin profilleri nedeniyle erişmemesi gereken internet sitelerinin URL uzantılı adresleri girildiğinde uyarıcı ve bilgilendirici internet sayfasına yönlendirilmemesi nedeniyle Turknet uyarıldı.
14. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ın çeşitli hükümlerine aykırı olarak, Metroethernet abonelerine sunulan Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında engellenmesi gereken IP adreslerinin engellenmemesi,
    - Al-Sat abonelerine sunulan Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında engellenmesi gereken "https" protokolü ile hizmet veren internet sitelerine erişimin engellenmemesi,
    - Metroethernet abonelerine sunulan Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında, alt alan adı içeren internet adresleri için Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında uygulanması gereken erişim engellemelerinin yapılmaması,
    - Metroethernet abonelerine sunulan Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında, çocuk profilinde erişim sağlanması gereken oyun sitelerine erişimin engellenmesi nedenleriyle Türk Telekom uyarıldı.
15. Güvenli İnternet Hizmetine ilişkin Usul ve Esaslar'ın "Güvenli İnternet Hizmeti profillerinin seçimi"ne dair hükümlerine aykırı olarak, Metroethernet abonelerine sunulan Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında aile profilini tercih eden abonelerin seçebileceği oyun, sohbet ve/veya soysal medya sitelerini engelleme imkânının sunulmaması nedeniyle Türk Telekom uyarıldı.
16. 28/07/2010 tarihli ve 27655 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği'nin Şeffaflık ve bilgilendirme" başlıklı 6'ncı maddesinde yer alan hükümlere aykırı olarak, Güvenli İnternet Hizmeti almayan abonelere, erişemedikleri internet sitelerine ilişkin olarak Güvenli İnternet Hizmeti Uyarıcı ve Bilgilendirici İnternet Sayfasının gösterilerek abonelerin yanlış bilgilendirilmesi nedeniyle Türk Telekom uyarıldı.

Bu arada BTK içindeki Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB), Erişim Sağlayıcılar Birliği kurulamadığından 24 Şubat 2014 ISS'lere 250 kadar URL için engelleme direktifi gönderdi.

Kamuda BT yönetimi ve sektörün sorunları

Veri yönetimi ve analizi, bulut hizmetlerinin kullanımı, mobil hizmetlerin geliştirilmesi ve yakın geleceğin uzun soluklu konuları konuşuldu.

Devlet kurumlarının üst düzey yetkilileri ve bilişim sektörünün önde gelen firmalarının temsilcileri "Kamu Yönetiminde Bilişim Teknolojileri"ni tartıştılar. Belli bir teknolojiyi veya pazarı hedefleyerek o pazarın gündemindeki sıcak konularını ele alan "Dikey Sektör ve Teknoloji Etkinlikleri"nin ilki İnterpro tarafından 25 Şubat 2014'te Sheraton Convention Center Ankara'da düzenlendi. Etkinlikte veri yönetimi ve analizi, bulut hizmetlerinin kurumlar arası kullanımı, mobil hizmetlerin geliştirilmesi ve kamunun sosyal yaşamda aldığı yer gibi, yakın geleceğin uzun soluklu konuları değerlendirildi.

Koru: Türkiye'de kurumlar, birbirlerinin çalışmalarından habersiz

Etkinliğin davetli konuşmacısı Dışileri Bakanlığı Bakan Yardımcısı Naci Koru, bilgisayarla ilk 1985 yılında tanıştığını anlattı. Koru, Dışişleri Bakanlığı'nda bütün sınavların artık İnternet üzerinden gerçekleştirildiğini katılımcılarla paylaştı. Kişisel bilgisayar edinmenin kolay hale geldiğinin üzerinde duran Koru, İnternet'in ayağımıza gelmesinin ise devrim niteliğinde bir gelişme olduğunu vurguladı. İnternet'in yaygınlaşması ile birlikte hayatımızın her alanına girdiğinden söz eden Koru, Türkiye'nin e-devlet hizmetlerinde dünya standartlarını yakalayamadığının ve ilk 10 ülke içerisine giremediğinin üzerinde durdu.

Dışişleri Bakanlığı'nın e-konsolosluk, e-visa gibi projelerinden sağladığı gelişmeleri anlatarak, bakanlığın tüm arşivinin elektronik ortama taşındığını bildiren Koru, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) ile imzaladıkları bir protokol çerçevesinde elektronik ortamda işbirliği içerisinde olduklarını belirtti. Bakanlığın 221 temsilcilikle haberleşmesini e-belge üzerinden gerçekleştirdiklerini ifade eden Koru, Diplomatik Portal Sistemi'nin çok sayıda ülkeye örnek olduğunu kaydetti. Koru, bakanlığın klasik yöntemlerle sürdürülen davetiye sistemini de elektronik ortama taşıdıklarını dile getirdi.

Etkinlik kapsamında öğlenden sonra gerçekleştirilen "Kamu Yönetiminde Bilişim Teknolojileri" oturumunu Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. İzzet Gökhan Özbilgin yönetti. Oturuma konuşmacı olarak Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'ndan (TRT) Dr. Sedat Onay, TBD Ankara Şubesi Başkanı Kemal Nalçacı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan Etem Akgündüz ve Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nden Adnan Yılmaz katıldı.

Oturumda, "Ulusal Veri Merkezi kurulması", "Kamu Bilgi İşlem Başkanları Sivil Toplum Kuruluşları'na (STK) nasıl bakıyor?", "Bilişim Personeli Sıkıntısı ve Bilişim Personeli'nin Özlük Hakları", "Bilişim Mevzuatı", "Savunma Sanayindeki Ofset Uygulamalarının Bilişim Sektöründe de Uygulanabilirliği" ve "Big Data" gibi konular ele alındı. Oturumda TRT'nin VEDOP, POLNET, MERNİS, UYAP ve TAKBİS gibi projelerin 30-40 dakikalık belgesel çekimini gerçekleştireceği belirtildi.

İnternet, çalışanlar için zorunlu ihtiyaç

Randstad'ın yaptığı araştırma, dünyadaki çalışanların yüzde 47'sinin tatile çıktıklarında bile işle ilişkilerini koparmadığı, gelişmeleri mobil cihazlardan izlediğini ortaya koydu.

Türkiye'nin de dahil olduğu "Global iş dünyası eğilimleri" araştırmasında dünyadaki çalışanların yarısı tatilde de işle ilişkilerini koparmadıkları, gelişmeleri sıcağı sıcağına mobil cihazlarından izlediğini gösterdi. Avrupa, Asya ve Amerika kıtalarının da dahil olduğu araştırmalarla iş dünyasının nabzını ölçen, insan kaynakları danışmanlık şirketi Randstad, yılın ilk günlerinde gerçekleştirdiği araştırmada çalışanlara tatildeyken işlerinden ne kadar uzak kalabildikleri soruldu. Dünyadaki çalışanların yüzde 47'si tatile çıktıklarında işte neler olup bittiğinden cep telefonları ve tablet bilgisayarlarıyla haberdar olduğunu belirtti.

Gerçekleşen araştırmada çalışanların neredeyse yüzde 30'u işverenlerinin tatil sürecinde kendilerine erişim beklentisi olduğunu, gönüllü olarak mobil cihazlarından gelişmeleri izlediğini bildirdi. Özellikle 24 yaş ve altı genç çalışanların yüzde 37'si 7/24 işverenlerinin kendilerine erişim hissi ile tatilde işle ilgili gelişmeleri takip ettiğini belirtirken aynı yaş aralığındaki çalışanların yüzde 55'inin gün içerisinde cep telefonlarından ya da tablet bilgisayarlarından tüm bilgilendirmeleri izlediğini ortaya çıktı. Türkiye'nin de dahil olduğu araştırmada orta yaş aralığında olan çalışanların yüzde 71'i tatilleri sırasında kolayca işle ilişkilerini kestiklerini belirtirken, üzerlerinde erişim baskısı hissetmediklerini söyledi.

İş dünyası için mobil internet ve akıllı cihazların ihtiyaç listesinde son yıllarda ilk sırada yer aldığına işaret eden Randstad Türkiye Genel Müdürü Altuğ Yaka, işverenden çalışana mobilitenin kişilerin çalışma şeklinde ve şirket içi iletişime önemli değişimler getirdiğine değindi. Bu değişimle iş yapma biçimlerini mobiliteye ayak uyduran şirketlerin tüm avantajlardan faydalandığını belirten Yaka, "Yapılan araştırmalar mobil İnternet ve akıllı cihaz kullanımının bir önceki yıla göre neredeyse yüzde 40'lara kadar arttığını işaret ediyor. Günlük hayat ve iş hayatını iç içe geçiren, birleştiren mobilite kavramı özellikle genç çalışanların vazgeçilmezi. Zaman ve mekân bağımsız olarak şirketteki gelişmeleri tatildeyken bile akıllı cihazları üzerinden takip eden yeni jenerasyon bunu bir iş yükü olarak değil, bir rutin olarak değerlendiriyor" açıklamasını yaptı.

"Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı Haftası"

2014 yılının Mayıs ayında ilkokul 1. sınıf dışında ilkokul, ortaokul ve lise öğrencisi en az 100.000 çocuğumuzun ilk bilgisayar programlarını yazmasını ve web sitelerini tasarlamalarını hedefliyoruz!

Bilgiyi tüketen değil üreten toplum için...

Türkiye Bilişim Derneği olarak "Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı" adlı bir sosyal sorumluluk projesi düzenliyoruz. "Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı", ilk, orta ve lise öğrencilerinin, her gün büyük keyifle oyun oynadıkları ve sosyalleştikleri bilgisayar ve internet teknolojileriyle aslında kendi programlarını da yazabileceklerini ve bunun çok basit bir şey olduğunu fark etmelerine yönelik bir etkinliktir. "Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı" projesiyle, genç nesillerin yoğun bir biçimde kullandıkları bilgisayar ve türevi cihazlarla internet teknolojilerinin sadece bir tüketim değil, aslında bir üretim aracı olduğu algısını erken yıllarda kazanmalarını sağlamayı hedeflemekteyiz.

HEDEF 100.000 KATILIM

www.ProgramlamaCocukOyuncagi.org

Destekçilerimiz | İçerik ve Tanıtım Desteği | www.tbd.org.tr